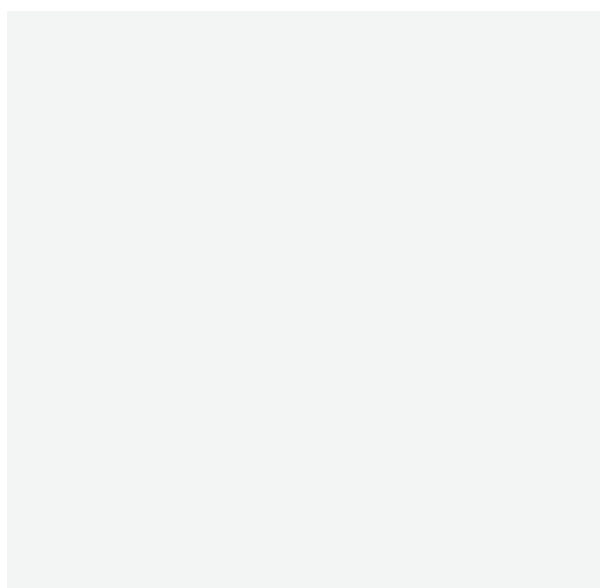

JAARVERSLAG

2019

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Inhoud

Verslag van de raad van bestuur	4
Maatschappelijk verantwoord ondernemen.....	15
Geconsolideerde jaarrekening	43
Geconsolideerde balans	43
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	45
Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	46
Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen	47
Geconsolideerd kasstroomoverzicht.....	48
Toelichtingen	50
1. Groepsstructuur	50
1.1 Dochterondernemingen.....	50
1.2 Joint ventures en geassocieerde deelnemingen.....	51
2. Toelichting bij de grondslagen voor financiële verslaggeving	52
2.1 Beoordelingen en schattingen	52
2.2 Wijzigingen in de grondslagen en methodologie.....	52
2.3 Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving	53
3. Informatie over de overgang naar IFRS 16.....	67
4. Eigen vermogen.....	69
4.1 Eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders.....	69
4.2 Minderheidsbelangen	70
4.3 Eigen vermogen Basel III	71
4.4 Reconciliatie eigen vermogen IFRS en Basel III	72
5. Risicobeheer	73
5.1 Risico-appetijt	73
5.2 Strategisch risico	75
5.3 Kredietrisico	76
5.4 Markt-, rente- en wisselkoersrisico.....	88
5.5 Liquiditeitsrisico	90
5.6 Operationeel risico.....	92
5.7 Solvabiliteitsrisico.....	93
6. Beloningsbeleid	107
6.1 Toelichting besluitvormingsproces	107
6.2 Algemene principes van het loonbeleid.....	107
6.3 Toelichting 'identified staff'	108

6.4	Kwantitatieve gegevens inzake bezoldigingen.....	111
6.5	Bezoldigingsbeleid van de niet-uitvoerende en onafhankelijke bestuurders .	111
6.6	Bezoldigingsbeleid van de uitvoerende bestuurders.....	111
6.7	Samenstelling van de Raad van Bestuur	112
6.8	Externe mandaten bestuurders	112
7.	Bezoldiging van de commissaris.....	114
8.	Transacties met verbonden partijen	115
9.	Toelichtingen bij de geconsolideerde balans	117
9.1	Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken.....	117
9.2	Vorderingen op kredietinstellingen	117
9.3	Financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden...	119
9.4	Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	120
9.5	Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	123
9.6	Derivaten gebruikt ter indekking	133
9.7	Deelnemingen verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	133
9.8	Overige activa.....	134
9.9	Deposito's van kredietinstellingen.....	134
9.10	Deposito's van klanten.....	134
9.11	In schuldbewijzen belichaamde verplichtingen	135
9.12	Achtergestelde verplichtingen	135
9.13	Overige verplichtingen	136
9.14	Reële waarde van financiële activa en verplichtingen.....	136
10.	Toelichtingen bij de geconsolideerde winst- en verliesrekening.....	140
10.1	Netto interestinkomsten.....	140
10.2	Dividenden	140
10.3	Netto vergoedingen en commissies.....	141
10.4	Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	141
10.5	Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden.....	142
10.6	Winsten en verliezen uit derivaten gebruikt ter indekking	142
10.7	Winsten en verliezen op de realisatie van andere activa	143
10.8	Overige bedrijfsopbrengsten en -kosten	143
10.9	Personeelskosten	143
10.10	Algemene en administratieve kosten en bankenheffingen	143
10.11	Materiële vaste activa.....	144
10.12	Goodwill en immateriële vaste activa.....	146

10.13	Voorzieningen	147
10.14	Bijzondere waardeverminderingen.....	148
10.15	Winstbelastingen	149
11.	Overige toelichtingen.....	151
11.1	Uitsluiting inactieve vennoten ABK.....	151
11.2	Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.....	151
11.3	Personeelsbeloningen en -vergoedingen.....	156
12.	Gebeurtenissen na balansdatum	161
13.	Verslag van de commissaris	162

Verslag van de raad van bestuur

aan de Algemene Vergadering conform artikel 119 van het Wetboek van Vennootschappen

In een oogopslag: kerncijfers

	2015	2016	2017	2018	2019
Personeel	465	471	471	464	485
Resultaten (in miljoenen euro)					
Winst over de verslagperiode toe te rekenen aan de aandeelhouders	40,5	37,7	39,1	42,2	43,4
Bankenheffingen (in miljoenen euro)	4,9	8,2	8,4	8,9	9,8
Balansgegevens (in miljoenen euro)					
Totaal commercieel volume	15.066	16.672	18.272	19.066	21.300
Totaal belegd door cliënten	11.134	12.449	13.743	14.269	16.067
Cliëntendeposito's	3.969	4.246	4.566	4.877	5.416
Buitenbalansproducten	7.165	8.203	9.177	9.392	10.651
Kredietverlening aan cliënten	3.932	4.223	4.529	4.797	5.233
Eigen vermogen deel groep	502	518	539	550	573
Ratio's					
Efficiëntieratio (cost income)	56%	59%	59%	61%	61%
Rendement op het gemiddelde eigen vermogen (ROE)	8,3%	7,4%	7,4%	7,7%	7,7%
Rendement op activa (ROA)	0,9%	0,8%	0,7%	0,7%	0,7%
Waardeverminderingen op kredieten ¹	0,01%	0,01%	0,04%	0,05%	0,02%
Solvabiliteit (eigen vermogen op activa)	9,5%	9,8%	8,9%	8,6%	8,5%
Kernkapitaalratio (common equity tier 1)	14,5%	14,8%	14,2%	13,6%	13,1%
Risicogewogen solvabiliteitsratio (RAR)	15,9%	15,8%	14,9%	15,0%	14,2%

Gegevens telkens op 31.12

¹ Voor 2018 en 2019 exclusief 0,01% verwachte kredietverliezen (Expected Credit Losses) volgens IFRS 9

Sterke commerciële prestaties Bank J.Van Breda & C° leiden tot record nettowinst van 43,4 miljoen euro in 2019

In 2019 zette Bank J.Van Breda & C° een recordresultaat neer. De geconsolideerde nettowinst steeg met 3% tot 43,4 miljoen euro (42,2 miljoen euro in 2018). Het resultaat voor belastingen neemt 10% toe. Dit resultaat is een gevolg van sterke commerciële prestaties en dit zowel in het doelgroepbankieren voor ondernemers en vrije beroepen als bij Van Breda Car Finance. Bank de Kremer viert haar eerste verjaardag, maar biedt haar klanten meer dan 172 jaren ervaring van Bank J.Van Breda & C° en Delen Private Bank.

De commerciële volumes (totaal belegd door cliënten + kredietverlening) zijn in 2019 met 12% gestegen tot 21,3 miljard euro. Het toevertrouwd vermogen (totaal belegd door cliënten) groeit met 1,8 miljard tot 16,1 miljard euro en bevestigt het vertrouwen van onze cliënten in onze bank.

Het investeringstraject van de afgelopen jaren werd onverminderd voortgezet. Het volledig geïntegreerd eigen IT-platform positioneert ons uitstekend om volop in te spelen op de opportuniteiten die de digitalisering ons biedt. We investeren ook consequent verder in commerciële slagkracht en in de vernieuwing en upgrade van kantoren.

De groei van het bankproduct en de kosten houden gelijke tred (+4%). Het resultaat voor belastingen stijgt hierdoor met 10%. Na een aantal belastingeffecten in 2018 stijgt de belastingdruk tegenover 2018 en groeit het resultaat na belastingen slechts met 3%.

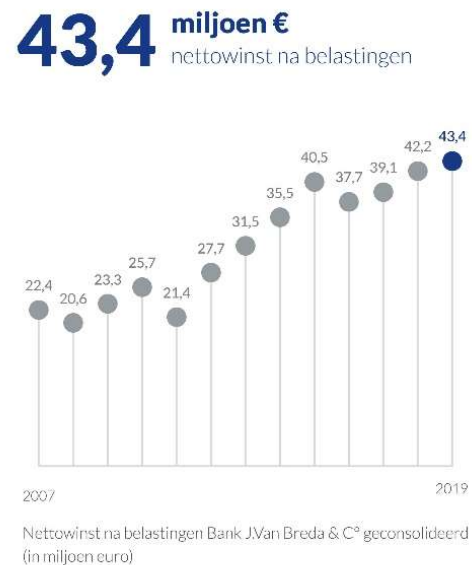
Het eigen vermogen van de bank groeit aan tot 573 miljoen euro, waarbij een rendement op eigen vermogen (ROE) van 7,7% wordt gerealiseerd.

Nettowinst stijgt tot 43,4 miljoen euro

De geconsolideerde nettowinst bedraagt 43,4 miljoen euro (+3% t.o.v. 2018). Net als in de voorgaande jaren is de winst gebaseerd op sterke onderliggende commerciële resultaten.

Commerciële volumes stijgen met 12%

Ondersteund door het positieve beursklimaat stijgt het totaal toevertrouwd vermogen (binnen- en buitenbalans) met 1,8 miljard euro of 13% tot 16,1 miljard euro. De totale kredietportefeuille stijgt met 9% tot 5,2 miljard euro.

Tevreden cliënten, tevreden medewerkers

Op de vraag “In welke mate zou u Bank Van Breda aanraden bij andere ondernemers of vrijberoepen?” geeft 61% van onze cliënten ons op een tienpuntschaal een score van 9 of 10 (“promotors”). 33% geeft 7 of 8 (“passives”) en 6% een score van 6 of minder (“detractors”). We krijgen hierdoor een zeer mooie Net Promotor Score (NPS) van 55 (promotors minus detractors). Dit is één van de beste cijfers in de Belgische banksector.

Behalve een hoge cliëntentevredenheid geniet Bank J. Van Breda & C° ook een hoge personeelstevredenheid. Uit de enquête “Great Place to Work” van 2019 bleek dat 95% van onze medewerkers de bank een heel goede organisatie vindt om voor te werken. De bank werd zowel gecertificeerd als genomineerd en haalde een mooie derde plaats (brons) in de categorie bedrijven met meer dan 500 werknemers. Als kers op de taart kreeg de bank een special award voor haar inspanningen in het kader van “well being”.

Bankproduct stijgt met 4% dankzij de groei in buitenbalansbeleggingen

Het geconsolideerd bankproduct neemt met 4% toe tot 150 miljoen euro. Gerealiseerde meerwaarden, opbrengsten uit dividenden en resultaten uit indekkingsinstrumenten bedragen minder dan 1% van het totale bankproduct dat bijgevolg bijna volledig commercieel gedreven is.

Het renteresultaat groeit met 1% bij een groei in deposito's en kredieten van respectievelijk 11% en 9%. Een sterk resultaat in tijden van lage rentes, hoge competitieve druk op de rentemarge en rekening houdend met de strategie van de bank om in haar beleggingsportefeuille voorrang te geven aan veiligheid boven rendement.

Dankzij de groei in buitenbalansbeleggingen van onze cliënten groeien de fee-inkomsten met 8%. De buitenbalansbeleggingen stijgen voor het eerst boven de 10 miljard euro. Ze zijn gespreid over vermogensbeheer (6.505 miljoen euro, +16%), beleggingsfondsen (1.226 miljoen euro, +20%), verzekeringsbeleggingen (1.923 miljoen euro, +2%) en fiscale verzekeringsproducten (997 miljoen euro, + 11%).

Cost / income-ratio 61%

De kosten stijgen met 4% tot 91,7 miljoen euro, voornamelijk als gevolg van toekomstgerichte investeringen in commerciële slagkracht en IT. De cost / income-ratio bedraagt 61%, net zoals in 2018. Bank J. Van Breda & C° behoort hiermee nog steeds tot de meer performante Belgische banken.

Voorzichtigheid zorgt voor beperkte waardeverminderingen op kredieten

Het voorzichtige kredietbeleid heeft geenszins een rem gezet op onze kredietproductie, zodat de kredietportefeuille geconsolideerd groeide met 9%. De waardeverminderingen op kredieten bedragen 0,02% (exclusief Expected Credit Losses) van de gemiddelde kredietportefeuille of 1,0 miljoen euro.

Sterke liquiditeit en solvabiliteit

Vanuit onze voorzichtige aanpak zorgen we steeds voor een voldoende ruime liquiditeitspositie. De Liquidity Coverage Ratio (LCR) en Net Stable Funding Ratio (NSFR) bedragen resp. 140% en 124%; ruim boven de vereiste ondergrens van 100%. De CET1-ratio bedraagt 13,1%. De kredietportefeuille wordt volledig gefinancierd met cliëntendeposito's, zodat de bank niet afhankelijk is van externe financiering op de internationale markten.

Het eigen vermogen (deel van de groep) stijgt van 550 miljoen naar 573 miljoen euro. De groei van het eigen vermogen maakt het mogelijk het ritme van onze commerciële groei verder te zetten zonder in te boeten op onze gezonde hefboom, de belangrijkste bescherming van de depositohouders. De solvabiliteit uitgedrukt als eigen vermogen op activa (leverage of hefboomratio)

bedraagt 8,5%; een veelvoud van de vereiste 3% die bindend zal worden bij de publicatie van de Capital Requirements Regulation 2 (CRR2).

Financiële instrumenten

Bank J. Van Breda & C° kiest ervoor om het renterisico op een relatief laag niveau te houden: Om de mismatch te corrigeren wendt de Bank indekkingsinstrumenten aan. Dit gebeurt met een combinatie van renteswaps (waarbij de vlottende renteverplichtingen worden omgezet naar vaste verplichtingen) en opties (die bijvoorbeeld bescherming bieden tegen een stijging van de rente boven bepaalde niveaus).

Research & development

Bank J. Van Breda & C° NV heeft geen specifieke werkzaamheden inzake Research & Development verricht.

Bijkantoren

Bank J. Van Breda & C° NV heeft geen bijkantoren.

Bank J.Van Breda & C°

Enkel voor ondernemers en vrije beroepen

Bank J.Van Breda & C° wil dé referentiebank zijn voor familiale ondernemers en vrije beroepen, zowel privé als professioneel, hun leven lang. Wij begeleiden hen bij de systematische opbouw, het beheer en de bescherming van hun vermogen. Dit doen we door een totaalaanpak die start bij de professionele activiteit als motor voor hun privévermogen. Onze cliënten kunnen rekenen op een persoonlijke, proactieve begeleiding.

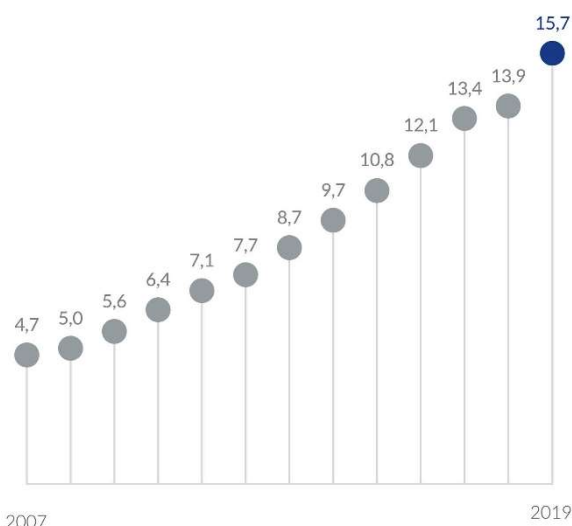
Toevertrouwd vermogen stijgt met 1,8 miljard euro

In 2019 werd de lijn van gestage commerciële groei doorgetrokken. Ondersteund door een positief beursklimaat groeit het totaal toevertrouwd vermogen van ondernemers en vrije beroepen met 1,8 miljard euro naar 15,7 miljard euro.

Ondanks een context van lage rentevergoedingen groeien de cliëntendeposito's met 559 miljoen euro (+12%) tot een totaal volume van 5,2 miljard euro. De groei kan nagenoeg volledig worden toegeschreven aan de zichttegoeden en spaarrekeningen.

De buitenbalansbeleggingen groeien met 1,2 miljard euro (+ 13%) tot 10,5 miljard euro. Hiervan is 6,5 miljard euro toevertrouwd aan Delen Private Bank in de vorm van vermogensbeheer.

15,7 miljard € beleggingen van ondernemers en vrije beroepen

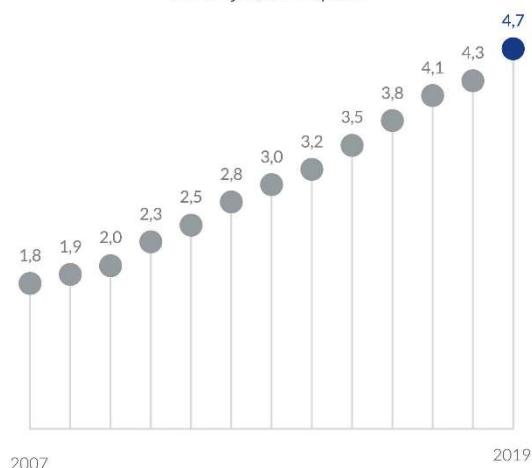

Totaal belegd door ondernemers en vrije beroepen
Bank J.Van Breda & C° (in miljard euro)

Kredietportefeuille groeit met 9%

Mede dankzij de lage rente en de aanzienlijke vraag naar vastgoedbeleggingen en ondanks de hevige concurrentie groeide het volume kredieten aan ondernemers en vrije beroepen met 405 miljoen euro (+9%) tot een volume van 4,7 miljard euro.

4,7 miljard € kredieten aan ondernemers en vrije beroepen

Kredietvolume aan ondernemers en vrije beroepen
Bank J.Van Breda & C° (in miljard euro)

Bank de Kremer

Pas als je weet wat er is, weet je wat kan

Bank de Kremer maakt via een financiële app voor smartphones vermogensbegeleiding toegankelijk voor iedereen. Deze divisie van Bank J. Van Breda & C° helpt haar klanten bij de opbouw, het beheer en de bescherming van hun vermogen. De kennis en ervaring van Bank J. Van Breda & C° en het goede huisvaderschap van Delen Private Bank vormen de solide basis van Bank de Kremer.

Overzicht en inzicht dankzij slimme app

Bank de Kremer wil een antwoord bieden op de duidelijke behoefte van de Vlaming naar overzicht en inzicht in zijn financiële situatie, zowel nu als op pensioenleeftijd.

Daarom lanceerde Bank de Kremer een gratis, volledig vrijblijvende en anonieme app waarmee zowel klanten als niet-klanten hun vermogen in kaart kunnen brengen. Dit inzicht laat toe slimme financiële keuzes te maken en, samen met Bank de Kremer, een strategie te bepalen om het vermogen te optimaliseren.

Van Breda Car Finance

Fast, friendly, flexible

Als divisie van Bank J. Van Breda & C° is Van Breda Car Finance in heel België actief in de sector van de autofinanciering en de financiële autoleasing. Van Breda Car Finance wil de beste kredietpartner zijn voor de cliënten van grote zelfstandige autodealers.

Heel de organisatie is toegespitst op snelle kredietoplossingen voor personenwagens via een eigen website. Vanuit de kernwaarden fast, friendly & flexible ondersteunt Van Breda Car Finance de lokale autodealer in het volledige verkoopproces: van offertefase, aanvraagverwerking en aanmaak van kredietcontracten t.e.m. de controle op de uitbetaling van het dossier. Op die manier vergemakkelijken we de verkoop van onze partners die hun cliëntenservice uitbreiden met kredietverlening.

Productievolume stijgt met 7%

Tot en met de zomer vertoonde de markt een lichte terugval van de inschrijvingen. In het najaar trok de markt aan om quasi op hetzelfde niveau als in 2018 te eindigen. In deze stagnerende automarkt zet Van Breda Car Finance in 2019 een sterke commerciële prestatie neer. Het nieuwe productievolume stijgt met 7%. De portefeuille groeit met 11% tot 457 miljoen euro.

Risicobeheersing: permanente opvolging en controle

Ondernemingsrisico's zijn eigen aan de normale activiteiten van een bank. In vergelijking met sectorgenoten zijn Bank J. Van Breda & C° en haar divisies echter altijd eenvoudige en transparante instellingen gebleven. Bovendien leggen zij al jarenlang een grote voorzichtigheid aan de dag bij het aanvaarden van risico's. Zij verrichten permanente risico-opvolging en controle. Historisch heeft Bank J. Van Breda & C° haar capaciteit om risico's te beheersen ruimschoots bewezen.

Vanuit het risicocomité wordt op gestructureerde wijze toezicht gehouden op risico's en risicoposities van de instelling en haar divisies. Daartoe laat het risicocomité zich informeren door de diverse afdelingen en activiteiten.

Voor de bespreking van de diverse risico's verwijzen we naar het hoofdstuk Risicobeheer in de toelichtingen van de geconsolideerde jaarrekening.

Deugdelijk bestuur

Bank J. Van Breda & C° streeft naar verantwoordelijkheid en transparantie.

Directiecomité

Het directiecomité tekent de strategie uit en vertaalt deze in concrete beleidslijnen. Het is verantwoordelijk voor het dagelijks beheer en de uitwerking van een organisatiestructuur met duidelijke bevoegdheden en rapporteringslijnen.

De leden evalueren de prestaties van de bank op basis van tijdige, frequente en accurate managementinformatie. Deze verschaft inzicht in de activiteiten en resultaten van de operationele verantwoordelijken en laat toe om snelle en effectieve actie te ondernemen waar nodig.

Samenstelling op 1/1/2020:

v.l.n.r. Véronique Léonard, Dirk Wouters (voorzitter), Marc Wijnants en Vic Pourbaix

Raad van bestuur

De raad van bestuur bekrachtigt de door het directiecomité gevoerde strategie en beoordeelt periodiek de belangrijkste beleidslijnen.

De leden staan in voor de bewaking en de promotie van hoge ethische normen en integriteitsstandaarden. Zij begrijpen de risico's die de bank loopt en leggen aanvaardbare niveaus vast door de bepaling van duidelijke tolerantieniveaus en risicolimieten.

Samenstelling op 1/1/2020:

Jan Suykens (voorzitter), Luc Bertrand, Piet Dejonghe, Jacques Delen, Stefan Dierckx, René Havaux, Véronique Léonard, Vic Pourbaix, Caroline Ven, Frank Verhaegen, Marc Wijnants en Dirk Wouters (bestuurders).

Remuneratie- en benoemingscomité

Het remuneratie- en benoemingscomité adviseert de Raad van Bestuur over de benoeming en bezoldigingen van bestuurders en over het beloningsbeleid.

Samenstelling op 1/1/2020:

Stefan Dierckx, Jan Suykens en Frank Verhaegen

Risicocomité

Vanuit het risicocomité wordt op gestructureerde en permanente wijze toezicht gehouden op risico's en risicoposities van de instelling.

Samenstelling op 1/1/2020:

Piet Dejonghe, Stefan Dierckx, Jan Suykens, Caroline Ven en Frank Verhaegen

De leden van het risicocomité bezitten individueel de nodige kennis, deskundigheid, ervaring en vaardigheden om de strategie en de risicotolerantie van de instelling te begrijpen en te bevatten.

Het risicocomité is een intern en autonoom orgaan dat toezicht houdt op risico's en risicoposities van Bank J. Van Breda & C° (waaronder de divisies Bank de Kremer en Van Breda Car Finance). Daartoe laat het zich door de diverse activiteiten en afdelingen, op een volgens haar bepaalde frequentie, informeren omtrent alle risico-aangelegenheden.

Het is een forum van reflectie en toetsing van risicogebonden materies (zeker voor wat de moeilijk kwantificeerbare risico's betreft) aan de risicoappetijt, zoals goedgekeurd door de raad van bestuur. Het risicocomité doet aanbevelingen inzake de prioriteitstelling en/of te hanteren procedures in operationele processen of projecten, wanneer dit vanuit risicobeheersing noodzakelijk is.

Auditcomité

Het auditcomité staat in voor het toezicht op het financieel rapporteringsproces, op de naleving van de administratieve, juridische en fiscale regels en op de uitwerking van interne controleprocedures. Hiervoor staat het in rechtstreeks contact met respectievelijk de externe en interne audit.

Samenstelling op 1/1/2020:

Jan Suykens, Caroline Ven en Frank Verhaegen

Alle leden van het auditcomité beschikken over de nodige deskundigheid op het gebied van boekhouding en audit.

Jan Suykens is voorzitter van het executief comité van Ackermans & van Haaren sinds 2016. Hij is licentiaat in de toegepaste economische wetenschappen (UFSIA, 1982) en behaalde aansluitend een MBA aan de Columbia University (1984). Hij werkte een aantal jaren bij Generale Bank in corporate en investment banking vooraleer hij in 1990 Ackermans & van Haaren vervoegde.

Caroline Ven is licentiaat TEW (UFSIA, 1993) en behaalde een master in e-business aan de Antwerp Management School (Antwerpen 2003). Zij begon haar carrière bij Kredietbank op de economische studiedienst. Ze was directeur van het economisch departement van het VBO en Directeur van VKW Metena. Zij was verantwoordelijk voor de beleidscoördinatie in de kabinetten van Eerste Minister Yves Leterme en Eerste Minister Herman Van Rompuy. Zij was van 2011 tot 2016 gedelegeerd bestuurder van Etion. Zij bekleedt vandaag diverse bestuurdersmandaten.

Frank Verhaegen behaalde een masterdiploma in de rechten en in de economische wetenschappen aan de KU Leuven en volgde het 'High Performance Boards'-programma aan IMD (Zwitserland). Hij bekleedde verschillende posities als audit partner, was voorzitter bij Deloitte Belgium en voorzitter van het Instituut van de Revisoren erkend voor de financiële instellingen. Vandaag bekleedt hij diverse bestuurdersmandaten.

Specifieke functies

Interne audit is een onafhankelijke, objectieve beoordelingsfunctie, gericht op het onderzoek en de beoordeling van de goede werking van de operationele afdelingen en het kantorennet. Ze evalueert de doeltreffendheid en de efficiëntie van de interne controle en geeft advies om de werking te verbeteren.

Verantwoordelijke Interne audit:

Kristin.VandenEynden@bankvanbreda.be

De **adviseur voor cliëntentevredenheid** (vroeger: ombudsvrouw) is een neutraal en onafhankelijk bemiddelaar die een oplossing tracht uit te werken voor elk geschil met een cliënt waarvoor binnen een redelijke termijn geen bevredigend antwoord is gegeven door een afdeling of een kantoor.

cliententevredenheid@bankvanbreda.be

Tel. 0800 93004

Risk management is een onafhankelijke functie met als doel de interne risicobeheersing verder in te bedden in de cultuur en de dagelijkse praktijk van onze bank. Centraal in haar werkzaamheden staan adviesverlening en opvolging van en rapportering over operationele activiteiten. De kerntaken hebben betrekking op alle risico's waaraan onze bank onderhevig kan zijn.

Het kredietrisico, het operationele risico, rente- en liquiditeitsrisico zijn risico's die van dichtbij worden gevolgd. Risicometing en -rapportering zorgen er mee voor dat de operationele afdelingen goed gewapend zijn om hun risico's op gepaste wijze onder controle te houden.

Verantwoordelijke Risk Management:
Ann.DeWit@bankvanbreda.be

Compliance is een onafhankelijke functie die de naleving van de regels die verband houden met de integriteit van het bankieren controleert en bevordert. Het integriteitsbeleid richt zich prioritair tot volgende domeinen: witwaspreventie, voorkomingsbeleid fiscale mechanismen, transacties in financiële instrumenten, handel met voorkennis, koersmanipulatie, wetgeving op de privacy, discretieplicht, deontologische codes en dergelijke.

Verantwoordelijke Compliance:
Frieda.Seghers@bankvanbreda.be

Sterk voor de toekomst

Bank J.Van Breda & C° heeft in 2019 sterke financiële resultaten neergezet.

- De nettowinst bedraagt 43,4 miljoen euro. Het eigen vermogen (deel van de groep) groeit aan tot 573 miljoen euro.
- De liquiditeits- en solvabiliteitsratio's blijven op een zeer solide niveau.

Deze resultaten werden neergezet in een uitdagende economische context, gekenmerkt door een lagere groei in de eurozone. Het renteklimaat blijft ook in 2020 ongunstig. Bovendien zal de Europese economie mogelijk ook lijden onder de gevolgen van (geo)politieke en financiële ontwikkelingen zoals de Brexit of protectionistische maatregelen in de Verenigde Staten.

De blijvende druk op de rentemarges, de hoge bankenheffingen en de noodzakelijke investeringen in de toekomst drukken op de winstgroei. Maar Bank J.Van Breda & C° blijft goed gewapend voor de toekomst.

- Onze hoge cliëntentevredenheid zorgt voor trouwe cliënten en enthousiaste ambassadeurs die nieuwe cliënten aantrekken.
- Onze commerciële slagkracht en onze positionering moeten het mogelijk maken het toevertrouwd vermogen verder te doen groeien. De impact van deze groei op het operationeel resultaat zal mee afhangen van de evolutie van de financiële markten, het renteklimaat en de concurrentiële omgeving.
- De concurrentie in de markt van autofinancieringen en leasing zal wellicht aanhouden, de consolidatiebeweging in de autodistributie zet zich voort en de evolutie van de autoverkoop is onzeker. Van Breda Car Finance heeft echter een goede reputatie en een solide band met haar partners om de marktpositie te handhaven.
- We blijven verder investeren in onze toekomst en versterken zowel onze commerciële slagkracht als onze efficiëntie. Nieuwe initiatieven op het vlak van digitalisering, waaronder de app voor vermogensbegeleiding van Bank de Kremer die ook voor cliënten van Bank J.Van Breda & C° beschikbaar wordt, zullen hierin een cruciale rol blijven spelen. Met een modern en geïntegreerd IT-platform hebben we een sterke uitgangspositie.
- We blijven kostenbewust en streven naar een hoge efficiëntie.

- De afgelopen jaren waren de afschrijvingen op de kredietportefeuille beperkt. Onze conservatieve politiek zou ook in de toekomst moeten bijdragen tot het beperken van de kredietverliezen.

Het handelsfonds, de reputatie, de positionering, de voortdurende investeringen en de gezonde financiële structuur van de bank vormen een solide basis voor een financieel performante groei op lange termijn.

De raad van bestuur dankt alle medewerkers voor de geleverde inspanningen en de resultaten van 2019.

Gebeurtenissen na balansdatum

De uitbraak van het Coronavirus begin 2020 en de genomen maatregelen kunnen mogelijk de financiële resultaten en de waardering van sommige activa en verplichtingen beïnvloeden. Niettegenstaande Bank J. Van Breda & C° een trackrecord van lage risicokosten heeft, zelfs in een economisch turbulente omgeving, kunnen we niet uitsluiten dat de resultaten van 2020 geïmpacteerd worden. Gebaseerd op de feiten die momenteel gekend zijn, hebben we geen weet van financiële impact op de jaarrekening van 2019.

Er hebben zich geen andere belangrijke gebeurtenissen (positieve of negatieve) voorgedaan tussen 31/12/2019, de balansdatum en 24/03/2020, datum van goedkeuring tot publicatie van de jaarrekening door de raad van bestuur.

Antwerpen, 24 maart 2020

Dirk Wouters
Voorzitter van het directiecomité
Bank J. Van Breda & C°

Jan Suykens
Voorzitter van de raad van bestuur
Bank J. Van Breda & C°

Maatschappelijk verantwoord ondernemen¹

Onze aanpak

Bank J. Van Breda & C° kiest ervoor om haar economisch, sociaal en ecologisch engagement systematisch en expliciet te integreren in haar bedrijfsbeleid.

Inclusieve aanpak

Vanuit onze origine als familiebedrijf is MVO iets wat historisch een sterk fundament heeft meegekregen. Net zoals onze cliënten-ondernemers hebben we op basis van gezond verstand altijd gekozen voor een perspectief op lange termijn. Dit geldt niet alleen voor Bank J. Van Breda & C° maar ook voor onze aandeelhouders Ackermans & van Haaren en de groep rond de familie Jacques Delen. Ook zij zijn beide familiebedrijven met een sterke lokale verankering.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is daarom geen apart domein binnen de bank maar zit verworven in de globale strategie. Dat is gebleken tijdens de bankencrisis toen Bank J. Van Breda & C° op geen enkel moment in gevaar kwam en gerespecteerd werd als veilige haven. Dat blijkt ook uit onze onberispelijke reputatie, onze hoge cliënten- en personeelstevredenheid, het belang dat we hechten aan integriteit en ethiek.

Extra dimensie

Het zou echter fout zijn op onze lauweren te blijven rusten. Daarom startten we in 2019 met actieve steun van onze aandeelhouders een kritische doorlichting van onze activiteiten specifiek vanuit het oogpunt van ESG. Die afkorting staat voor criteria waarop we onszelf en onze activiteiten ook in vraag willen stellen. Het gaat om environmental (milieu), social (maatschappelijke) & governance (bestuurs-)factoren. De bank wil ruimer denken dan enkel het belang van haar aandeelhouders. Cliënten- en personeelstevredenheid heeft altijd al mee vooropgestaan. Vanuit de “triple bottom line”-gedachte komt een bredere benadering van alle stakeholders in beeld: people, profit & planet.

Deze oefening bevestigde onze sterke uitgangspositie maar bracht ook een aantal domeinen in kaart waarop verbetering mogelijk is. Dit deed ons besluiten om voortaan niet alleen intuïtief maar ook proactiever aandacht te besteden aan MVO.

Mondiaal kader

Uitgangspunt voor onze reflectie zijn de “Sustainable Development Goals” (SDG’s) van de Verenigde Naties: de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen die 192 landen waaronder België ondertekenden en willen realiseren tegen 2030. Het is de ambitie dat zowel bedrijven, overheden, ngo’s én burgers samenwerken om deze doelen tegen 2030 te behalen. Bank J. Van Breda & C° engageert zich om hiervoor een actieve bijdrage te leveren.

---

¹ De informatie in dit hoofdstuk werd niet geauditeerd door de erkend commissaris.

De 17 doelstellingen en 169 specifieke doelen hebben aandacht voor o.m. gezondheid en welzijn, armoedebestrijding, onderwijs en ontwikkeling. Ze combineren inspanningen voor economische groei met een streven naar meer gelijkheid, vrede en partnerships. De bescherming van onze planeet staat voorop via de transitie naar schone energie, bescherming van water en landschap, leefbare steden enz.

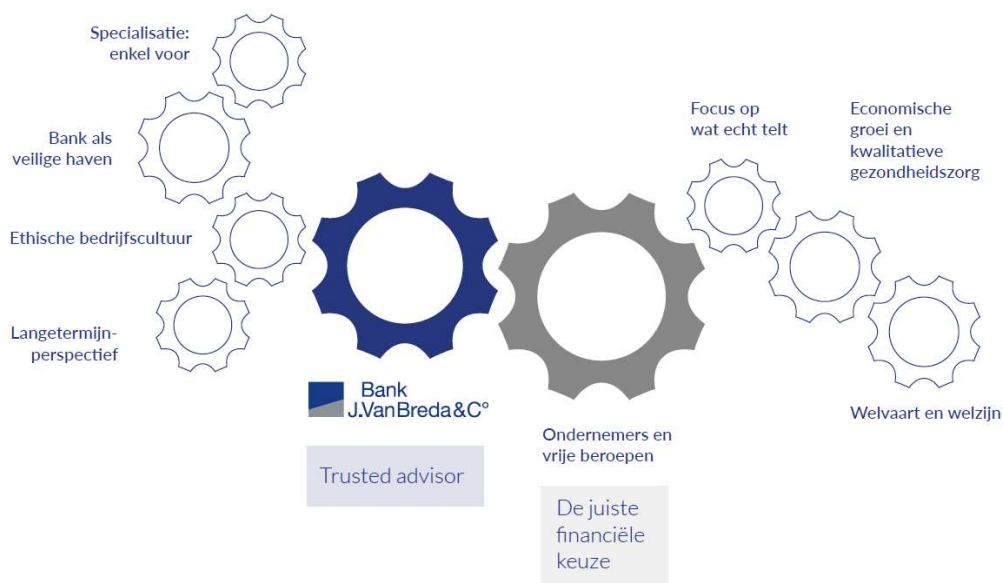

De kracht van de SDG's zit in de totaalaanpak. Als bank hebben we echter niet op elk van deze elementen even veel invloed. We zijn een nichebank die enkel actief is in België. Vanuit onze activiteit en specialisatie denken we in de eerste plaats de volgende 3 doelstellingen mee te ondersteunen: “goede gezondheid en welzijn” (SDG 3), “waardig werk en economische groei” (SDG 8) en “vrede, veiligheid en sterke publieke diensten (SDG 16).

Onze missie als doelgroepbank is in lijn met deze doelstellingen. Doordat ondernemers en vrije beroepen juiste financiële keuzes maken, kunnen ze met gemoedsrust focussen op hun echte ambities. Dat is maatschappelijk relevant, want ondernemers zijn de motor van onze economie. Dat zorgt voor werk en economische groei. Medici leveren een bijdrage tot de goede gezondheidszorg waar België voor bekend is en die wordt uitgedragen tot ver buiten de landsgrenzen. Advocaten en notarissen dragen bij tot rechtszekerheid; accountants en revisoren tot financiële transparantie. Samen leveren zij een belangrijke bijdrage tot onze welvaart en ons welzijn.

Schematisch zien we dit voor Bank J. Van Breda & C° als volgt:

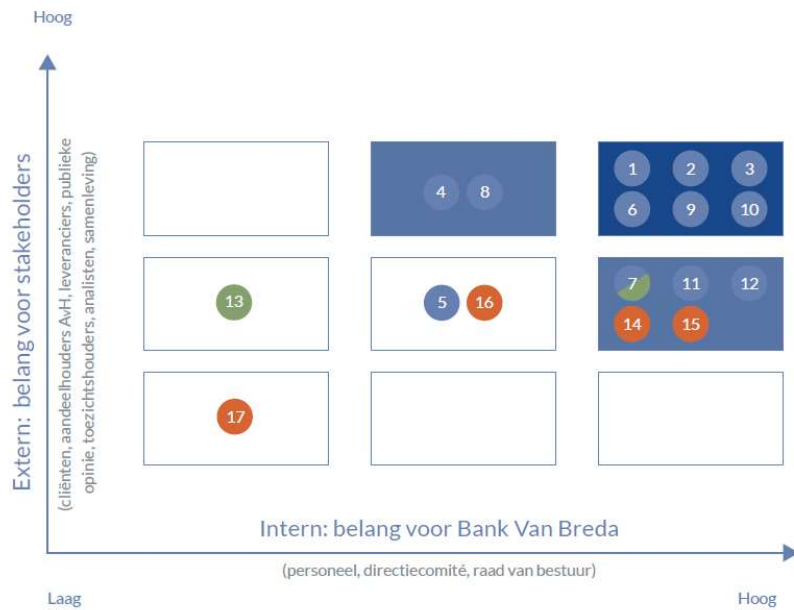

Materialiteitsmatrix toont belangrijkste hefboomen

Duurzaamheid is een containerbegrip. De SDG's tonen ons een breed pallet aan domeinen waarop een bijdrage mogelijk is. Voor een bank zijn echter niet alle hefboomen even sterk. Daarom voerden we een debat over prioriteiten en legden we een strategisch kader vast op basis van een materialiteitsmatrix.

Alle elementen in de materialiteitsmatrix zijn belangrijk, waarbij we als Bank J. Van Breda & Co° vooral het verschil kunnen maken op wat rechts in de bovenhoek is opgenomen. Deze domeinen zien we voor onze bank als prioritair of "materieel". Door in de eerste plaats deze te bewaken en verder te versterken, leveren we als bank een belangrijke bijdrage en ondersteunen we een duurzame toekomst. We richten dan onze hefboom op die domeinen waarop we de grootste impact kunnen hebben.

MATERIALITEITSMATRIX

Governance

- 1 **Veilige haven** voor cliënten (hoog eigen vermogen, ruime liquiditeitspositie, veilige balans, voorzichtig risicobeheer, lange termijn rendabiliteit)
- 2 **Vermogensopbouw en -bescherming** voor cliënten over generaties heen, met evenwicht tussen risico en rendement, met behoud van de levensstandaard zowel tijdens als na de actieve loopbaan, in goede en kwade dagen
- 3 **Integriteit en ethiek, eigen waarden** verankerd in bedrijfscultuur,
- 4 **Reële bijdrage aan welvaart en welzijn** door alle aangetrokken deposito's te investeren in de lokale economie
- 5 **Correcte belastingbetaler**, Belgische verankering
- 6 **Hoge cliëntentevredenheid** dankzij cliëntgerichtheid, kennis van hun leefwereld, gespecialiseerd advies, persoonlijk en proactief, vlotte bereikbaarheid, leren van klachten
- 7 **Verantwoorde beleggingen en kredieten** met oog voor faillissementspreventie, ESG-criteria en respect voor mensenrechten
- 8 **Veilig betalingsverkeer**
- 9 **Respect voor wetten en regelgeving** naar de letter en de geest, preventie van omkoping, witwassen, fraude en corruptie
- 10 **Bescherming van privacy en data**
- 11 **Eenvoud en transparantie** in organisatie, producten, prijszetting en communicatie
- 12 **Innovatieve ingesteldheid** met juiste mix tussen persoonlijk en digitaal

Environment

- 13 **Eigen ecologische voetafdruk beperken**

Social

- 14 **Aantrekkelijk werkgever voor nieuw talent en levenslang leren**
- 15 **Hoge personeelstevredenheid** (great place to work, eerlijke verloningspolitiek, gelijke kansen, aandacht voor man-vrouw-gelijkwaardigheid, evenwicht tussen werk en privé, flexibiliteit, bereikbaarheid, enz.)
- 16 **Openheid voor diversiteit**, zowel bij cliënten als personeel
- 17 **Mecenaat, sociaal engagement en goed nabuurschap**

Onze prioriteiten kwamen tot stand via zowel interne als externe bevraging. Ze werden goedgekeurd door directiecomité en raad van bestuur. De domeinen die zowel intern als extern van het grootste belang zijn, genieten al jarenlang onze aandacht en beheren we als een goede huisvader.

In een snel veranderende wereld blijft er echter nood aan permanente monitoring. Accenten verschuiven, er komen nieuwe aandachtspunten en prioriteiten. Het belang van ecologie, oog voor diversiteit en een breed gedragen maatschappelijk engagement groeit. Waar we vandaag nog tekortschieten of beter kunnen (gap analyse) voorzien we een actieplan met doelstellingen. We meten onze evolutie op basis van prestatie-indicatoren (KPI's).

We bekijken onze weg naar duurzaamheid als een doorlopend proces. We rapporteren vanaf nu consequent onze resultaten en onze vooruitgang in elk jaarverslag. Het is onze vaste ambitie om deze rapportering verder uit te breiden en te concretiseren. Waar mogelijk verwijzen we naar GRI-rapporteringscodes (Global Reporting Initiative), zonder hierin volledigheid na te streven.

Wil u met ons van gedachten wisselen? Hebt u suggesties of nieuwe inzichten? Deel ze met onze beleidsadviseur voor maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) via Luk.Lammens@bankvanbreda.be

Overzicht: materialiteitsmatrix en SDG's

“Goede gezondheid en welzijn” (SDG 3), “Waardig werk en economische groei” (SDG 8) en “Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten” (SDG16) vormen de kern van de bijdrage die wij als bank kunnen leveren. Vanuit de materialiteitsmatrix kunnen we echter initiatieven toevoegen die een bredere impact hebben en ook andere domeinen raken. U vindt een overzicht hieronder.

Governance

Veilige haven		
Integriteit en ethiek		
Bijdrage aan welvaart en welzijn		
Correcte belastingbetaler		
Verantwoorde beleggingen en kredieten	 	
Veilig betalingsverkeer		
Respect voor wetten en regelgeving		
Bescherming van privacy en data		

Innovatieve ingesteldheid	

Environment

Eigen ecologische voetafdruk beperken	

Social

Nieuw talent en levenslang leren		
Openheid voor diversiteit		
Mecenaat, sociaal engagement en goed nabuurschap	 	

In wat volgt gaan we dieper in op een aantal belangrijke elementen uit de materialiteitsmatrix en verduidelijken we onze aanpak en engagement.

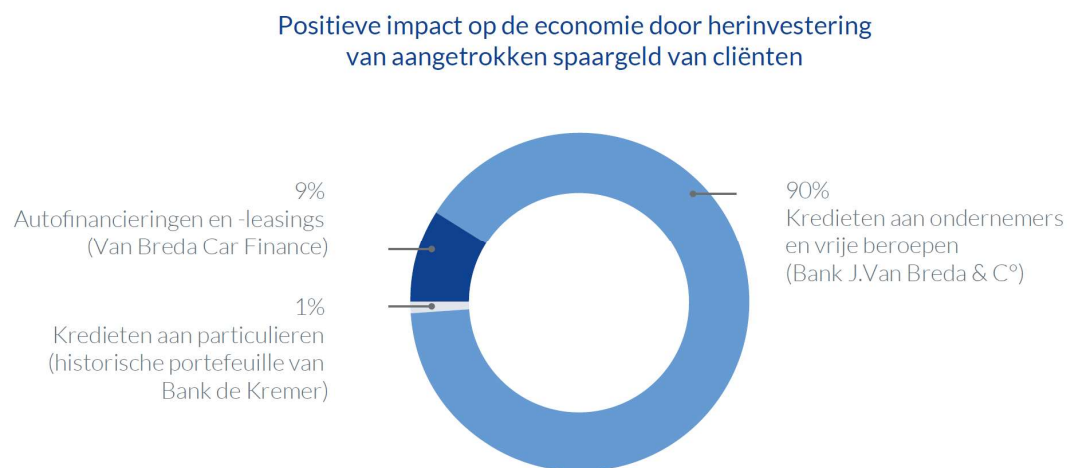
Veilige haven als bank

- **8,5% Hefboomratio**
Dit cijfer geeft weer hoeveel eigen vermogen Bank J.Van Breda & C° als buffer aanhoudt tegenover haar balanstotaal om eventuele tegenvallers op te vangen. Hoe hoger dit cijfer, hoe sterker de buffer. Ter vergelijking: in 2018 bedroeg de leverage ratio van de Belgische banksector 5,9%, die van de Europese bankensector 5,3%.
- **0,02% Waardeverminderingen op kredieten (excl. expected credit losses).**
Dit cijfer geeft een indicatie met welke factor de risicokosten mogen stijgen alvorens een bank verlies zou maken. Hoe lager het cijfer, hoe lager het risicoprofiel en hoe meer risicokosten de winst kan absorberen.
- **97% Krediet-depositoverhouding** (loan to deposit ratio)

Bank J.Van Breda & C° is niet afhankelijk van de financiële markten voor de financiering van haar kredietportefeuille. Deze gebeurt integraal met deposito's en eigen vermogen.

Een bank verschilt van elk ander bedrijf doordat ze een beroep doet op het spaargeld van de gemeenschap waarin ze actief is. Maatschappelijk verantwoord ondernemen houdt dus in de eerste plaats in dat ze dit doet op een veilige manier, zonder buitensporige risico's. Ze mag de deposito's van haar cliënten op geen enkel moment in gevaar brengen.

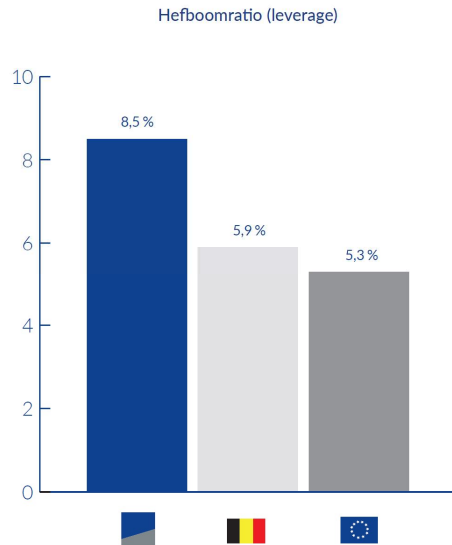
In essentie zet een bank cliëntendeposito's om in kredieten. Haar "grondstof" is spaargeld dat ze vooral aantrekt op korte termijn. Die leent ze op haar beurt uit via diverse kredietvormen, vnl. op langere termijn. Door geld aan te trekken bij onze doelgroep om behoeftes van diezelfde doelgroep te financieren, stimuleren we de economie.

Hoog eigen vermogen

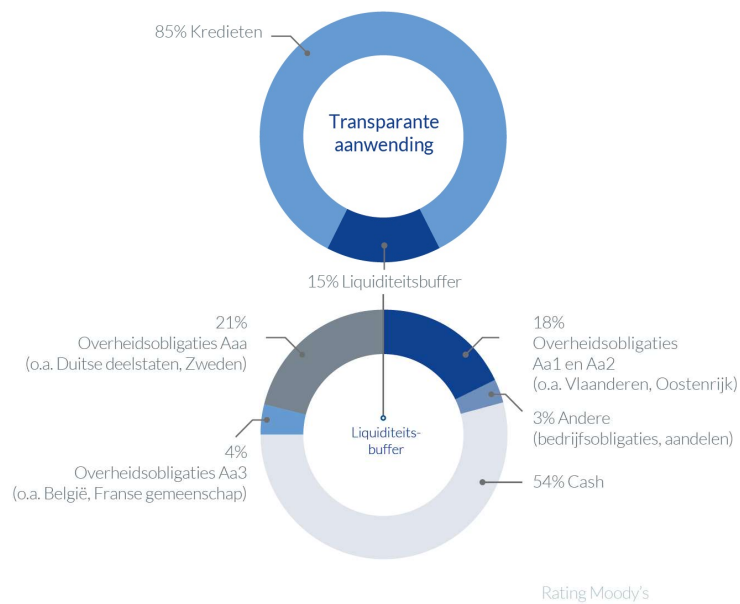
Bank J. Van Breda & Co is een Belgische, gespecialiseerde bank die zich uitsluitend richt naar lokale ondernemers en vrije beroepen.

Ook tijdens de bankencrisis en in turbulente financiële markten bleef Bank J. Van Breda & Co een veilige haven. Door voorzichtig beleid werd ons eigen vermogen op geen enkel moment aangetast door de crisis. De bank heeft nooit staatssteun gekregen. Bank J. Van Breda & Co heeft een hoog eigen vermogen. De solvabiliteit uitgedrukt als eigen vermogen op activa (hefboomratio) bedraagt 8,5%. Dit is een veelvoud van de 3% die de toezichthouders voorzien en één van de hoogste in de Belgische banksector.

Veilige liquiditeitsbuffer

De aangetrokken spaardeposito's zijn gespreid in een kredietportefeuille (85%) en in een veilige liquiditeitsbuffer (15%).

De bank belegt voor eigen rekening uitsluitend in cash bij de Europese Centrale Bank (ECB) en in een gespreide beleggingsportefeuille die hoofdzakelijk uit overheidsobligaties bestaat.

Op 31/12/2019 bestond slechts 3% van de liquiditeitsbuffer uit andere effecten. Dit betreft vnl. bedrijfsobligaties die we voorafgaandelijk screenen op basis van de black list van Ethix.

Clïentgedreven activiteiten

Het resultaat van de bank is overwegend cliëntgedreven. We werken met middelen *van* ondernemers en vrije beroepen *voor* ondernemers en vrije beroepen. Onze activiteiten zijn beperkt tot de Belgische markt.

We doen slechts sporadisch een beroep op interbancaire deposito's. De bank heeft geen eigen marktenzaal. Ze heeft een conservatief investeringsbeleid voor haar portefeuille en gebruikt enkel financiële instrumenten om haar renterisico af te dekken, nooit om te speculeren.

Spreiding over tienduizenden ondernemers en vrije beroepen

KMO's vormen het economisch weefsel van ons land. Vrije beroepen vervullen een cruciale rol op het vlak van gezondheid en dienstverlening. Door hun verscheidenheid en zelfstandigheid zorgen ze voor een brede **risicospreiding**. We werken met interne concentratielimieten per sector die veel lager liggen dan de reglementaire normen. De kans dat het falen van een groot krediet een bres slaat in de buffers van de bank, is hierdoor uitgesloten.

Rendabele langetermijnvisie met bewezen track record

Bank J. Van Breda & C° heeft de voorbije 25 jaar nooit verlies geleden. Dit bewijst dat we duurzaamheid én rendabiliteit combineren door de economische cycli heen. We zijn een groeibedrijf met een continu traject op lange termijn, zonder extremen.

Het rendement op het eigen vermogen vertoont relatief weinig pieken of dalen. De rendabiliteit was nooit kunstmatig hoog en kende ook nooit een extreme terugval.

Respect voor wetten en regelgeving. Bestrijding van omkoping en corruptie.

Als bank wordt van ons verwacht dat we werken volgens strikte normen en een juiste ingesteldheid om wetten toe te passen, zowel naar de geest als naar de letter. We doen dat door een nauwgezet cliëntenacceptatiebeleid en toezicht op de naleving van Belgische en Europese regelgeving. Op die manier leveren we een bijdrage in de strijd tegen fiscale fraude en witwassen. Wereldwijd helpt dit om illegale geldstromen in te perken en omkoping en corruptie uit de wereld te helpen.

Nieuwe wetgeving implementeren we consequent in alle bestaande processen. De compliance officer werkt hiervoor vanuit een onafhankelijke functie binnen de bank die de naleving van de regels die verband houden met de integriteit van het bankieren controleert en bevordert. Dit integriteitsbeleid richt zich prioritair tot volgende domeinen: witwaspreventie, voorkomingsbeleid fiscale mechanismen, transacties in financiële instrumenten, handel met voorkennis, koersmanipulatie, deontologische codes en dergelijke.

Bank J. Van Breda & C° geniet een onberispelijke reputatie en wenst dit ook zo te houden.

Bescherming van privacy en data

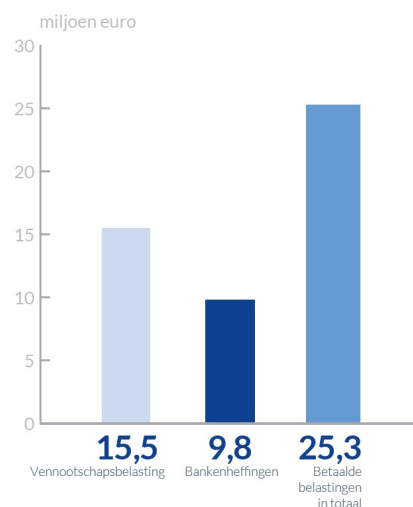
Privacy komt in onze maatschappij steeds meer onder druk. Cybercriminaliteit vormt wereldwijd een groeiende bedreiging. Het belang dat onze cliënten hechten aan de bescherming van hun persoonsgegevens en respect voor hun privacy neemt toe. In die context behandelen en beschermen wij ieders gegevens met eerbied voor de wetgeving en regelgeving, op een eerlijke en transparante wijze. Enkele voorbeelden van inspanningen die wij doen om gegevenslekken van cliënten, prospecten, sollicitanten of werknemers op elk moment te vermijden:

- In geen enkel geval verkopen wij persoonsgegevens aan externe partijen.
- Wij nemen passende technische en organisatorische maatregelen om te waarborgen dat de gegevens van onze cliënten voldoende beschermd zijn tegen ongepaste toegang, verlies of diefstal.
- De compliance officer waakt er mee over dat de wetgeving strikt gevolgd en gerespecteerd wordt. De information security manager kijkt erop toe dat de IT-systemen van de bank op professionele manier beschermd zijn. Regelmatig wordt hiervoor een beroep gedaan op externe partijen (o.a. via 'ethical hacking').
- Regelmatig worden sensibiliseringsacties opgezet bij personeel én cliënten om oplettend te blijven voor pogingen tot phishing, factuur- of pakketjesfraude, gijzelsoftware, CEO- of identiteitsfraude e.d.
- Wij bewaren persoonsgegevens nooit langer dan noodzakelijk is voor de redenen waarvoor wij de gegevens verzameld hebben.
- Cliënten kunnen hun persoonsgegevens inkijken, laten verbeteren en laten verwijderen. Zij kunnen zich op elk moment verzetten tegen een bepaald gebruik van hun persoonsgegevens.

Correcte belastingbetaler in België

Bank J.Van Breda & C° heeft enkel activiteiten in België. De bank heeft geen fiscale optimalisering via het buitenland en is als **lokaal verankerd bedrijf** een goede belastingbetaler. In 2019 betaalden we 9,8 miljoen bankenheffingen en 15,5 miljoen euro belastingen tegenover een nettowinst van 43,4 miljoen euro.

Betaalde belastingen in 2019

Eenvoud en transparantie in organisatie, producten, communicatie

De bankencrisis heeft aangetoond dat louter schaalvergroting kan leiden tot onverantwoorde risicoconcentraties, ondoorzichtigheid en onderlinge afhankelijkheid ('too big to fail').

Bij Bank J. Van Breda & C° kiezen we ervoor om groot te zijn in kleine niches. Onze focus op ondernemers en vrije beroepen maakt dat wij concurreren op basis van onze toegevoegde waarde: kennis van de leefwereld van onze cliënten, luisteren en connecteren, persoonlijk contact en gericht advies.

Onze cliënten ervaren deze aanpak van een gespecialiseerde nichespeler via

- Eén contactpersoon voor zowel privé- als professionele financiën.
- Korte communicatielijnen tussen kantoren en de zetel, snelle doorstroomtijden
- Beperkte keuzestress: ons assortiment producten en diensten bevat alles maar ook enkel wat onze cliënten nodig hebben. We vermijden nodeloze complexiteit.
- Beperkte hiërarchie: we hebben een vlakke structuur met maximum 3 niveaus tussen een medewerker en het directiecomité
- Mensentaal: een oplossing of voorstel is enkel goed als u en wijzelf het 100% begrijpen.
- Ondernemerschap: we vragen collega's dat ze handelen zoals ze dat voor zichzelf zouden doen.

Risicobeheersing: permanente opvolging en controle

Ondernemingsrisico's zijn eigen aan de normale activiteiten van een bank. In vergelijking met sectorgenoten zijn Bank J. Van Breda & C° en haar divisies echter altijd eenvoudige en transparante instellingen gebleven. Bovendien leggen zij al jarenlang een grote voorzichtigheid aan de dag bij het aanvaarden van risico's. Zij verrichten permanente risico-opvolging en controle. Historisch heeft Bank J. Van Breda & C° haar capaciteit om risico's te beheersen ruimschoots bewezen.

Vanuit het risicocomité wordt op gestructureerde wijze toezicht gehouden op risico's en risicoposities van de bank en haar divisies. Daartoe laat het risicocomité zich informeren door de diverse afdelingen en activiteiten.

Voor de bespreking van de diverse risico's verwijzen we naar de toelichtingen onder het hoofdstuk "Risicobeheer" van de geconsolideerde jaarrekening.

Cliënten staan centraal

Juiste financiële keuzes helpen maken

Polen we bij ondernemers en vrije beroepen naar hun financiële uitdagingen, dan komt een aantal kernvragen steeds weer terug.

- Hoeveel heb ik nodig om later te rentenieren zonder zorgen?
- Hoe stel ik mijn beleggingsportefeuille samen?
- Hoe koop en financier ik mijn vastgoed?
- Hoe gebruik ik mijn vennootschap als inkomstenbron?
- Hoe vind ik een klankbord voor mijn professionele uitdagingen?
- Hoe plan ik mijn successie?

- ...

Door de jaren heen heeft de bank haar antwoorden en adviezen op deze vragen aangevuld en aangescherpt. Zo helpen we onze cliënten om op belangrijke momenten in hun loopbaan de juiste financiële keuzes te maken.

Vermogensopbouw- en bescherming

- **97%** van het op de financiële markten belegd vermogen (buiten balans excl. tak 21 en fiscale beleggingen) geniet patrimoniale opvolging via vermogensbeheer, Universal Invest-fondsen of AG Fund+
- **98%** van alle beleggingstransacties wordt voorafgegaan door beleggingsadvies (versus 2% execution only)
- **64%** van alle cliëntenrelaties heeft andere fiscale contracten (langetermijnsparen, VAPZ, RIZIV-premie, IPT of groepsverzekering) naast het klassieke pensioensparen

We willen ondernemers en vrije beroepen helpen om als zelfstandigen een kapitaal op te bouwen dat hen moet toelaten om comfortabel te blijven leven als ze stoppen met werken. Wat met veel inspanningen (soms over meerdere generaties heen) werd opgebouwd, verdient op elk moment bescherming in lijn met de doelstellingen en het risicoprofiel van onze cliënten. Met een voorzichtige aanpak streven we naar consistente resultaten zonder al te bruuske schommelingen. We mikken op marktconforme rendementen en kosten.

Enkele voorbeelden die cliënten ontzorgen en gemoedsrust bieden

- We willen maximaal zekerheid bieden dat beleggingen op de financiële markten een professionele spreiding en gegarandeerde patrimoniale opvolging genieten.
- Vermogensopbouw gebeurt best via de systematiek van planmatig beleggen. Beleggingsplannen creëren een automatisme dat al veel cliënten heeft geholpen.
- We adviseren geen enkel beleggingsproduct zonder dat de cliënt een volledig adviesproces heeft doorlopen dat vertrekt vanuit zijn persoonlijke financiële situatie. De adviesflow toetst of een belegging geschikt is binnen iemands portefeuille op basis van financiële draagkracht, kennis en ervaring, doel (vrij kapitaal, pensioen of rentenieren) en risico-appetijt. De productinvulling stemmen we telkens af met de cliënt met oog voor de juiste mix tussen cash, bescherming en rendement.
- We volgen op of de portefeuillesamenstelling van onze cliënten past bij hun risicoprofiel. We nodigen hen uit voor een adviesgesprek wanneer hun portefeuille te sterk begint af te wijken van hun beleggersprofiel.

Eerst luisteren dan adviseren

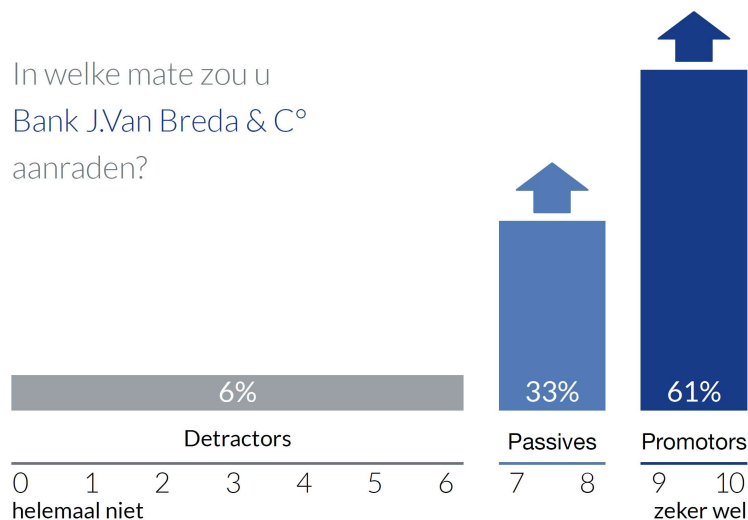
Ons doel is dat onze cliënten juiste keuzes maken, hun leven lang. Dit betekent dat elk advies duurzaam moet zijn: we willen iedereen op elk moment recht in de ogen kunnen kijken. Daarom luisteren we eerst naar de behoeften, hebben we oog voor ieders leefwereld en willen we zicht krijgen op de volledige context waarbinnen iemand actief is.

Harde verkoop hoort hier niet in thuis. Onze commerciële mensen hebben géén productdoelstellingen. De samenwerking met cliënten op lange termijn staat voorop. We geloven in hechte menselijke relaties met een vertrouwde contactpersoon. Als relatiebankier streven we bewust naar continuïteit en koesteren we een laag personeelsverloop.

Hoge cliëntentevredenheid

- **+55** Net Promotor Score bij wie langer dan 2 jaar cliënt is
- **+55** Net Promotor Score bij nieuwe cliënten na 6 maanden
- **369** geregistreerde en opgevolgde klachten en incidenten bij Bank J.Van Breda & C° in 2019, 2 klachten bij Ombudsfin

Tevredenheidsscores op zich zijn vaag. Waar het op aankomt is wat cliënten anderen vertellen over de bank en haar dienstverlening. Op de vraag “In welke mate zou u Bank Van Breda aanraden bij andere ondernemers of vrije beroepen?” geeft 61% ons op een tienpuntenschaal een score van 9 of 10 (“promotors”), 33% geeft 7 of 8 (“passives”) en 6% een score van 6 of minder (“detractors”). De strenge berekeningswijze van de Net Promotor Score resulteert in een zeer mooie score van 55 (promotors minus detractors). Dit is één van de beste cijfers in de Belgische banksector.

Leren uit klachten

We zien klachten als kansen. Daarom engageren we ons om op elke klacht snel te reageren. In eerste instantie is dit de rol van de account manager die onmiddellijk zijn verantwoordelijkheid opneemt. Onze adviseur cliëntentevredenheid garandeert een tweede opinie indien iemand niet tevreden is met de voorgestelde oplossing. Zij bemiddelt en kan onafhankelijk oordelen. Structurele problemen en suggesties rapporteert zij rechtstreeks aan het directiecomité. Dat zorgt voor een continu verbeteringsproces.

Ethisch verantwoorde keuzes

Integriteit en ethiek, eigen waarden verankerd in bedrijfscultuur

Antwoorden uit de bevraging van alle personeelsleden in de tweejaarlijkse enquête “Great place to Work”

- **95% / 92%** “Het directiecomité / mijn directe leidinggevende voert zijn / haar beleid op een eerlijke en ethisch verantwoorde manier.”
- **86% / 89%** “Het directiecomité / mijn leidinggevende komt zijn / haar beloftes na.”

Waarden maken het verschil. We geloven dat de deontologie en de ethische waarden van ons personeel bepalend zijn voor de manier waarop de bank in contact treedt met haar cliënten en leveranciers. Daarom is de attitude van onze medewerkers van doorslaggevend belang bij de rekrutering, de coaching en de aansturing van onze bank.

Uit cultuur- en waardenonderzoek weten we dat onze mensen 3 kernwaarden vooropstellen:

1. **Eerlijkheid** We werken uitsluitend met integere mensen die zowel privé als professioneel correct willen leven en handelen.
2. **Verantwoordelijkheidszin** Als onze mensen iets adviseren, houden zij rekening met het effect op lange termijn. Zij maken concrete afspraken en komen hun engagement ook na. Dat is hun basishouding.
3. **Enthousiasme** Elk cliënt voelt het verschil bij het eerste contact: hier staat een team met een positieve instelling.

Deze ingesteldheid ligt aan de basis van het succes van Bank J.Van Breda & C° en willen we daarom koesteren. We willen immers dat zoveel mogelijk mensen, intern en extern, onze bank erkennen en appreciëren als een bedrijf met hoge ethische standaarden.

Anti-discriminatie

Bank J.Van Breda & C° duldt geen enkele vorm van discriminatie. We weren elk verschil in behandeling gebaseerd op geslacht, ras, huidskleur, afkomst, nationale of etnische afstamming, seksuele geaardheid, burgerlijke staat, geboorte, geloof of levensbeschouwing, handicap of fysieke eigenschap.

Gericht cliëntenacceptatiebeleid

De bank voert een duidelijk cliëntenacceptatiebeleid en werkt actief aan de voorkoming en opsporing van witwassen en terrorismefinanciering. Hiervoor licht de bank op passende wijze nieuwe cliënten door.

Specifiek hierbij geldt altijd

- De doelgroepstrategie: “enkel voor ondernemers en vrije beroepen”.
- Een verbod op identificatie op afstand: we maken persoonlijk kennis met elke nieuwe cliënt.
- Een sterke deontologie die elk reputatierisico schuwt en ons enkel doet samenwerken met respectabele cliënten en partners.

Het spreekt voor zich dat we iedereen weigeren die voorkomt op de geldende sanctie- en embargolijsten zoals OFAC, UK HM Treasury, e.d.

De bank heeft geen buitenlandse filialen en weert elk contact met belastingparadijzen.

Verantwoorde kredietverlening en faillissementspreventie

Wij geven geen krediet om het krediet. Gezonde kredietverlening helpt mensen om hun zaak of praktijk uit te bouwen of om te investeren in vastgoed. Wij blijven ver weg van overmatige kredietverlening en zijn eerder conservatief. Daarom beoordelen we elke kredietaanvraag kritisch en adviseren we enkel veilige en voor de cliënt haalbare kredietvormen. De terugbetalingscapaciteit van de cliënt, zijn professionele bekwaamheid en de mogelijkheid om zelf iets op te bouwen, staan hierbij voorop. We hanteren hoge standaarden i.v.m. juridisch en fiscaal correct handelen.

Elk faillissement is een menselijk en sociaal drama dat we absoluut willen vermijden. Daarom geven we nooit krediet enkel op basis van waarborgen. We nemen liever het risico dat we een cliënt ontgoochelen door een kredietvraag af te wijzen dan naar ons oordeel overmatig of onverantwoord krediet toe te staan.

Met onze kredietportefeuille richten we ons naar een heel specifieke niche doelgroepcliënten met een economische activiteit in België: vrije beroepen, familiale KMO's en zelfstandige ondernemers, zowel privé als zakelijk.

Door deze focus en de Belgische regelgeving ter zake sluiten we kredietverlening uit bij volgende situaties:

- schendingen van mensen- en arbeidsrechten,
- productie van fossiele brandstoffen zoals steenkool, olie en gas of van onconventionele olie- en gaswinning zoals teerzanden en schaliegas,
- schending van volksgezondheid en leefmilieu zoals vergiftiging van grondwater, industriële activiteiten in beschermde natuurgebieden.

We verstrekken geen kredieten aan bedrijven actief in wapenproductie, tabaksindustrie of kernenergie. KMO's die in België actief zijn in de diamantsector en de financiering van speelautomaten zijn eveneens expliciet uitgesloten.

Aandelenfondsen en vermogensbeheer met verantwoorde investeringen

- **70% Engagementscope**
Dit percentage toont de verhouding van het aantal bedrijven waarmee een engagementprocedure loopt via Hermes Eos, op het totale aantal bedrijven in portefeuille bij Delen Private Bank.
- **22 ESG-risicoscore**
Sustainalitics analyseert en quoteert bedrijven waarin belegd wordt op ESG-risico's. Het spectrum gaat van 100 tot 0. Hoe lager de score, hoe minder ESG-risico's voor het bedrijf. Dit cijfer geeft de gewogen gemiddelde ESG-risicoscore weer van de portefeuilles bij Delen Private Bank.
- **149 koolstofintensiteit (ton CO² per euro omzet)**
Deze maatstaf deelt de koolstofuitstoot door de omzet van een bedrijf. Neemt men het gewogen gemiddelde van alle bedrijven in portefeuille, dan krijgt men de koolstofintensiteit op portefeuilleniveau. Bij Delen Private Bank bedraagt deze 149. Ter

vergelijking: de wereldwijde referentie-index (MSCI World AC) bedraagt 179, dat is 20% hoger.

Bank J. Van Breda & C° beheert geen eigen beleggingsfondsen. Ons zusterbedrijf Delen Private Bank is gespecialiseerd in vermogensbeheer en verzorgt ook de samenstelling van de huisfondsen die wij commercialiseren. In totaal gaat het om een portefeuille van meer dan 26 miljard euro. Hiervoor wordt samengewerkt met fondsbeheerder Capfi Delen Asset Management (Cadelam), dochtervennootschap van Delen Private Bank.

De missie van Delen Private Bank is fundamenteel duurzaam van aard: het vermogen van hun cliënten beschermen, doen groeien en tegelijkertijd stappen zetten naar een betere wereld. Delen en Cadelam zien hun investeringsbeleid als een belangrijke hefboom om een positieve invloed uit te oefenen op mens, milieu en maatschappij. Maar ook vanuit een financieel oogpunt heeft het zin om te kiezen voor toekomstgerichte, bewuste bedrijven in de portefeuille. Om te vermijden dat beurswaarde in rook op gaat als gevolg van duurzaamheidsproblemen, is het een bewuste keuze om als aandeelhouder actief betrokken te zijn en samen te werken aan een duurzaam beleid.

Basisprincipes

Delen Private Bank onderschrijft de door de Verenigde Naties ondersteunde “Principles for Responsible Investment” (UN PRI). Ze vertrekt vanuit een voorzichtige investeringsfilosofie van een dynamische goede huisvader. Gericht op de lange termijn ligt de nadruk op eenvoud en gezond verstand, bescherming en evenwichtige groei.

Het verantwoord investeringsbeleid is sinds 2017 **van toepassing op alle huisfondsen** en zorgt voor een verantwoorde portefeuille-invulling in 3 stappen: uitsluiting, engagement en integratie.

Uitsluiting

Ondernemingen die een beleid voeren dat niet overeenkomt met onze duurzame waarden, worden onder geen enkel beding in de portefeuilles opgenomen.

- Het gaat in eerste instantie om ondernemingen die betrokken zijn bij de productie van controversiële wapens, zoals clustermunitie en anti-persoonsmijnen. De toezichthouder FSMA (Financial Services & Markets Authority) en de sectorfederatie BEAMA (Belgian Asset Managers Association) kijken er nauwgezet op toe dat we ons aan deze exclusievereiste houden, aangezien dit deel uitmaakt van het Belgische wetgevende kader.

- Ook bedrijven die normen aangaande milieu, maatschappij en goed bestuur pertinent met de voeten treden, zal u niet terugvinden in de portefeuilles. Voorbeelden zijn ondernemingen die het niet nauw nemen met wetten rond klimaat zorg, menswaardige arbeidsomstandigheden of de correcte werking en onafhankelijkheid van de raad van bestuur.
- Een uitsluitingsbeslissing is gebaseerd op extern onderzoek én interne analyse. Een zestal referentieorganisaties waaronder het Noors Pensioenfonds, voeren een grondig duurzaamheidsonderzoek uit op tal van bedrijven. Indien een meerderheid van deze referentieorganisaties duurzaamheidsbezwaren heeft, wordt er niet geïnvesteerd in aandelen of obligaties van het bedrijf of de overheid in kwestie.

Engagement

Bedrijven met goed geïnformeerde en betrokken aandeelhouders hebben meer kans op betere economische prestaties op de lange termijn. De samenwerking met Hermes EOS, een onafhankelijke organisatie gespecialiseerd in engagement, maakt het mogelijk om op een gestructureerde manier in dialoog te gaan met de bedrijven waarin wordt geïnvesteerd. Zij vertegenwoordigen vandaag meer dan 700 miljard aan beleggingen en kunnen zo een extra gewicht in de schaal leggen.

Hermes EOS beschikt over een onafhankelijk team van ervaren experts die een positieve invloed uitoefenen op het beleid van ondernemingen. Zij gaan voor ons in dialoog met de bedrijven waarin wordt geïnvesteerd. De toon is streng maar rechtvaardig: positief en constructief bij aanvang, maar kritisch als verbeteringen te lang op zich laten wachten. Ook via het stemrecht op algemene vergaderingen wordt invloed uitgeoefend om het duurzaamheidsbeleid te verbeteren – of bepaalde keuzes tegen te houden. Zo maakt Delen Private Bank, samen met Hermes EOS, deel uit van ClimateAction100+. Zij sporen 's werelds belangrijkste broeikasgasemittenten aan om maatregelen te nemen tegen de klimaatverandering en om de energietransitie te versnellen.

In 2019 werd met 70% van de participaties intensief gewerkt op meer dan 1.000 duurzaamheidsthema's. Klimaatambities werden aangescherpt, anti-corruptiemaatregelen in opkomende markten versterkt en er werd ook meer aandacht besteed aan mensenrechten in wereldwijde toeleveringsketens.

Integratie

Niet-financiële (ESG)-parameters worden steeds belangrijker in het beleggingsproces. Gespecialiseerde gegevens maken het mogelijk om ESG-risico's in acht te nemen bij zowel de investeringsselectie als bij de portefeuillemonitoring. Hiervoor zijn kwalitatieve én meetbare duurzaamheidsdata nodig. Die zijn niet altijd eenvoudig te vergaren. Daarom wordt er sinds 2019 samengewerkt met het gerenommeerde onderzoeksbureau Sustainalytics.

Op basis hiervan worden ook alle specifieke niet-financiële risico's van een onderneming geanalyseerd. Men kijkt bijvoorbeeld na of de milieurisico's goed beheerd worden en of er voldoende sociale controles zijn op de leveranciers. Ook de betrokkenheid van bedrijven in controversiële sectoren (zoals wapenproductie) en het intrinsiek duurzame aandeel van de bedrijfsactiviteiten (zoals de proportie van hernieuwbare bronnen in energiebedrijven) worden bestudeerd. Zo werden in 2019 een aantal oliebedrijven uit de portefeuille verwijderd omdat ze niet snel genoeg meewerken aan de transitie van fossiele naar hernieuwbare energie.

Internationale erkenning: A+beoordeling bij de UN PRI

De UN Principles for Responsible Investing vormen een wereldwijde netwerk dat binnen de Verenigde Naties een duurzamer financieel systeem nastreeft. Delen Private Bank en fondsenbeheerder Cadelam onderschrijven deze principes sinds 2016.

Signatory of:

Dit is niet vrijblijvend. Jaarlijks rapporteren Delen en Cadelam uitvoerig aan de UN PRI over de inspanningen inzake verantwoord investeren. Na een grondige evaluatie kregen zij in 2019 de maximale A+ score voor de module 'Strategie & beleid'. Dit resultaat is een mooie bekroning van het geleverde werk en moedigt aan om verder te gaan op de ingeslagen weg.

Ook het collaboratieve aspect van de UN PRI is niet te onderschatten: binnen de financiële sector kunnen investeerders van elkaar leren en samenwerken om maatschappelijke problemen resoluut aan te pakken. Zo maken onze huisfondsen via Hermes EOS, onze partner in engagement, deel uit van ClimateAction100+.

Geselecteerde partners

Delen Private Bank is onze geprivilegieerde partner, maar we doen ook een beroep op andere externe vermogensbeheerders om de bouwstenen van de door de cliënt gekozen strategie in te vullen. Zij beheren hun bijdrage tot de door onze cliënten belegde portefeuilles op een transparante manier binnen de afgesproken formules. We werken hiervoor o.a. samen met Balaise Insurance, AG Insurance, Vivium (merknaam van P&V), Athora Belgium en Fidelity International.

Ook de beleggingen via deze partners willen we in de toekomst verder aftoetsen op hun duurzaam karakter. Dit is een proces waarvoor we met elk van hen explicieter en specifiekere dan vroeger in dialoog treden. In tak 23-verzekeringsformules koppelen we de aandelencomponent consequent aan de huisfondsen van Delen Private Bank, zodat deze alvast de hierboven geschetste methodiek weerspiegelen.

Hoge personeelstevredenheid

- **Great place to work**
Bank J. Van Breda & C° werd in 2020 opnieuw gecertificeerd als Great place to work®.
- **95%** van personeelsleden bevestigt in de bevraging van december 2019: “Algemeen gesproken, kan ik zeggen dat dit een heel goede organisatie is om voor te werken.”
- **3,1% personeelsverloop op jaarbasis**
Dit cijfer geeft weer hoeveel collega's in 2019 zelf ontslag hebben genomen.
- **100%** van de personeelsleden genieten vanaf januari 2020 een fiscaalvriendelijke winstpremie

Gelukkige mensen stralen een positieve kracht uit, ook in hun werk. Zeker in hun contact met de cliënt. Daarom stimuleren wij als werkgever mensen om te werken in hun talentzone en bieden wij een kader dat zorgt voor groei en ontwikkeling.

Om dit te toetsen doen we om de 2 jaar mee aan de internationale interne bevraging die georganiseerd wordt door “Great place to work” i.s.m. Vlerick Management School. Dit houdt ons een spiegel voor die helpt om zwakke punten in ons personeelsbeleid bij te sturen en de troeven nog te versterken.

Bank J. Van Breda & C° werd in 2006, 2010 en 2012 genomineerd als “Beste werkgever”. In 2018 en 2020 werden we gecertificeerd als “Great place to work”. Op de stelling “Algemeen gesproken kan ik zeggen dat dit een heel goede organisatie is om voor te werken” antwoordde 95% van de werknemers positief in de laatste bevraging in december 2019.

Het is onze ambitie om voortdurend progressie te maken op het vlak van geloofwaardigheid, respect, eerlijkheid, trots en camaraderie en zo bij de beste werkgevers binnen en buiten de financiële sector te blijven behoren.

Nieuwjaarsfeest 2020 – Foto Sarah Van Looy

Aantrekkelijke werkgever voor nieuw talent en levenslang leren

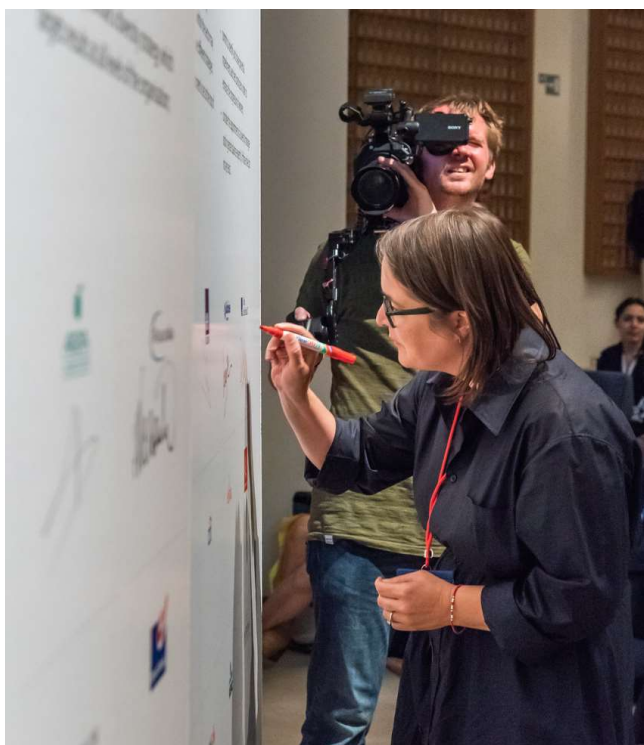
- **60** aanwervingen in 2019 (42 in 2018)
- **30,2 uur** of 4,1 dagen opleiding en vorming / FTE
- **3,2%** van totale personeelskosten gaat naar opleiding en vorming
- **100%** van de personeelsleden weten dat hun opleidingsbehoeften jaarlijks besproken worden tijdens een personeelsreview in aanwezigheid van de leidinggevende, de betrokken HR business partner en het betrokken lid van het directiecomité

In “the war for talent” willen we kunnen blijven concurreren met grootbanken en andere spelers uit de financiële en intellectuele sector om hoog opgeleide mensen met sterke competenties aan te trekken. Dit is nodig om te garanderen dat schaarste aan geschikte mensen op geen enkel moment onze groei tegenhoudt.

Openheid voor diversiteit

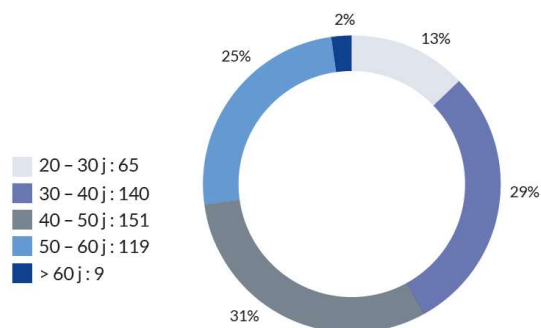
In de enquête “Great place to Work” antwoordden personeelsleden in december 2019: “Mensen worden hier eerlijk behandeld ongeacht hun etnische afkomst of geloofsovertuiging (**99%**), geslacht (**95%**) of seksuele geaardheid (**98%**).”

We weren elke vorm van discriminatie en staan open voor alle mensen met talent en een positieve levenshouding. In 2019 tekende de bank het charter “Women in Finance” van de beroepsorganisatie Febelfin en werd een diversiteitsmanager aangesteld.

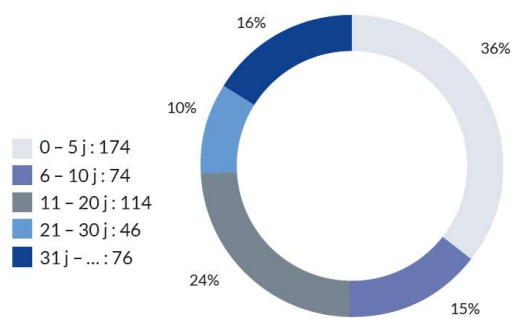

Ann De Wit ondertekent namens Bank J. Van Breda & C° het charter “Women in Finance” – Foto Hugo Lefèvre.

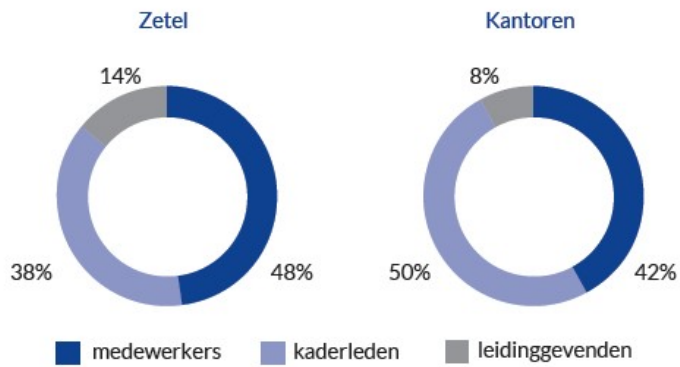
Verdeling volgens leeftijd

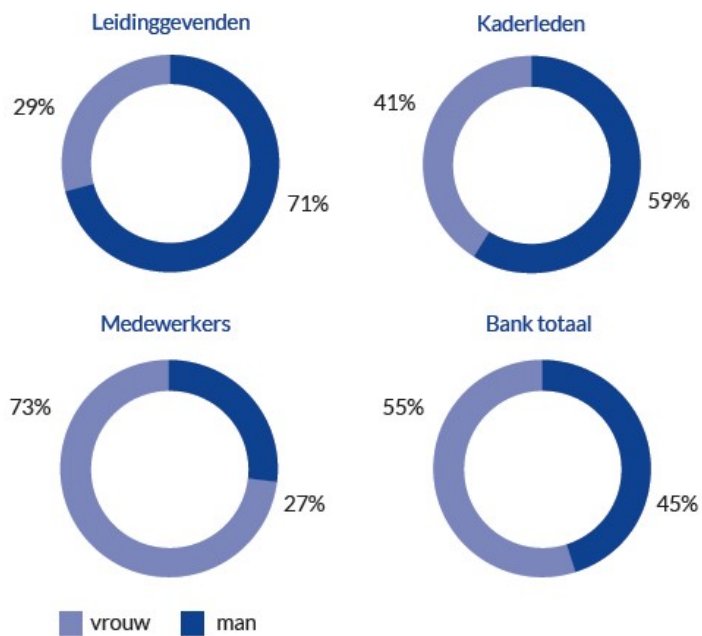
Verdeling volgens anciënniteit

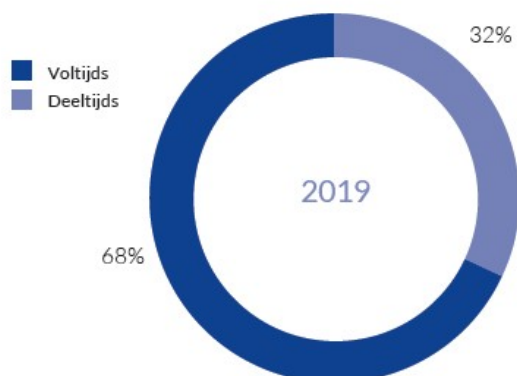
Verdeling volgens statuut

Verdeling man/vrouw volgens statuut

Verdeling volgens werkregime

Een divers samengestelde raad van bestuur heeft aandacht voor verschillen in achtergrond, geslacht en professionele vaardigheden die relevant zijn voor Bank J. Van Breda & C°. Het remuneratie- en benoemingscomité beoordeelt kandidaten hiervoor op hun verdiensten en hanteert hierbij objectieve criteria. Op basis van het huidige aantal bestuurders wordt gestreefd naar een vertegenwoordiging van het ondervertegenwoordigde geslacht binnen de raad van bestuur van 2 personen (10 mannen en 2 vrouwen op 1/1/2020) en binnen het directiecomité van 1 persoon (3 mannen en 1 vrouw op 1/1/2020).

Als het aantal bestuurders van het ondervertegenwoordigde geslacht kleiner zou zijn dan deze doelstelling dan streeft de raad van bestuur ernaar deze doelstelling opnieuw te bereiken binnen een periode van 3 jaar.

Breed gedragen aandelenoptieplan vervangen door winstpremie

Verankering van cliënten en personeelstrouw gaan hand in hand. Daarom voert Bank J. Van Breda & C° een sociaal HR-beleid dat erop gericht is om voor elke medewerker die voluit wil meebouwen aan de bedrijfsmissie, uitdagingen te blijven zoeken die aansluiten bij zijn talenten. Resultaatgericht werken en participatie in de winstgroei worden ondersteund via een breed aandelenoptieplan met een looptijd van telkens tussen 4 en 8 jaar, waaraan elke medewerker kan deelnemen. Sinds 2019 wordt deze via een collectieve arbeidsovereenkomst vervangen door een jaarlijkse winstpremie.

Het beloningsbeleid van de bank is in overeenstemming met de duurzame groei die we beogen en met de langetermijnbelangen van onze cliënten. Het beloningsbeleid zorgt ervoor dat niet wordt aanzet tot het nemen van buitensporige risico's.

Het belang dat de bank hecht aan het vermijden van belangenconflicten staat beschreven in de deontologische codes voor de personeelsleden, de leden van het directiecomité en de leden van de raad van bestuur.

Oog voor ieders gezondheid

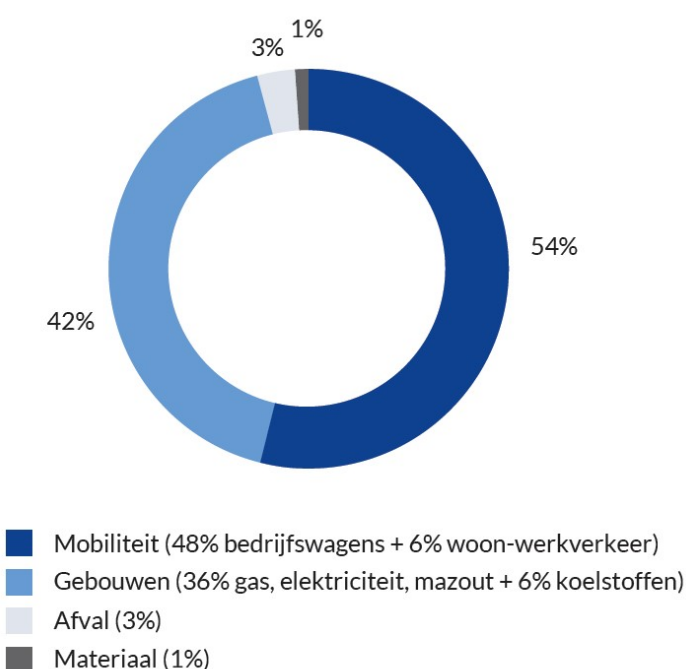
Mensen zijn niet gemaakt om een hele dag op kantoor te zitten. Daarom promoten wij beweging en een gezonde levenshouding.

- In het hoofdkantoor kan iedereen gratis gebruik maken van een eigen fitnessruimte. Wie in een kantoor werkt, krijgt financiële steun om te sporten in een lokale club.
- In al onze kantoren is gratis fruit ter beschikking. Op de zetel is er 's middags verse soep (de overschotten gaan naar "Moeders voor moeders"). Frisdrank werd geweerd; water en spuitwater komen gefilterd uit de kraan.
- Een interne werkgroep ("Happy team") neemt in co-creatie diverse initiatieven en organiseert o.a. wandelingen, joggings, fietstochten, yoga-initiatie, voordrachten over het belang van rust en slaap, enz.
- We doen inspanningen om ieders veerkracht te bevorderen. Waar nodig kan men een beroep doen op een coach om stress of burn-out te vermijden. Als het toch fout loopt, voorzien we begeleiding en een reïntegratieproces.
- We hebben oog voor een goed evenwicht tussen werk én privé. Diverse vormen van thuis- en telewerk zijn mogelijk. Glijdende werktijden en formules voor deeltijds werk, onbetaalde vrije dagen t.e.m. sabbatical staan ter beschikking.

Beperking van onze impact op het milieu

- **3.210** ton CO²-uitstoot voor de bank (cijfer 2018)
- **6,67** ton CO²-uitstoot / FTE (cijfer 2018)
- Autovloot: **13%** benzine, **86%** diesel, **1%** hybride, **0%** elektrisch (op 319 firmawagens einde 2019: 44 benzine (waarvan 3 hybride), 275 diesel, 0 elektrisch)
- **100% groene stroom** in alle kantoren en op de zetel
- **+59% gefietste km** Op basis van uitbetaalde fietsvergoedingen registreerde de bank een stijging tot 205.122 gefietste km in 2019 vs 129.220 km in 2018.

CO²-uitstoot volgens bron

Carbon footprint Bank J.Van Breda & C° (studie CO2 Logic, juni 2018)

Naast de beleidspunten inzake milieu bij kredietverlening en investeringsfondsen, is er ook een breed draagvlak om onze eigen ecologische voetafdruk in de relaties met de cliënten en op ondernemingsniveau te beperken. Een werkgroep 'Eco' treedt hiervoor op als voortrekkers en onderzoekt welke maatregelen nodig zijn om van de bank een CO²-neutraal bedrijf te maken.

Emissies met 25% reduceren tegen 2025

In 2018 werd i.s.m. CO2 Logic een eerste 'carbon footprint-studie' opgemaakt om de impact van de bank op het klimaat te meten. Deze dient als aanzet om een langetermijnvisie te ontwikkelen om onze schadelijke uitstoot te beperken en finaal klimaatneutraal te worden.

Via een concreet actieplan engageert de bank zich om haar eigen emissies met minstens 25% te reduceren tegen 2025. Dat kan via maatregelen op het vlak van energieverbruik, bedrijfsvoertuigen, koelgassen, woon-werkverkeer, papiergebruik, afval e.d., gecombineerd met investeringen in klimaatprojecten in het zuiden. Vanaf 2020 wil de bank haar realisaties meten aan de hand van kerncijfers (KPI's) die worden uitgezet om de reductiedoelstellingen te realiseren.

Het is voor een bedrijf bijna onmogelijk om de CO²-uitstoot tot nul te reduceren. Daarom plant de bank om de restuitstoot te compenseren door financieel bij te dragen aan klimaatprojecten in België of andere delen van de wereld. Tegen 2025 wil Bank J. Van Breda & C° gecertificeerd klimaatneutraal zijn.

Recente initiatieven

- De bank schakelde vanaf 2019 in alle kantoren en op de zetel over naar groene stroom, opgewekt via hernieuwbare energiebronnen of afkomstig uit kwalitatieve warmtekrachtinstallaties.
- We trekken de digitale kaart en zijn een voortrekker als 'bank zonder papier'. Het resterende papier wordt gescheiden opgehaald.
- Cliënten kunnen online documenten ondertekenen, wat heel watodeloze verplaatsingen bespaart.
- Op het vlak van mobiliteit wordt er ingezet op gedragsverandering. We stimuleren een evenwichtige combinatie van flexwerk op de zetel en in lokale kantoren met thuiswerk en videoconference.
- In 2019 startten we een samenwerking met Slim naar Antwerpen. Via de mobilotheek kregen collega's de kans om kosteloos alternatieve vervoersmiddelen uit te proberen zoals deelfietsen, elektrische fietsen, tram, bus, trein en de busboot op de Schelde.
- De bank stimuleert het gebruik van de fiets voor woon-werkverkeer door een (in 2019 verhoogde) fietsvergoeding, douches en kleedruimtes, overdekte fietsenstallingen en bedrijfsfietsen. De fietsvergoeding is sinds 2019 ook mogelijk voor werknemers met een bedrijfswagen om hen ook te stimuleren om regelmatig de fiets te gebruiken.
- Door een aangepast beleid wil de bank haar autovloot vergroenen. In 2020 willen we i.s.m. de leveranciers een plan opstellen dat rekening houdt met onze klimaatambities, de behoeften van de gebruikers en de meest recente inzichten voor milieuvriendelijk wagens. We voorzien laadpalen voor elektrische en hybride wagens waar dit relevant is.
- Wegwerp en plasticbepers voor eenmalig gebruik werden vervangen door duurzame tassen en glazen. Gefilterd water en spuitwater komt in alle kantoren gewoon uit de kraan.
- Met drukkers en leveranciers werden afspraken gemaakt dat ons papier uitsluitend afkomstig is van verantwoord bosbeheer (FSC- of PEFC-certificaat)
- Voor de bank verouderde maar nog perfect bruikbare computers en schermen werden geschonken aan Close the gap: een ngo die gebruikt IT-materieel nakijkt en kosteloos ter beschikking stelt voor onderwijs, medische en sociale projecten. Zo vermijden we IT-afval en ondersteunen we ontwikkelingsprojecten om de digitale kloof te overbruggen.
- Zowel het gebouwenbeheerssysteem als de centrale koelunit van het zetelkantoor werden in de loop van 2019 vervangen, wat leidt tot een aanzienlijke besparing van het elektriciteitsverbruik.

- Bij nieuwbouw en renovatie van kantoren wordt onderzocht hoe het energieverbruik en de CO₂ -uitstoot beperkt kan worden. In 2020 schakelen we het laatste kantoor in eigendom dat nog verwarmd wordt met mazout om naar een milieuvriendelijker installatie op gas.
- In de kantoren die vanaf 2020 in aanbouw zijn voorzien we zonnepanelen, warmtepompen en boorgattechnologie gecombineerd met de meest recente technieken voor isolatie, verluchting, koeling en verwarming. Ze voldoen aan de BEN-criteria voor “bijna energie neutrale” gebouwen zoals die in Vlaanderen worden gehanteerd. Hemelwater wordt afzonderlijk opgevangen en gebruikt voor sanitair en besproeiing.

Maatschappelijk betrokken

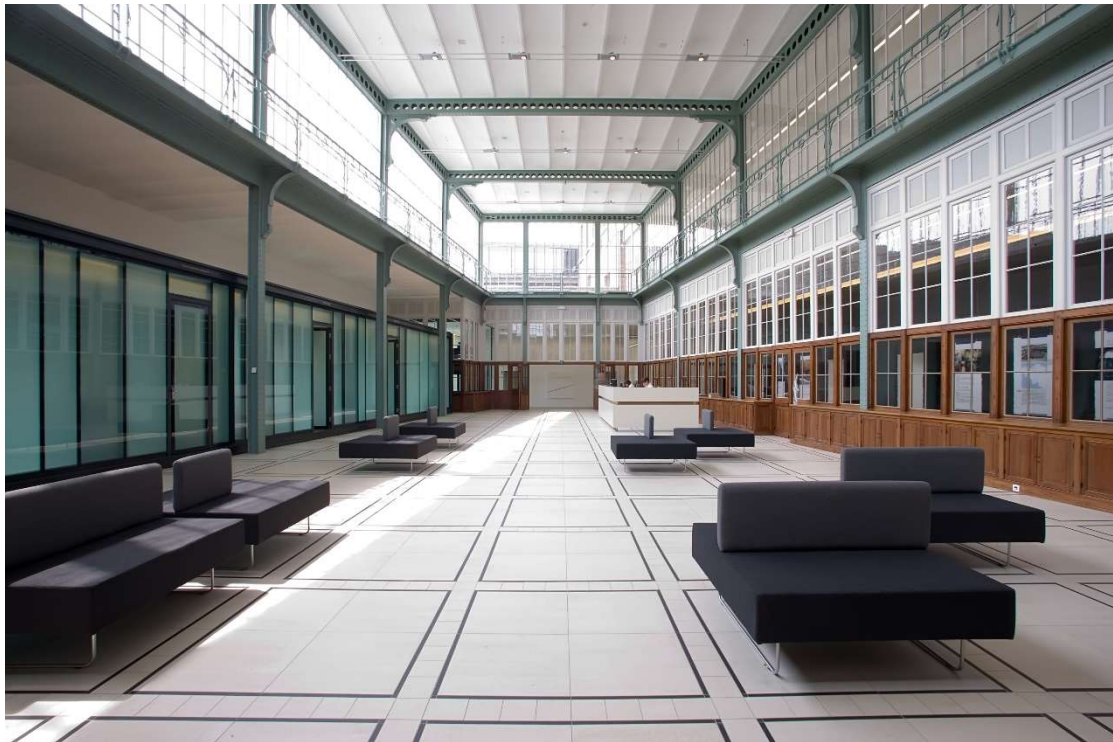
Bijdrage aan welvaart en welzijn

- **85%** deposito's geherinvesteerd in de reële Belgische economie (deposito's van cliënten omgezet in kredieten aan ondernemers, vrije beroepen en particulieren).
- **15%** deposito's als liquiditeitsbuffer, vnl. geherinvesteerd in overheidsobligaties.

Al het spaargeld dat Bank J.Van Breda & C° aantrekt bij haar doelgroep, investeert zij terug in de reële economie. Deposito's worden maximaal omgezet in kredieten. Dat is maatschappelijk relevant, want zo stimuleren we ondernemerschap en vrij initiatief. Ondernemers zijn de motor van onze economie. Vrije beroepen garanderen gezondheidszorg, rechtszekerheid en financiële transparantie. Door hen financieel te ontzorgen, kunnen zij zich maximaal toeleggen op hun professionele passie. Samen leveren zij hierdoor een cruciale bijdrage tot onze welvaart en ons welzijn.

Goed nabuurschap, geklasseerd monument

Het hoofdkantoor van Bank J.Van Breda & C° is gevestigd in het voormalige goederenstation Antwerpen-Zuid op de Ledeganckkaai aan de Schelde. Deze site was ooit de draaischijf van de Antwerpse haven maar werd in 1998 door de Belgische spoorwegen verlaten. Het gebouw met zijn monumentale lokettenzaal werd in 1996 geklasseerd als monument maar geraakte toch in verval.

Door het een nieuwe bestemming te geven, is dit historisch-maritiem erfgoed gered voor de volgende generaties. Met steun van het Vlaams gewest, de stad en de provincie Antwerpen werden alle historische onderdelen in hun oorspronkelijke staat hersteld. Sindsdien hebben we er duizenden cliënten en belangstellenden ontvangen. Stadsgidsen hebben vrije toegang tot de voormalige lokettenzaal en de tuin. Regelmatig doen we mee aan Open Monumenten- of Open Architectuurdag. Dat biedt ons de mogelijkheid om iets terug te doen voor de gemeenschap die ons bij de realisatie van dit project geholpen heeft.

Financiële geletterdheid

Om juiste financiële keuzes te maken, dienen cliënten een goed inzicht te hebben van hun mogelijkheden. Niet elke cliënt beschikt echter over voldoende financiële basiskennis, zelfs al genoot hij of zij universitaire studies. Daarom geven we regelmatig voordrachten om o.a. artsen en apothekers in opleiding wegwijs te maken in de financiële wereld.

Structurele steun als mecenas aan 2 goede doelen

We gaan dagelijks om met succesvolle ondernemers en vrije beroepen, maar weten dat succes niet vanzelfsprekend is. Daarom steunen wij 2 initiatieven waarmee onze cliënten zich nauw verbonden voelen.

We kozen 2 organisaties die niet zo bekend zijn bij het grote publiek en die het moeilijker hebben om aan middelen te geraken:

- **Ondernemers Zonder Grenzen** is een organisatie die via herbebossing het oprukken van de woestijn tegengaat en de welvaart verbetert in de Sahel-gordel. Wij zijn structurele sponsor sinds 2015.

- **Artsen zonder vakantie** faciliteert jaarlijks zo'n 400 artsen en verpleegkundigen die tijdens hun vakantie twee tot drie weken patiënten in Afrikaanse ziekenhuizen behandelen en lokale zorgverleners opleiden en bijscholen. We sponsoren AzV sinds 2009.

ARTSEN ZONDER VAKANTIE
MEDECINS SANS VACANCES
MEDICS WITHOUT VACATION

KENNIS GENEEST

Bovenop deze structurele sponsoring, ondersteunen we spontane initiatieven waar personeelsleden zich samen voor engageren (bv. 'Moeders voor moeders, Iridium kankernetwerk, Rettsyndroom Vereniging).

Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar 2019 (periode vanaf 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019) van Bank J. Van Breda & C° nv opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) en op een going concern basis.

Deze geconsolideerde jaarrekening werd goedgekeurd door de raad van bestuur op 24/03/2020.

Doordat de consolidatiekring dezelfde is, bevat dit rapport ook de pijler III toelichtingen volgens deel VIII van de Capital Requirement Regulation (CRR) in de mate dat deze van toepassing zijn voor Bank J. Van Breda & C°.

Tenzij expliciet vermeld bij de betrokken tabel of toelichting, zijn de opgenomen bedragen uitgedrukt in duizenden euro; hierdoor kunnen afrondingsverschillen voorkomen.

GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA	Toelichting	2019	2018
I. Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	9.1	472.594	361.676
II. Vorderingen op kredietinstellingen	9.2	141.307	127.693
<i>waarvan collateral als zekerheid voor verplichtingen uit derivaten</i>		62.108	30.451
III. Financiële activa			
1. Aangehouden voor handelsdoeleinden	9.3	158	191
2. Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	9.4	424.597	457.129
<i>waarvan schuldinstrumenten</i>	9.4	420.628	456.813
<i>waarvan eigenvermogensinstrumenten</i>	9.4	3.969	315
3. Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	9.5	5.232.649	4.797.177
<i>waarvan schuldinstrumenten</i>	9.5	0	0
<i>waarvan leningen en voorschotten aan klanten</i>	9.5	5.232.649	4.797.177
4. Wijzigingen in reële waarde van de afgedekte posities bij indexering van het renterisico van een portefeuille	10.6	38.599	12.085
5. Derivaten gebruikt ter indexering	9.6	384	1.281
IV. Belastingvorderingen			
1. Actuele belastingen		0	3.452
2. Uitgestelde belastingen	10.15	1.614	2.662
V. Overige activa	9.8	14.767	10.259
VI. Materiële vaste activa			
1. Terreinen, gebouwen en uitrusting	10.11	52.061	44.401
VII. Goodwill en andere immateriële activa	10.12	1.680	1.528
VIII. Investerings in geassocieerde ondernemingen administratief verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	1.2/9.7	487	485
TOTAAL ACTIVA		6.380.896	5.820.019

VERPLICHTINGEN	Toelichting	2019	2018
I. Financiële verplichtingen			
1. Aangehouden voor handelsdoeleinden	9.3	310	622
2. Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs			
2.1. Deposito's van kredietinstellingen	9.9	27.825	27.634
2.2. Deposito's van klanten	9.10	5.380.496	4.827.074
2.3. In schuldbewijzen belichaamde verplichtingen	9.11	241.367	275.208
2.4. Achtergestelde verplichtingen	9.12	76.003	90.246
3. Derivaten gebruikt ter indekking	9.6	41.324	14.971
II. Voorzieningen	10.13	14.117	12.623
III. Belastingverplichtingen			
1. Actuele belastingen		1.253	4
2. Uitgestelde belastingen	10.15	0	0
IV. Overige verplichtingen	9.13	24.705	21.695
TOTAAL VERPLICHTINGEN		5.807.398	5.270.078
V. Geplaatst kapitaal	4.1	17.500	17.500
VI. Geconsolideerde reserves	4.1	548.600	530.375
VII. Herwaarderingsreserves	4.1	7.243	1.925
VIII. Minderheidsbelangen	4.2	155	141
TOTAAL EIGEN VERMOGEN		573.498	549.942
TOTAAL EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN		6.380.896	5.820.019

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

	Toelichting	2019	2018 ²
I. Financiële en bedrijfsinkomsten			
1. Interestresultaat, waarvan	10.1	76.916	76.033
<i>Interestbaten</i>		101.513	100.875
<i>Interestlasten</i>		-24.597	-24.841
2. Ontvangen dividenden	10.2	1.350	701
3. Vergoedingen en commissies, waarvan	10.3	69.131	64.131
<i>Ontvangen vergoedingen en commissies</i>		69.839	65.426
<i>Betaalde vergoedingen en commissies</i>		-707	-1.295
5. Gerealiseerde winst (+)/verlies (-) op financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	10.4	444	509
6. Winst (+)/verlies (-) op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	10.5	-118	-114
7. Winst (+)/verlies (-) op kasstroomindekkingen	10.6	-111	-203
8. Winst (+)/verlies (-) op reële waarde indekkingen	10.6	-552	307
9. Winst (+)/verlies (-) uit het wisselbedrijf		1.022	944
10. Gerealiseerde winst (+)/verlies (-) op andere activa	10.7	294	-28
11. Overige bedrijfsopbrengsten en -kosten, waarvan	10.8	1.189	1.479
<i>Overige bedrijfsopbrengsten</i>		1.194	1.726
<i>Overige bedrijfskosten</i>		-5	-247
Bankproduct		149.565	143.759
II. Administratieve kosten			
1. Personeelskosten	10.9	-45.788	-42.415
2. Algemene en administratieve kosten	10.10	-26.949	-27.732
III. Bankheffingen	10.10	-9.784	-8.905
IV. Afschrijvingen			
1. Op materiële vaste activa (terreinen, gebouwen en uitrusting)	10.11	-6.427	-2.954
2. Op immateriële activa	10.12	-1.280	-1.491
V. Voorzieningen	10.13	-1.438	-4.246
Totaal van administratieve kosten, afschrijvingen en voorzieningen		-91.667	-87.744
VI. Bijzondere waardeverminderingen			
1. Op financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	10.14	6	3
2. Op financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	10.14	-1.372	-3.014
VII. Aandeel in de winst of verlies van geassocieerde ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	9.7	2	4
VIII. Afboeking schuld uitgesloten vennoten ABK	11.1	2.400	716
Winst voor belastingen		58.935	53.724
Winstbelastingen	10.15	-15.465	-11.465
Winst over de verslagperiode		43.470	42.260
Winst over de verslagperiode toe te rekenen aan minderheidsbelangen		108	95
Winst over de verslagperiode toe te rekenen aan de aandeelhouders		43.362	42.165

² Ontvangen dossier- en beheerskosten worden vanaf boekjaar 2019 bij de Ontvangen vergoedingen en commissies gepresenteerd en niet langer bij de Interestbaten. Om vergelijking mogelijk te maken, werd deze wijziging ook in de cijfers van 2018 toegepast: hierdoor zijn de hier gepresenteerde interestbaten 2.907 keur lager dan in de gepubliceerde cijfers 2018 (100.875 ipv 103.781), en de Ontvangen vergoedingen en commissies zijn 2.907 keur hoger (65.426 ipv 62.519).

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN

GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN	Toelichting	2019	2018
Winst over de verslagperiode		43.470	42.260
Niet-gerealiseerde resultaten die later kunnen worden overgeboekt naar de winst- en verliesrekening		2.554	233
Schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten			
Wijzigingen in de reële waarde	9.4	3.589	641
Overboekingen naar de winst- en verliesrekening (desinvesteringen)	10.4	-444	-509
Overboekingen naar de winst- en verliesrekening (wijzigingen mbt verwachte kredietverliezen)	10.14	-6	-3
Belastingen		-664	-38
Niet-gerealiseerde resultaten op schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten, na belastingen		2.475	90
Kasstroomindexkningen			
Effectief deel van wijzigingen in de reële waarde			
Overboekingen naar de winst- en verliesrekening (stopzettingen)	10.6	111	203
Belastingen		-33	-60
Niet-gerealiseerde resultaten op kasstroomindexkningen, na belastingen		78	143
Niet-gerealiseerde resultaten die nooit overgeboekt worden naar de winst- en verliesrekening		1.515	-228
Eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten			
Wijzigingen in de reële waarde	9.4	3.714	-156
Belastingen		-950	0
Niet-gerealiseerde resultaten op eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten, na belastingen		2.764	-156
Toegezegdpensioenregelingen			
Actuariële winsten en verliezen	11.3.3	-1.698	-102
Belastingen		448	30
Actuariële winsten en verliezen op toegezegdpensioenregelingen, na belastingen		-1.249	-72
Totaal niet-gerealiseerde resultaten over de verslagperiode na belastingen		4.068	5
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over de verslagperiode		47.539	42.265
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over de verslagperiode toe te rekenen aan minderheidsbelangen		108	95
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over de verslagperiode toe te rekenen aan aandeelhouders van de vennootschap		47.431	42.170

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN WIJZIGINGEN IN HET EIGEN VERMOGEN

EIGEN VERMOGEN	Geplaatst kapitaal	Geconsolideerde reserves				Herwaarderingsreserves				Totaal eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders van de vennootschap	Minderheidsbelang	Totaal eigen vermogen
		Ingehouden winsten	Actuariële winsten en verliezen op te bereiken doelpensioen-plannen	Op aandelen gebaseerde vergoedingen	Subtotaal	FVOCI – Schuld instrumenten	FVOCI - Eigenvermogens-instrumenten	Kasstroom-indekkingen	Subtotaal			
Toelichting	4.1	4.1	4.1/11.3.3	4.1/11.3.1		4.1/10.4	4.1/10.4	4.1/10.6			4.2	
BEGINSALDO, 1 JANUARI 2018	17.500	510.457	440	5.233	516.130	1.794	288	-233	1.848	535.479	120	535.599
Uitkering dividend vorig boekjaar		-27.365			-27.365					-27.365	-73	-27.438
Resultaat van het boekjaar		42.165			42.165					42.165	95	42.260
Niet-gerealiseerde resultaten van het boekjaar			-72		-72	90	-156	143	77	5		5
Op aandelen gebaseerde vergoedingen (bijdrage van de moedermaatschappij)				-484	-484					-484		-484
Andere		617		-617	0					0		0
EINDSALDO, 31 DECEMBER 2018	17.500	525.875	368	4.132	530.375	1.884	132	-90	1.925	549.800	141	549.942
Impact van de overgang naar IFRS 16		-252			-252					-252		-252
BEGINSALDO, 1 JANUARI 2019	17.500	525.622	368	4.132	530.122	1.884	132	-90	1.925	549.548	141	549.689
Uitkering dividend vorig boekjaar		-25.350			-25.350					-25.350	-95	-25.445
Resultaat van het boekjaar		43.362			43.362					43.362	108	43.470
Niet-gerealiseerde resultaten van het boekjaar			-1.249		-1.249	2.475	2.764	78	5.318	4.068		4.068
Op aandelen gebaseerde vergoedingen (bijdrage van de moedermaatschappij)				1.714	1.714					1.714		1.714
Andere		1.081		-1.081	0					0		0
EINDSALDO, 31 DECEMBER 2019	17.500	544.716	-881	4.765	548.600	4.359	2.896	-12	7.243	573.343	155	573.498

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

KASSTROOMOVERZICHT	Toelichting	2019	2018
Bedrijfsactiviteiten			
Nettowinst (+)/-verlies (-) over de verslagperiode		43.362	42.165
Aanpassingen om nettowinst te doen aansluiten bij de nettokasstroom met betrekking tot de bedrijfsactiviteiten			
Actuele en uitgestelde belastinguitgaven, opgenomen in de winst- en verliesrekening	10.15	15.465	11.465
Minderheidsbelangen		108	95
Aandeel in resultaat van geassocieerde ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	9.7	-2	-4
Dividend ontvangen van geassocieerde ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	9.7	0	12
Investerings- en financieringsactiviteiten			
Afschrijvingen	10.11/10.12	7.708	4.446
Rentelasten op leaseverplichtingen	10.1	64	0
Resultaat op verkoop van materiële vaste activa	10.7	-294	0
Resultaat op verkoop van financiële vaste activa	10.7	0	28
Afboeking schuld uitgesloten vennoten ABK Bank	11.1	-2.400	-716
Bedrijfsactiviteiten			
Bijzondere waardeverminderingen	10.14	1.522	3.148
Toename (+)/afname (-) voorzieningen	10.13	1.000	4.304
Resultaten uit kasstroomindekkingen	10.6	111	203
Resultaten uit reële waarde indekkingen	10.6	552	-307
Resultaten op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	10.5	118	114
Resultaten op financiële activa in de beleggingsportefeuille	10.4	132	99
Op aandelen gebaseerde vergoedingen	10.9	2.107	-484
Overige aanpassingen		-266	707
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten voor wijzigingen in bedrijfsactiva en -verplichtingen		69.287	65.274
Toename (-)/afname (+) van bedrijfsactiva (exclusief geldmiddelen & kasequivalenten)		-532.067	-370.412
toename (-)/afname (+) in tegoeden bij centrale banken	9.1	-95.038	-51.645
toename (-)/afname (+) vorderingen op kredietinstellingen	9.2	-34.982	-12.138
toename (-)/afname (+) van leningen en voorschotten aan klanten	9.5	-436.820	-275.658
toename (-)/afname (+) van financiële activa in de beleggingsportefeuille	9.4	39.271	-31.050
toename (-)/afname (+) van de te ontvangen interesten van financiële activa		-260	1.705
toename (-)/afname (+) van overige activa	9.8	-4.240	-1.627
Toename (+)/afname (-) van verplichtingen (exclusief geldmiddelen & kasequivalenten)		516.864	346.593
toename (+)/afname (-) van deposito's van kredietinstellingen	9.9	8	-236
toename (+)/afname (-) van deposito's van klanten	9.10	554.828	326.846
toename (+)/afname (-) van in schuldbewijzen belichaamde verplichtingen	9.11	-33.842	22.094
toename (+)/afname (-) van achtergestelde verplichtingen (excl. verlopen intrest)	9.12	-1.563	-566
toename (+)/afname (-) van te betalen interesten op financiële verplichtingen		-1.661	-2.371
toename (+)/afname (-) van overige verplichtingen	9.13	-906	826
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		54.084	41.456
Ontvangen (+)/betaalde (-) belasting op het resultaat		-10.830	-13.476

Netto kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		43.255	27.980
Investeringsactiviteiten			
Betalingen om materiële vaste activa te verwerven	10.11	-6.892	-5.777
Ontvangsten uit de verkoop van materiële vaste activa	10.11	362	0
Betalingen om immateriële activa te verwerven	10.12	-1.432	-89
Betalingen voor dochterondernemingen		0	-289
Ontvangsten uit dochterondernemingen		0	119
Andere betalingen met betrekking tot investeringsactiviteiten		-269	-236
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten		-8.230	-6.273
Financieringsactiviteiten			
Uitgekeerde dividenden		-25.445	-27.782
Ontvangsten uit de uitgifte van achtergestelde verplichtingen		0	39.900
Terugbetaling van achtergestelde verplichtingen		-12.405	-9.387
Terugbetaling van leaseverplichtingen	9.13	-2.820	
Betaling van rente op leaseverplichtingen	10.1	-64	
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten		-40.733	2.730
Toename van geldmiddelen en kasequivalenten via bedrijfscombinaties			
Netto toename in geldmiddelen en kasequivalenten		-5.709	24.437
Geldmiddelen en kasequivalenten op de begindatum (*)		66.412	41.975
Geldmiddelen en kasequivalenten op de einddatum (*)		60.703	66.412

(*) Geldmiddelen en kasequivalenten zijn gedefinieerd als: kas, beleggingen bij centrale banken, postcheque- en girodiensten en vorderingen op kredietinstellingen (daggeldleningen en zichtrekeningen) verminderd met de deposito's van centrale banken en schulden tegenover kredietinstellingen (daggeldontleningen en zichtrekeningen).

Aansluiting Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken (balansrubriek) met geldmiddelen en kasequivalenten (cashflowstatement)	2019	2018
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken (actief)	472.594	361.676
- Tegoeden bij centrale banken (monetaire reserve)	-454.720	-359.683
+ Vorderingen op kredietinstellingen (daggeldleningen en zichtrekeningen)	53.298	74.677
- Deposito's van kredietinstellingen (daggeldleningen en zichtrekeningen)	-10.469	-10.258
Geldmiddelen en kasequivalenten	60.703	66.412

TOELICHTINGEN

1. GROEPSSTRUCTUUR

Bank J.Van Breda & C° is gesticht door Jos Van Breda in 1930 in Lier en heeft sindsdien steeds haar eigenheid bewaard.

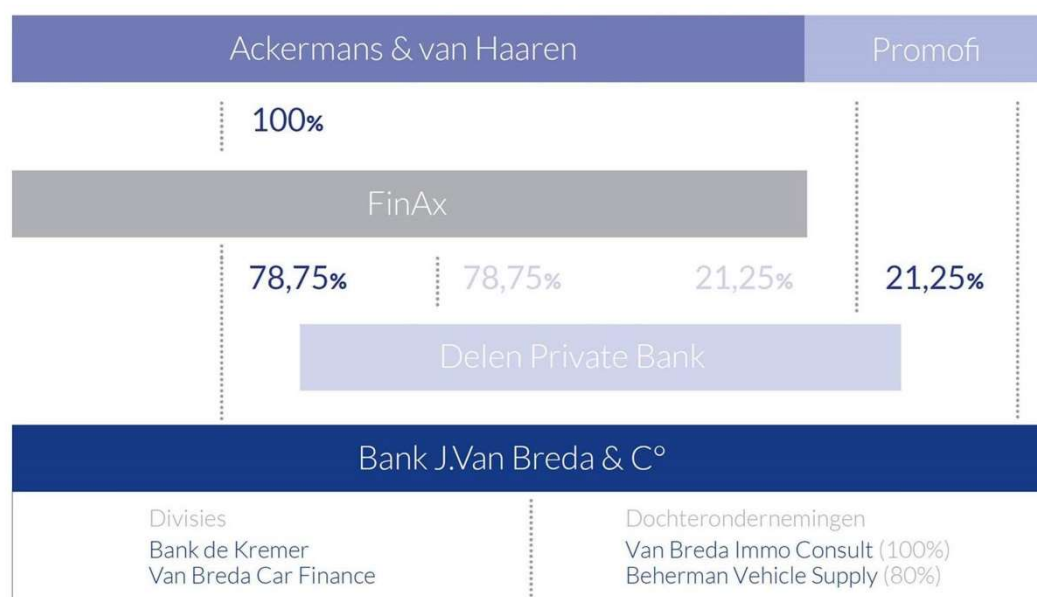
Vandaag bezit Ackermans & van Haaren als referentie-aandeelhouder 78,75% van de aandelen van Bank J.Van Breda & C°. De familie Delen participeert via Promofi voor 21,25% in het kapitaal.

Bank J.Van Breda & C° en Delen Private Bank zijn zusterbedrijven. Beide hebben dezelfde aandeelhoudersstructuur. Dankzij intense samenwerking biedt Bank J.Van Breda & C° haar cliënteel ook de professionele diensten van dit gereputeerde huis aan.

Bank de Kremer en Van Breda Car Finance zijn beide een divisie van Bank J.Van Breda & C°.

- Bank de Kremer profileert zich als vermogensbegeleider voor particulieren.
- Van Breda Car Finance is actief in de sector van de autofinanciering en de financiële autoleasing als kredietpartner voor de cliënten van grote, zelfstandige autodealers.

Door Ackermans & van Haaren NV wordt eveneens een geconsolideerde jaarrekening opgesteld en gepubliceerd.

1.1 DOCHTERONDERNEMINGEN

De dochterondernemingen worden **integraal geconsolideerd**:

Naam van de onderneming	Ondernemings-nummer	Land van oprichting	Belangen% 31/12/2019	Belangen% 31/12/2018	Wijziging 2019 t.o.v. 2018
Beherman Vehicle Supply NV	BE 0473.162.535	BE	80%	80%	Neen
Van Breda Immo Consult NV	BE 0726.963.530	BE	100%	0%	Ja

De activiteit van Beherman Vehicle Supply NV bestaat in het ter beschikking stellen van voertuigen van het merk Mitsubishi in het dealernetwerk (stockfinanciering).

De activiteit van Van Breda Immo Consult bestaat in het geven van advies bij de aankoop, het beheer en de verkoop van beleggingsvastgoed. Zij verdedigt daarbij de belangen van de vastgoedbelegger.

1.2 JOINT VENTURES EN GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN

Joint ventures en geassocieerde deelnemingen worden opgenomen volgens de **vermogensmutatiemethode**.

Informatica Van Breda NV levert diensten inzake het beheer van het informaticapark en de telecommunicatie-infrastructuur en adviesverlening hieromtrent aan een aantal vennootschappen waaronder Bank J. Van Breda & C°. In het 4^e kwartaal van 2018 werd beslist de samenwerking met Informatica Van Breda NV met betrekking tot de IT-infrastructuur af te bouwen. Het project waarbij de bank de volledige IT-infrastructuur in eigen beheer overneemt, zal normalerwijze eind 2020 worden afgerond.

Naam van de geassocieerde onderneming	Ondernemings-nummer	Land van oprichting	Belangen% 31/12/2019	Belangen% 31/12/2018	Wijziging 2019 t.o.v. 2018
Informatica Van Breda NV	BE 0427.908.174	BE	40%	40%	Neen

Kerncijfers	2019				
	Activa (100%)	Verplichtingen (100%)	Omzet (100%)	Netto-resultaat (100%)	Boekwaarde (volgens belangen%)
Informatica Van Breda NV	4.662	3.445	11.683	5	487

Kerncijfers	2018				
	Activa (100%)	Verplichtingen (100%)	Omzet (100%)	Netto-resultaat (100%)	Boekwaarde (volgens belangen%)
Informatica Van Breda NV	5.756	4.543	10.942	5	485

Informatica Van Breda erkende zowel in 2019 als in 2018 geen niet-gerealiseerde resultaten (verwerkt via het eigen vermogen).

2. TOELICHTING BIJ DE GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING

De geconsolideerde jaarrekening wordt opgemaakt conform de **International Financial Reporting Standards (IFRS) en IFRIC interpretaties van kracht per 31 december 2019**, zoals goedgekeurd door de Europese Commissie. Grondslagen voor financiële verslaggeving die verder niet specifiek vermeld worden in deze jaarrekening, stemmen overeen met de IFRS zoals aanvaard in de Europese Unie.

2.1 BEOORDELINGEN EN SCHATTINGEN

De opstelling van de jaarrekening volgens de IFRS-normen verplicht tot het gebruik van beoordelingen en schattingen, onder andere over toekomstige onzekere gebeurtenissen. Alhoewel de Raad van Bestuur meent dat ze bij deze beoordelingen en schattingen met alle beschikbare informatie heeft rekening gehouden, kan de werkelijke uitkomst verschillen en kan dit soms leiden tot materiële aanpassingen van de opgenomen bedragen voor activa en verplichtingen in het volgende boekjaar. In dat opzicht zijn vooral de schattingen en beoordelingen van belang, gebruikt bij:

- de waardering van kredietverliezen (zie verder onder 2.3.3.2 van de Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving en toelichting 5.3.2);
- het opnemen van voorzieningen;
- het bepalen van de parameters gebruikt bij waardering van verplichtingen verbonden aan de pensioenplannen van werknemers van de Bank (zie toelichting 11.3.3);
- het bepalen van de huurperiode in huurovereenkomsten voor kantoren waarbij de Bank huurder is, met impact op de waardering van de leaseverplichting en het met het gebruiksrecht overeenstemmend actief. De Bank neemt hierbij opties tot huurhervernieuwing en vervroegde stopzetting mee in aanmerking, waarbij naast de contractuele bepalingen ook gekeken wordt naar andere factoren waarover ze controle heeft, zoals het feit of er significante investeringen voor huurverbeteringen (inrichtingskosten) werden gedaan;
- het schatten van de marginale rentevoet gebruikt bij de waardering van de leaseverplichtingen. Deze marginale rentevoet wordt afgeleid van de swaprente (die minimaal 0% bedraagt) verhoogd met een risicopremie (een voor de Bank relevante creditspread);
- het bepalen van de verwachte gebruiksduur en restwaarde van de immateriële en materiële vaste activa (zie verder onder 2.3.5 en 2.3.6 van de Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving);
- het bepalen van de uitstaande verplichting inzake het scheidingsaandeel van ABK (zie toelichting 11.1).

2.2 WIJZIGINGEN IN DE GRONDSLAGEN EN METHODOLOGIE

2.2.1 Wijzigingen in boekjaar 2019

De toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving zijn consistent met die van het vorige boekjaar; de enige wijzigingen zijn het gevolg van de **nieuwe IFRS 16-standaard Leaseovereenkomsten**, die van toepassing is vanaf 1 januari 2019 en dus voor het eerst toegepast wordt in deze jaarrekening.

Deze standaard vervangt IAS 17 en regelt de opname, waardering en presentatie van en de informatieverschaffing over leaseovereenkomsten (contracten waarbij het gebruiksrecht van een onderliggend actief in ruil voor een vergoeding gedurende een bepaalde periode wordt overgedragen door een leasinggever aan een leasingnemer). Voor informatie met betrekking tot de overgang naar IFRS 16 verwijzen we naar toelichting 3 Informatie over de overgang naar IFRS 16.

Andere nieuwe en gewijzigde standaarden en interpretaties die van toepassing zijn vanaf 1 januari 2019, maar waarvan geoordeeld wordt dat ze geen materiële impact hebben op de geconsolideerde jaarrekening van de Bank:

- IFRIC 23 Onzekerheid over behandeling van winstbelastingen;
- Wijzigingen in IFRS 9 Financiële instrumenten - Kenmerken van vervroegde terugbetaling met negatieve compensatie;
- Wijzigingen in IAS 19 Personeelsbeloningen – Wijziging, Inperking of Afwikkeling van een Plan (die gebeuren in een lopend boekjaar);
- Wijzigingen in IAS 28 Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures – Belangen op lange termijn in geassocieerde deelnemingen en joint ventures;
- Jaarlijkse verbeteringen – cyclus 2015-2017.

2.2.2 Toekomstige wijzigingen

Volgende voor de groep relevante standaarden, aanpassingen aan standaarden en interpretaties, door de IASB tot en met 31/12/2019 gepubliceerd, zijn nog niet van toepassing. De Bank zal deze toepassen op het moment dat ze van kracht worden (rekening houdende met goedkeuring van deze wijzigingen door de EU). De wijzigingen worden verder geanalyseerd maar momenteel beoordeelt de Bank de impact ervan op de geconsolideerde financiële staten als niet significant:

- Wijzigingen aan IFRS 9, IAS 39 en IFRS 7 – Hervorming benchmarkrentes: zoals toegelicht in de waarderingsregels onder 2.3.3.3, heeft de Bank er bij de eerste toepassing van IFRS 9 voor gekozen om de vereisten van IAS 39 inzake macro hedge accounting te blijven toepassen. Hedgerelaties kunnen beïnvloed worden door de onzekerheid over toekomstige kasstromen (en dus de reële waarde) van het indekkingsinstrument en/of de ingedekte portefeuille, die afhangen van de referentierente die hervormd zal gaan worden. De wijzigingen aan IFRS 9, IAS 39 en IFRS 7 zorgen ervoor dat de prospectieve en retrospectieve beoordeling van de afdekkingseffectiviteit geen impact ondervinden van de onzekerheid die de hervorming van de referentierentes met zich meebrengt;
- Wijzigingen aan IAS 1 en IAS 8 – Definitie van materieel: de wijziging verduidelijkt dat informatie materieel is als men door het weglaten ervan, het foutief weergeven of het camoufleren ervan, redelijkerwijze kan verwachten dat dat de beslissingen die de lezer van de geconsolideerde jaarrekening op basis van deze informatie neemt, kan beïnvloeden.

2.3 BELANGRIJKSTE GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING

2.3.1 Voorstellingsbasis

De geconsolideerde jaarrekening wordt gepresenteerd in duizenden euro en is opgesteld op basis van de going concern veronderstelling.

2.3.2 Consolidatieprincipes

De geconsolideerde jaarrekening van de groep Bank J. Van Breda & C° (hierna “de Bank”) omvat de financiële gegevens van Bank J. Van Breda & C° nv, haar dochterondernemingen alsook het aandeel van de Bank in de resultaten van de joint ventures en geassocieerde deelnemingen.

Onder toelichting 1. Groepsstructuur worden de dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen weergegeven.

2.3.2.1 Dochterondernemingen

Dochterondernemingen zijn entiteiten die door de Bank worden gecontroleerd. Er bestaat controle wanneer Bank J. Van Breda & C° de macht heeft om het financieel en operationeel beleid van een

onderneming te sturen teneinde voordelen uit haar activiteiten te verwerven. De deelnemingen in dochterondernemingen worden integraal geconsolideerd vanaf de datum van verwerving tot het einde van de controle.

De financiële staten van de dochterondernemingen worden opgemaakt voor dezelfde rapporteringsperiode als Bank J. Van Breda & C°, waarbij uniforme IFRS waarderingsregels worden gehanteerd. Alle intragroepsverrichtingen en niet-gerealiseerde intragroepswinsten en -verliezen op transacties tussen groepsondernemingen worden geëlimineerd tenzij het om een bijzondere waardevermindering gaat.

2.3.2.2 Joint ventures en geassocieerde deelnemingen

- **Joint ventures** zijn ondernemingen die gezamenlijk worden gecontroleerd (gedefinieerd als die entiteiten waarin de Bank de gezamenlijke controle heeft, onder meer via het aandeelhouderspercentage of contractuele overeenkomst met één of meerdere medeaandeelhouders) en zijn opgenomen op basis van de vermogensmutatiemethode vanaf de datum van verwerving tot het einde van de controle.
- **Geassocieerde deelnemingen** zijn deelnemingen waarop de Bank een aanzienlijke invloed van betekenis heeft, meer bepaald ondernemingen waarin Bank J. Van Breda & C° de macht heeft om deel te nemen (geen controle) aan de financiële en operationele beleidsbeslissingen van de deelneming en worden opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode, vanaf de datum van verwerving tot het einde van de controle.

Volgens de **vermogensmutatiemethode** worden de deelnemingen oorspronkelijk geboekt tegen kostprijs en wordt de boekwaarde vervolgens aangepast om het aandeel van de Bank in de winst of het verlies van de deelneming op te nemen, en dit vanaf de aanschaffingsdatum.

De financiële staten van deze ondernemingen worden opgemaakt voor dezelfde rapporteringsperiode als Bank J. Van Breda & C°, waarbij uniforme IFRS waarderingsregels worden gehanteerd.

Wanneer het aandeel van de Bank in de verliezen van de geassocieerde onderneming groter is dan de boekwaarde, wordt de boekwaarde op nul gezet en worden geen verdere verliezen meer geboekt, tenzij de Bank verplichtingen of gewaarborgde verplichtingen op zich genomen heeft.

Niet-gerealiseerde intragroepswinsten worden geëlimineerd ten belope van het belangenpercentage. Niet-gerealiseerde intragroepsverliezen worden eveneens geëlimineerd tenzij het om een permanente waardevermindering gaat.

2.3.3 Financiële instrumenten

2.3.3.1 Opname op en verwijdering van de balans

- Financiële activa en verplichtingen worden in de balans opgenomen als Bank J. Van Breda & C° partij wordt bij de contractuele bepalingen van het instrument. Aan- en verkopen van financiële activa die volgens standaardmarktconventies worden afgewikkeld, worden verwerkt op de afwikkelingsdatum.
- Een financieel actief wordt van de balans verwijderd wanneer de contractuele rechten op de kasstromen ervan aflopen of die rechten worden overgedragen en de Bank ook alle bijhorende risico's en voordelen van eigendom van het financieel actief overdraagt.
- Een financiële verplichting wordt van de balans verwijderd wanneer de contractueel vastgelegde verplichting nagekomen of ontbonden wordt, of afloopt.

2.3.3.2 Classificatie en waardering van financiële activa en verplichtingen

Geldmiddelen en kasequivalenten bestaan uit kas- en banksaldi en andere direct opvraagbare deposito's en interbancaire activa en verplichtingen die direct opeisbaar zijn en die integraal deel

uitmaken van het geldmiddelenbeheer van de Bank. Geldmiddelen en kasequivalenten worden in de balans opgenomen tegen nominale waarde.

Afgeleide financiële instrumenten (derivaten) worden op basis van hun reële waarde hetzij als financieel actief hetzij als financiële verplichting opgenomen en worden apart behandeld (zie hieronder 2.3.3.3).

Grondslagen voor financiële activa

Bij de verwerving van of investering in een financieel actief bepalen de contractuele voorwaarden of het een eigenvermogensinstrument, dan wel een schuldinstrument is. Eigenvermogensinstrumenten geven recht op het overblijvend belang in de nettoactiva van een andere entiteit.

- Classificatie en waardering van schuldinstrumenten

Voor schuldinstrumenten moet de Bank twee zaken beoordelen:

- 1) De beoordeling van het business model: dit gebeurt voor elke groep van financiële activa die op dezelfde manier beheerd worden voor wat betreft het genereren van kasstromen:
  - held-to-collect (HTC): door de contractuele kasstromen te ontvangen over de looptijd van de activa;
  - held-to-collect & sell (HTC&S): door zowel contractuele kasstromen te ontvangen als door de financiële activa zelf regelmatig te verkopen;
  - andere: bijvoorbeeld trading.
- 2) De beoordeling van de eigenschappen van de contractuele kasstromen of SPPI-test (solely payments of principal and interest): dit gebeurt per productgroep (financiële activa met gelijkaardige kasstroomeigenschappen) of waar nodig op individuele basis. Er wordt beoordeeld of het instrument op gespecificeerde data kasstromen genereert die enkel betalingen zijn van kapitaal en interest op het uitstaand kapitaal.

Uit deze beoordelingen volgt de classificatie en waarderingmethode:

- Gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs (AC): schuldinstrumenten die voldoen aan de SPPI-test en aangehouden worden in een HTC-model.
Bij eerste opname worden zij gewaardeerd tegen reële waarde, vermeerderd met de transactiekosten die rechtstreeks zijn toe te rekenen aan de verwerving ervan. Vervolgens wordt de effectieverentemethode toegepast waarbij het verschil tussen de waardering bij eerste opname en de terugbetalingswaarde pro rata temporis in de resultatenrekening wordt geboekt op basis van de effectieve rentevoet.
- Gewaardeerd aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten (FVOCI): schuldinstrumenten die voldoen aan de SPPI-test en aangehouden worden in een HTC&S-model.
Bij verkoop worden de gecumuleerde waardeveranderingen overgeboekt naar de winst- en verliesrekening.
- Gewaardeerd aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening (FVTPL): schuldinstrumenten waarvoor de SPPI-test faalt en/of die niet worden aangehouden onder een HTC of HTC&S-model moeten verplicht op deze manier worden gewaardeerd.

Los van deze beoordelingen kan de Bank er bij aanvang onherroepelijk voor kiezen om het financieel actief op te nemen aan FVTPL (fair value option), als deze keuze zorgt voor eliminatie of aanzienlijke beperking van een zogenaamde 'accounting mismatch'.

Voor bovenstaande financiële activa gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs en aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten, moeten voorzieningen voor kredietverliezen aangelegd worden (zie verder).

- Classificatie en waardering van eigenvermogensinstrumenten

Eigenvermogensinstrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden moeten verplicht worden gewaardeerd aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening (FVTPL).

Voor andere eigenvermogensinstrumenten kan de Bank bij eerste opname onherroepelijk kiezen voor de waardering aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten (FVOCI). De keuze kan gebeuren instrument per instrument (per aandeel). Bij verkoop mogen de gecumuleerde waardeveranderingen niet worden overgeboekt naar de winst- en verliesrekening. Enkel dividenden mogen wel in de winst- en verliesrekening worden opgenomen.

Bij eigenvermogensinstrumenten moeten geen voorzieningen voor kredietverliezen worden aangelegd.

Bij de eerste opname worden voorzieningen voor verwachte kredietverliezen (expected credit losses of ECL's) aangelegd voor:

- financiële activa gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs;
- schuldinstrumenten gewaardeerd aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten;
- vorderingen uit financiële leaseovereenkomsten;
- verplichtingen uit leningtoezeggingen en financiële garantiecontracten.

Bij het bepalen van de voorziening voor te verwachten kredietverliezen worden de financiële activa onderverdeeld in 3 niveaus (stages):

- Stage 1: 'performing' activa, waarvoor op het moment van eerste opname een '1 year expected credit loss' wordt aangelegd op basis van de waarschijnlijkheid dat zich binnen de 12 maanden gebeurtenissen zullen voordoen die aanleiding geven tot het staken van betaling;
- Stage 2: '(under)performing' activa waarvoor een 'lifetime expected credit loss' wordt aangelegd zodra een significante stijging in kredietrisico wordt vastgesteld sinds de eerste opname;
- Stage 3: voor 'non-performing' activa wordt een inschatting gemaakt van de realiseerbare waarde. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde wordt een bijzondere waardevermindering geboekt om de boekwaarde van het actief terug te brengen tot de realiseerbare waarde.

Mutaties in deze voorzieningen verlopen via de rubriek 'Bijzondere waardeverminderingen' in de winst- en verliesrekening. De voorzieningen voor verwachte kredietverliezen zelf worden gepresenteerd:

- in mindering van de bruto boekwaarde van financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (incl. leasingvorderingen);
- in de niet-gerealiseerde resultaten (OCI) voor schuldinstrumenten gewaardeerd aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten;
- als een voorziening onder de verplichtingen voor verplichtingen uit leningtoezeggingen en financiële garantiecontracten.

De staging bij een significante stijging (of daling) in kredietrisico gebeurt op niveau van individuele contracten ('bottom-up' staging) op basis van een aantal criteria zoals betaalachterstand, hernegotiaties en interne rating categorie. Voor de individuele staging bij kredieten wordt de interne kredietrating gebruikt. Aangezien dit een criterium is dat gebaseerd is op het verleden, wordt hiernaast nog een aparte 'collective staging' logica gehanteerd om de macro-economische verwachtingen mee in rekening te nemen.

Bij de obligatieportefeuille wordt de 'low credit risk exemption' toegepast: zolang obligaties hun investment grade rating categorie behouden, blijven ze in stage 1. Op basis van het lage kredietrisico op rapporteringsdatum kan worden geconcludeerd dat een significante stijging in kredietrisico zich

niet heeft voorgedaan. Indien een obligatie toch naar een 'non-investment grade' rating categorie zou migreren, zal de Bank de obligatie ofwel verkopen ofwel in stage 2 plaatsen en een bijhorende 'lifetime ECL' bepalen.

Een waarderingsmodel berekent de verwachte kredietverliezen voor contracten in stage 1 en 2 in regel met de literatuur over IFRS9 ECL-modellering. Ze zijn bepaald zonder enige bewuste vertekening in optimistische noch conservatieve zin en zijn gebaseerd op alle redelijke en onderbouwde informatie zoals die beschikbaar is met te verantwoorden kost of inspanning. Het gaat hierbij over informatie over het verleden, huidige omstandigheden en voorspellingen van de toekomst. Voorts geven ze de verwachtingswaarde weer die de Bank mogelijk acht in de voorzienbare toekomst.

Deze '1-year expected credit losses' en 'life-time expected credit losses' worden voor ieder individueel contract berekend op basis van de toekomstige kasstromen en volgende modelparameters:

- PD staat voor 'Probability of Default' of de kans op default in een bepaalde periode. De PD modellering is opgezet door middel van migratiematrices, op basis van bestaande interne kredietratings voor kredieten en aangeleverd door ratingbureau DBRS voor de obligatieportefeuille.
- Loss given default (LGD) stelt verwacht verlies voor in geval van default. Het LGD bedrag wordt bekomen uit de 'exposure at default' en de in pand genomen waarborgen.
- 'Survival Probability' is de kans dat een contract nog in aanmerking komt voor kredietverliezen. De 'Survival Probability' wordt berekend aan de hand van:
  - de kans dat een contract niet van de balans is verdwenen na een eerdere default, en
  - de kans dat een contract nog niet verdwenen is van de balans ten gevolge van volledig vervroegde terugbetaling.'Effective Interest Rate' (EIR) is de effectieve interestvoet waarmee de verliezen worden verdisconteerd. Voor vastrentende contracten is dit de contractuele effectieve rentevoet; voor contracten met variabele rentevoet wordt de meest recente 'fixing' gebruikt.

Op elke afsluitdatum gaat de Bank na of er objectieve aanwijzingen zijn dat een financieel actief non-performing wordt en dus naar stage 3 transfereert. Daarbij baseert de Bank zich op een van volgende objectief waarneembare gebeurtenissen:

- belangrijke financiële moeilijkheden bij de ontleners;
- een contractbreuk waaronder het niet respecteren van vervaldagen voor interest- en/of kapitaalaflossingen;
- het toestaan door de Bank van bepaalde voorwaarden, voor economische of wettelijke redenen, die de Bank in normale omstandigheden niet aan de ontleners zou toestaan;
- het waarschijnlijk worden dat de ontleners failliet zal gaan of in herstructurering zal gaan;
- voor obligaties, het wegvallen van een actieve markt vanwege financiële moeilijkheden of andere aanwijzingen die de recupereerbaarheid ten opzichte van de aanschaffingswaarde in gevaar brengen;
- objectieve criteria die aantonen dat er een meetbare verslechtering is van de verwachte toekomstige kasstromen van een collectieve groep van financiële activa, ook al kan deze verslechtering niet op individuele basis vastgesteld worden, of die wijzen op een achteruitgang in de kredietwaardigheid of de financiële draagkracht van de ontleners van de groep, of op nationale of economische omstandigheden die specifiek zijn aan deze groep van ontleners.

Voor stage 3-contracten wordt een inschatting gemaakt van de realiseerbare waarde. Is de boekwaarde van een actief hoger dan de realiseerbare waarde, dan wordt een bijzondere waardevermindering geboekt om de boekwaarde van het actief terug te brengen tot de realiseerbare waarde.

Bij de krediet- en debiteurenopvolging en het aanleggen van waardeverminderingen wordt rekening gehouden met het gedekt (ge waarborgd) en ongedekt gedeelte van het krediet.

Het gedekt gedeelte wordt bepaald volgens onderstaande waarderingsregels voor waarborgen.

Waarborg	Bedrag verwachte recuperatie
1. Hypothecaire inschrijving in nuttige rang, binnen de waarde gedwongen verkoop	Laagste bedrag van: * Bedrag van de inschrijving * Bedrag van de geschatte waarde gedwongen verkoop
2. Bankgarantie	Het gegarandeerde bedrag
3. Pand handelsfonds	* 0 EUR * of meer indien externe informatie aantoont dat handelsfonds waarde heeft
4. Roerend pand	Een percentage van de waarde in functie van het risicoprofiel van de roerende waarden (eventueel min het muntrisico)
5. Eigendomsvoorbehoud/voorrecht van de onbetaalde verkoper	Na bepaling of de aankoop prijs marktconform een percentage van de aankoopfactuur is in functie van de leeftijd van de factuur (eventueel te verminderen met de schade indien gekend) en enkel voor waardevol en aanwezig voorwerp
6. Vergoeding van een verzekeringsmaatschappij	De te ontvangen vergoeding, indien 100% zekerheid
7. Gekantonneerd bedrag	Gekantonneerd bedrag
8. Te recupereren en/of te verkopen geleased	Na bepaling of de aankoop prijs marktconform een percentage van de aankoopfactuur is in functie van de leeftijd van de factuur (eventueel te verminderen met de schade indien gekend)
9. Waarborgbeheer	100% van het bedrag waar waarborgbeheer in het ongedekt risico tussenkomt, dus na rekening gehouden te hebben met percentage tussenkomst en degressiviteit krediet, en na aftrek van andere reële waarborgen die moeten gedeeld/doorgestort worden aan waarborgbeheer

Voor actieve kredieten in de hoogste risicocategorie (onzeker verloop) is de waardevermindering gelijk aan een percentage van het ongedekt risico. Voor dubieuze vorderingen wordt de verwachte recuperatie bepaald op basis van het gedeeltelijk gedeelte en is de waardevermindering gelijk aan 100% van het ongedekt gedeelte.

Dubieuze vorderingen waarvoor de Bank oordeelt dat er geen recuperatie meer mogelijk is, worden afgeschreven. Wanneer de vordering hoger is dan de tot dan aangelegde waardevermindering, wordt eerst een bijkomende waardevermindering geboekt voor het verschil. Vervolgens worden de vordering en de waardevermindering ten opzichte van elkaar uitgeboekt. Eventuele recuperaties achteraf worden in de winst- en verliesrekening geboekt als uitzonderlijke bedrijfsopbrengsten.

Grondslagen voor financiële verplichtingen

Bij de classificatie en waardering van financiële verplichtingen, andere dan derivaten, zijn er volgende mogelijkheden:

- gewaardeerd aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening (FVTPL):
  - wanneer de financiële verplichting wordt aangehouden voor handelsdoeleinden;
  - wanneer de Bank kiest voor deze methode (fair value option) omdat deze keuze zorgt voor meer relevante informatie; in dit geval moet de waardeverandering die toe te rekenen is aan veranderingen in het aan de verplichting verbonden kredietrisico, gepresenteerd worden in de overige onderdelen van het totaalresultaat.
- gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs: bij eerste opname worden zij gewaardeerd tegen reële waarde, verminderd met de transactiekosten die rechtstreeks zijn toe te rekenen aan de uitgifte ervan.

2.3.3.3 Classificatie en waardering van derivaten

Afgeleide financiële instrumenten (derivaten) worden steeds opgenomen en geherwaardeerd aan reële waarde.

De Bank maakt voornamelijk gebruik van derivaten bij het beheer van het renterisico dat voortvloeit uit de operationele, financiële en investeringsactiviteiten, en wijst deze instrumenten aan als indekkingsinstrumenten in een zogenaamde hedgerelatie.

De Bank heeft er bij de eerste toepassing van IFRS 9 voor gekozen om de vereisten van IAS 39 inzake hedge accounting te blijven toepassen, en dit in afwachting van een nieuwe standaard voor macro hedge accounting.

Volgende indekkingen werden of worden toegepast:

- kasstroomindekkingen, waarbij het derivaat dient ter indekking van kasstroomschommelingen toe te rekenen aan het renterisico: waardeschommelingen van het derivaat worden via niet-gerealiseerde resultaten opgenomen in het eigen vermogen (afdekkingsreserve) voor het effectieve deel, het ineffectieve deel, alsook de waardewijzigingen die uitgesloten zijn van de hedge relatie (bv. tijdswaarde van de optie) worden rechtstreeks in de resultatenrekening geboekt. De niet-gerealiseerde resultaten worden vanuit het eigen vermogen naar de resultatenrekening overgeboekt op het moment dat de gedekte transactie zelf het resultaat beïnvloedt, of wanneer de afdekking beëindigd wordt.
- reële waarde indekkingen, waarbij het derivaat dient ter indekking van veranderingen in de reële waarde van de ingedekte portefeuille activa toe te rekenen aan het renterisico: waardeschommelingen van het derivaat worden uitgedrukt in de resultatenrekening samen met de waardeschommelingen uit de herwaardering van de ingedekte portefeuille met betrekking tot het ingedekte renterisico.

Wanneer de hedgerelatie niet of niet langer voldoet aan de strikte vereisten voor erkenning als reële waarde indekking of kasstroomindekking, worden de derivaten geclassificeerd als aangehouden voor handelsdoeleinden en worden waardeschommelingen verwerkt via de resultatenrekening.

2.3.3.4 Offsetting van financiële instrumenten

Financiële activa en passiva worden tegen elkaar afgezet (*offset*) en als een netto saldo in de jaarrekening opgenomen wanneer er een wettelijk afdwingbaar recht bestaat dat de betreffende bedragen tegen elkaar mogen worden afgezet en dat er een intentie is om te verrekenen op een netto-basis of om de betreffende activa en passiva terzelfdertijd te realiseren.

2.3.4 Leaseovereenkomsten

Een contract is of bevat een leaseovereenkomst indien het contract in ruil voor een vergoeding het recht verleent gedurende een bepaalde periode de zeggenschap over het gebruik van een geïdentificeerd actief uit te oefenen. De Bank beoordeelt of een contract een leaseovereenkomst is of bevat bij aanvang én als de contractvoorwaarden zijn gewijzigd.

2.3.4.1 De Bank is leasingnemer

De Bank huurt:

- gebouwen of delen ervan en desgevallend bijhorende parkeerplaatsen
- wagens
- andere activa met lage waarde (zoals decoratie in kantoren)

IFRS 16 voorziet een uitzondering voor leaseovereenkomsten waarvan het onderliggend actief een lage waarde (< 5000 eur) heeft en voor leaseovereenkomsten van korte duur (<= 12 maanden). De Bank maakt hiervan gebruik en neemt de leasebetalingen voor deze overeenkomsten op als lasten op lineaire basis over de leaseperiode, tenzij een andere systematische basis beter het tijds patroon van de voordelen voor de Bank als gebruiker weergeeft.

De totale huurprijs voor gehuurde gebouwen en wagens bevat zowel leasecomponenten als niet-leasecomponenten:

- bij gehuurde gebouwen wordt het deel van de prijs dat toegerekend wordt aan niet-leasecomponenten, niet mee in aanmerking genomen bij het bepalen van de leaseverplichting (zoals verder toegelicht); niet-leasecomponenten zijn typisch kosten die de verhuurder doorrekent voor het gebruik van nutsvoorzieningen en extra diensten (bijvoorbeeld schoonmaak, receptionele diensten);
- bij gehuurde wagens kiest de Bank voor de praktische oplossing om niet-leasecomponenten niet te scheiden van de leasecomponenten; de volledige huurprijs wordt in aanmerking genomen bij het bepalen van de leaseverplichting. Deze praktische oplossing heeft geen materiële impact op de geconsolideerde jaarrekening.

Bij aanvang van de huur neemt de Bank een met het gebruiksrecht overeenstemmend actief op en een leaseverplichting:

- de leaseverplichting wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de vaststaande nog niet uitgevoerde leasebetalingen over de huurperiode. Betalingen voor niet-leasecomponenten worden niet in aanmerking genomen, tenzij ervoor gekozen werd om deze niet te scheiden van de leasecomponenten. Vaststaande leasebetalingen omvatten de vaste huurbetalingen verminderd met eventuele lease-incentives, variabele huurbetalingen (die bijvoorbeeld afhangen van een index), betalingen in het kader van restwaardegaranties, de uitoefenprijs van een aankoopoptie als de Bank het redelijk zeker acht dat ze de optie zal uitoefenen, en de betaling van boetes voor het vervroegd beëindigen van de huur, als de Bank het redelijk zeker acht dat ze de optie tot vervroegde stopzetting zal uitoefenen en dit dan ook gereflecteerd wordt in de in aanmerking genomen huurperiode.
Bij de berekening van de contante waarde maakt de Bank gebruik van de marginale rentevoet (incremental borrowing rate of IBR) bij aanvang van de huur, wanneer de door de verhuurder toegepaste impliciete rentevoet niet eenvoudig kan worden bepaald. Deze marginale rentevoet wordt afgeleid van de swaprente (die minimaal 0% bedraagt) verhoogd met een risicopremie (een voor de Bank relevante creditspread).
- het met een gebruiksrecht overeenstemmend actief (Right-of-Use of RoU-asset) wordt gewaardeerd aan kost, en omvat het bedrag van de opgenomen leaseverplichting, verhoogd met de op of voor aanvang verrichte leasebetalingen, intële directe kosten, een inschatting van de kosten voor herstelling of ontmanteling om het onderliggend actief in oorspronkelijke toestand te herstellen, en verminderd met ontvangen lease-incentives.
Voor de in het RoU-asset opgenomen kosten voor herstelling of ontmanteling wordt tegelijk een voorziening aangelegd.

Na aanvang, wanneer de leaseovereenkomst niet gewijzigd is, wordt de boekwaarde van de leaseverplichting en het RoU-asset aangepast als volgt:

- de leaseverplichting wordt verlaagd met de gedane leasebetalingen exclusief de op de uitstaande leaseverplichting verschuldigde rentelasten, die in kost genomen worden;
- het RoU-asset wordt lineair afgeschreven over de kortste van de geschatte gebruiksduur van het onderliggend actief en de huurperiode. Enkel wanneer er rekening gehouden werd met het uitoefenen van een aankoopoptie, wordt afgeschreven over de gebruiksduur.

Wijzigingen in de vaststaande leasebetalingen leiden tot een herwaardering van de leaseverplichting en een zelfde aanpassing van het RoU-asset. De herziene leasebetalingen worden verdisconteerd gebruik makend van:

- de ongewijzigde rentevoet (zoals bij aanvang bepaald) bij indexering of herziening van het bedrag dat naar verwachting in het kader van restwaardegaranties verschuldigd zal zijn;

- een nieuwe impliciete rentevoet of marginale rentevoet bepaald op moment van herwaardering, bij wijziging van de huurperiode of wijziging in de beoordeling of een aankoopoptie zal uitgeoefend worden.

Bij de toepassing van de IFRS 16-vereisten voor leaseovereenkomsten maakt de Bank gebruik van beoordelingen en schattingen, o.a. bij het bepalen van de huurperiode en de marginale rentevoet. We verwijzen hiervoor naar punt 2.1 Beoordelingen en schattingen van deze Toelichting bij de grondslagen voor financiële verslaggeving.

De Bank kiest ervoor:

- om de RoU-assets voor gehuurde kantoren en wagens niet apart te presenteren binnen de Activa op de balans, maar onder te brengen in de rubriek Materiële vaste activa - Terreinen, gebouwen en uitrusting. In de toelichting bij deze rubriek worden de RoU-assets afzonderlijk toegelicht;
- om de leaseverplichtingen niet apart te presenteren binnen de Verplichtingen op de balans, maar onder te brengen in de rubriek Overige verplichtingen. In de toelichting bij deze rubriek worden de leaseverplichtingen afzonderlijk toegelicht.

2.3.4.2 De Bank is leasinggever

Via haar divisie Van Breda Car Finance biedt de Bank financiële leasing aan. Financiële leasingvorderingen worden opgenomen in de balans aan de huidige waarde van de toekomstige verschuldigde huurbedragen, inclusief de residuele waarde van het verhuurde goed, waarvoor een optie tot aankoop ten gunste van de huurder verleend werd en/of waarvoor een eventuele verplichting tot aankoop bestaat in hoofde van een derde. De gelopen rente wordt in het resultaat genomen berekend aan de impliciete rentevoet.

Acquisitiekosten met betrekking tot leasingcontracten toewijsbaar aan het contract worden gespreid over de looptijd van het contract opgenomen in mindering van het renteresultaat.

Acquisitiekosten die niet toewijsbaar zijn aan het contract (supercommissies, bepaalde campagnes) worden onmiddellijk in resultaat genomen.

2.3.5 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden geboekt tegen aanschaffings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen en de eventuele waardeverminderingen.

Materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de lineaire methode over de voorziene gebruiksduur. Het af te schrijven bedrag wordt bepaald na aftrek van de restwaarde van het actief. De voorziene gebruiksduur wordt op jaarlijkse basis geëvalueerd, evenals de eventuele restwaarde.

- Gebouwen:
  - Administratieve zetel 50 jaar
  - Commerciële nieuwbouw 33 jaar
  - Commerciële bestaande gebouwen en verbouwingen 20 jaar
- Installaties, machines & kantoomaterieel 5 jaar
- Computermaterieel 3-5 jaar
- Inrichting gebouwen en meubilair 10 jaar
- Inrichting in commerciële gebouwen 7 jaar
- Rollend materieel 4-5 jaar

Voor belangrijke investeringen wordt de methode van de "samenstellende delen" toegepast: de afschrijvingsperiode wordt per onderdeel van de belangrijke investering bepaald indien deze een verschillende gebruiksduur hebben of indien ze de onderneming volgens een ander patroon voordelen verschaffen.

Herstellingsuitgaven voor materiële vaste activa worden ten laste van het resultaat van het boekjaar genomen, tenzij ze resulteren in een verhoging van het toekomstig economisch nut van de respectievelijke materiële vaste activa, wat hun activering rechtvaardigt.

Gronden worden niet afgeschreven.

Activa in aanbouw worden afgeschreven vanaf het moment dat de activa beschikbaar zijn voor gebruik.

2.3.6 Immateriële vaste activa

Een immaterieel actief is een identificeerbaar niet-monetair actief zonder fysieke vorm. Het wordt enkel opgenomen als er geoordeeld wordt dat er toekomstige economische voordelen uit voortvloeien en de kostprijs van het actief betrouwbaar kan worden bepaald.

Kosten voor intern gegenereerde software worden als immaterieel actief met eindige levensduur geactiveerd indien aan alle criteria voor activering conform IAS 38 wordt voldaan.

Immateriële vaste activa met een bepaalde levensduur worden gewaardeerd aan kostprijs, verminderd met gecumuleerde afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen.

Immateriële vaste activa worden afgeschreven volgens de lineaire methode vanaf het moment dat ze beschikbaar zijn voor gebruik en dit over de voorziene gebruiksduur. De belangrijkste categorie, verworven en intern gegenereerde software, wordt afgeschreven over een periode van 3 tot 5 jaar. De voorziene gebruiksduur wordt op jaarlijkse basis geëvalueerd, evenals de eventuele restwaarde. De restwaarde wordt verondersteld nul te zijn.

Immateriële vaste activa met een onbepaalde levensduur, tevens aan kostprijs gewaardeerd, worden niet afgeschreven maar ondergaan jaarlijks een impairment test en telkens wanneer zich indicaties van een eventuele waardevermindering voordoen.

Kosten voor het opstarten van nieuwe activiteiten worden in resultaat genomen op het moment dat ze zich voordoen.

2.3.7 Goodwill

Goodwill is het positieve verschil tussen de kostprijs van de bedrijfscombinatie en het aandeel van de Bank in de reële waarde van de verworven activa, de overgenomen verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen van de dochteronderneming, joint ventures of geassocieerde deelneming op het moment van de overname.

Goodwill wordt niet afgeschreven maar ondergaat een test op bijzondere waardeverminderingen bij iedere jaarafsluiting en telkens wanneer zich indicaties van een eventuele waardevermindering voordoen. Een bijzondere waardevermindering op goodwill mag niet in een latere periode worden teruggenomen.

Negatieve consolidatieverschillen worden in resultaat genomen.

2.3.8 Handelsschulden en overige schulden

Handelsschulden en overige schulden worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

2.3.9 Voorzieningen

Indien een onderneming van de Bank een (wettelijke of feitelijke afdwingbare) verplichting heeft ten gevolge van een gebeurtenis uit het verleden en het waarschijnlijk is dat de afwikkeling van deze verplichting zal gepaard gaan met een uitgave en het bedrag van deze verplichting tevens op betrouwbare wijze kan bepaald worden, wordt op balansdatum een voorziening aangelegd. Ingeval het verschil tussen de nominale en verdisconteerde waarde materieel is, wordt een voorziening geboekt ten belope van de verdisconteerde waarde van de geschatte uitgaven. De eruit resulterende toename van voorziening à rato van de tijd, wordt als interestlast geboekt.

Herstructureringsvoorzieningen worden enkel geboekt als de Bank formeel een gedetailleerd herstructureringsplan heeft goedgekeurd en als de geplande herstructurering reeds is aangevangen of de personeelsleden getroffen door de herstructurering ervan werden geïnformeerd. Voor kosten die betrekking hebben op de normale groepsactiviteiten worden geen voorzieningen aangelegd.

2.3.10 Voorwaardelijke vorderingen en verplichtingen

Voorwaardelijke vorderingen en verplichtingen worden vermeld in de toelichtingen, indien er een mogelijke impact van materieel belang op te tekenen valt.

2.3.11 Belastingen

De belastingen omvatten zowel belastingen op het resultaat als de latente belastingen. Beide belastingen worden in de resultatenrekening geboekt behalve wanneer het bestanddelen betreft die deel uitmaken van het eigen vermogen en bijgevolg toegewezen worden aan het eigen vermogen.

Latente belastingen worden berekend volgens de balansmethode toegepast op tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van de in de balans opgenomen activa en passiva en hun fiscale waarde.

Uitgestelde belastingverplichtingen worden erkend voor alle belastbare tijdelijke verschillen:

- Behalve wanneer de uitgestelde belastingverplichting voortvloeit uit de oorspronkelijke erkenning van goodwill of de initiële boeking van activa en passiva in een transactie die geen bedrijfscombinatie is en die op het moment van de transactie geen invloed heeft op de belastbare winst;
- Behalve met betrekking tot investeringen in dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen, waar de Bank bij machte is de datum waarop het tijdelijke verschil zal weggewerkt worden te controleren en niet verwacht wordt dat het tijdelijk verschil in de voorzienbare toekomst zal weggewerkt worden.

Uitgestelde belastingvorderingen worden geboekt voor de aftrekbare tijdelijke verschillen en op overgedragen recupereerbare belastingkredieten en fiscale verliezen, in de mate dat het waarschijnlijk is dat er belastbare winsten zijn in de nabije toekomst om het belastingvoordeel te kunnen genieten. De boekwaarde van de uitgestelde belastingvorderingen wordt op elke balansdatum nagezien en verminderd in de mate dat het niet langer waarschijnlijk is dat voldoende belastbare winst beschikbaar zal zijn om alle of een gedeelte van de uitgestelde belastingen te kunnen verrekenen.

Waarderingsverschillen van activa en passiva die geen invloed hebben op het fiscale resultaat alsook niet aftrekbare goodwill geven geen aanleiding tot een belastinglatentie.

Uitgestelde belastingen worden bepaald met behulp van aanslagvoeten die verwacht worden van toepassing te zullen zijn op belastbare inkomsten in de jaren dat deze tijdelijke verschillen zullen gerealiseerd of afgerekend worden, gebaseerd op belastingpercentages die bekrachtigd of zo goed als bekrachtigd zijn op de balansdatum.

2.3.12 Kapitaalsubsidies

Kapitaalsubsidies worden in de balans gepresenteerd in mindering van de boekwaarde van het gesubsidieerde actief en worden over de gebruiksduur van het actief op systematische basis opgenomen in de resultatenrekening in mindering van de afschrijvingskosten van het actief.

2.3.13 Personeelsbeloningen

De personeelsbeloningen omvatten kortetermijnpersoneelsbeloningen, vergoedingen na uitdiensttreding, andere langetermijnpersoneelsbeloningen, ontslagvergoedingen en beloningen in de vorm van eigenvermogensinstrumenten.

De personeelsvergoedingen na uitdiensttreding omvatten pensioenplannen, levensverzekeringen en verzekeringen voor medische bijstand. Pensioenplannen onder vaste bijdrage plannen of te bereiken doel plannen worden verstrekt via afzonderlijke fondsen of verzekeringsplannen. Verder bestaan er nog personeelsbeloningen in de vorm van eigenvermogensinstrumenten.

2.3.13.1 Pensioenplannen

Plannen met vaste bijdrage: de vaste bijdrage wordt geboekt ten laste van de resultatenrekening van het jaar waarop ze betrekking hebben.

Te bereiken doel plannen: de provisie op balansdatum wordt berekend op basis van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen na aftrek van de reële waarde van de pensioenplan-activa, alsook de nog niet geboekte kosten voor gepresteerde diensten uit het verleden. Ingeval deze berekening in een positief saldo resulteert, wordt de activering begrensd tot het netto totaal van alle niet in rekening genomen kosten van gepresteerde diensten en contante waarde van om het even welke terugbetaling van het plan of verminderingen van toekomstige bijdragen tot het plan.

Bij de introductie van een nieuw plan of bij de verbetering van een bestaand plan, worden de kosten betreffende gepresteerde diensten uit het verleden (servicekosten uit het verleden) gespreid ten laste genomen tot de voordelen 'verworven' zijn. In de mate dat de pensioenvoordelen reeds onmiddellijk verworven zijn, worden deze kosten onmiddellijk in de resultatenrekening opgenomen. Het bedrag dat in de resultatenrekening wordt opgenomen, bestaat uit de huidige servicekost, de eventueel erkende servicekost van vroegere dienstjaren, de financieringslast en de verwachte opbrengst van de activa van het plan. Actuariële winsten en verliezen worden erkend als niet-gerealiseerde resultaten in het eigen vermogen.

2.3.13.2 Personeelsbeloningen in de vorm van eigenvermogensinstrumenten

Binnen de Bank bestaan er aandelenoptieplannen, uitgegeven door de moedermaatschappijen FinAx en Promofi ten voordele van de werknemers van de Bank. De optieplannen zijn *cash settled* op het niveau van de moedermaatschappij. De kost van het optieplan wordt verwerkt via de resultatenrekening van de Bank ten opzichte van de post in het eigen vermogen 'bijdrage van de moedermaatschappij'. De kost van het optieplan wordt gespreid geboekt over de periode waarin de prestaties door de werknemers worden geleverd.

Overeenkomstig IFRS 2 worden de optieplannen jaarlijks geherwaardeerd. Ter bepaling van de reële waarde van de opties werd bij gebrek aan een marktwaardering een eigen model ontwikkeld waarvan de parameters jaarlijks aan de economische realiteit worden getoetst.

2.3.13.3 Winstpremies

Via de winstpremie kan de bank een deel van haar winst als premie toekennen aan het personeel. De kost van de winstpremie wordt verwerkt via de resultatenrekening in het boekjaar waarin de prestaties door de werknemers worden geleverd, en als schuld op de balans geboekt tot het moment van uitbetaling.

2.3.14 Kapitaal en reserves

2.3.14.1 Kosten van kapitaalverhoging

Kosten direct toewijsbaar aan de uitgifte van nieuwe aandelen of opties of kosten verbonden aan de verwerving van een nieuwe bedrijfsactiviteit worden in het eigen vermogen opgenomen als een vermindering (netto van belastingen) van de binnenkomende middelen.

2.3.14.2 Dividenden

Dividenden worden in het eigen vermogen verwerkt op het moment dat ze goedgekeurd worden door de aandeelhouders van de groep.

2.3.14.3 Inkoop eigen aandelen

Ingekochte eigen aandelen worden aan aanschaffingsprijs in mindering van het eigen vermogen geboekt. Een latere verkoop of vernietiging geeft geen aanleiding tot resultaatimpact.

2.3.15 Erkenning van opbrengsten

2.3.15.1 Interestinkomsten en -lasten

Interestinkomsten en -lasten worden in de resultatenrekening opgenomen gebruikmakend van de effectieverentemethode, voor schuldinstrumenten gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs en aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten (FVOCI) en voor financiële verplichtingen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs. Via deze methode wordt de geamortiseerde kostprijs van het financieel instrument berekend en wordt de renteopbrengst of -last toegewezen aan de relevante periode.

De effectieve rentevoet is de rentevoet die ervoor zorgt dat de geactualiseerde toekomstige verwachte cashflows over de verwachte levensduur van het financieel instrument gelijk gesteld worden met de nettoboekwaarde (*net carrying amount*) van het financieel instrument.

Bij de bepaling van de effectieve rentevoet houdt men rekening met alle cashflows zoals ze contractueel bepaald zijn voor het financieel instrument, en met alle vergoedingen en commissies betaald of ontvangen tussen de partijen van het contract, de direct toewijsbare transactiekosten en alle premies of discounts, maar niet met te verwachten kredietverliezen.

2.3.15.2 Ontvangen en betaalde commissies

Onder IFRS 15 worden opbrengsten uit contracten met cliënten erkend als aan de gerelateerde prestatieverplichting is voldaan. Hiertoe wordt eerst een 5-stappenmodel doorlopen om te bepalen of, hoeveel en wanneer de opbrengsten moeten worden erkend:

- identificatie contract met de cliënt;
- bepalen van de prestatieverplichtingen in het contract;
- bepalen van de transactieprijs;
- toewijzing van de transactieprijs aan de prestatieverplichtingen;
- erkenning van de opbrengst als aan de prestatieverplichting is voldaan.

2.3.16 Omrekeningsverschillen vreemde valuta

2.3.16.1 Enkelvoudige jaarrekeningen

Transacties in vreemde valuta worden geboekt tegen de wisselkoers die geldt op datum van de transactie. Positieve en negatieve niet-gerealiseerde omrekeningsverschillen, resulterend uit de omrekening van monetaire activa en passiva aan de slotkoers op balansdatum, worden als opbrengst respectievelijk kost in resultaat genomen.

2.3.16.2 Geconsolideerde rekeningen

Op basis van de slotkoersmethode worden de activa en passiva van de geconsolideerde dochteronderneming aan slotkoers geconverteerd terwijl de resultatenrekening aan gemiddelde koers wordt verwerkt, wat resulteert in omrekeningsverschillen rechtstreeks vervat in het geconsolideerd eigen vermogen.

2.3.17 Gebeurtenissen na balansdatum

Er kunnen zich na balansdatum gebeurtenissen voordoen die bijkomende informatie geven over de financiële situatie van de onderneming op balansdatum (*adjusting events*). Deze informatie laat toeschattingen te verbeteren en een betere weerspiegeling te geven van de werkelijke toestand op balansdatum. Deze gebeurtenissen vereisen een aanpassing van de balans en het resultaat. Andere gebeurtenissen na balansdatum worden vermeld in de toelichting indien ze een belangrijke impact kunnen hebben.

3. INFORMATIE OVER DE OVERGANG NAAR IFRS 16

IFRS 16 Leaseovereenkomsten vervangt IAS 17 en werd van kracht vanaf 1 januari 2019. Deze standaard regelt de opname, waardering en presentatie van en de informatieverschaffing over leaseovereenkomsten (contracten waarbij het gebruiksrecht van een onderliggend actief in ruil voor een vergoeding gedurende een bepaalde periode wordt overgedragen door een leasinggever aan een leasingnemer).

De bank is actief als leasinggever en als leasingnemer:

- Voor de bank als leasinggever had de overgang naar IFRS 16 geen impact. Als leasinggever verhuren we via onze divisie Van Breda Car Finance voertuigen aan onze klanten. De boekhoudkundige verwerking van de leaseovereenkomsten die wij aanbieden, is niet gewijzigd.
- Voor de bank als leasingnemer was er wel impact, aangezien IFRS 16 komaf maakte met het duale model in IAS 17 waarbij financiële leases wel op de balans moesten verschijnen maar operationele leases niet. Vanaf 1 januari 2019 nemen we ook operationele leases op de balans op. De grondslagen voor financiële verslaggeving over de leaseovereenkomsten waarin de bank leasingnemer is, werden bijgevolg aangepast om te voldoen aan IFRS 16 (zie toelichting 2.3.4.1).

Na analyse van de operationele leasecontracten waarin de bank leasingnemer is, heeft de bank geoordeeld dat de gehuurde kantoren en gehuurde wagens voor werknemers binnen het toepassingsgebied van de standaard vallen per 1 januari 2019.

IFRS 16 voorziet bij de eerste toepassing in een aantal overgangsmaatregelen en praktische oplossingen die de overgang kunnen vergemakkelijken. Ze worden hieronder verder toegelicht voor zover de bank ervan gebruik gemaakt heeft.

Bij de eerste toepassing op 1 januari 2019 heeft de bank ervoor gekozen om de “modified retrospective approach” toe te passen. Dit wil zeggen dat:

- de eerste toepassing leidt tot de aanpassing van de openingsbalans op 1 januari 2019, waarbij de cumulatieve impact wordt verwerkt via de rubriek Ingehouden winsten van het eigen vermogen;
- de in deze jaarrekening gepresenteerde vergelijkende cijfers (boekjaar 2018) niet worden aangepast.

De openingsbalans per 1 januari 2019 werd als volgt aangepast:

Activa		Verplichtingen	
RoU-activa wagens	4.142	Leaseverplichting wagens	4.259
RoU-activa kantoren	2.867	Leaseverplichting kantoren	2.976
	7.009		7.235
Uitgestelde belastingvordering	84	Voorziening voor herstellingskosten kantoren	110
		Eigen vermogen	
		Ingehouden winsten	- 252
Totaal Activa	7.093	Totaal Verplichtingen en Eigen vermogen	7.093

De opgenomen leaseverplichtingen werden gewaardeerd tegen de contante waarde van de resterende leasebetalingen, verdisconteerd op basis van de toepasselijke marginale rentevoet op 1 januari 2019. Deze verdisconteringscurve wordt afgeleid van de swapcurve (gefloord op 0%) verhoogd met een creditspread. Leaseovereenkomsten met een zelfde resterende looptijd krijgen een zelfde verdisconteringsvoet.

De gewogen gemiddelde verdisconteringsvoet bedroeg 0,82% voor de portefeuille wagens en 1,27% voor de portefeuille kantoren.

De opgenomen R(ight) o(f) U(se)-activa (Met een gebruiksrecht overeenstemmende activa) werden gewaardeerd aan een boekwaarde gelijk aan:

- een aanvangswaarde gelijk aan de som van de leaseverplichting bij aanvang van de leaseovereenkomst (alsof de standaard al van bij aanvang van de leaseovereenkomst werd toegepast, weliswaar op basis van de marginale rentevoet bepaald op 1 januari 2019) en – indien van toepassing – een voorziening voor herstellingskosten;
- min de gecumuleerde lineaire afschrijvingen van deze aanvangswaarde, van aanvangsdatum tot 1 januari 2019.

De bank heeft er bij aanvang voor gekozen geen leaseverplichtingen noch RoU-activa op te nemen voor:

- gehuurde kantoren waarvan de overeenkomst binnen de 12 maanden zou aflopen;
- voor werknemers gehuurde elektrische fietsen omdat dit onderliggende activa met lage waarde betreft.

De leasebetalingen die met deze leaseovereenkomsten verband houden, worden systematisch over de looptijd van het contract ten laste van het resultaat genomen.

Het verschil tussen de totale leaseverplichtingen van de bank uit hoofde van de bestaande huurovereenkomsten voor kantoren, wagens en fietsen op 31 december 2018 enerzijds, en de onder IFRS 16 op 1 januari 2019 opgenomen leaseverplichtingen anderzijds, kan verklaard worden als volgt:

Aansluiting off balance leaseverplichtingen IAS 17 met leaseverplichting opgenomen on balance onder IFRS 16	
Leaseverplichtingen uit bestaande operationele leaseovereenkomsten per 31/12/2018	7.496
Uitgesloten: overeenkomsten voor kantoren met resterende looptijd < 12 maanden	- 81
Uitgesloten: overeenkomsten voor huur van activa met lage waarde	-7
Totale bruto leaseverplichting in scope voor IFRS 16	7.408
Effect van de verdiscontering gebruik makend van de marginale rentevoet op 1/1/2019	-173
<i>waarvan m.b.t. wagens</i>	-43
<i>waarvan m.b.t. kantoren</i>	-130
Totale leaseverplichting opgenomen in de balans op 1/1/2019	7.235

4. EIGEN VERMOGEN

4.1 EIGEN VERMOGEN TOEWIJSBAAR AAN AANDEELHOUDERS

De Bank is een consoliderende vennootschap. 78,75% van haar aandelen zijn in het bezit van FinAx (holding) en 21,25% behoren toe aan Promofi NV (zie toelichting 1. Algemene informatie).

Het eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders per 31/12/2019 bedraagt 573.343 k eur tegenover 549.800 k eur per 31/12/2018.

OVERZICHT SAMENSTELLING IFRS EIGEN VERMOGEN	2019	2018
Geplaatst kapitaal	17.500	17.500
Ingehouden winsten	544.716	525.875
Actuariële winsten en verliezen op te bereiken doel pensioenplannen	-881	368
Op aandelen gebaseerde vergoedingen	4.765	4.132
Totaal geconsolideerde reserves	548.600	530.375
Herwaarderingsreserve schuldinstrumenten gewaardeerd aan FVOCI	4.359	1.884
Herwaarderingsreserve eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd aan FVOCI	2.896	132
Herwaarderingsreserve kasstroomindekkingen	-12	-90
Totaal herwaarderingsreserves	7.243	1.925
EIGEN VERMOGEN TOEWIJSBAAR AAN DE AANDEELHOUDERS	573.343	549.800

De elementen van het IFRS eigen vermogen worden hieronder toegelicht. Het geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen biedt meer inzicht in de mutaties van deze eigenvermogensbestanddelen in het boekjaar 2019.

Geplaatst kapitaal

Het kapitaal van Bank J. Van Breda & C° wordt vertegenwoordigd door 65.000.000 gewone aandelen zonder nominale waarde (geen wijziging t.o.v. 2018). Alle aandelen zijn volledig geplaatst en volgestort.

Ingehouden winsten

De stijging van de ingehouden winsten is een gevolg van: de toevoeging van het geconsolideerd resultaat (exclusief minderheidsbelangen) van het boekjaar (+43.362 k eur per 31/12/2019 ten opzichte van +42.165 k eur per 31/12/2018) verminderd met het dividend van 25.350 k eur uitgekeerd over de winst van het voorgaande boekjaar; de initiële impact van de overgang naar IFRS 16 waarbij de boekwaarde van de leaseverplichting op 1 januari 2019 hoger was dan de boekwaarde van het met een gebruiksrecht overeenstemmend actief - het verschil na belastingen (-252 k eur) werd verwerkt via een aanpassing van de ingehouden winsten in het eigen vermogen (zie ook toelichting 3. Informatie over de overgang naar IFRS 16); en de overboeking vanuit de provisie voor aandelenoptieplannen ten gevolge van de uitoefening van opties (+1.081 k eur).

Dividendvoorstel voor het boekjaar

In 2019 ontvingen de aandeelhouders een dividend over de winst van het voorgaande boekjaar van 25.350 k eur of 0,39 eur per aandeel (bij 65.000.000 aandelen). In 2018 werd aan de aandeelhouders een dividend over de winst van het voorgaande boekjaar van 27.365 k eur uitgekeerd of 0,42 eur per aandeel (bij 65.000.000 aandelen).

De Raad van Bestuur van Bank J. Van Breda & C° zal aan de algemene vergadering van de aandeelhouders voorstellen om een dividend uit te keren van 4.550 k eur over het boekjaar 2019 (dit is 0,07 eur per aandeel).

Actuariële winsten en verliezen op te bereiken doel plannen

Actuariële winsten en verliezen op te bereiken doel pensioenplannen worden verwerkt als niet-gerealiseerde resultaten in het eigen vermogen. Voor meer informatie zie ook toelichting 11.3.3.

Op aandelen gebaseerde vergoedingen

Als gevolg van een besluit van de Raad van Bestuur van FinAx NV en Promofi NV lopen er momenteel zes aandelenoptieplannen, voorbehouden aan bepaalde medewerkers en bestuurders van de Bank. Voor de verplichting van moedermaatschappijen FinAx en Promofi aan de optiehouders wordt binnen de Bank een provisie aangelegd via het eigen vermogen:

- Conform IFRS 2 wordt de verplichting jaarlijks geherwaardeerd. De aanpassing van de provisie betekent voor de Bank een kost, die wordt opgenomen in de personeelskosten van de geconsolideerde winst- en verliesrekening van de Bank (zie toelichting 10.9). De kostprijs van het optieplan wordt zo gespreid over de periode waarin de prestaties van de optiehouders worden geleverd.
- Afname van de provisie ten gevolge van de uitoefening van optieplannen geeft aanleiding tot een overboeking naar ingehouden winsten.

Voor meer informatie zie ook toelichting 11.3.1.

Herwaarderingsreserve schuldinstrumenten gewaardeerd aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten (FVOCI – met recycling)

Onder IFRS 9 kunnen schuldinstrumenten worden gewaardeerd aan reële waarde waarbij waardeschommelingen worden verwerkt via een herwaarderingsreserve in het eigen vermogen. Bij verkoop worden gecumuleerde waardeveranderingen overgeboekt naar de winst- en verliesrekening (recycling).

Voor meer informatie zie ook toelichtingen 9.4 en 10.4.

Herwaarderingsreserve eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten (FVOCI – zonder recycling)

Onder IFRS 9 kunnen eigenvermogensinstrumenten worden gewaardeerd aan reële waarde waarbij waardeschommelingen worden verwerkt via een herwaarderingsreserve in het eigen vermogen. Bij verkoop van zo een eigenvermogensinstrument mogen de gecumuleerde waardeveranderingen echter niet overgeboekt worden naar de winst- en verliesrekening (no recycling). Wel mogen ze binnen het eigen vermogen overgeboekt worden naar de ingehouden winsten.

Voor meer informatie zie ook toelichtingen 9.4 en 10.4.

Herwaarderingsreserve kasstroomindekkingen

Er wordt gebruik gemaakt van derivaten voor het beheer (indekken) van het renterisico dat voortvloeit uit de operationele, financiële en investeringsactiviteiten. Tot en met 2012 werden een deel van deze indekkingen verwerkt als kasstroomindekkingen waarbij de waardeschommelingen van het afgeleid financieel instrument werden opgenomen in het eigen vermogen.

De Bank heeft in 2013 beslist om alle actieve indekkingsrelaties te verbreken nadat in 2012 ook al enkele relaties verbroken moesten worden door een daling van de ingedekte portefeuille kortetermijndeposito's. De betrokken derivaten werden deels ondergebracht in de portefeuille reële waarde indekkingen en deels in de portefeuille financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden. De opgebouwde negatieve herwaarderingsreserve (*frozen reserve*) in het eigen vermogen valt over de resterende looptijd van de indekkingsinstrumenten vrij in resultaat. In 2019 nam de *frozen reserve* af met 78 k eur (143 k eur in 2018).

Voor meer informatie zie ook toelichtingen 9.6 en 10.6.

4.2 MINDERHEIDSBELANGEN

De minderheidsbelangen bij de Bank (2019: 155 k eur, 2018: 141 k eur) hebben betrekking op aandelen van de dochtervennootschap Beherman Vehicle Supply die niet in het bezit van de Bank zijn (zie ook punt 1.1 Dochterondernemingen).

4.3 EIGEN VERMOGEN BASEL III

Vertrekkende van de in punt 4.1 toegelichte bestanddelen van het eigen vermogen en met inbegrip van de hiernavolgende elementen wordt het prudentieel eigen vermogen bepaald dat als buffer dient voor het krediet-, markt-, operationeel en wederpartijrisico.

Het prudentieel eigen vermogen bestaat uit drie bestanddelen:

- **Tier 1 kernkapitaal** bestaat hoofdzakelijk uit geplaatst kapitaal en ingehouden winsten en wordt als sterkst gekwalificeerd. Hierop worden voor de Bank prudentiële filters en aftrekposten toegepast, die verderop worden toegelicht.
- **Aanvullend tier 1 kapitaal** bestaat ondermeer uit preferente aandelen, maar is momenteel niet van toepassing voor de Bank.
- **Tier 2 kapitaal** bestaat voor de Bank enerzijds uit achtergestelde certificaten en anderzijds uit de in 2018 nieuw geplaatste achtergestelde obligatie-uitgifte.

PRUDENTIEEL EIGEN VERMOGEN	2019	2018
TOTAAL KAPITAAL (1) = (2) + (5)	613.519	578.374
TIER 1 KAPITAAL (2) = (3) + (4)	565.778	522.538
TIER 1 KERNAKAPITAAL (3)	565.778	522.538
Kapitaalinstrumenten die in aanmerking komen als tier 1 kernkapitaal	17.500	17.500
<i>Volgestorte kapitaalinstrumenten</i>	<i>17.500</i>	<i>17.500</i>
Ingehouden winsten	535.462	500.525
<i>Ingehouden winsten van voorgaande jaren</i>	<i>496.649</i>	<i>483.710</i>
<i>In aanmerking komende winsten en verliezen</i>	<i>38.812</i>	<i>16.815</i>
<i>Aan de eigenaars van de moedermaatschappij toe te rekenen winsten of verliezen</i>	<i>43.362</i>	<i>42.165</i>
<i>(-) Niet in aanmerking komend deel van het tussentijdse of eindejaarsresultaat</i>	<i>-4.550</i>	<i>-25.350</i>
Gecumuleerde niet-gerealiseerde resultaten	6.362	6.425
Andere reserves	9.469	0
Aanpassingen aan tier 1 kernkapitaal als gevolg van prudentiële filters	-455	-384
<i>Reserve voor kasstroomdekkingen</i>	<i>12</i>	<i>90</i>
<i>(-) Waardeaanpassingen als gevolg van de vereisten voor prudentiële waardering</i>	<i>-467</i>	<i>-474</i>
(-) Andere immateriële activa	-1.680	-1.528
<i>(-) Andere immateriële activa - brutobedrag</i>	<i>-1.680</i>	<i>-1.528</i>
Bestanddelen of aftrekkingen van het tier 1 kernkapitaal - overige	-880	0
AANVULLEND TIER 1 KAPITAAL (4)	0	0
TIER 2 KAPITAAL (5)	47.740	55.836
Kapitaalinstrumenten en achtergestelde leningen die in aanmerking komen als tier 2 kapitaal	47.740	55.836
<i>Volgestorte kapitaalinstrumenten en achtergestelde leningen</i>	<i>47.740</i>	<i>55.836</i>
<i>Pro-memoriepost: Niet in aanmerking komende kapitaalinstrumenten en achtergestelde leningen</i>	<i>27.377</i>	<i>33.229</i>

Hieronder worden de verschillende bestanddelen van het prudentieel eigen vermogen meer uitgebreid toegelicht.

De kapitaalinstrumenten die in aanmerking komen als tier 1 kernkapitaal betreffen voor de Bank:

- Het geplaatst kapitaal (17.500 k eur)
- De ingehouden winsten:
  - De ingehouden winsten van voorgaande boekjaren (496.649 k eur); en
  - De winst van het huidige boekjaar (43.362 k eur), verminderd met het dividendvoorstel van het huidige boekjaar (4.550 k eur).

- De gecumuleerde niet-gerealiseerde resultaten, bestaande uit:
  - Actuariële winsten en verliezen op te bereiken doel plannen (-881 k eur)
  - Schuldinstrumenten aan FVOCI (4.359 k eur)
  - Eigenvermogensinstrumenten aan FVOCI (2.896 k eur)
  - Herwaarderingsreserves kasstroomindekkingen (-12 k eur)
- De andere reserves, bestaande uit:
  - Op aandelen gebaseerde vergoedingen (4.765 k eur)
  - Reserves voor het intern veiligheidsfonds en de provisie landenrisico (4.704 k eur)

De aanpassingen aan tier 1 kernkapitaal als gevolg van prudentiële filters betreffen enerzijds de niet-opname van de herwaarderingsreserves op kasstroomindekkingen (12 k eur) en anderzijds de waardeaanpassing als gevolg van de vereisten voor prudentiële waardering (de zogenaamde *Additional Valuation Adjustments*) dewelke 0,1% bedraagt van alle activa, verplichtingen en derivaten die aan reële waarde worden gewaardeerd op de balans (-467 k eur).

Ook de andere immateriële activa worden afgetrokken van het kernkapitaal (-1.680 k eur).

De Basel III regelgeving voorziet in een overgangsmaatregel (phase-in arrangement) om de impact van de overgang naar IFRS 9 op de kapitaalratio's (initiële impact verwerkt via eigen vermogen en verdere fluctuaties via de winst-en verliesrekening) te temperen. De Bank heeft besloten om hier geen gebruik van te maken en meteen de volledige impact te nemen op de kapitaalratio's.

4.4 RECONCILIATIE EIGEN VERMOGEN IFRS EN BASEL III

Hieronder tonen we de reconciliatie tussen het IFRS eigen vermogen en het prudentieel tier 1 en tier 2 eigen vermogen (Basel III).

RECONCILIATIE EIGEN VERMOGEN IFRS - PRUDENTIEEL EIGEN VERMOGEN BASEL III	2019	2018
EIGEN VERMOGEN IFRS (inclusief minderheidsbelangen)	573.498	549.942
Uitkering dividend	-4.550	-25.350
Herwaarderingsreserves uit cash flow hedging die niet worden opgenomen in het prudentieel eigen vermogen	12	90
Waardeaanpassingen als gevolg van de vereisten voor prudentiële waardering	-467	-474
Goodwill en Immateriële Vaste Activa	-1.680	-1.528
Niet-opname van de minderheidsbelangen	-155	-141
Aftrek IPC (Irrevocable Payment Commitment)	-880	
TIER I EIGEN VERMOGEN	565.778	522.538
Achtergestelde leningen (met haircut indien resterende looptijd ≤ 5 jaar)	47.740	55.836
TIER II EIGEN VERMOGEN	47.740	55.836
TOTAAL EIGEN VERMOGEN BASEL III	613.519	578.374

5. RISICOBEEHEER

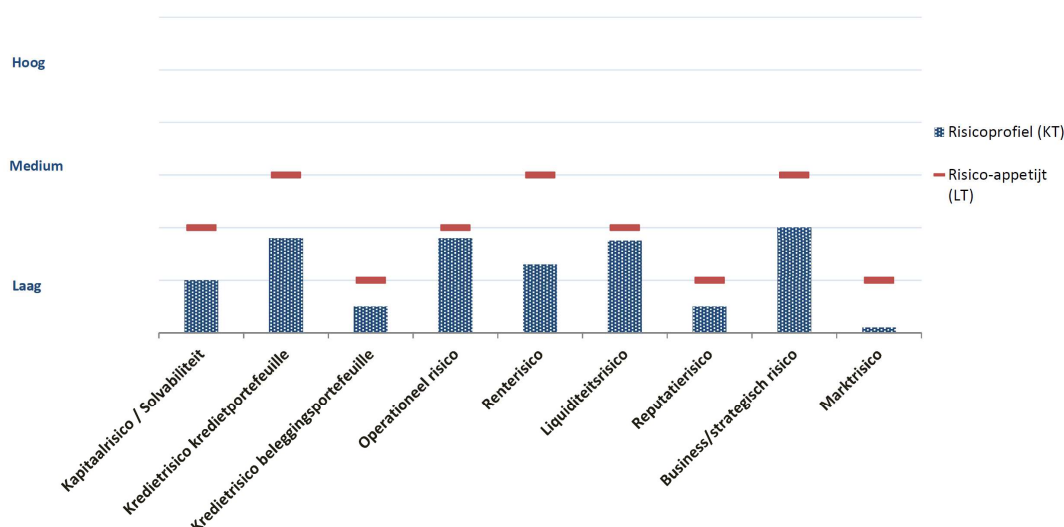
In lijn met ons streven naar een integrale rapportering hebben we in dit hoofdstuk een aantal zaken opgenomen die wettelijk gezien geen deel uitmaken van de geconsolideerde jaarrekening. Deze zaken werden dan ook, voor zover ze geen pijler III verplichting zijn, niet geauditeerd door de commissarissen. Het betreft:

- Punt 5.1 Risico-appetijt
- Punt 5.2 Strategisch risico
- Punt 5.3.3 Kredietrisico beleggingsportefeuille
- Punt 5.7.6 Hefboomratio

5.1 RISICO-APPETIJT

Ondernemingsrisico's zijn eigen aan de normale activiteiten van een bank. Bank J.Van Breda & C° is altijd een eenvoudige en transparante instelling gebleven. Bovendien legt zij al jarenlang een grote voorzichtigheid aan de dag bij het aanvaarden van risico's. Zij verricht permanente risico-opvolging en controle.

De ondernemingsstrategie en algemene beleidskeuzes worden door het Directiecomité en de Raad van Bestuur vertaald in een risico-appetijt:

De inschaling van de risico-appetijt wordt om de 3 jaar geëvalueerd. De inschaling van het risicoprofiel gebeurt jaarlijks.

Dit risico-appetijt wordt vertaald naar kwalitatieve en kwantitatieve kaders en normen, die jaarlijks worden geëvalueerd door het Risicocomité en ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Bestuur, in overeenstemming met de bepalingen van de Bankenwet (Art. 57).

De Bank is ervan overtuigd dat duidelijke kaders belangrijk zijn om de risico's van de onderneming te beheersen. Zij hecht eveneens veel belang aan de bedrijfscultuur die in belangrijke mate mee bepaalt hoe efficiënt dit kader werkt. Een sterke bedrijfscultuur versterkt ethisch gedrag en is een sleutel tot effectief risicobeheer. Dit geldt nog meer voor de bancaire sector, waar de dienstverlening berust op vertrouwen.

De risico-indicatoren verzekeren de kwantitatieve opvolging van dit kader. Met de betrokken afdelingen werden voor de indicatoren verschillende drempelwaarden en limieten gedefinieerd,

evenals een actie- en communicatieplan in geval deze drempelwaarden worden overschreden. Deze risico-indicatoren worden opgevolgd door Risk management en trimestrieel gerapporteerd aan de Raad van Bestuur. Zij omvatten indicatoren voor alle materiële risico's: business en strategisch risico, kredietrisico, markt- en renterisico, liquiditeitsrisico, operationeel risico, solvabiliteitsrisico en reputatierisico dat de Bank beschouwt als een secundair risico (een gevolg van een ander risico).

Governance

Met het oog op een strikte beheersing van alle bedrijfsrisico's wordt grote waarde gehecht aan de autonome werking van Interne Audit, Compliance en Risk management.

- Risico's worden in de eerste plaats gemeten, beheerd en gerapporteerd op eerstelijnsniveau. Dit zijn de operationele afdelingen zelf, zowel de productafdelingen als de ondersteunende afdelingen.
- Risk management is een onafhankelijke tweedelijnsfunctie met een adviserende, coördinerende en controlerende rol. Via het Risicocomité – in de schoot van de Raad van Bestuur – wordt op gestructureerde wijze toezicht gehouden op risico's en risicoposities van de Bank.
- Compliance is een onafhankelijke functie die de naleving van de regels die verband houden met de integriteit van het bankieren controleert en bevordert. Het integriteitsbeleid richt zich prioritair tot volgende domeinen: witwaspreventie, voorkomingsbeleid fiscale mechanismen, transacties in financiële instrumenten, handel met voorkennis, koersmanipulatie, wetgeving op de privacy, discretieplicht, deontologische codes en dergelijke.
- Interne Audit verschaft zekerheid (*assurance*) omtrent de doelstellingen en efficiëntie van het interne controlesysteem en de aangepastheid ervan aan de aard en de omvang van de Bank. Daarmee vormt zij de zogenaamde *third line of defence* in het interne controlesysteem.

Kapitaalbeheer

Het **Basel III** raamwerk werd op 20 juni 2013 omgezet in de Europese richtlijnen '*Capital Requirements Regulation* (CRR) No 575/2013' en de '*Capital Requirements Directive* (CRD) 2013/36/EU' en trad in werking op 1 januari 2014. Aanvullend werd op nationaal niveau de bankenwet (*Wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen*) in het leven geroepen. De Europese regelgeving regelt o.a. de kapitaalsvereisten voor financiële instellingen en is onderverdeeld in 3 pijlers.

- De eerste pijler ('*Minimum Capital Requirements*') bepaalt de minimum kapitaalsvereisten voor het krediet-, markt-, operationeel en wederpartijrisico. Bij de berekening kunnen banken kiezen tussen een standaardbenadering en meer geavanceerde benaderingen waarbij gebruik wordt gemaakt van interne risicomodellen. Hierover wordt gerapporteerd aan de toezichthouder. Bank J. Van Breda & C° maakt gebruik van de standaardbenadering. Er worden eveneens minimumniveaus voor de liquiditeits- en hefboomratio opgelegd.
- De tweede pijler ('*Supervisory Review Process*') schrijft voor dat banken zelf een alomvattend raamwerk moeten hebben dat de kapitaaltoereikendheid garandeert. Aan de hand van een intern proces dienen banken te bepalen hoeveel kapitaal zij dienen aan te houden ter dekking van alle risico's die de organisatie loopt als gevolg van haar verschillende activiteiten en blootstelling aan diverse risicofactoren. De invulling hiervan is, in vergelijking tot de andere pijlers, in hoge mate vrij.

De Bank heeft een kapitaal – en liquiditeitstoereikendheidsproces ingericht, ook bekend als ICAAP (*Internal Capital Adequacy Assessment Process*) en ILAAP (*Internal Liquidity Adequacy Assessment Process*). Doel hiervan is periodiek vast te stellen of de risico's die door de Bank gelopen worden eigen aan de normale bedrijfsvoering in balans zijn met het beschikbare eigen vermogen en de liquiditeitsbehoeftes.

- De derde pijler ('*Market Discipline*') vereist de publicatie van kwalitatieve en kwantitatieve gegevens met betrekking tot de adequaatheid van het kapitaal, de risicoposities en het risicobeoordelingsproces. Deze informatie werd geïntegreerd in deze jaarrekening daar de consolidatiekring voor Basel III overeenstemt met deze in de jaarrekening en bevat de nodige gegevens om het risicoprofiel en de kapitaaltoereikendheid van de Bank te kunnen beoordelen.

Het doel van het kapitaal- en liquiditeitstoereikendheidsproces van de Bank is periodiek vast te stellen of de risico's die gelopen kunnen worden in balans zijn met het beschikbare eigen vermogen en de liquiditeitsvereisten voldaan zijn. In lijn met haar risico-appetijt streeft de Bank ernaar geen risico's te nemen waarbij haar reputatie wordt aangetast.

Het kapitaal- en liquiditeitsbeheer van de Bank wil er zich bovendien op elk moment van verzekeren dat de Bank en de groepsvennootschappen aan de reglementaire vereisten beantwoorden en een niveau aanhouden dat ruim tegemoetkomt aan het niveau van de activiteit en de genomen risico's. Hierbij geldt dat er voldoende eigen vermogen moet zijn om eventuele schokken op te vangen, zodat de spaardeposito's van het cliënteel op geen enkel moment in gevaar komen.

Het intern kapitaaltoereikendheidsproces wordt geïntegreerd in de dagelijkse activiteiten en het besluitvormingsproces van de Bank. We vinden deze integratie onder meer terug in:

- De evolutie van de kredietopvolging in functie van de ratings
- De controle op de naleving van de kredietstrategie (individuele- en concentratielimieten, naleven kredietbevoegdheden, ...)
- De ontwikkeling en uitvoering van diverse stresstesten
- De periodieke opvolging van de risico-indicatoren, met inbegrip van drempelwaarden en een actieplan bij overschrijding van deze drempels.

Door het verkrijgen van robuuste risico-informatie is het management in staat effectief de kapitaal- en liquiditeitsbehoefte in te schatten.

Om een goed evenwicht te behouden tussen voldoende kapitaal voor de bescherming tegen onverwachte gebeurtenissen en het kunnen inspelen op opportuniteiten enerzijds en een gepast rendement voor de aandeelhouders anderzijds, wenst de Bank dat haar kapitaal minimaal uit 75% tier 1 kernkapitaal is samengesteld.

De kapitaal- en liquiditeitsvereisten in functie van gelopen risico's worden trimestrieel berekend en gerapporteerd aan het Directiecomité en de Raad van Bestuur.

Conform de Belgische bankenwet beschikt de Bank ook over een herstelplan om een faillissement te voorkomen bij ernstige stress. Hierin werden herstelopties geïdentificeerd die beschikbaar en voldoende effectief zijn om het hoofd te bieden in geval van een crisis.

5.2 STRATEGISCH RISICO

De risico-appetijt voor het strategisch risico wordt bepaald in de bedrijfsmissie. De activiteiten van de Bank worden consistent gestuurd en uitgevoerd volgens de bedrijfsmissie. Deze bedrijfsmissie ligt al jaren aan de basis van de performante resultaten van de Bank. Het Directiecomité toetst consequent alle strategische beslissingen en marktopportunities aan de bedrijfsmissie. Ook de Raad van Bestuur beoordeelt deze missie permanent op haar verdiensten en toetst regelmatig de toekomstige kansen en bedreigingen voor de Bank in een snel wijzigende marktomgeving.

Bank J. Van Breda & C° beperkt haar strategisch risico door zich te richten tot een doelgroep die zij zeer goed kent en waarbinnen zij een uitstekende reputatie heeft opgebouwd: ondernemers en vrije beroepen. Op groepsniveau wordt het strategisch risico verder verminderd door te diversifiëren, met enerzijds Bank de Kremer die voor vermogende particulieren een antwoord biedt op een duidelijke

behoefte aan overzicht en inzicht in het huidig en toekomstig vermogen en anderzijds autofinancieringen en financiële autoleasing via Van Breda Car Finance.

5.3 KREDIETRISICO

Het kredietrisico is het risico op insolventie van een debiteur of het risico dat een tegenpartij (of de bank van de tegenpartij) niet aan haar contractuele verplichtingen kan voldoen. De kwalitatieve en kwantitatieve normen en limieten voor kredietrisico werden vastgelegd in de kredietstrategie voor de kredietportefeuille en in het investeringskader voor de beleggingsportefeuille.

5.3.1 Maximale kredietrisico

Overeenkomstig IFRS 7 wordt in onderstaande tabel het maximale kredietrisico weergegeven voor de verschillende financiële activa per product en economische sector. Hierbij wordt de netto-boekwaarde weergegeven voor de balansproducten (I.; II.; III.1; III.2; III.3 en III.5) en het toegekende niet-opgenomen deel van de kredietlijnen en kredieten in opname (III.4).

Waarborgen in het voordeel van de Bank zijn niet in rekening gebracht (zie ook toelichting 5.7.1.4 voor de waarborgen die voldoen aan de Basel III vereisten en 11.2 voor de niet in de balans opgenomen rechten).

Ook met de mogelijkheid tot *netting* van financiële activa en verplichtingen, die echter niet in aanmerking komen voor saldering in overeenstemming met IAS 32, wordt geen rekening gehouden (specifiek voor derivaten wordt de impact van *netting* verderop behandeld).

Financiële activa per product en economische sector	2019								Totaal
	Overheden	Kredietinstellingen	Particulieren	Vrije beroepen en zelfstandigen	Groot- en detailhandel	Bouwnijverheid, verhuur en handel in onroerende goederen	Transport, opslag en logistiek	Overige sectoren	
I. Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	472.594	0	0	0	0	0	0	0	472.594
II. Vordering op kredietinstellingen	0	141.307	0	0	0	0	0	0	141.307
III. Financiële activa	339.905	38.650	415.964	2.212.435	817.831	868.548	289.598	1.180.592	6.163.522
1. Aangehouden voor handelsdoeleinden	0	18	0	2	127	0	0	10	158
2. Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	320.042	38.249	0	0	0	7.670	0	58.637	424.597
<i>Schuldinstrumenten</i>	<i>320.042</i>	<i>38.249</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>7.670</i>	<i>0</i>	<i>54.667</i>	<i>420.628</i>
<i>Eigenvermogensinstrumenten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>3.969</i>	<i>3.969</i>
3. Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	0	396.351	2.055.114	707.585	763.264	277.048	1.033.287	5.232.649
<i>Financiële leasing</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>3.693</i>	<i>44.178</i>	<i>34.574</i>	<i>63.381</i>	<i>10.943</i>	<i>75.303</i>	<i>232.072</i>
<i>Investeringskredieten en financieringen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>208.176</i>	<i>841.403</i>	<i>336.223</i>	<i>331.041</i>	<i>228.860</i>	<i>473.408</i>	<i>2.419.110</i>
<i>Hypothecaire leningen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>183.221</i>	<i>1.122.200</i>	<i>191.358</i>	<i>218.818</i>	<i>30.391</i>	<i>388.230</i>	<i>2.134.217</i>
<i>Werkingskredieten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.262</i>	<i>47.333</i>	<i>117.422</i>	<i>150.024</i>	<i>6.854</i>	<i>85.337</i>	<i>408.233</i>
<i>Overige</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>28.009</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>11.009</i>	<i>39.018</i>
4. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	19.863	0	19.612	157.319	110.118	97.614	12.549	88.659	505.735
<i>Gestelde kredietengagements</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>17.506</i>	<i>149.934</i>	<i>89.241</i>	<i>88.964</i>	<i>8.406</i>	<i>71.539</i>	<i>425.589</i>
<i>Gestelde financiële zekerheden</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2.107</i>	<i>7.386</i>	<i>20.877</i>	<i>8.650</i>	<i>4.143</i>	<i>17.120</i>	<i>60.283</i>
<i>Gestelde zakelijke zekerheden</i>	<i>19.863</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>19.863</i>
5. Derivaten gebruikt ter indekking	0	384	0	0	0	0	0	0	384
Totaal	812.499	179.957	415.964	2.212.435	817.831	868.548	289.598	1.180.592	6.777.422

Financiële activa per product en economische sector	2018								Totaal
	Overheden	Kredietinstellingen	Particulieren	Vrije beroepen en zelfstandigen	Groot- en detailhandel	Bouwnijverheid, verhuur en handel in onroerende goederen	Transport, opslag en logistiek	Overige sectoren	
I. Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	361.676	0	0	0	0	0	0	0	361.676
II. Vorderingen op kredietinstellingen	0	127.693	0	0	0	0	0	0	127.693
III. Financiële activa	367.867	46.138	358.957	2.044.178	776.843	772.548	291.395	1.065.923	5.723.848
1. Aangehouden voor handelsdoeleinden	0	180	0	0	2	0	0	8	191
2. Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	345.017	44.677	0	0	0	7.541	0	59.894	457.129
<i>Schuldinstrumenten</i>	<i>345.017</i>	<i>44.677</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>7.541</i>	<i>0</i>	<i>59.579</i>	<i>456.813</i>
<i>Eigenvermogensinstrumenten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>315</i>	<i>315</i>
3. Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	0	343.646	1.912.418	669.482	680.357	267.156	924.118	4.797.177
<i>Financiële leasing</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>3.445</i>	<i>42.414</i>	<i>33.146</i>	<i>59.964</i>	<i>11.121</i>	<i>70.467</i>	<i>220.557</i>
<i>Investeringskredieten en financieringen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>173.180</i>	<i>828.107</i>	<i>316.924</i>	<i>291.279</i>	<i>225.024</i>	<i>427.485</i>	<i>2.262.000</i>
<i>Hypothecaire leningen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>164.741</i>	<i>993.448</i>	<i>176.051</i>	<i>192.656</i>	<i>24.950</i>	<i>336.144</i>	<i>1.887.990</i>
<i>Werkingskredieten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2.279</i>	<i>48.449</i>	<i>117.948</i>	<i>136.457</i>	<i>6.061</i>	<i>80.981</i>	<i>392.176</i>
<i>Overige</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>25.413</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>9.040</i>	<i>34.453</i>
4. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	22.850	0	15.311	131.760	107.358	84.650	24.239	81.903	468.071
<i>Gestelde kredietengagements</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>13.121</i>	<i>129.030</i>	<i>88.919</i>	<i>77.077</i>	<i>19.667</i>	<i>62.733</i>	<i>390.549</i>
<i>Gestelde financiële zekerheden</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2.189</i>	<i>2.730</i>	<i>18.439</i>	<i>7.572</i>	<i>4.572</i>	<i>19.170</i>	<i>54.672</i>
<i>Gestelde zakelijke zekerheden</i>	<i>22.850</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>22.850</i>
5. Derivaten gebruikt ter indekking	0	1.281	0	0	0	0	0	0	1.281
Totaal	729.543	173.831	358.957	2.044.178	776.843	772.548	291.395	1.065.923	6.213.217

Compensatie (*netting*) van derivaten

De derivaten op de balans betreffen:

- Rentevoetinstrumenten afgesloten met andere kredietinstellingen in het kader van het renterisicobeheer.
- Valuta-instrumenten (termijnwisselverrichtingen) afgesloten door onze klanten en de indekkingen van deze posities bij andere kredietinstellingen.

Met de kredietinstellingen waarmee derivaten worden afgesloten, zijn raamovereenkomsten afgesloten:

- De transacties zijn onderworpen aan een afdwingbare raamovereenkomst (ISDA). Volgens deze overeenkomst kan compensatie slechts worden toegepast in geval van wanbetaling, insolventie of faillissement van de tegenpartij.
- Bovendien werd een *Credit Support Annex* (CSA) toegevoegd, waarbij de tegenpartij deposito's verstrekt als waarborg voor haar verplichtingen die voortvloeien uit het financiële instrument (zie toelichting 9.2).
- Sinds 30 juni 2014 worden rentederivaten transacties centraal gecleared bij een *central clearing counterparty* (CCP), wat in lijn is met de EMIR³ verplichtingen.

De transacties zijn van die aard dat geen enkel bedrag op de balans kan worden gecompenseerd op basis van de in IAS 32 gedefinieerde criteria.

De onderstaande tabel toont de bedragen van de financiële activa en verplichtingen voor en na compensatie:

2019	Niet-gecompenseerde bedragen in de balans (1)	Verschuiving door compensatie van financiële instrumenten bij éénzelfde tegenpartij (2)	Nettopositie voor verrekening waarborgen (3) = (1) + (2)	Verleende waarborgen in de vorm van deposito's (collateral) (4)	Verschuiving na verrekening verleende waarborgen (5)	Nettobedragen (som van alle compenseerbare posities bij éénzelfde tegenpartij) (6) = (3) + (4) + (5)
Financiële activa						
Derivaten	541	-402	140	62.108	-40.940	21.308
Financiële verplichtingen						
Derivaten	-41.633	402	-41.232	0	40.940	-291

2018	Niet-gecompenseerde bedragen in de balans (1)	Verschuiving door compensatie van financiële instrumenten bij éénzelfde tegenpartij (2)	Nettopositie voor verrekening waarborgen (3) = (1) + (2)	Verleende waarborgen in de vorm van deposito's (collateral) (4)	Verschuiving na verrekening verleende waarborgen (5)	Nettobedragen (som van alle compenseerbare posities bij éénzelfde tegenpartij) (6) = (3) + (4) + (5)
Financiële activa						
Derivaten	1.472	-1.287	185	30.451	-13.690	16.946
Financiële verplichtingen						
Derivaten	-15.593	1.287	-14.306	0	13.690	-617

- Kolom (1) 'Niet-gecompenseerde bedragen in de balans' geeft de boekwaarde van de derivaten weer zoals opgenomen op de balans.

³ EMIR: European Market Infrastructure Regulation, een Europese verordening die regels bevat voor centrale tegenpartijen en transactieregisters en onder andere tot doel heeft het regelgevingskader voor otc-derivatentransacties te versterken door de stabiliteit, de transparantie en de efficiëntie op de derivatenmarkten te verbeteren.

- Kolom (2) 'Verschuiving door compensatie van financiële instrumenten bij éénzelfde tegenpartij' geeft de bedragen weer die daadwerkelijk kunnen worden gecompenseerd met de bedragen in kolom (1) in geval van wanbetaling, insolventie of faillissement van de tegenpartij doordat ze afgesloten zijn bij éénzelfde tegenpartij.
- De raamovereenkomsten voorzien eveneens in het uitwisselen van waarborgen voor de nettoverplichtingen die voortvloeien uit financiële instrumenten (zie toelichting 9.2). Kolom (3) 'Nettopositie voor verrekening waarborgen' geeft de openstaande posities weer voordat waarborgen in rekening zijn gebracht.
- Na de verrekening van de verleende waarborgen (4), wordt per tegenpartij bekeken of de Bank tegenover deze tegenpartij hetzij een vordering, hetzij een verplichting heeft. Hierdoor verschuiven nog enkele posities tussen activa en verplichtingen (kolom (5)).
- De kolom (6) 'Nettobedragen' geeft de netto-activa en -verplichtingen na verrekening van alle compenseerbare posities bij éénzelfde tegenpartij.

Bij het afsluiten van centraal geclearde renteswaps moet de Bank volgens EMIR steeds een 'initial margin' betalen, waarop nog een extra 'buffer' vereiste berekend wordt. Deze bedragen zijn als extra collateral te betalen bovenop de 'variation' margin' die mee beweegt met de marktwaaarde van deze swaps, en zijn de verklaring voor de netto-actief positie na netting in kolom (6) in bovenstaande tabel.

5.3.2 Kredietportefeuille

De kredietportefeuille van Bank J. Van Breda & C° is gespreid binnen het lokale economische weefsel van familiale ondernemingen en vrije beroepen. Verdere diversificatie is er via Bank de Kremer die zich positioneert als vermogensbegeleider voor vermogende particulieren en via Van Breda Car Finance die actief is in de sector van de autofinancieringen en financiële autoleasing voor cliënten van grote zelfstandige autodealers. De Bank hanteert concentratielimieten per sector en maximale kredietbedragen per relatie. Een kredietrelatie bestaat uit een combinatie van kredietnemers (natuurlijke en/of rechtspersonen) die met elkaar verbonden zijn. Het maximale kredietbedrag per kredietrelatie wordt bepaald als een percentage van ons eigen vermogen om de solvabiliteit niet in gevaar te brengen.

De kredietportefeuille is onderverdeeld in risicocategorieën (interne rating) die elk hun specifieke opvolging krijgen. Over de kredieten uit de hoogste risicocategorieën "onzeker verloop" en dubieuze debiteuren wordt periodiek gerapporteerd aan de Raad van Bestuur. Voor de berekening van de risicogewogen activa onder Basel III maakt de Bank gebruik van de standaardbenadering en niet van deze interne ratings (zie ook toelichting 5.7.1).

Bijzondere waardeverminderingen op leningen en vorderingen

Onder IFRS 9 worden van bij de eerste opname waardeverminderingen voor verwachte kredietverliezen aangelegd. Bij de bepaling van deze waardeverminderingen worden de financiële activa onderverdeeld in 3 niveaus of stages:

- Stage 1: 'performing' activa, waarvoor op het moment van eerste opname een '1 year expected credit loss' wordt aangelegd op basis van de waarschijnlijkheid dat zich binnen de 12 maanden gebeurtenissen zullen voordoen die aanleiding geven tot het staken van betaling;
- Stage 2: '(under)performing' activa waarvoor een 'lifetime expected credit loss' wordt aangelegd zodra een significante stijging in kredietrisico wordt vastgesteld sinds de eerste opname;
- Stage 3: 'non-performing' activa (i.e. onzeker verloop en dubieuze vordering).

Vorderingen die dubieus worden (stage 3), worden overgedragen naar de afdeling betwiste zaken. Er gelden criteria voor verplichte overdracht wanneer bepaalde gebeurtenissen zich voordoen bij onze cliënten, kredietnemers of waarborgen.

Bij de kredieten in de hoogste risicocategorie “onzeker verloop” en de vorderingen die dubieus geworden zijn, wordt beoordeeld of een waardevermindering moet worden geboekt.

Bij de krediet- en debiteurenopvolging en het aanleggen van waardeverminderingen wordt rekening gehouden met het gedekt (gewaARBorgd) en ongedekt gedeelte van het krediet.

Het gedekt gedeelte wordt bepaald in functie van de waarderingsregels van de waarborgen die worden uiteengezet in punt 2.3.3.2 van de samenvatting van boekhoudkundige grondslagen en methodologie. Het ongedekt kredietsaldo wordt dan berekend als het toegestaan krediet verminderd met de reële zekerheden. Inzake de bepaling van het maximaal ongedekt kredietsaldo gelden vastgelegde principes.

De definitie van de activa die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan (‘non-performing’ activa) is gealigneerd met de definitie van wanbetaling (‘default’) voor prudentiële doeleinden (Art 178 CRR).

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de bruto-boekwaarde en de waardeverminderingen, per product en per economische sector, van de leningen en voorschotten, de schuldinstrumenten en toegekende, maar niet opgenomen leningen onderverdeeld in performing (stage 1 & 2) en non-performing (stage 3) activa.

Toelichting 10.14 geeft meer informatie over de resultaatsimpact van de financiële activa die het voorbije boekjaar een bijzondere waardevermindering ondergaan hebben.

2019	Bruto-boekwaarde				Waardeverminderingen			
	Performing			Non-Performing	Performing			Non-Performing
	Totaal	waarvan stage 1	waarvan stage 2	Totaal	Totaal	waarvan stage 1	waarvan stage 2	Totaal
Leningen en voorschotten	5.817.468	5.048.735	768.733	58.176	4.918	2.813	2.105	25.137
<u>Per economische sector:</u>								
<i>centrale banken</i>	471.633	471.633	0	0	0	0	0	0
<i>centrale overheden</i>	7	7	0	0	0	0	0	0
<i>kredietinstellingen</i>	141.307	141.307	0	0	0	0	0	0
<i>andere financiële ondernemingen</i>	29.059	20.737	8.322	55	30	15	15	55
<i>niet-financiële ondernemingen</i>	2.483.162	2.055.028	428.134	37.269	3.253	1.590	1.662	13.680
<i>huishoudens</i>	2.692.301	2.360.024	332.277	20.852	1.636	1.208	428	11.402
<u>Per producttype:</u>								
<i>Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken</i>	471.633	471.633	0	0	0	0	0	0
<i>Vorderingen op kredietinstellingen</i>	141.307	141.307	0	0	0	0	0	0
<i>Financiële leasing</i>	231.581	229.279	2.301	5.388	762	613	150	4.134
<i>Investeringskredieten en financieringen</i>	2.400.377	1.973.474	426.904	37.973	3.256	1.650	1.606	15.985
<i>Hypothecaire leningen</i>	2.129.737	1.846.862	282.875	7.082	274	120	154	2.328
<i>Werkingskredieten</i>	403.816	347.162	56.653	7.733	625	430	195	2.690
<i>Overige</i>	39.018	39.018	0	0	0	0	0	0
Schuldinstrumenten	420.650	420.650	0	0	22	22	0	0
Toegekende leningen	485.776	439.374	46.402	558	440	363	76	22
Totaal	6.723.894	5.908.759	815.135	58.734	5.380	3.199	2.182	25.159

2018	Bruto-boekwaarde				Waardeverminderingen			
	Performing			Non-Performing	Performing			Non-Performing
	Totaal	waarvan stage 1	waarvan stage 2	Totaal	Totaal	waarvan stage 1	waarvan stage 2	Totaal
Leningen en voorschotten	5.245.172	4.535.406	709.766	72.311	4.463	2.600	1.863	28.466
<u>Per economische sector:</u>								
<i>centrale banken</i>	359.683	359.683	0	0	0	0	0	0
<i>centrale overheden</i>	10	10	0	0	0	0	0	0
<i>kredietinstellingen</i>	133.028	133.028	0	0	0	0	0	0
<i>andere financiële ondernemingen</i>	32.289	26.481	5.808	55	28	15	13	55
<i>niet-financiële ondernemingen</i>	2.328.487	1.934.997	393.489	45.609	2.837	1.526	1.311	15.799
<i>huishoudens</i>	2.391.675	2.081.206	310.469	26.646	1.598	1.059	539	12.611
<u>Per producttype:</u>								
<i>Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken</i>	359.683	359.683	0	0	0	0	0	0
<i>Vorderingen op kredietinstellingen</i>	127.693	127.693	0	0	0	0	0	0
<i>Financiële leasing</i>	220.130	218.821	1.309	5.110	655	577	78	4.028
<i>Investeringskredieten en financieringen</i>	2.235.892	1.842.377	393.514	46.387	2.878	1.442	1.437	17.400
<i>Hypothecaire leningen</i>	1.880.265	1.626.330	253.935	10.785	361	154	208	2.698
<i>Werkingskredieten</i>	387.055	326.048	61.008	10.028	569	428	140	4.339
<i>Overige</i>	34.453	34.453	0	0	0	0	0	0
Schuldinstrumenten	456.842	456.842	0	0	29	29	0	0
Toegekende leningen	444.860	393.818	51.042	877	498	372	126	18
Totaal	6.146.874	5.386.067	760.808	73.187	4.990	3.001	1.989	28.484

Achterstallige leningen en vorderingen

Achterstallige leningen en vorderingen zijn financiële activa waarvoor de tegenpartij niet betaalt op het contractueel afgesproken tijdstip. Dit geldt op contractniveau, dus een ander contract van dezelfde tegenpartij wordt niet automatisch ook als achterstallig beschouwd.

- Technische achterstanden – door vertraging bij de verwerking van betalingen – worden niet gerapporteerd.
- Achterstanden van meer dan 90 dagen die niet in onzeker verloop zitten of dubieus geworden zijn, betreffen niet materiële debetstanden (< 1.000 eur) op zichtrekeningen.
- Wanneer een tegenpartij een achterstand vertoont op rapporteringsdatum, wordt bij deze leningen behalve het achterstallige deel, ook de volledig resterende boekwaarde als achterstallig gerapporteerd.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de bruto-boekwaarde, per product en per economische sector, van de leningen en voorschotten, de schuldinstrumenten en de toegekende, maar niet opgenomen leningen onderverdeeld in performing en non-performing activa en het aantal dagen achterstand.

2019	Bruto-boekwaarde					
	Performing			Non-performing		
	Totaal	Niet achterstallig of <= 30 dagen achterstallig	> 30 dagen <= 90 dagen achterstallig	Totaal	Niet achterstallig, maar betaling onwaarschijnlijk of <= 90 dagen achterstallig	> 90 dagen <= 180 dagen achterstallig
Leningen en voorschotten	5.817.468	5.804.241	13.227	58.176	51.101	7.075
<u>Per economische sector:</u>						
<i>centrale banken</i>	471.633	471.633	0	0	0	0
<i>centrale overheden</i>	7	7	0	0	0	0
<i>kredietinstellingen</i>	141.307	141.307	0	0	0	0
<i>andere financiële ondernemingen</i>	29.059	29.058	1	55	55	0
<i>niet-financiële ondernemingen</i>	2.483.162	2.477.512	5.649	37.269	31.719	5.551
<i>huishoudens</i>	2.692.301	2.684.724	7.577	20.852	19.327	1.524
<u>Per producttype:</u>						
<i>Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken</i>	471.633	471.633	0	0	0	0
<i>Vorderingen op kredietinstellingen</i>	141.307	141.307	0	0	0	0
<i>Financiële leasing</i>	231.581	229.279	2.301	5.388	5.058	330
<i>Investeringskredieten en financieringen</i>	2.400.377	2.396.083	4.294	37.973	32.055	5.919
<i>Hypothecaire leningen</i>	2.129.737	2.124.675	5.062	7.082	6.256	826
<i>Werkingskredieten</i>	403.816	402.246	1.570	7.733	7.733	0
<i>Overige</i>	39.018	39.018	0	0	0	0
Schuldinstrumenten	420.650	420.650	0	0	0	0
Toegekende leningen	485.776			558		
Totaal	6.723.894	6.224.890	13.227	58.734	51.101	7.075

2018	Bruto-boekwaarde					
	Performing			Non-performing		
	Totaal	Niet achterstallig of <= 30 dagen achterstallig	> 30 dagen <= 90 dagen achterstallig	Totaal	Niet achterstallig, maar betaling onwaarschijnlijk of <= 90 dagen achterstallig	> 90 dagen <= 180 dagen achterstallig
Leningen en voorschotten	5.245.172	5.233.075	12.097	72.311	61.561	10.749
<u>Per economische sector:</u>						
<i>centrale banken</i>	<i>359.683</i>	<i>359.683</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>centrale overheden</i>	<i>10</i>	<i>10</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>kredietinstellingen</i>	<i>133.028</i>	<i>133.028</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>andere financiële ondernemingen</i>	<i>32.289</i>	<i>32.288</i>	<i>1</i>	<i>55</i>	<i>55</i>	<i>0</i>
<i>niet-financiële ondernemingen</i>	<i>2.328.487</i>	<i>2.323.422</i>	<i>5.064</i>	<i>45.609</i>	<i>37.742</i>	<i>7.867</i>
<i>huishoudens</i>	<i>2.391.675</i>	<i>2.384.643</i>	<i>7.032</i>	<i>26.646</i>	<i>23.764</i>	<i>2.882</i>
<u>Per producttype:</u>						
<i>Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken</i>	<i>359.683</i>	<i>359.683</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Vorderingen op kredietinstellingen</i>	<i>127.693</i>	<i>127.693</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Financiële leasing</i>	<i>220.130</i>	<i>218.821</i>	<i>1.309</i>	<i>5.110</i>	<i>4.788</i>	<i>322</i>
<i>Investeringskredieten en financieringen</i>	<i>2.235.892</i>	<i>2.230.284</i>	<i>5.607</i>	<i>46.387</i>	<i>38.683</i>	<i>7.704</i>
<i>Hypothecaire leningen</i>	<i>1.880.265</i>	<i>1.876.304</i>	<i>3.961</i>	<i>10.785</i>	<i>8.671</i>	<i>2.114</i>
<i>Werkingskredieten</i>	<i>387.055</i>	<i>385.836</i>	<i>1.220</i>	<i>10.028</i>	<i>9.418</i>	<i>610</i>
<i>Overige</i>	<i>34.453</i>	<i>34.453</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Schuldinstrumenten	456.842	456.842	0	0	0	0
Toegekende leningen	444.860			877		
Totaal	6.146.874	5.689.917	12.097	73.187	61.561	10.749

Gehernegocieerde kredieten

Behalve de dubieuze vorderingen waarvoor op een voorzichtige manier waardeverminderingen worden aangelegd, zijn er ook een aantal kredietdossiers van ondernemers die als gevolg van de economische omgeving of een wijziging in hun individuele situatie gehernegocieerd werden. Veelal resulteert dit in een aanpassing aan de degressiviteit van de aflossingskredieten.

De bruto-boekwaarde van de gehernegocieerde kredieten op 31/12/2019 bedroeg in totaal 34,5 miljoen euro, dit is 0,66 % van de totale kredietportefeuille. Hiervan is 15,7 miljoen euro reeds overgebracht naar de categorie “onzeker verloop” of dubieuze vorderingen.

2019	Bruto-boekwaarde van de hernegotiaties		Waardeverminderingen	
	Performing	Non-performing	Performing	Non-performing
Leningen en voorschotten	18.726	15.707	54	3.898
<u>Per economische sector:</u>				
<i>centrale banken</i>	0	0	0	0
<i>centrale overheden</i>	0	0	0	0
<i>kredietinstellingen</i>	0	0	0	0
<i>andere financiële ondernemingen</i>	111	0	0	0
<i>niet-financiële ondernemingen</i>	9.902	9.678	31	1.578
<i>huishoudens</i>	8.712	6.029	24	2.321
<u>Per producttype:</u>				
<i>Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken</i>	0	0	0	0
<i>Vorderingen op kredietinstellingen</i>	0	0	0	0
<i>Financiële leasing</i>	0	0	0	0
<i>Investeringskredieten en financieringen</i>	13.508	14.766	53	3.465
<i>Hypothecaire leningen</i>	5.008	941	2	434
<i>Werkingskredieten</i>	209	0	0	0
<i>Overige</i>	0	0	0	0
Schuldinstrumenten	0	0	0	0
Toegekende leningen	16	0	0	0
Totaal	18.742	15.707	54	3.898

2018	Bruto-boekwaarde van de hernegotiaties		Waardeverminderingen	
	Performing	Non-performing	Performing	Non-performing
Leningen en voorschotten	22.826	20.147	54	4.873
<u>Per economische sector:</u>				
<i>centrale banken</i>	0	0	0	0
<i>centrale overheden</i>	0	0	0	0
<i>kredietinstellingen</i>	0	0	0	0
<i>andere financiële ondernemingen</i>	129	0	0	0
<i>niet-financiële ondernemingen</i>	11.993	13.446	14	2.322
<i>huishoudens</i>	10.703	6.702	40	2.551
<u>Per producttype:</u>				
<i>Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken</i>	0	0	0	0
<i>Vorderingen op kredietinstellingen</i>	0	0	0	0
<i>Financiële leasing</i>	0	0	0	0
<i>Investeringskredieten en financieringen</i>	16.787	19.247	50	4.423
<i>Hypothecaire leningen</i>	5.838	900	3	450
<i>Werkingskredieten</i>	200	0	0	0
<i>Overige</i>	0	0	0	0
Schuldinstrumenten	0	0	0	0
Toegekende leningen	41	0	0	0
Totaal	22.866	20.147	54	4.873

Gehernegocieerde kredieten worden apart opgevolgd:

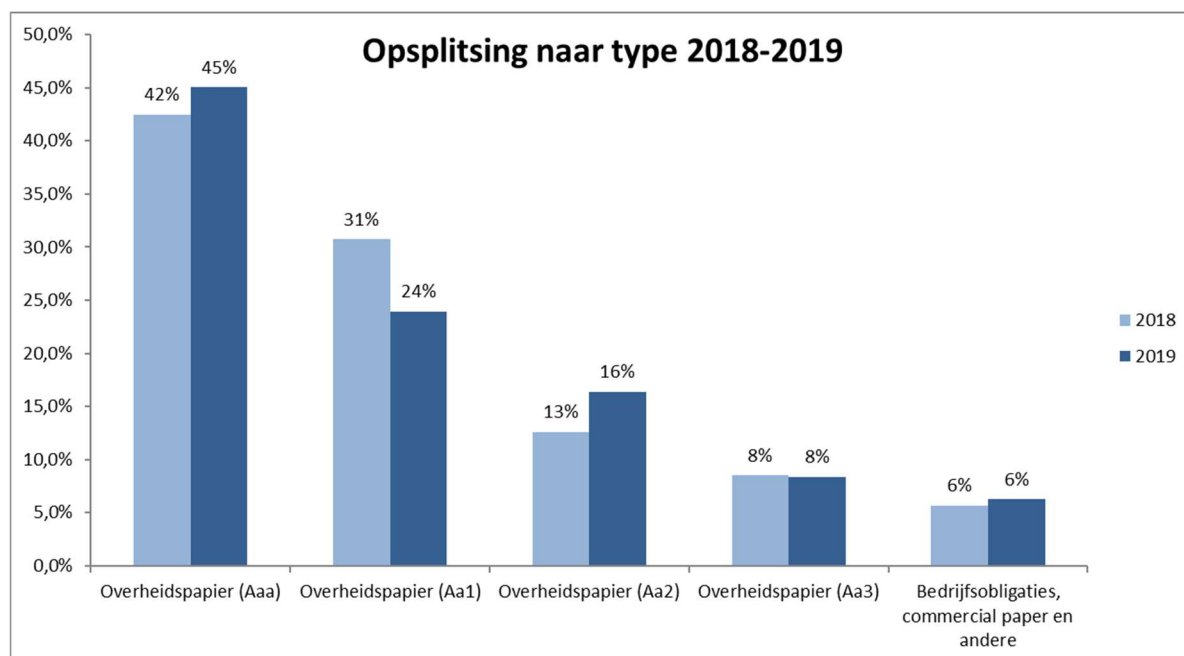
- Gehernegocieerde vorderingen in de categorie *non-performing* die al meer dan 1 jaar gehernegocieerd zijn, geen betaalachterstand hebben en waarvoor er zekerheid omtrent terugbetaling aangenomen wordt, worden overgebracht naar de categorie 'gehernegocieerd in proeftijd'. Zodra deze kredieten een betaalachterstand van meer dan 30 dagen vertonen of opnieuw gehernegocieerd worden, worden de kredieten terug ondergebracht bij de gehernegocieerde vorderingen in de categorie *non-performing*.
- Gehernegocieerde kredieten, al dan niet in de proeftijd, worden terug als normaal lopend (*performing*) beschouwd, indien er gedurende meer dan 2 jaar vlot terugbetaald wordt, de kredieten niet dubieus zijn en indien de betaalachterstand maximaal 30 dagen bedraagt.

5.3.3 Beleggingsportefeuille

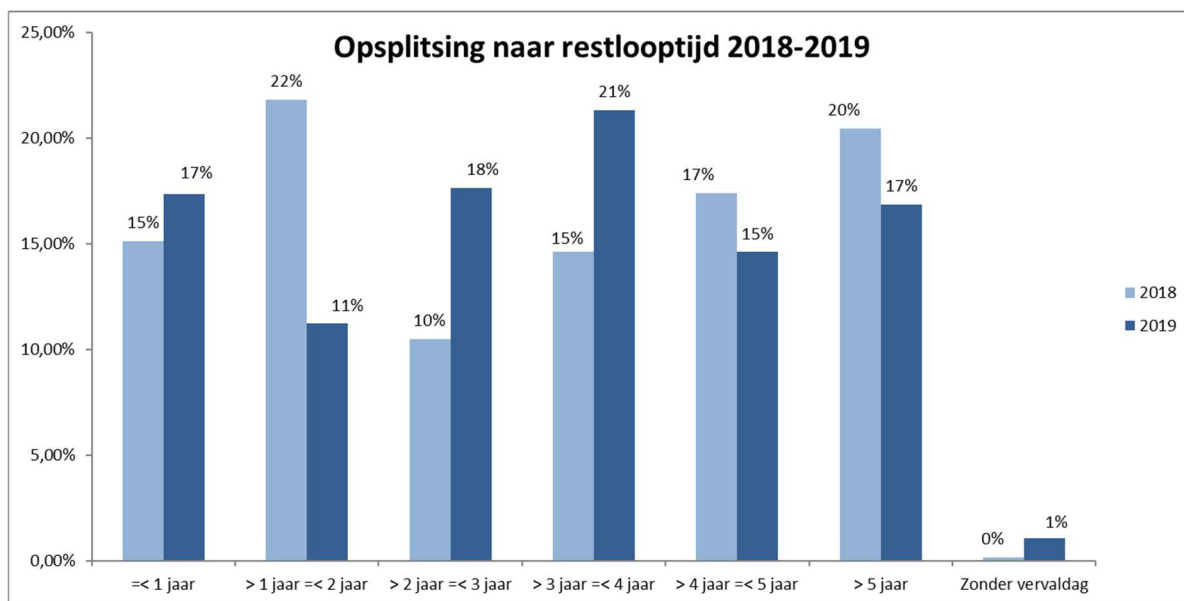
Het kredietrisico van de beleggingsportefeuille wordt bewust laag gehouden. De beleggingsportefeuille wordt in belangrijke mate aanzien als een liquiditeitsbuffer die gebruikt kan worden om liquiditeitsschommelingen op te vangen. Het investeringskader dat jaarlijks ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de Raad van Bestuur bepaalt in welke kwaliteit en in welke proportie belegd kan worden.

De beleggingsportefeuille per 31/12/2019 bedraagt 425 miljoen eur (inclusief verlopen rente) en bevat 94% overheidsobligaties (inclusief overheidsgegarandeerde obligaties) met een minimumrating Aa3 (Moody's ratingklasse), 5% bedrijfsobligaties (inclusief commercial paper) en minder dan 1% aandelen en private equity.

Er zitten geen overheidsobligaties van Portugal, Italië, Ierland, Griekenland, Spanje en Turkije in de portefeuille.

De effecten in de beleggingsportefeuille worden geclassificeerd als Activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet gerealiseerde resultaten. Zoals uiteengezet in punt 2.3.3.2 van de samenvatting van boekhoudkundige grondslagen en methodologie, worden voor schuldinstrumenten in de beleggingsportefeuille voorzieningen voor verwachte kredietverliezen aangelegd, die echter per 31/12/2019 slechts 22 k eur bedragen. Meer informatie hierover is te vinden in toelichting 9.4.

5.4 MARKT-, RENTE- EN WISSELKOERSRISICO

Het **marktrisiko** is het risico als gevolg van de blootstelling aan wijzigingen in marktprijzen van verhandelbare financiële instrumenten in een portefeuille.

Doordat alle activiteiten cliëntgedreven zijn en de Bank geen marktactiviteiten voor eigen rekening voert, is het resultaat minder gevoelig voor de evoluties op de financiële markten.

Renterisiko is de huidige en toekomstige blootstelling van de winstgevendheid en het eigen vermogen aan ongunstige rentebewegingen.

Bij de rentegapanalyse worden balansproducten en buitenbalansverplichtingen ingedeeld in de verschillende tijdsintervallen volgens rentevervaldag. Op die manier wordt de mismatchstructuur van de Bank zichtbaar. De rentegap wordt berekend op basis van de assumpties van inkomensgevoeligheid voor de producten zonder contractuele vervaldag en assumpties van prepayments voor producten met vervaldag.

RENTEGAP	≤ 1 maand	> 1 maand ≤ 3 maand	> 3 maanden ≤ 1 jaar	> 1 jaar ≤ 5 jaar	> 5 jaar ≤ 10 jaar	> 10 jaar	onbepaald
31/12/2019							
Activa	1.063.000	434.000	1.031.000	2.598.000	820.000	314.000	48.000
Verplichtingen	-166.000	-267.000	-3.730.000	-1.567.000	-10.000	0	-44.000
Derivaten	280.000	530.000	0	-260.000	-405.000	-145.000	0
Gap	1.177.000	697.000	-2.699.000	771.000	405.000	169.000	4.000

31/12/2018

Activa	932.000	422.000	942.000	2.293.000	769.000	375.000	52.000
Verplichtingen	-220.000	-188.000	-3.523.000	-1.291.000	-16.000	0	-39.000
Derivaten	280.000	520.000	-20.000	-215.000	-415.000	-150.000	0
Gap	992.000	754.000	-2.601.000	787.000	338.000	225.000	13.000

De Bank kiest ervoor om het renterisico op een relatief laag niveau te houden:

- Om de mismatch te corrigeren wendt de Bank indekkingsinstrumenten aan. Dit gebeurt met een combinatie van renteswaps (waarbij de vlottende renteverplichtingen worden omgezet naar vaste verplichtingen) en opties (die bijvoorbeeld bescherming bieden tegen een stijging van de rente boven bepaalde niveaus). Meer informatie over de indekkingsinstrumenten is opgenomen in toelichting 9.3 (instrumenten die niet voldoen aan de criteria voor *hedge accounting* onder IFRS) en toelichting 9.6 (instrumenten waarvoor *hedge accounting* wordt toegepast).
- De vermogensgevoeligheid is de blootstelling van de economische waarde van de onderneming aan ongunstige rentebewegingen. De inkomensgevoeligheid is de blootstelling van de (rente)inkomsten van de instelling aan diezelfde ongunstige rentebewegingen. De intensiteit ervan komt tot uiting in het verschil in duration van alle activa en passiva (mismatch) waarbij duration een maatstaf is voor de rentegevoeligheid.

De rentegevoeligheid van het eigen vermogen en van de rente-inkomsten wordt opgevolgd aan de hand van scenario-analyses met wijzigende marktvoorwaarden, die toelaten de impact van stress-scenario's in te schatten. Deze vermogens- en inkomensgevoeligheid wordt berekend met de *basis-point-value*-methodologie, die de waardeverandering van de portefeuille weergeeft bij een stijging van de rentevoeten over de volledige curve. Voor de rentegevoeligheid van producten zonder vervaldag worden de assumpties zoals deze worden beschreven door de Nationale Bank van België (NBB) weerhouden. Deze worden periodiek getoetst. De assumpties zijn niet gewijzigd ten opzichte van 2018.

Assumpties	inkomens- gevoeligheid	vermogens- gevoeligheid
rente-ongevoelige zichtdeposito's	60 maanden	
rentegevoelige deposito's	1 dag	
semi-rentegevoelige zichtdeposito's	6 maanden	2 jaar
gereguleerde spaardeposito's	6 maanden	2 jaar

Impact van stijging van de rentecurve met 100 basispunten (1%) op:	2019	2018
renteresultaat (inkomensgevoeligheid)	+552	+355
reële waarde van het eigen vermogen (vermogensgevoeligheid)	-13.751	-17.600

Het Directiecomité en de Raad van Bestuur leggen het ALM-beleidskader vast. Het ALM-comité, waar het voltallige directiecomité deel van uitmaakt, vergadert op maandelijkse basis. Het ALM-comité zet de lijnen uit voor het rente- en liquiditeitsrisicobeheer op basis van een bespreking van de financieel-economische context, simulaties en rapportering.

Deze renterisicolimieten bleven in de loop van 2019 ruimschoots gerespecteerd.

Het **wisselrisico** is het risico op verlies op een openstaande positie in deviezen als gevolg van wisselkoersschommelingen. De Bank heeft door haar activiteiten en door de aard van haar cliënteel (zowel Bank J. Van Breda & C° als haar divisies Bank de Kremer en Van Breda Car Finance zijn enkel actief in België) geen eigen materiële muntposities. Jaarlijks legt de afdeling ALM & Treasury een voorstel met betrekking tot lijnen betreffende munt- en renterisico in deviezen ter goedkeuring

voor aan het Directiecomité. Deze lijnen worden niet gebruikt om bewust positie in te nemen, maar wel om transacties van klanten en tegenpartijen werkbaar te houden.

5.5 LIQUIDITEITSRISICO

Liquiditeitsrisico is het risico dat men over onvoldoende middelen beschikt of onvoldoende snel en tegen een aanvaardbare prijs middelen kan vrijmaken om aan de directe verplichtingen te voldoen.

De commerciële bankactiviteiten zijn de belangrijkste bron van liquiditeitsrisico. De financieringsbronnen van een bank hebben traditioneel een kortere looptijd dan de gefinancierde activa, waardoor een maturiteitsmismatch ontstaat. Het liquiditeitsbeheer staat in voor de opvolging van deze mismatch en werkt een financieringsstrategie uit om dit te reduceren binnen de richtlijnen die worden vastgelegd in een liquiditeitsbeheersingskader. De Bank heeft een gezonde liquiditeitspositie, gekarakteriseerd door thesaurieoverschotten. De kredietportefeuille wordt volledig gefinancierd met cliëntendeposito's. De Bank moet geen beroep doen op de interbankenmarkt. De Bank houdt een sterke en kwaliteitsvolle liquiditeitsbuffer aan om schommelingen in de thesaurie te kunnen opvangen. De buffer bedraagt 932 miljoen euro en bestaat voornamelijk uit cash, geplaatst bij de ECB, en zeer liquide overheidsobligaties.

Het liquiditeitsrisico van de Bank wordt permanent bewaakt door een proactief thesauriebeheer, binnen de krijtlijnen van het ALM-kader, het investeringskader en het liquiditeitsnoodplan. Het thesauriecomité vergadert wekelijks. Voor haar liquiditeitsbeheer maakt de Bank onder andere gebruik van liquiditeitsgaprapporten, ratio-analyses en volumeprognoses op korte en lange termijn.

Het liquiditeitsnoodplan biedt een draaiboek bij situaties waarin de Bank onvoldoende beschermd is tegen een langdurig stress-scenario op vlak van liquiditeit. Er worden procedures beschreven waarbinnen bepaald wordt wanneer het noodplan ingeroepen dient te worden en hoe de liquiditeits situatie genormaliseerd kan worden. Dit noodplan is opgesteld op maat van en rekening houdend met de eigenheid van de Bank en bouwt verder op het ALM-kader dat beschrijft welke limieten gehanteerd worden voor het dagelijks liquiditeitsbeheer.

In de onderstaande tabellen wordt de vervaldagstructuur van de financiële verplichtingen weergegeven en de liquiditeitsgap tussen activa en passiva. Voor de liquiditeitsgap is rekening gehouden met de interne assumpties voor de deposito's zonder vervaldag en assumpties voor prepayments voor producten met vervaldag.

Financiële verplichtingen volgens contractuele vervaldagen	<= 1 maand en onbepaald							Totaal
	Zicht-rekeningen cliënteel	Gereguleerde spaar-deposito's	Overige	> 1 maand <= 3 maand	> 3 maand <= 1 jaar	> 1 jaar <= 5 jaar	> 5 jaar	
niet-derivaten	3.015.409	983.798	190.663	266.739	489.488	726.411	53.182	5.725.690
derivaten	0	0	119	94	211	8.281	32.928	41.633
Totaal op 31/12/2019	3.015.409	983.798	190.782	266.834	489.699	734.692	86.110	5.767.323
niet-derivaten	2.565.477	876.272	241.427	186.571	681.166	610.905	58.345	5.220.162
derivaten	0	0	61	275	468	6.295	8.495	15.593
Totaal op 31/12/2018	2.565.477	876.272	241.488	186.846	681.634	617.200	66.839	5.235.755

LIQUIDITEITS GAP	<= 1 maand	> 1 maand <= 3 maand	> 3 maand <= 1 jaar	> 1 jaar <= 5 jaar	> 5 jaar <= 10 jaar	> 10 jaar	onbepaald
31/12/2019							
Activa	960.000	215.000	738.000	2.457.000	1.332.000	569.000	42.000
Verplichtingen	-175.000	-268.000	-2.119.000	-3.136.000	-51.000	0	-51.000
Derivaten	-1.000	-2.000	-7.000	-24.000	-7.000	0	0
Gap	784.000	-55.000	-1.388.000	-703.000	1.274.000	569.000	-9.000
31/12/2018							
Activa	816.000	173.000	686.000	2.256.000	1.252.000	558.000	46.000
Verplichtingen	-230.000	-189.000	-2.114.000	-2.650.000	-56.000	0	-51.000
Derivaten	-1.000	-1.000	-6.000	-15.000	8.000	2.000	0
Gap	585.000	-17.000	-1.434.000	-409.000	1.204.000	560.000	-5.000

De financieringsmix van de Bank is zeer stabiel en de belangrijkste financieringsbron zijn de deposito's van de doelgroepklanten, die de Bank gebruiken voor hun beleggingen en dagelijkse werking. De Bank houdt ook nauwlettend de loan-to-deposit ratio in het oog en hanteert strenge limieten op deze verhouding tussen de kredietportefeuille van klanten en de klantendeposito's. Eind 2019 bedroeg deze ratio 97%. De afhankelijkheid van externe institutionele financiering bedraagt in 2019 4,8% van het balanstotaal.

In de Basel III-reglementering en de CRR/CRD IV-richtlijn werden twee liquiditeitsratio's geïntroduceerd:

- De LCR (*Liquidity Coverage Ratio*) is een maatstaf voor de liquiditeitspositie onder een acuut stress-scenario gedurende 30 dagen. Hiertoe dienen instellingen over voldoende kwaliteitsvolle liquide middelen te beschikken. De regelgever legt een minimumlimiet op van 100%.
- De NSFR (*Net Stable Funding Ratio*) zet de beschikbare stabiele financiering af tegenover de vereiste stabiele financiering over een tijdshorizon van 1 jaar. De Basel III-richtlijnen leggen een minimumlimiet op van 100% vanaf 2018. Op dit moment is er echter nog geen Europese implementatie.

Eind 2019 bedroegen deze ratio's respectievelijk 140% (volgens LCR Delegated Act 2015/61) en 124% (volgens Basel III NSFR Standards). Beide ratio's bevinden zich ruim boven de ondergrens van 100% die door de toezichthouder opgelegd wordt.

Bezwaarde activa

Activa die niet vrij beschikbaar zijn omdat ze in pand gegeven zijn, onderworpen zijn aan een regeling ter waarborging, zekerheidsstelling of kredietverbetering van een transactie, zijn bezwaarde activa die de liquiditeitspositie van de Bank beïnvloeden.

Per 31/12/2019 had de Bank slechts 68.305 k eur of 1,07% bezwaarde activa, op een balanstotaal van 6.380.896 k eur. Zoals vereist voor de rapportering rond bezwaarde en niet-bezwaarde activa, worden in onderstaande tabellen de mediaanwaarden getoond van de bezwaarde en niet-bezwaarde activa op de voorbije 4 trimestereinden. We zien dan 70.224 k eur of 1,13% bezwaarde activa op 6.218.188 k eur totale activa.

Het gaat voornamelijk om cash collateral voor door de Bank afgesloten renteswaps in het kader van het beheer van het renterisico (zie toelichting 5.4), en effecten in pand gegeven voor het gebruik van de betaalsystemen Bancontact Payconiq.

De ontvangen zekerheden in het kader van de kredietverlening komen niet in aanmerking voor bezwaring. Verder werd in 2019 geen collateral ontvangen.

ACTIVA	Uitstaande bedragen van bezwaarde activa		Marktwaaarde van bezwaarde activa		Uitstaande bedragen van niet-bezwaarde activa		Marktwaaarde van bezwaarde niet-activa	
	Waarvan: liquide activa van (extreem) hoge kwaliteit		Waarvan: liquide activa van (extreem) hoge kwaliteit		Waarvan: liquide activa van (extreem) hoge kwaliteit		Waarvan: liquide activa van (extreem) hoge kwaliteit	
Activa	70.224	7.960			6.147.964	387.330		
Leningen op zicht	0	0			527.050	0		
Aandelen	0	0	0	0	260	0	260	0
Schuldinstrumenten	7.960	7.960	7.960	7.960	438.472	387.330	438.472	387.330
waarvan: uitgegeven door overheden	7.960	7.960	7.960	7.960	309.593	292.251	309.593	292.251
waarvan: uitgegeven door financiële ondernemingen	0	0	0	0	90.512	79.141	90.512	79.141
waarvan: uitgegeven door niet-financiële ondernemingen	0	0	0	0	43.319	17.495	43.319	17.495
Leningen en vorderingen, uitgezonderd op zicht	62.975	0			5.097.054	0		
waarvan: hypothecaire leningen	0	0			3.505.833	0		
Overige activa	1.336	0			113.204	0		

BRONNEN VAN BEZWARING	Betrokken verplichtingen, voorwaardelijke verplichtingen of uitgeleende effecten	Activa, ontvangen zekerheden en zelf uitgegeven schuldinstrumenten met uitzondering van bezwaarde gedekte obligaties en ABS'en
Uitstaand bedrag van de geselecteerde financiële verplichtingen	44.444	61.989
Afgeleide instrumenten	44.444	61.989
waarvan: over the counter	4.787	4.515
Overige bronnen van bezwaring	9.073	9.812
Totale bronnen van bezwaring	52.093	70.224

Zoals uitgelegd in toelichting 5.3.1 onder Compensatie (netting) van derivaten is de collateral betaald voor de afgesloten renteswaps aanzienlijk hoger dan de negatieve marktwaaarde van deze renteswaps, wat te verklaren is door de 'initial margin' die onder EMIR steeds moet betaald worden bij het afsluiten van een nieuwe swaptransactie.

5.6 OPERATIONEEL RISICO

Operationeel risico is het risico op verliezen ten gevolge van ontoereikende of falende interne processen, personeel en systemen of van externe gebeurtenissen.

Voor het operationeel risico wordt de appetijt bepaald door het prioriteitenkader dat de appetijt definieert op verschillende domeinen (compliance, financieel, cliënten, beschikbaarheid van systemen, beschikbaarheid van medewerkers, reputatie). Als gespecialiseerde nichespeler geniet Bank J.Van Breda & C° de voordelen van haar relatieve kleinschaligheid, vlakke structuur en korte communicatielijnen. In het kader van het globale risicobeleid van de Bank en haar risico-appetijt worden de interne operationele risico's onder andere beheerst via:

- hoge *integriteitstandaarden*: eerlijkheid is zowel voor de organisatie als voor de individuele personeelsleden van fundamenteel belang in de bedrijfscultuur

- *Focus op duurzame groei, gestoeld op vertrouwen*: de Bank wenst duurzame groei te bereiken, gestoeld op de kernwaarden (gespecialiseerd, persoonlijk en proactief) en de persoonlijke waarden (eerlijkheid, enthousiasme en verantwoordelijkheidszin)
- *eerstelijnscontrole*: de operationele afdelingen hebben een belangrijke verantwoordelijkheid in het controleren van hun eigen werking en afgeleverde kwaliteit (daarbij bijgestaan en opgevolgd door de afdeling Risk management)
- *informatica*: de belangrijkste operationele bedrijfsprocessen zijn geautomatiseerd en voorzien van ingebouwde procescontroles
- *bedrijfscontinuïteitsplan*: de continuïteit van de activiteiten indien zich een ramp zou voordoen, wordt regelmatig getest en geperfectioneerd.

Periodiek maken de operationele afdelingen een risico-evaluatie op voor hun activiteiten.

Voor de berekening van de kapitaalsvereisten voor het operationeel risico werd voor de *basic indicator approach* (BIA) gekozen (zie ook punt 5.7.3.).

5.7 SOLVABILITEITSRISICO

Het solvabiliteitsrisico wordt gedefinieerd als het risico over onvoldoende eigen vermogen te beschikken om op lange termijn aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Onder **pijler I van Basel III** worden de minimum kapitaalsvereisten voor krediet-, markt-, operationeel en wederpartijrisico bepaald. Hierbij wordt het prudentieel eigen vermogen (zie ook punt 4.3) afgezet ten opzichte van de gewogen risicopositie.

5.7.1 Eigenvermogensvereiste kredietrisico

De Bank berekent het vereiste eigen vermogen voor het kredietrisico op basis van de standaardbenadering. De eigenvermogensvereiste is gelijk aan 8% van de risicogewogen activa en bedroeg per 31/12/2019 322.880 k eur (zie ook toelichting 5.7.5. Solvabiliteitsratio).

5.7.1.1 Reconciliatie balanstotaal IFRS en Basel III

Vertrekkend van het IFRS-balanstotaal wordt de kredietrisicopositie (vóór weging) van de activa bepaald. De verschillen betreffen het niet wegen van goodwill en immateriële vaste activa en onherroepelijke betalingstoezeggingen (IPC) wegens aftrek van het Tier 1 kernkapitaal, het niet wegen van afgeleide instrumenten (zie verder onder 'kredietrisicopositie') en van geplaatste collateral bij derivatentransacties verwerkt in het wederpartijrisico.

RECONCILIATIE BALANSTOTAAL IFRS - RISICOPOSITIE BASEL III	
BALANSTOTAAL IFRS	6.380.896
Goodwill & Immateriële Vaste Activa die worden afgetrokken van het Eigen Vermogen	-1.680
Afgeleide instrumenten (worden verwerkt onder "Derivaten")	-541
Irrevocable Payment Commitment (IPC)	-880
Geplaatste collateral bij derivatentransacties verwerkt in het wederpartijrisico	-62.108
Overige	5
RISICOPOSITIE BALANS BASEL III	6.315.692

5.7.1.2 Samenstelling kredietrisicoposities

De totale risicopositie omvat zowel balans- als buitenbalansposten en afgeleide instrumenten. De buitenbalansposten bevatten voornamelijk garanties, borgtochten, kredietverbintenissen en het onbenutte gedeelte van kredietlijnen. Voor deze posten voorziet Basel omrekeningsfactoren (CCF of

credit conversion factors), in functie van de periode waarbinnen deze posten kunnen worden opgezegd. De afgeleide instrumenten betreffen renteswaps en termijnwisselverrichtingen. In de volgende vier tabellen worden de netto-risicoposities vóór toepassing van omrekeningsfactoren en kredietrisicomatiging onderverdeeld per activaklasse, resterende looptijd, economische sector en geografie.

RISICOPOSITIE PER ACTIVAKLASSE	Totaal 2019	Gemiddelde risicopositie gedurende het jaar
Centrale overheden of centrale banken	533.516	516.027
Regionale of lokale overheden	215.747	204.551
Publiekrechtelijke lichamen	67.661	70.579
Multilaterale ontwikkelingsbanken	22.836	22.962
Internationale organisaties	33.106	32.364
Kredietinstellingen	111.957	39.850
Ondernemingen	1.773.849	1.722.674
<i>waarvan kleine en middelgrote ondernemingen</i>	1.043.161	1.013.420
Particulieren en kleine partijen	3.016.707	2.943.668
<i>waarvan kleine en middelgrote ondernemingen</i>	1.280.247	1.291.438
Gedekt door hypotheke op onroerend goed	791.675	765.365
<i>waarvan kleine en middelgrote ondernemingen</i>	320.681	317.246
Blootstellingen waarbij sprake is van wanbetaling	32.446	35.583
<i>waarvan kleine en middelgrote ondernemingen</i>	22.570	24.797
Posten met een bijzonder hoog risico	111.592	85.111
Blootstellingen met betrekking tot instellingen en ondernemingen met een kredietbeoordeling voor de korte termijn	0	128.751
Aandelen	7.435	4.719
Andere posten	116.309	117.361
TOTAAL	6.834.838	6.689.565

De gemiddelde risicopositie is berekend als het gemiddelde van de risicoposities per kwartaaleinde.

RISICOPOSITIE PER ACTIVAKLASSE EN RESTERENDE LOOPTIJD	Op zicht	<= 1 jaar	> 1 jaar <= 5 jaar	> 5 jaar	Onbepaald	Totaal
Centrale overheden of centrale banken	472.597	11.978	36.258	10.760	1.924	533.516
Regionale of lokale overheden	0	34.175	142.773	38.800	0	215.747
Publiekrechtelijke lichamen	0	12.723	43.112	11.825	0	67.661
Multilaterale ontwikkelingsbanken	0	0	17.802	5.034	0	22.836
Internationale organisaties	0	1.005	26.923	5.178	0	33.106
Kredietinstellingen	54.370	24.843	1.551	31.192	0	111.957
Ondernemingen	116.592	251.999	278.930	1.119.068	7.259	1.773.849
Particulieren en kleine partijen	119.141	211.409	934.013	1.730.716	21.428	3.016.707
Gedekt door hypotheke op onroerend goed	14.060	73.471	80.897	623.247	0	791.675
Blootstellingen waarbij sprake is van wanbetaling	3.686	6.631	3.529	18.600	0	32.446
Posten met een bijzonder hoog risico	35.602	73.826	2.162	2	0	111.592
Aandelen	0	7.251	0	0	184	7.435
Andere posten	6.353	4.788	0	0	105.168	116.309
TOTAAL	822.402	714.100	1.567.949	3.594.423	135.964	6.834.838

RISICOPOSITIE PER ACTIVAKLASSE EN ECONOMISCHE SECTOR	Overheden	Krediet- instellingen	Particu- lieren	Vrije beroepen en zelfstandigen	Groot- en detailhandel	Bouwnijver- heid, verhuur en handel in onroerende goederen	Transport, opslag en logistiek	Overige sectoren	Totaal
Centrale overheden of centrale banken	533.516	0	0	0	0	0	0	0	533.516
Regionale of lokale overheden	207.659	0	0	0	0	0	0	8.088	215.747
Publiekrechtelijke lichamen	20.288	27.534	0	0	0	7.670	0	12.169	67.661
Multilaterale ontwikkelingsbanken	0	7.643	0	0	0	0	0	15.193	22.836
Internationale organisaties	33.106	0	0	0	0	0	0	0	33.106
Kredietinstellingen	0	111.957	0	0	0	0	0	0	111.957
Ondernemingen	0	0	31.794	577.042	331.033	307.979	197.986	328.015	1.773.849
Particulieren en kleine partijen	0	0	343.024	1.339.539	344.225	331.480	63.057	595.381	3.016.707
Gedekt door hypotheke op onroerend goed	0	0	39.704	288.108	132.228	127.773	18.920	184.942	791.675
Blootstellingen waarbij sprake is van wanbetaling	0	0	1.039	5.362	4.328	6.435	9.219	6.064	32.446
Posten met een bijzonder hoog risico	0	0	403	2.377	6.270	87.176	428	14.938	111.592
Aandelen	0	3.072	0	0	0	0	0	4.363	7.435
Andere posten	0	0	0	0	0	0	0	116.309	116.309
TOTAAL	794.569	150.206	415.963	2.212.428	818.084	868.514	289.610	1.285.464	6.834.838

RISICOPOSITIE PER ACTIVAKLASSE EN GEOGRAFISCHE LIGGING	Brutoboekwaarden van			
	België	Andere EMU landen	Rest van de wereld	Totaal
Centrale overheden of centrale banken	500.192	19.312	14.012	533.516
Regionale of lokale overheden	42.864	149.854	23.030	215.747
Publiekrechtelijke lichamen	0	67.661	0	67.661
Multilaterale ontwikkelingsbanken	0	22.836	0	22.836
Internationale organisaties	0	33.106	0	33.106
Kredietinstellingen	30.064	80.639	1.254	111.957
Ondernemingen	1.726.593	38.776	8.479	1.773.849
Particulieren en kleine partijen	3.007.022	7.113	2.573	3.016.707
Gedekt door hypotheek op onroerend goed	789.398	1.570	707	791.675
Blootstellingen waarbij sprake is van wanbetaling	32.378	55	12	32.446
Posten met een bijzonder hoog risico	111.499	93	0	111.592
Aandelen	4.363	3.072	0	7.435
Andere posten	116.309	0	0	116.309
TOTAAL	6.360.681	424.088	50.068	6.834.838

5.7.1.3 Risicoposities in wanbetaling

In onderstaande tabel worden de risicoposities die in wanbetaling zitten, onderverdeeld per activaklasse, economische sector en geografie.

De bruto-risicopositie van zowel de wanbetalingen als de lopende risicoposities wordt weergegeven, terwijl de specifieke kredietrisico-aanpassingen bestaan uit de bijzondere waardeverminderingen en de ECL provisie.

Meer informatie over dit type risico is terug te vinden onder toelichting 5.3.2.

RISICOPOSITIES IN WANBETALING	Brutoboekwaarden van		Specifieke kredietrisico-aanpassingen	Netto-waarden
	Risicoposities in wanbetaling	Risicoposities niet in wanbetaling		
Per activaklasse:				
Centrale overheden of centrale banken	0	533.516	0	533.516
Regionale of lokale overheden	0	215.747	0	215.747
Publiekrechtelijke lichamen	0	67.661	0	67.661
Multilaterale ontwikkelingsbanken	0	22.836	0	22.836
Internationale organisaties	0	33.106	0	33.106
Kredietinstellingen	0	111.957	0	111.957
Ondernemingen	14.413	1.775.453	6.650	1.783.217
Particulieren en kleine partijen	32.280	3.020.306	23.713	3.028.873
Gedekt door hypotheek op onroerend goed	10.912	791.675	0	802.587
Posten met een bijzonder hoog risico	0	111.768	176	111.592
Aandelen	0	7.437	2	7.435
Andere posten	0	116.309	0	116.309
Totaal	57.606	6.807.772	30.540	6.834.838

Per economische sector:

Overheden	0	794.569	0	794.569
Kredietinstellingen	0	150.207	2	150.206
Particulieren	5.939	415.773	5.749	415.963
Vrije beroepen en zelfstandigen	11.443	2.208.172	7.187	2.212.428
Groot- en detailhandel	7.553	814.436	3.905	818.084
Bouwnijverheid, verhuur en handel in onroerende goederen	9.464	863.460	4.411	868.514
Transport, opslag en logistiek	13.882	280.644	4.915	289.610
Overige sectoren	9.325	1.280.510	4.371	1.285.464
Totaal	57.606	6.807.772	30.540	6.834.838

Per geografische opsplitsing:

België	57.370	6.333.666	30.355	6.360.681
Andere EMU landen	212	424.044	169	424.088
Rest van de wereld	23	50.062	17	50.068
Totaal	57.606	6.807.772	30.540	6.834.838

5.7.1.4 Gewogen kredietrisicoposities

Op de balans- en buitenbalansposten mogen kredietrisicomatigingstechnieken toegepast worden die het risico verlagen. De buitenbalansposten komen daarenboven in aanmerking om verlaagd te worden door middel van omrekeningsfactoren, afhankelijk van het risico. Het effect van deze concepten wordt weergegeven in onderstaande tabel waarbij we de risicoposities (uitgesplitst per activaklasse) tonen voor en na toepassing van kredietrisicomatiging en omrekeningsfactoren. De risicogewogen posities (zie infra) en de gemiddelde risicoweging per activaklasse zijn hier eveneens aan toegevoegd.

RISICOPOSITIE PER ACTIVAKLASSE	Risicoposities voor conversiefactoren en kredietrisicomatiging		Risicoposities na conversiefactoren en kredietrisicomatiging		Risicogewogen posities & gemiddelde risicoweging	
	Balansposten	Buitenbalans	Balansposten	Buitenbalans	Risicogewogen posities	Gemiddelde risicoweging
Centrale overheden of centrale banken	533.516	0	533.516	0	4.034	0,76%
Regionale of lokale overheden	215.747	0	215.747	0	1	0,00%
Publiekrechtelijke lichamen	67.661	0	67.661	0	0	0,00%
Multilaterale ontwikkelingsbanken	22.836	0	22.836	0	0	0,00%
Internationale organisaties	33.106	0	33.106	0	0	0,00%
Kredietinstellingen	79.198	0	79.198	0	20.998	26,51%
Ondernemingen	1.605.775	167.719	1.738.158	88.603	1.633.146	89,40%
Particulieren en kleine partijen	2.750.370	266.200	2.533.692	125.058	1.792.750	67,43%
Gedekt door hypotheek op onroerend goed	777.752	13.900	777.752	7.382	282.526	35,98%
Blootstellingen waarbij sprake is van wanbetaling	31.919	527	31.363	412	37.366	117,60%
Posten met een bijzonder hoog risico	74.066	37.526	71.456	21.838	139.942	150,00%
Aandelen	7.435	0	7.435	0	7.435	100,00%
Andere posities	116.309	0	203.770	10.940	116.309	54,17%
TOTAAL	6.315.692	485.872	6.315.692	254.234	4.034.509	61,41%

De risicopositie (potentiële vervangingskost) van afgeleide instrumenten wordt als volgt bepaald:

- actuele vervangingskost op basis van het maximum van 0 en de som van de positieve marktwaarde (verminderd met de verkregen collateral) en de negatieve marktwaarde (vermeerderd met de geplaatste collateral), plus
- het potentieel toekomstig kredietrisico. Dit wordt berekend door de notionele hoofdsom te vermenigvuldigen met een percentage. Dit percentage wordt bepaald op basis van de resterende looptijd, waarbij derivaten met een langere looptijd een hoger percentage krijgen toegewezen.

RISICOPOSITIE AFGELEIDE INSTRUMENTEN	Risicopositie		Risicogewogen positie
	Vervangingskost	Potentieel toekomstige risicopositie	
Termijnwisselverrichtingen	285	247	429
Bekomen opties op rente	0	0	0
Renteswaps	21.168	11.575	1.065
TOTAAL	21.453	11.822	1.495

De standaardbenadering voor de berekening van de kapitaalsvereisten voor het kredietrisico maakt waar mogelijk gebruik van externe ratings om het gewogen risicovolume te bepalen. Daar waar geen externe rating beschikbaar is, voorziet de standaardbenadering in specifieke, vaste risicowegingen per risicocategorie.

Onderstaande tabel geeft de risicoposities weer na kredietrisicomatiging en omrekeningsfactoren onderverdeeld per specifieke risicoweging.

RISICOPOSITIE PER ACTIVAKLASSE EN RISICOWEGING	Risicoweging										Total	Waarvan: zonder rating
	0%	2%	20%	35%	50%	70%	75%	100%	150%	250%		
Centrale overheden of centrale banken	531.902	0	0	0	0	0	0	0	0	1.614	533.516	474.211
Regionale of lokale overheden	215.741	0	7	0	0	0	0	0	0	0	215.747	7
Publiekrechtelijke lichamen	67.661	0	0	0	0	0	0	0	0	0	67.661	0
Multilaterale ontwikkelingsbanken	22.836	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22.836	0
Internationale organisaties	33.106	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33.106	0
Kredietinstellingen	0	31.192	63.134	0	17.631	0	0	0	0	0	111.957	33.993
Ondernemingen	0	0	3.193	138.788	13.474	88.006	0	1.583.670	0	0	1.827.131	1.669.127
Particulieren en kleine partijen	0	0	0	0	0	0	2.658.856	0	0	0	2.658.856	2.658.856
Gedekt door hypotheek op onroerend goed	0	0	0	565.947	219.210	0	0	0	0	0	785.157	785.157
Blootstellingen waarbij sprake is van wanbetaling	0	0	0	0	0	0	0	20.592	11.183	0	31.775	31.775
Posten met een bijzonder hoog risico	0	0	0	0	0	0	0	0	93.295	0	93.295	93.295
Aandelen	0	0	0	0	0	0	0	7.435	0	0	7.435	7.435
Andere posten	98.419	0	0	0	0	0	0	116.309	0	0	214.728	214.728
TOTAAL	969.665	31.192	66.334	704.735	250.314	88.006	2.658.856	1.728.007	104.478	1.614	6.603.200	5.968.583

Gebruik van externe ratings

De Bank gebruikt de ratings van de ratingbureaus Moody's, Standard & Poors en Fitch. Daar waar een risicopositie een rating heeft bij de drie ratingbureaus, valt de slechtste rating af. Van de twee overgebleven ratings, wordt vervolgens de slechtste rating in aanmerking genomen. Indien een risicopositie een rating heeft bij twee ratingbureaus, wordt de slechtste rating in aanmerking genomen. Is er slechts één rating beschikbaar, dan wordt deze gebruikt.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de directe risicoposities die een externe rating bezitten. Verderop worden de indirecte risicoposities met rating weergegeven.

RISICOPOSITIE WAARBIJ GEBRUIK WORDT GEMAAKT VAN EXTERNE RATINGS	Risicopositie
Centrale overheden of centrale banken	59.305
Regionale of lokale overheden	215.741
Publiekrechtelijke lichamen	67.661
Multilaterale ontwikkelingsbanken	22.836
Internationale organisaties	33.106
Kredietinstellingen	77.964
Ondernemingen	19.216
Blootstellingen met betrekking tot instellingen en ondernemingen met een kredietbeoordeling voor de korte termijn	0
TOTAAL	495.829

De post ondernemingen betreft de portefeuille bedrijfsobligaties en commercial papers met rating.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de risicoposities waarvoor een externe rating wordt gebruikt, opgedeeld per ratingkwaliteit (*credit quality step* volgens Moody's ratingklassen).

RISICOPOSITIE PER RATING (INGEDEELD IN CREDIT QUALITY STEPS)	Risicopositie
Credit quality step 1 (Aaa/Aa)	435.376
Credit quality step 2 (A)	41.937
Credit quality step 3 (Baa)	18.516
Credit quality step 4 (Ba)	0
Credit quality step 5 (B)	0
Credit quality step 6 (Caa/Ca/C)	0
TOTAAL	495.829

Door middel van waarborgen kan de kredietrisicopositie worden verlaagd. Hieronder volgt een bespreking van de waarborgen die in aanmerking worden genomen.

Volgestorte kredietprotectie

De volgestorte kredietprotectie is een techniek van kredietrisicomatiging waarbij het kredietrisico dat verbonden is aan de risicopositie van een instelling wordt beperkt dankzij het recht van de instelling. Bij wanbetaling van de tegenpartij of een andere specifieke kredietgebeurtenis in verband met de tegenpartij, kunnen de activa of posten worden geliquideerd, overgenomen of kan daarvan het eigendom verworven of behouden worden met het oog op de verlaging van de risicopositie. Bij de waardering van deze vormen van kredietprotectie wordt de grootst mogelijke voorzichtigheid aan de dag gelegd.

De belangrijkste vormen van volgestorte kredietprotectie zijn de in pand gegeven termijnrekeningen, deposito's (inclusief cash posities in vermogensbeheer) en de levensverzekeringspolissen.

Weergegeven per activaklasse geeft dit onderstaand beeld:

RISICOPOSITIE GEDEKT DOOR KREDIETPROTECTIE: WAARBORGEN PER ACTIVAKLASSE	Niet-volgestorte kredietprotectie	Volgestorte kredietprotectie
Ondernemingen	0	94.468
Particulieren en kleine partijen	0	233.702
Blootstellingen waarbij sprake is van wanbetaling	0	587
Posten met een bijzonder hoog risico	0	3.674
TOTAAL	0	332.431

Voor de kredietposities gewaarborgd door een levensverzekering geldt een weging in functie van de externe rating van de verzekeringsmaatschappij waar de cliënt de polis heeft afgesloten.

De belangrijkste verzekeringsmaatschappijen waarop de Bank een indirecte risicopositie heeft, zijn

- AG Insurance
- Athora Belgium (Generali Belgium)
- Baloise Insurance
- Vivium

AG Insurance en Baloise hebben een externe rating die overeenstemt met *credit quality step 2*.

Athora Belgium en Vivium zijn non rated.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven per activaklasse van onze indirecte risicopositie op deze verzekeringsmaatschappijen die een externe rating hebben:

WAARBORGEN WAARBIJ GEBRUIK WORDT GEMAAKT VAN EXTERNE RATINGS	Niet-volgestorte kredietprotectie	Volgestorte kredietprotectie
Ondernemingen	0	39.463
Particulieren en kleine partijen	0	97.476
Blootstellingen waarbij sprake is van wanbetaling	0	530
Posten met een bijzonder hoog risico	0	1.319
TOTAAL	0	138.788

Er zijn geen andere kredietrisicomatigingstechnieken waarbij gebruik wordt gemaakt van externe ratings.

In onderstaande tabel wordt onze indirecte risicoconcentratie op deze verzekeringsmaatschappijen weergegeven:

RISICOPOSITIE OP VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJEN	Risicopositie	% van het eigen vermogen
AG Insurance NV	88.122	14,36%
Athora Belgium NV	62.495	10,19%
Baloise Belgium NV	50.666	8,26%
Vivium NV	25.511	4,16%
TOTAAL	226.794	36,97%

Risicoposities gedekt door onroerend goed

Enkel de hypothecaire inschrijvingen die aan bepaalde voorwaarden voldoen, komen in aanmerking om het risico van een krediet te verlagen. Niet-zakelijke onroerende panden dienen driejaarlijks te worden geherwaardeerd, zakelijke onroerende panden jaarlijks. Bij het bepalen van de waarde van de waarborg, wordt gebruik gemaakt van haircuts.

RISICOPOSITIE GEDEKT DOOR HYPOTHEKEN OP ONROEREND GOED: WAARBORGEN PER ACTIVAKLASSE	Niet-zakelijk onroerend pand	Zakelijk onroerend pand
Ondernemingen	79.920	87.933
Particulieren en kleine partijen	489.878	133.943
Blootstellingen waarbij sprake is van wanbetaling	5.849	5.063
TOTAAL	575.647	226.940

Volgende waarborgen worden intern wel gebruikt om het gedekte gedeelte van een risicopositie te bepalen, maar worden niet als kredietrisicomatiging beschouwd onder Basel:

- Hypothecaire mandaten: niet toegelaten als kredietrisicomatiging
- Effecten in pand: geen beschikbaarheid van ratings
- Vermogensbeheer in pand (exclusief de cash posities): geen beschikbaarheid van ratings

5.7.2 Eigenvermogensvereiste marktrisico

De Bank berekent geen eigen vermogenvereisten voor het marktrisico onder pijler I omdat de netto *forex* positie kleiner is dan 2% van het prudentieel eigen vermogen.

5.7.3 Eigenvermogensvereiste operationeel risico

De Bank berekent het vereiste eigen vermogen voor het operationeel risico op basis van de *Basic Indicator Approach* (BIA). De eigen vermogenvereiste is gelijk aan 15% van het rekenkundig gemiddelde van het operationeel resultaat van de laatste drie boekjaren en bedroeg per 31/12/2019 21.679 k eur.

Voor operationele risico's wenst de Bank voldoende kapitaal om de volledige impact van elk risico event type te dragen en om de geïdentificeerde operationele risico's te dekken. Dit is een conservatieve benadering, waarbij de Bank zich via een bijkomende kapitaalsvereiste wil verzekeren dat ze een voldoende grote buffer heeft om het gelijktijdig voorkomen van verschillende geïdentificeerde operationele risico's te kunnen dragen.

5.7.4 Eigenvermogensvereiste wederpartijrisico

Voor derivaten die niet verhandeld worden via een centrale tegenpartij, moet het wederpartijrisico berekend worden. De Bank maakt voor deze berekening gebruik van de standaardmethode. De eigen vermogenvereiste bedroeg per 31/12/2019 54 k eur.

5.7.5 Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio wordt berekend door het prudentieel eigen vermogen (zie ook toelichting 4.3) te delen door de risicogewogen activa voor krediet-, markt-, operationeel en wederpartijrisico.

EIGEN VERMOGEN (1)	613.519
TIER 1 KAPITAAL (2)	565.778
TIER 1 KERNKAPITAAL (3)	565.778
AANVULLEND TIER 1 KAPITAAL (4)	0
TIER 2 KAPITAAL (5)	47.740

TOTAAL VAN DE RISICOPOSTEN (6)	Risico- gewogen posities 4.307.667	Eigen vermogens vereiste 344.613
RISICOGEWOGEN POSTEN VOOR KREDIETRISICO, TEGENPARTIJKREDIETRISICO EN VERWATERINGSRISICO EN VOOR NIET-AFGEWIKKELDE TRANSACTIES	4.036.003	322.880
Standaardbenadering (SA)	4.036.003	322.880
<i>Blootstellingscategorieën volgens de standaardbenadering met uitzondering van securitisatieposities</i>	4.036.003	322.880
<i>Centrale overheden of centrale banken</i>	4.034	323
<i>Regionale of lokale overheden</i>	1	0
<i>Publiekrechtelijke lichamen</i>	0	0
<i>Multilaterale ontwikkelingsbanken</i>	0	0
<i>Internationale organisaties</i>	0	0
<i>Kredietinstellingen</i>	22.066	1.765
<i>Ondernemingen</i>	1.633.504	130.680
<i>Particulieren en kleine partijen</i>	1.792.810	143.425
<i>Gedekt door hypotheek op onroerend goed</i>	282.534	22.603
<i>Blootstellingen waarbij sprake is van wanbetaling</i>	37.366	2.989
<i>Posten met een bijzonder hoog risico</i>	139.942	11.195
<i>Gedekte obligaties</i>	0	0
<i>Blootstellingen met betrekking tot instellingen en ondernemingen met een kredietbeoordeling voor de korte termijn</i>	0	0
<i>Instellingen voor collectieve belegging (ICB's)</i>	0	0
<i>Aandelen</i>	7.435	595
<i>Andere posten</i>	116.309	9.305
TOTALE RISICOPOSTEN VOOR HET OPERATIONEEL RISICO	270.990	21.679
Operationeel risico volgens de basisindicatorbenadering	270.990	21.679
TOTALE RISICOPOSTEN VOOR AANPASSING VAN DE KREDIETWAARDERING (wederpartijrisico)	674	54
Standaardmethode	674	54

Gedurende het hele boekjaar voldeed het prudentieel eigen vermogen aan de minimumvereisten op elk van de drie niveaus, zoals geïllustreerd door onderstaande ratio's (situatie per 31/12/2019). Intern werden ook drempelwaarden en limieten gedefinieerd, evenals een actie- en communicatieplan in geval deze drempelwaarden worden overschreden (zie ook toelichting 5. Risicobeheer).

KAPITAALRATIO'S EN KAPITAALNIVEAU	
Tier 1 kernkapitaalratio (3)/(6)	13,13%
Overschot(+)/Tekort(-) aan tier 1 kernkapitaal	371.933
Tier 1 kapitaalratio (2)/(6)	13,13%
Overschot(+)/Tekort(-) aan tier 1 kapitaal	307.318
Totale kapitaalratio (1)/(6)	14,24%
Overschot(+)/Tekort(-) aan totaal kapitaal	268.905

Bovenstaande ratio's zijn berekend volgens de fully loaded definitie en bevinden zich boven de wettelijke vereisten.

De wettelijke kapitaalvereiste bedraagt 10,5% en bestaat uit:

- Tier 1 kernkapitaalvereiste: 4,5%
- Additionele tier 1 kapitaalvereiste: 1,5%
- Tier 2 kapitaalvereiste: 2%

- Kapitaalconservatiebuffer: 2,5%
- Contracyclische buffer: 0%

De *conservatiebuffer* is bedoeld om buiten crisistijden voldoende kapitaal op te bouwen die tijdens crisissituaties kan worden aangewend en bedraagt 2,5%.

De *contracyclische buffer* kan door nationale autoriteiten worden ingesteld indien er zich een excessieve kredietgroei manifesteert die kan leiden tot grote systemische risico's. Deze buffer kan variëren tussen 0% en 2,5% en wordt berekend als een gewogen gemiddelde van de contracyclische buffer van het land waarin de betreffende relevante risicoposities⁴ gelegen zijn. Vanaf 01/07/2020 zal de contracyclische buffer voor België 0,50% bedragen.

UITSPLITSING PER LAND	Relevante risicopositie	Eigen vermogens- veresite	Eigen vermogens- veresite weging	Contra- cyclische buffer
Aruba	33	1	0,00%	0,00%
Australië	2.053	82	0,03%	0,00%
België	5.556.391	316.845	98,77%	0,00%
Britse Maagdeneilanden	2.052	82	0,03%	0,00%
Congo-Brazzaville	308	4	0,00%	0,00%
Duitsland	370	17	0,01%	0,00%
Frankrijk	4.488	275	0,09%	0,25%
Hong Kong	16	0	0,00%	2,00%
Luxemburg	35.219	2.753	0,86%	0,00%
Monaco	80	2	0,00%	0,00%
Nederland	9.070	367	0,11%	0,00%
Polen	31	1	0,00%	0,00%
Portugal	667	24	0,01%	0,00%
Singapore	200	12	0,00%	0,00%
Spanje	340	17	0,01%	0,00%
Thailand	342	10	0,00%	0,00%
Tunesië	155	3	0,00%	0,00%
Verenigd Koninkrijk	1.128	58	0,02%	1,00%
Verenigde Arabische Emiraten	4.756	199	0,06%	0,00%
Zuid-Afrika	424	25	0,01%	0,00%
Zwitserland	253	14	0,00%	0,00%
Totaal	5.618.376	320.792	100,00%	

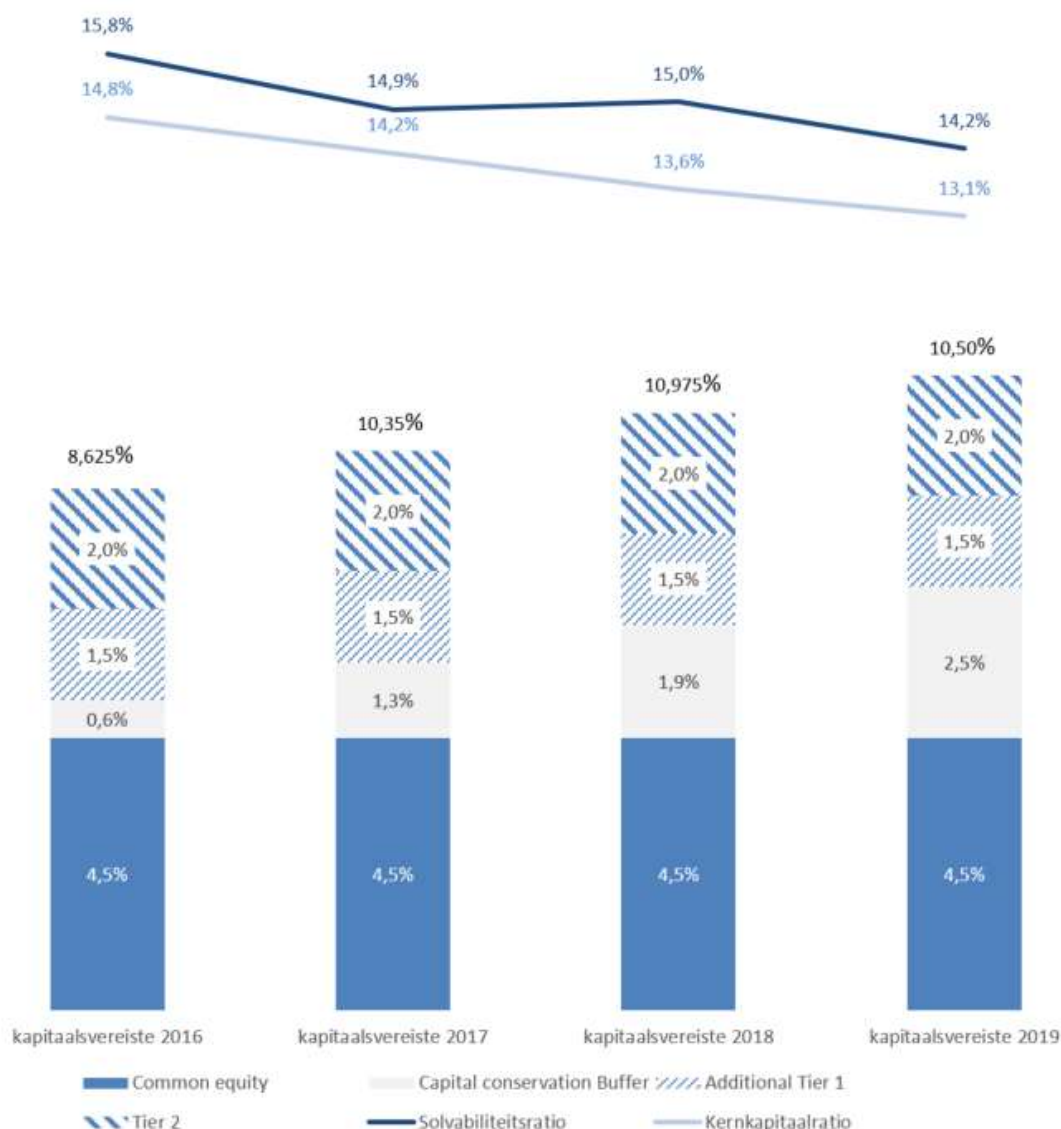
BANKSPECIEKE CONTRACYCLISCHE BUFFER

Totaal van de risicogewogen posities	4.307.667
Bankspecifieke contracyclische buffer	0,00%
Bankspecifieke contracyclische buffervereiste	17

Omdat bijna 100% van onze risicopositie in België, waar momenteel een buffer van 0% geldt, gelegen is, is er geen materiële impact van deze kapitaalbuffer.

⁴ Relevante risicoposities zijn exclusief centrale overheden of centrale banken, regionale of lokale overheden, publiekrechtelijke entiteiten, multilaterale ontwikkelingsbanken, internationale organisaties en kredietinstellingen

Kapitaalvereisten -en ratio's

5.7.6 Hefboomratio

Naast de solvabiliteitsratio's op basis van het gewogen risicovolume verdient ook de hefboomratio de nodige aandacht. Deze ratio zet het tier 1 eigen vermogen af tegenover de ongewogen activa. Bij de bepaling van de ongewogen activa wordt ook rekening gehouden met de berekeningswijze van de derivaten, buitenbalansposten en de *regulatory adjustments* onder Basel III.

Met een verhouding eigen vermogen op activa van 8,5% per eind 2019, bedraagt de hefboomratio een veelvoud van de vereiste 3% die bindend zal worden bij de publicatie van de Capital Requirements Regulation 2 (CRR2). Bank J. Van Breda & C° bleef bewust bij een zeer beperkte en dus gezonde hefboomwerking.

Deze hefboomratio wordt gerapporteerd via de risico-indicatoren, en is eveneens een indicator voor het herstelplan. Op deze wijze wordt deze trimestrieel gemonitord, en wordt de opvolging van de interne drempels en eventuele actieplannen verzekerd.

RECONCILIATIE BALANSTOTAAL IFRS - BASIS HEFBOOMRATIO	
Balanstotaal IFRS	6.380.896
Exclusief vervangingskost derivaten	-541
Aftrekposten, filters en overgangsmaatregelen tier 1 kapitaal	-2.135
BALANSTOTAAL exclusief derivaten en tier 1 impacten (1)	6.378.220
Derivaten	
Vervangingskost derivaten	21.453
Potentieel toekomstige risicopositie	11.822
TOTAAL DERIVATEN (2)	33.274
Buitenbalansposities	
Buitenbalansposities notioneel bedrag	485.872
Aanpassingen ten gevolge van toepassing van credit conversion factors	-231.466
TOTAAL BUITENBALANSPOSITIES (3)	254.406
Kapitaal en basis hefboomratio	
Tier 1 kapitaal	565.778
Basis hefboomratio (1) + (2) + (3)	6.665.900
Hefboomratio	
BASEL III HEFBOOMRATIO	8,49%

In onderstaand overzicht worden de gewogen (solvableiteit) en ongewogen (hefboom) posities vergeleken. De totale gewogen risicoposities bedragen 61% van het balanstotaal.

GEWOGEN VERSUS ONGEWOGEN BALANSPOSTEN			
Activaklasse			Verhouding <u>Gewogen</u> Ongewogen
	Ongewogen	Gewogen	
Buitenbalansposities (na toepassing van credit conversion factors)	254.406	196.775	77,35%
Derivaten	33.274	1.495	4,49%
TOTAAL (ON)GEWOGEN RISICOPOSITIE BUITENBALANSPOSTEN EN DERIVATEN	287.680	198.269	68,92%
Risicoposities behandeld als centrale overheden	816.918	4.034	0,49%
Risicoposities op regionale en lokale overheden, op publiekrechtelijke lichamen, op multilaterale ontwikkelingsbanken en op internationale organisaties niet behandeld als centrale overheden	55.949	1	0,00%
Risicoposities op kredietinstellingen	79.198	20.998	26,51%
Risicoposities op ondernemingen	1.738.158	1.552.352	89,31%
Risicoposities op particulieren en kleine partijen	2.533.692	1.712.592	67,59%
Risicoposities gedekt door hypotheek op onroerend goed	777.752	279.936	35,99%
Risicoposities waarbij sprake is van wanbetaling	31.363	36.892	117,63%
Overige risicoposities	347.324	230.929	66,49%
TOTAAL (ON)GEWOGEN RISICOPOSITIE BALANSPOSTEN	6.380.355	3.837.734	60,15%
TOTAAL (ON)GEWOGEN RISICOPOSITIE	6.668.035	4.036.003	60,53%

6. BELONINGSBELEID

Dit onderdeel geeft toelichting inzake het beloningsbeleid in navolging van art 450 uit de Basel III verordening 575/2013. Zowel inhoudelijke elementen als het besluitvormingsproces van dit beloningsbeleid komen aan bod.

In lijn met ons streven naar een integrale rapportering hebben we in dit hoofdstuk een aantal zaken opgenomen die wettelijk gezien geen deel uitmaken van de geconsolideerde jaarrekening. Deze zaken werden, voor zover geen pijler III verplichting, niet geauditeerd door de commissarissen. Het betreft:

- Punt 6.1 Toelichting besluitvormingsproces
- Punt 6.2 Algemene principes van het loonbeleid
- Punt 6.3 Toelichting identified staff

6.1 TOELICHTING BESLUITVORMINGSPROCES

De algemene beginselen van het beloningsbeleid worden uitgezet door de leden van het directiecomité die zich hiervoor laten bijstaan door de verantwoordelijke personeelsbeleid en indien periodiek relevant, ook door een externe partner.

Daarnaast is er een remuneratie- en benoemingscomité dat de Raad van Bestuur bijstaat inzake de verloning van het directiecomité en de identified staff van de Bank.

Samenstelling op 1/1/2020: Stefan Dierckx (voorzitter), Frank Verhaegen en Jan Suykens. De eerste twee zetelen als onafhankelijke bestuurder.

Dit beleid wordt jaarlijks geëvalueerd door de Raad van Bestuur en waar nodig geactualiseerd.

6.2 ALGEMENE PRINCIPES VAN HET LOONBELEID

Het beloningsbeleid van de Bank is in overeenstemming met de **duurzame groei** die we beogen en met de **langetermijnbelangen** van onze cliënten. Het beloningsbeleid zorgt ervoor dat niet wordt aanzet tot het nemen van buitensporige risico's.

6.2.1 Algemene principes van het loonbeleid voor onze medewerkers

Het loon van elk personeelslid binnen de Bank past binnen het verloningsstramien van de Bank. Een sollicitant wiens looneis buiten dit kader valt, wordt niet aangeworven.

De Bank hanteert 2 systemen:

- De barema's zoals van toepassing voor de banksector (paritair comité 310). In dit geval bepaalt de functie én het aantal jaren ervaring welk barema van toepassing is. Voor iemand die baremiek verloned wordt, kan enkel een functiewijziging aanleiding geven tot de toepassing van een ander barema.
- Een eigen Bank Van Breda-verloningssysteem.

Interne benchmarking

Op basis van 6 welomschreven criteria worden alle functies binnen de Bank onderverdeeld in 7 groepen met elk een functiegewicht. Volgende criteria worden gehanteerd:

- Autonomie
- Complexiteit
- Impact op de organisatie
- Expertise
- Strategische meerwaarde
- Diversiteit in takenpakket/contacten

Aan ieder functiegewicht wordt een loonvork gekoppeld (een minimum en een maximum verloning). Elke medewerker valt qua verloning binnen de grenzen van de groep waartoe zijn/haar functie behoort.

- Binnen de loonvork van de functie zal het loonniveau kunnen evolueren in de mate dat de verantwoordelijkheden, expertise, enz. binnen de job toenemen.
- Daarnaast kan ook een effectieve functiewijziging mogelijk aanleiding geven tot het herbekijken van het huidige loonniveau.

Externe benchmarking

De Bank heeft als werkgever de ambitie om steeds een correcte en marktconforme verloning te bieden, gebaseerd op een uitgebalanceerd totaalpakket.

- Het gehanteerde stramien wordt regelmatig getoetst op marktconformiteit: De sollicitanten zelf geven een inzicht in wat andere bedrijven voor eenzelfde soort functie te bieden hebben en wat hun eigen loonverwachtingen zijn.
- Jaarlijks worden 1 of 2 loonenquêtes gekocht en wordt ons loonkader getoetst aan de resultaten uit de markt.
- Openbare enquêtes (vb. gepubliceerd in Vacature) kunnen eveneens een toetssteen zijn, mits ze voldoende inzicht geven in de manier waarop de resultaten werden bekomen.

6.2.2 Algemene principes van het loonbeleid voor de leden van het directiecomité

Het bezoldigingsbeleid van de leden van het Directiecomité is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Een evenwichtig loonbeleid op maat van het “risicoprofiel” van de Bank
- Een evenwichtige verdeling tussen vast en variabel zonder enige garantie op variabel
- Een variabele vergoeding gebaseerd op de resultaten van de instelling als geheel in combinatie met een beoordeling van de individuele prestaties, waarbij het remuneratie- en benoemingscomité de discretionaire bevoegdheid heeft om de toekenning van de variabele verloning geheel of gedeeltelijk afhankelijk te maken van deze prestaties
- Een vooropgesteld maximum variabel dat nooit meer dan 50% van de vaste verloning bedraagt en nooit de 74.999 EUR overstijgt.
- Malus- en claw backregeling, opgenomen in het bonusplan die het variabel inkomen beschrijft

6.2.3 Algemene principes van het loonbeleid voor de niet-uitvoerende leden van de Raad van Bestuur

- Enkel de niet-uitvoerende leden van de Raad van Bestuur die hun mandaat uitvoeren als “onafhankelijke bestuurder” ontvangen een vergoeding
- Deze vergoeding is een vaste vergoeding in functie van hun aanwezigheid op de verschillende raden en/of comités.

6.3 TOELICHTING ‘IDENTIFIED STAFF’

Volgende personen werden als ‘identified staff’, i.e. personen die het risicoprofiel van de instelling materieel kunnen beïnvloeden, geïdentificeerd:

- de leden van het directiecomité
- personen in welbepaalde functies
- de niet-uitvoerende leden van de Raad van Bestuur

6.3.1 De leden van het directiecomité

De verloning van de voorzitter en de leden van het directiecomité, die allen gedelegeerde bestuurders zijn, bestaat uit twee componenten, namelijk een vaste jaarlijkse vergoeding die in twaalf gelijke schijven wordt uitbetaald, en een variabele vergoeding.

Vaste vergoeding

De vaste verloning is voldoende hoog en wordt bepaald op basis van een aantal parameters. Zo wordt rekening gehouden met de verantwoordelijkheden, de uitvoering van de taak en de ervaring die men heeft. De vaste verloning wordt ook vergeleken met de gangbare vergoeding voor dergelijke functies op de markt.

De vaste vergoeding wordt bepaald door het remuneratie- en benoemingscomité.

De premies van de groepsverzekering worden enkel berekend op dit vaste gedeelte en worden ook bepaald door het remuneratie- en benoemingscomité.

Variabele vergoeding

Deze mogelijk te realiseren jaarlijkse vergoeding wordt bepaald op basis van een aantal componenten, die voor alle leden van het directiecomité dezelfde zijn.

Het belangrijkste deel van de variabele vergoeding bestaat uit een promille op een gedeelte van het bedrijfseconomisch resultaat. Om mogelijk risicogedrag te vermijden wordt deze bonus geheel of gedeeltelijk ingehouden indien het limietenkader voor het ALM-beleid niet wordt gerespecteerd en/of wanneer de kredietportefeuille een meer dan normale groei kent en/of wanneer de gewogen gemiddelde kredietklasse van de kredietproductie significant stijgt en/of wanneer het percentage detractors in de meting van de Netto Promotor Score een drempelwaarde overschrijdt. Gezien we geen marktenzaal hebben of posities voor eigen rekening innemen, worden op deze manier de belangrijkste risicocomponenten van de Bank in rekening gebracht.

De andere componenten waarop een deel van de variabele vergoeding wordt berekend hebben betrekking op het succes van de cliëntgerichte strategie. Deze parameters zijn reeds jaren gangbaar en zorgen dus voor een consequent en duurzaam beloningsbeleid.

De precieze modaliteiten of parameters van de variabele componenten (vb. maximale groeipercentage van de kredietportefeuille) worden jaarlijks door het remuneratie- en benoemingscomité vastgelegd. De variabele vergoeding varieert doorgaans tussen de 15% en de 25% van het totale jaarinkomen. De totale uitgekeerde bonus wordt alleszins herleid tot 50% van het bedrag van de vaste vergoeding op jaarbasis, mocht de som van alle bonuscomponenten de helft van deze vaste vergoeding op jaarbasis overstijgen. Bovendien wordt de uitgekeerde bonus herleid tot 74.999 EUR, mocht de som van alle bonuscomponenten 74.999 EUR overschrijden.

Tevens kan het remuneratie- en benoemingscomité beslissen om de variabele vergoedingen geheel of gedeeltelijk in te houden indien de positie van de Bank aanzienlijk verslechtert.

Optieplan

Elk directielid kan deelnemen aan het aandelenoptieplan dat hen jaarlijks wordt aangeboden. In geval directieleden deelnemen is het het remuneratie- en benoemingscomité dat beslist hoeveel opties er aan elk betrokken directielid kunnen worden toegekend.

Voor het bepalen van de toekomstige waarde van de aandelen, houdt de waarderingmethode geen rekening met uitzonderlijke resultaten. De berekening van het gecorrigeerde nettoresultaat (dat als basis dient voor de berekening van de waarde van het aandeel) wordt geattesteerd door de bedrijfsrevisor.

Ontslagvergoedingen

De contractueel overeengekomen ontslagvergoedingen, bedragen maximaal 1,5 maal het jaarinkomen van het voorbije kalenderjaar.

6.3.2 Welbepaalde functies

Personen in de onderstaande functies kunnen het risicoprofiel van de instelling materieel beïnvloeden:

- A.** De hoofden van de onafhankelijke controlefuncties namelijk de verantwoordelijken Interne Audit, Risk Management en Compliance.
- B.** De verantwoordelijken van de afdelingen Juridisch advies, Interne- en externe rapportering en ALM & treasury
- C.** De verantwoordelijken Kredietonderzoek en kredietbeheerders met beslissingsbevoegdheid comité B alsmede de specialist ALM niveau 2
- D.** De verantwoordelijken van de afdelingen Personeelsbeleid, Informatica en Marketing en Communicatie

Vaste vergoeding

De medewerkers die deze functies bekleden worden verloned volgens de geldende principes van het beloningsbeleid.

Dit wil zeggen, een vaste verloning die voldoende hoog is om retentie van de personen die deze onafhankelijke controlefuncties bekleden te bewerkstelligen. Een verloning die tevens in lijn ligt met het loonniveau van het gewicht van de functie volgens de bekende parameters, zoals hoger beschreven.

Het remuneratie- en benoemingscomité evalueert jaarlijks de verloning van deze personen van de “identified staff”.

Variabele vergoeding

Voor de functies A, B en C is er geen jaarlijks variabel gedeelte voorzien.

In uitzonderlijke omstandigheden zou het kunnen dat er toch een bepaalde bonus aan iemand wordt toegekend. Deze bonus mag dan op geen enkele wijze hun onafhankelijkheid in het gedrang brengen, maar zou kunnen betrekking hebben op de afwerking van een moeilijk project of een bijkomende verantwoordelijkheid die tijdelijk werd opgenomen.

De functies onder D genieten een variabele vergoeding waarvoor dezelfde parameters gelden als voor het management van het kantorennet. Op die manier wensen we de betrokken verantwoordelijken meer te betrekken bij het succes van het commercieel net dat zij ondersteunen op vlak van IT, Marketing en Personeelsbeleid.

Winstpremie

Alle personeelsleden die vast in dienst zijn komen in aanmerking voor een winstpremie, die de Algemene Vergadering van aandeelhouders jaarlijks kan toekennen. Deze winstpremie wordt berekend als een percentage op de bruto maandwedge. Dit percentage wordt bepaald door enerzijds het functiegewicht van de medewerker en anderzijds de geconsolideerde nettowinst die de bank realiseert (pro-rata binnen een vork die jaarlijks wordt vastgelegd).

Ontslagvergoedingen

Voor deze functies worden er geen contractuele ontslagvergoedingen voorzien, de berekeningsbasis gebeurt volgens de wet met betrekking tot de arbeidsovereenkomsten.

6.3.3 De niet-uitvoerende leden van de Raad van Bestuur

De niet-uitvoerende leden, die optreden als onafhankelijk bestuurders, ontvangen voor hun bestuurdersmandaat een jaarlijkse vergoeding in functie van hun aanwezigheid op de raden van bestuur of comités (risicocomité, auditcomité en remuneratie- en benoemingscomité). Het maximum van deze vergoeding is contractueel bepaald en is in overeenstemming met de markt als ook de competenties en verworven expertise van betrokkene.

Buiten deze jaarlijkse vergoeding worden geen andere vergoedingselementen toegekend.

6.4 KWANTITATIEVE GEGEVENS INZAKE BEZOLDIGINGEN

In 2019 werd aan de 4 leden van het directiecomité een totale beloning van 1.932 k eur uitbetaald waarvan 251 k eur aan variabele vergoeding. Het variabel vertegenwoordigt dus 13% van de totale jaarvergoeding.

Aan de leden van het directiecomité werden in 2019 77.500 opties toegekend. Meer informatie over dit optieplan, vindt u in de rubriek 11.3.1.

Aan de de personen van de identified staf, vernoemd onder 6.3.2 , in totaal 17 personen, werd in 2019 een totale bezoldiging van 1.565 k eur betaald, dit betreft enkel de vaste vergoedingen op jaarbasis.

De beperkte variabele vergoeding zal voor het eerst worden uitbetaald in 2020.

De winstpremie over de winst van 2019 zal aan alle personen van de identified staf, vermeld onder 6.3.2, voor de eerste maal worden toegekend in 2020.

Er zijn geen personen met een beloning per boekjaar van 1 miljoen eur of meer.

6.5 BEZOLDIGINGSBELEID VAN DE NIET-UITVOERENDE EN ONAFHANKELIJKE BESTUURDERS

De bezoldiging van de onafhankelijke bestuurders bestaat uitsluitend uit een door de algemene vergadering vastgestelde vaste vergoeding (zie rubriek 6.3.3). Niet-uitvoerende bestuurders ontvangen geen bezoldiging.

6.6 BEZOLDIGINGSBELEID VAN DE UITVOERENDE BESTUURDERS

De vergoeding omvat geen elementen die kunnen aanzetten tot het nastreven van kortetermijndoelstellingen die niet stroken met de bedrijfsstrategie en beantwoordt aan de bepalingen van de Wet van 25 april 2014. Zie ook toelichtingen 6.2.2 en 6.3.1.

6.7 SAMENSTELLING VAN DE RAAD VAN BESTUUR

In onderstaande tabel wordt de samenstelling en de hoofdfunctie van de betrokkenen toegelicht.

Naam	Hoofdfunctie	Periode in de raad in 2019	Einde huidige mandaat	Leden directie- comité	Niet- uitvoerende bestuurders	Onafhankelijke bestuurders
Jan Suykens	Voorzitter van de Raad CEO van Ackermans & van Haaren	Volledig jaar	24/03/22		*	
Luc Bertrand	Voorzitter van de Raad van Bestuur van Ackermans & van Haaren	Volledig jaar	24/03/22		*	
Piet Dejonghe	Lid van Exco van Ackermans & van Haaren	Volledig jaar	24/03/22		*	
Jacques Delen	Voorzitter Raad van Bestuur van Delen Private Bank	Volledig jaar	24/03/22		*	
Paul De Winter	Afgevaardigd bestuurder Delen Private Bank	01/01/2019 - 28/03/2019	nvt		*	
René Havaux	Voorzitter Directiecomité van Delen Private Bank	Vanaf 18/04/19	24/03/22		*	
Dirk Wouters	Voorzitter directiecomité Gedelegeerd bestuurder	Volledig jaar	24/03/22	*		
Vic Pourbaix	Gedelegeerd bestuurder	Volledig jaar	24/03/22	*		
Marc Wijnants	Gedelegeerd bestuurder	Volledig jaar	24/03/22	*		
Véronique Léonard	Gedelegeerd bestuurder	Volledig jaar	24/03/22	*		
Stefan Dierckx	Onafhankelijk bestuurder	Volledig jaar	24/03/22			*
Willy Lenaers	Onafhankelijk bestuurder	01/01/2019 - 28/03/2019	nvt			*
Caroline Ven	Onafhankelijk bestuurder	Volledig jaar	24/03/22			*
Frank Verhaegen	Onafhankelijk bestuurder	Vanaf 18/04/19	24/03/22			*

6.8 EXTERNE MANDATEN BESTUURDERS

Naam	Extern mandaat	Vennootschap + adres	Activiteit	Beurs- genoteerd
Piet Dejonghe	Onafhankelijk bestuurder	Baloise Insurance NV Posthofbrug 16 2600 Antwerpen	Verzekerings- onderneming	Neen
Luc Bertrand	Voorzitter van de Raad van Bestuur	de Duve Institute Avenue Hippocrate 75 1200 Brussel	Andere	Neen
Caroline Ven	Bestuurder	Bpost Muntcentrum 1000 Brussel	Andere	Ja
Caroline Ven	Bestuurder	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek NV Boeretang 200 2400 Mol	Andere	Neen
Stefan Dierckx	CEO	Projective NV De Kleetlaan 5A 1831 Machelen	Andere	Neen
Stefan Dierckx	CEO	W.I.K. Consulting BVBA De Kleetlaan 5A 1831 Machelen	Andere	Neen
Stefan Dierckx	CEO	Projective London 1 Fore Street EC2Y 9DT London	Andere	Neen

Stefan Dierckx	CEO	Projective Biz Jan Pieterszoon Coenstraat 7 2595 WP Den Haag	Andere	Neen
Stefan Dierckx	CEO	Projective BC Germany Senckenberganlage 10 - 12 60325 Frankfurt am Main	Andere	Neen
Stefan Dierckx	CEO	Projective BC France Rue de Bercy 207 75012 Paris	Andere	Neen
Stefan Dierckx	Lid van de Adviesraad	Exellys NV Straatsburgdok-Noordkaai 3 2030 Antwerpen	Andere	Neen
Stefan Dierckx	Onafhankelijk bestuurder	Caloritum NV Rijnkaai 37 2000 Antwerpen	Andere	Neen
Stefan Dierckx	Lid van het Investeringscomité	Smartfin Capital NV Hanswijkstraat 37 2800 Mechelen	Andere	Neen
Stefan Dierckx	Afgevaardigd bestuurder	The Glue NV Ter Sneeuw 38 2550 Kontich	Andere	Neen
Stefan Dierckx	Zaakvoerder	Unibrow BVBA Ter Sneeuw 38 2550 Kontich	Management- vennootschap	Neen
Stefan Dierckx	Vaste vertegenwoordiger van bestuurder Unibrow BVBA	Minos Capital NV Clemenceaustraat 177A 2860 Sint-Katelijne-Waver	Andere	Neen
Stefan Dierckx	Vaste vertegenwoordiger van bestuurder Unibrow BVBA	The Moose NV Mechelsesteenweg 24/26 2550 Kontich	Andere	Neen
Frank Verhaegen	Onafhankelijk bestuurder	vdk bank NV Sint-Michielsplein 16 9000 Gent	Kredietinstelling	Neen

7. BEZOLDIGING VAN DE COMMISSARIS

De controle op de financiële toestand en op de jaarrekening van de Bank is opgedragen aan EY Bedrijfsrevisoren vertegenwoordigd door mevrouw Christel Weymeersch.

De bezoldiging van de commissaris betreft de vergoeding voor controleopdrachten voor de statutaire en geconsolideerde jaarrekening(en) en overige rapporteringen aan ondermeer de Nationale Bank van België.

Geconsolideerd	2019	2018
Bezoldiging van de commissaris	156	147
Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris		
Andere controleopdrachten	8	5
Belastingadviesopdrachten		
Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten	0	15
Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris verbonden is		
Andere controleopdrachten		
Belastingadviesopdrachten	0	12
Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten		

Bank J.Van Breda & C°	2019	2018
Bezoldiging van de commissaris	148	145
Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris		
Andere controleopdrachten	8	5
Belastingadviesopdrachten		
Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten	0	15
Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris verbonden is		
Andere controleopdrachten		
Belastingadviesopdrachten	0	12
Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten		

8. TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

De met de Bank verbonden partijen zijn (zie ook Toelichting 1. Groepsstructuur):

- Moedermaatschappijen Promofi en FinAx, en Ackermans & van Haaren, de moedermaatschappij van FinAx
- Met de Bank geassocieerde ondernemingen (zie toelichting 1.2)
- Andere verbonden partijen:
  - Delen Private Bank, dochter van Promofi, en de dochtervennootschappen van Delen Private Bank
  - Andere dochtervennootschappen van Ackermans & van Haaren
- Leden van de Raad van Bestuur en het directiecomité van de Bank evenals dichte familieleden van voornoemde personen of elke vennootschap die gecontroleerd of sterk beïnvloed wordt door één van de hogervermelde personen.

Transacties tussen Bank J.Van Breda & C° en de integraal geconsolideerde dochterondernemingen (zie toelichting 1.1) worden geëlimineerd en zijn niet opgenomen in deze toelichting.

Alle transacties met verbonden partijen, zoals hieronder toegelicht, vonden steeds plaats onder voorwaarden gelijkwaardig aan de voorwaarden die gelden bij transacties tussen onafhankelijke partijen (*at arm's length*). De nummering van de rubrieken stemt overeen met die in de winst- en verliesrekening en de balans, maar enkel de relevante rubrieken worden getoond.

INKOMSTEN EN KOSTEN	2019					Totaal
	Moeder- maatschappijen	Geassocieerde ondernemingen	Andere verbonden partijen	Bestuurders	Met bestuurders verbonden entiteiten	
I. Financiële en bedrijfsinkomsten						
1. Netto interestinkomsten	0	24	0	-9	-14	1
2. Ontvangen dividenden	0	0	900	0	0	900
3. Netto vergoedingen en commissies	0	0	37.421	0	0	37.422
II. Administratieve kosten						
1. Personeelskosten	0	0	0	-2.024	0	-2.024
2. Algemene en administratieve kosten	0	-4.309	-69	0	0	-4.378
Totaal	0	-4.285	38.253	-2.033	-14	31.921

INKOMSTEN EN KOSTEN	2018					Totaal
	Moeder- maatschappijen	Geassocieerde ondernemingen	Andere verbonden partijen	Bestuurders	Met bestuurders verbonden entiteiten	
I. Financiële en bedrijfsinkomsten						
1. Netto interestinkomsten	0	28	0	-15	-2	11
2. Ontvangen dividenden	0	355	520	0	0	875
3. Netto vergoedingen en commissies	0	0	35.684	0	0	35.684
II. Administratieve kosten						
1. Personeelskosten	0	0	0	-1.923	0	-1.923
2. Algemene en administratieve kosten	0	-3.475	-111	0	0	-3.586
Totaal	0	-3.091	36.093	-1.938	-2	31.061

Bij de inkomsten en kosten met andere verbonden partijen zien we Netto vergoedingen en commissies ontvangen van Delen Private Bank in het kader van vermogensbeheer en verkoop fondsen via Delen Private Bank voor cliënten van Bank J.Van Breda & C° en Bank de Kremer.

ACTIVA	2019					Totaal
	Moeder- maatschappijen	Geassocieerde ondernemingen	Andere verbonden partijen	Bestuurders	Met bestuurders verbonden entiteiten	
II. Vorderingen op kredietinstellingen	0	0	2.801	0	0	2.801
III.3. Leningen en voorschotten aan klanten (gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs)	0	1.072	0	0	0	1.072
VII. Overige activa	0	799	4.147	0	0	4.946
Totaal	0	1.871	6.948	0	0	8.819

ACTIVA	2018					Totaal
	Moeder- maatschappijen	Geassocieerde ondernemingen	Andere verbonden partijen	Bestuurders	Met bestuurders verbonden entiteiten	
II. Vorderingen op kredietinstellingen	0	0	4.270	0	0	4.270
III.3. Leningen en voorschotten aan klanten (gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs)	0	1.403	0	0	0	1.403
VII. Overige activa	0	569	3.671	0	0	4.241
Totaal	0	1.972	7.942	0	0	9.913

VERPLICHTINGEN	2019					Totaal
	Moeder- maatschappijen	Geassocieerde ondernemingen	Andere verbonden partijen	Bestuurders	Met bestuurders verbonden entiteiten	
I.2. Financiële verplichtingen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs						
2.1 Deposito's van kredietinstellingen	0	0	4.225	0	0	4.225
2.2 Deposito's van klanten	17.354	728	0	670	4.764	23.516
2.3 In schuldbewijzen belichaamde verplichtingen	0	0	144.323	0	0	144.323
IV. Overige verplichtingen	0	404	1	0	0	405
Totaal	17.354	1.132	148.549	670	4.764	172.469

VERPLICHTINGEN	2018					Totaal
	Moeder- maatschappijen	Geassocieerde ondernemingen	Andere verbonden partijen	Bestuurders	Met bestuurders verbonden entiteiten	
I.2. Financiële verplichtingen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs						
2.1 Deposito's van kredietinstellingen	0	0	4.147	0	0	4.147
2.2 Deposito's van klanten	309	157	13	706	1.254	2.439
2.3 In schuldbewijzen belichaamde verplichtingen	0	0	120.060	0	0	120.060
IV. Overige verplichtingen	0	4	1	0	0	5
Totaal	309	161	124.221	706	1.254	126.651

Per 31/12/2019 beschikten de bestuurders over 505.000 openstaande nog uitoefenbare aandelenopties in het kader van de optieplannen uitgegeven door FinAx en Promofi (490.000 in 2018). Deze 505.000 aandelen vertegenwoordigen 0,78% van het kapitaal van Bank J.Van Breda & C°, dat uit 65.000.000 aandelen zonder nominale waarde bestaat.

9. TOELICHTINGEN BIJ DE GECONSOLIDEERDE BALANS

9.1 GELDMIDDELEN EN TEGOEDEN BIJ CENTRALE BANKEN

	2019	2018
Geldmiddelen	961	1.993
Tegoeden bij centrale banken	471.633	359.683
Totaal	472.594	361.676

De gemiddelde monetaire reserveverplichting - onderdeel van de tegoeden bij centrale banken - bedroeg 47.400 k eur per 31/12/2019 (43.153 k eur per 31/12/2018). Verder zijn alle tegoeden vrij beschikbaar. Ook in 2019 beschikte de Bank over een ruime liquiditeitspositie. De toename van de tegoeden bij centrale banken is een gevolg van een tekort aan beleggingsopportuniteiten veroorzaakt door de negatieve rendementen op overheidsobligaties.

9.2 VORDERINGEN OP KREDIETINSTELLINGEN

	2019	2018
Zichtrekeningen bij/van andere banken	53.298	74.677
Kortlopende beleggingen bij andere banken (<= 1 jaar)	24.828	22.164
Cash collateral	63.180	30.853
Voorziening voor Expected Credit Losses/Waardeverminderingen	0	0
Totaal	141.307	127.693

Alle vorderingen op kredietinstellingen zijn kortlopend (looptijd <= 1 jaar, idem als in 2018). Een aanzienlijk deel van deze plaatsingen is het gevolg van de herbelegging van cliëntendeposito's in deviezen op de interbankenmarkt, gespreid over meerdere instellingen. Cash collateral gestort bij andere banken dient tot zekerheid voor onze verplichtingen uit derivaten, die we voornamelijk afsluiten ter indekking van het renterisico. De stijging is het gevolg van de daling van de reële waarde van deze derivaten door de daling van de rente.

Bruto-vorderingen volgens interne rating klasse:

Interne rating klasse	2019			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Totaal
	Individual	Individual		
Performing				
Laag risico	141.307	0	0	141.307
Gemiddeld risico	0	0	0	0
Hoog risico	0	0	0	0
Achterstallig	0	0	0	0
Non-performing				
Waardevermindering ondergaan	0	0	0	0
Totaal	141.307	0	0	141.307

Interne rating klasse	2018			Totaal
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	
	Individual	Individual		
Performing				
Laag risico	127.693	0	0	127.693
Gemiddeld risico	0	0	0	0
Hoog risico	0	0	0	0
Achterstallig	0	0	0	0
Non-performing				
Waardevermindering ondergaan	0	0	0	0
Totaal	127.693	0	0	127.693

Evolutie van bruto-vorderingen:

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Totaal
	Individual	Individual		
Beginsaldo op 01/01/2019	127.693	0	0	127.693
Toename als gevolg van creatie en verwerving	28.466	0	0	28.466
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-26.884	0	0	-26.884
Wijzigingen in bestaande zichtrekeningen en bijstortingen voor collateral	12.031	0	0	12.031
Transfers naar Stage 1	0	0	0	0
Transfers naar Stage 2	0	0	0	0
Transfers naar Stage 3	0	0	0	0
Aanpassingen aan methodologie	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2019	141.307	0	0	141.307

Totaal	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Totaal
	Individual	Individual		
Beginsaldo op 01/01/2018	88.863	0	0	88.863
Toename als gevolg van creatie en verwerving	23.718	0	0	23.718
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-19.000	0	0	-19.000
Wijzigingen in bestaande zichtrekeningen en bijstortingen voor collateral	34.113	0	0	34.113
Transfers naar Stage 1	0	0	0	0
Transfers naar Stage 2	0	0	0	0
Transfers naar Stage 3	0	0	0	0
Aanpassingen aan methodologie	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2018	127.693	0	0	127.693

9.3 FINANCIËLE ACTIVA EN VERPLICHTINGEN AANGEHOUDEN VOOR HANDELSDOELEINDEN

Onder IFRS 9 moeten alle afgeleide financiële instrumenten geclassificeerd worden als 'Aangehouden voor handelsdoeleinden', tenzij ze voldoen aan de strikte criteria voor *hedge accounting* (zie toelichting 9.6). De Bank sluit nooit (afgeleide) financiële instrumenten af om te speculeren.

Afgeleide rentevoetinstrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden zijn afgesloten in het kader van het renterisicobeheer (zie toelichting 5.4), maar voldoen op dat moment nog niet of niet meer aan de strikte voorwaarden voor *hedge accounting*. Zowel per 31/12/2019 als per 31/12/2018 waren er geen uitstaande rentevoetinstrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden.

Onder valuta-instrumenten staan de termijnwisselverrichtingen afgesloten door klanten en de interbancaire indekkingen ervan.

De financiële instrumenten met positieve reële waarde worden onder Activa, degene met negatieve reële waarde worden onder Verplichtingen weergegeven.

Deze financiële instrumenten worden uitsluitend afgesloten bij solvabele tegenpartijen. Bovendien werden met deze tegenpartijen *credit support annex* overeenkomsten afgesloten, waarbij de tegenpartij deposito's verstrekt als waarborg voor haar verplichtingen die voortvloeien uit het financiële instrument (zie toelichting 9.2).

Volgens type	2019			
	Boekwaarde		Nominale waarde	
	Activa	Passiva	Activa	Passiva
Valuta-instrumenten				
Termijnwisselverrichtingen	158	310	8.487	16.523
Totaal	158	310	8.487	16.523

Volgens type	2018			
	Boekwaarde		Nominale waarde	
	Activa	Passiva	Activa	Passiva
Valuta-instrumenten				
Termijnwisselverrichtingen	191	622	6.061	22.339
Totaal	191	622	6.061	22.339

Boekwaarde volgens resterende looptijd	2019		2018	
	Activa	Passiva	Activa	Passiva
<= 1 jaar en onbepaald	158	310	176	538
> 1 jaar en <= 5 jaar	0	0	15	84
> 5 jaar	0	0	0	0
Totaal	158	310	191	622

9.4 FINANCIËLE ACTIVA GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE MET VERWERKING VAN WAARDEVERANDERINGEN IN DE NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN

De effecten in de beleggingsportefeuille van de Bank (zie ook toelichting 5.3.3) worden geclassificeerd als financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten.

Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	2019	2018
Schuldinstrumenten	420.628	456.813
Overheden	320.042	345.017
België	68.529	71.118
Overige EU-landen	218.407	226.845
Supranationaal	33.106	47.054
Kredietinstellingen	38.249	44.677
Overige sectoren	62.337	67.119
Eigenvermogensinstrumenten	3.969	315
Totaal	424.597	457.129

De Bank heeft ervoor gekozen om de eigenvermogensinstrumenten onder IFRS 9 te classificeren als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten (want niet aangehouden voor trading). Het gaat om een klein aantal aandelen (ondermeer Swift, Europay, ...), een beperkte positie in private equity fondsen verkregen bij de overname van ABK bank, en een minderheidsbelang in Capfi Delen Asset Management (Cadelam), een dochter van Delen Private Bank. Deze laatste positie wordt vanaf 2019 geherwaardeerd op basis van een multiple van de winst, wat de stijging van de boekwaarde t.o.v. 2018 verklaart.

Onderstaande tabel toont de evolutie van de boekwaarde tussen begin en einde van het boekjaar.

	2019			2018		
	Aandelen	Obligaties	Totaal	Aandelen	Obligaties	Totaal
Beginsaldo	315	456.813	457.129	573	427.139	427.712
- Geamortiseerde kostprijs	184	453.218	453.402	285	422.166	422.451
- Aanpassing aan reële waarde via eigen vermogen	132	2.645	2.776	288	2.513	2.801
- Te ontvangen interesten	0	950	950	0	2.460	2.460
Aanschaffingen	0	63.161	63.161	0	361.704	361.704
Actuarieel rendement	0	-932	-932	0	-1.568	-1.568
Verkopen (geamortiseerde kostprijs)	-60	-101.978	-102.038	-102	-330.043	-330.145
Overdracht naar de winst-en verliesrekening van gerealiseerde meerwaarden	0	-444	-444	0	-509	-509
Reëlewaardewijzigingen verwerkt in de niet-gerealiseerde resultaten	3.714	3.582	7.297	-156	638	481
Bijzondere waardeverminderingen verwerkt in de winst- en verliesrekening	0	6	6	0	3	3
Wisselkoerswijzigingen	0	406	406	0	960	960
Overige	0	12	12	0	-1.510	-1.510
Eindsaldo	3.969	420.628	424.597	315	456.813	457.129
- Geamortiseerde kostprijs	123	413.875	413.999	184	453.218	453.402
- Aanpassing aan reële waarde via eigen vermogen	3.846	5.790	9.636	132	2.645	2.776
- Te ontvangen interesten	0	962	962	0	950	950

Er werden in 2019 geen aandelen verkocht, de in de tabel vermelde 60 k eur betrof een terugbetaling door een private equity fonds van een deel van het investeringsbedrag. Het effect van de herwaardering van het aandeel Cadellam (+3.801 k eur) verklaart het relatief hoge bedrag van 3.714 k eur op de lijn "Reëlewaardewijzigingen verwerkt in de niet-gerealiseerde resultaten".

De boekwaarde van de schuldinstrumenten (obligaties) daalt doordat er meer effecten werden verkocht en op vervaldag kwamen dan er werden aangekocht (door een tekort aan beleggingsopportuniteiten veroorzaakt door de negatieve rendementen op overheidsobligaties). De reëlewaardewijzigingen van de obligaties verwerkt in de niet-gerealiseerde resultaten zijn positief door de verder gedaalde rente.

Schuldinstrumenten opgesplitst per interne rating klasse:

Totaal Interne rating klasse	2019			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Totaal
	Individual	Individual		
Performing				
Laag risico	420.628	0	0	420.628
Gemiddeld risico	0	0	0	0
Hoog risico	0	0	0	0
Achterstallig	0	0	0	0
Non-performing				
Waardevermindering ondergaan	0	0	0	0
Totaal	420.628	0	0	420.628

Interne rating klasse	2018			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Totaal
	Individual	Individual		
Performing				
Laag risico	456.813	0	0	456.813
Gemiddeld risico	0	0	0	0
Hoog risico	0	0	0	0
Achterstallig	0	0	0	0
Non-performing				
Waardevermindering ondergaan	0	0	0	0
Totaal	456.813	0	0	456.813

Alle aangehouden obligaties hebben een investment grade karakter en er is dus een laag kredietrisico aan verbonden. Zolang dat het geval is, neemt de Bank aan dat het kredietrisico niet significant is toegenomen sinds de eerste opname van het effect.

De reële waarde van de obligaties houdt al rekening met het eraan verbonden kredietrisico. Er worden daarom geen aparte voorzieningen voor verwachte kredietverliezen aangelegd, maar ze worden wel berekend, en de reëlewaardewijzigingen die toegerekend worden aan wijzigingen in verwachte kredietverliezen, worden verwerkt in de winst- en verliesrekening (+6 k eur in 2019).

De evolutie van deze Expected Credit Losses wordt verder toegelicht in onderstaande tabel.

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Totaal
	Individual	Individual		
Beginsaldo op 01/01/2019	29	0	0	29
Toename als gevolg van creatie en verwerving	0	0	0	0
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	0	0	0	0
Afname als gevolg van terugbetalingen	0	0	0	0
Transfers naar Stage 1	0	0	0	0
Transfers naar Stage 2	0	0	0	0
Transfers naar Stage 3	0	0	0	0
Impact op ECL door stage transfer	0	0	0	0
Overige wijzigingen aan kredietrisico	-6	0	0	-6
Aanpassingen aan de methodologie	0	0	0	0
Aanpassingen aan het model	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	0	0
Overige aanpassingen	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2019	22	0	0	22

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Totaal
	Individual	Individual		
Totaal				
Beginsaldo op 01/01/2018	32	0	0	32
Toename als gevolg van creatie en verwerving	1	0	0	1
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-1	0	0	-1
Afname als gevolg van terugbetalingen	0	0	0	0
Transfers naar Stage 1	0	0	0	0
Transfers naar Stage 2	0	0	0	0
Transfers naar Stage 3	0	0	0	0
Impact op ECL door stage transfer	0	0	0	0
Overige wijzigingen aan kredietrisico	-3	0	0	-3
Aanpassingen aan de methodologie	0	0	0	0
Aanpassingen aan het model	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	0	0
Overige aanpassingen	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2018	29	0	0	29

Gezien de Bank per 31/12/2019, net als per 31/12/2018, geen repo-ontleningen had, werd er geen overheidspapier uit deze portefeuille als onderpand overgedragen aan de tegenpartijen.

Toelichting 9.14 geeft meer informatie over de reële waarde hiërarchie (level 1/2/3 - instrumenten).

9.5 FINANCIËLE ACTIVA GEWAARDEERD TEGEN GEAMORTISEERDE KOSTPRIJS

De leningen en voorschotten aan klanten, gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (de kredietportefeuille van de Bank) zijn als volgt samengesteld:

Volgens soort	2019	2018
Financiële leasing	236.968	225.240
Investeringskredieten en financieringen	2.438.351	2.282.279
Hypothecaire leningen	2.136.819	1.891.050
Werkingskredieten	411.548	397.084
Overige	39.018	34.453
Voorziening voor Expected Credit Losses/Waardeverminderingen	-30.055	-32.929
Totaal	5.232.649	4.797.177

Volgens resterende looptijd	2019	2018
<= 1 jaar en onbepaald	666.457	618.358
> 1 jaar en <= 5 jaar	1.228.100	1.120.011
> 5 jaar	3.338.091	3.058.808
Totaal	5.232.649	4.797.177

Voor meer details met betrekking tot het kredietrisico van deze rubriek zie ook toelichting 5.3.2.

Bruto-vorderingen volgens interne rating klasse, per krediettype:

Financiële leasing Interne rating klasse	2019					Totaal
	Stage 1		Stage 2		Stage 3	
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Performing						
Laag risico	221.717	0	0	0	0	221.717
Gemiddeld risico	0	0	0	0	0	0
Hoog risico	1.103	0	0	0	0	1.103
Achterstallig	6.460	0	2.301	0	0	8.761
Non-performing						
Waardevermindering ondergaan	0	0	0	0	5.388	5.388
Totaal	229.279	0	2.301	0	5.388	236.968

Financiële leasing	2018					
Interne rating klasse	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Performing						
Laag risico	212.417	0	0	0	0	212.417
Gemiddeld risico	0	0	0	0	0	0
Hoog risico	970	0	0	0	0	970
Achterstallig	5.434	0	1.309	0	0	6.743
Non-performing						
Waardevermindering ondergaan	0	0	0	0	5.110	5.110
Totaal	218.821	0	1.309	0	5.110	225.240

Investeringskredieten en financieringen			2019			
Interne rating klasse	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Performing						
Laag risico	906.004	0	12.366	35.271	0	953.641
Gemiddeld risico	916.393	0	167.637	35.124	0	1.119.154
Hoog risico	134.543	0	162.368	3.885	0	300.795
Achterstallig	16.534	0	9.513	739	0	26.787
Non-performing						
Waardevermindering ondergaan	0	0	0	0	37.973	37.973
Totaal	1.973.474	0	351.885	75.019	37.973	2.438.351

Investeringskredieten en financieringen			2018			
Interne rating klasse	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Performing						
Laag risico	825.596	0	13.576	4.618	0	843.791
Gemiddeld risico	868.664	0	171.063	12.965	0	1.052.692
Hoog risico	131.935	0	175.306	2.108	0	309.349
Achterstallig	16.182	0	13.878	0	0	30.060
Non-performing						
Waardevermindering ondergaan	0	0	0	0	46.387	46.387
Totaal	1.842.377	0	373.824	19.691	46.387	2.282.279

Hypothecaire leningen			2019			
Interne rating klasse	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Performing						
Laag risico	660.273	0	13.760	0	0	674.033
Gemiddeld risico	1.019.758	0	126.661	0	0	1.146.418
Hoog risico	155.523	0	133.364	0	0	288.887
Achterstallig	11.309	0	9.090	0	0	20.399
Non-performing						
Waardevermindering ondergaan	0	0	0	0	7.082	7.082
Totaal	1.846.862	0	282.875	0	7.082	2.136.819

Hypothecaire leningen			2018			
Interne rating klasse	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Performing						
Laag risico	581.535	0	13.991	0	0	595.526
Gemiddeld risico	871.464	0	111.201	0	0	982.665
Hoog risico	160.979	0	120.333	0	0	281.311
Achterstallig	12.352	0	8.410	0	0	20.763
Non-performing						
Waardevermindering ondergaan	0	0	0	0	10.785	10.785
Totaal	1.626.330	0	253.935	0	10.785	1.891.050

Weringskredieten Interne rating klasse	2019					Totaal
	Stage 1		Stage 2		Stage 3	
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Performing						
Laag risico	107.244	0	0	0	0	107.244
Gemiddeld risico	174.139	0	28.581	0	0	202.721
Hoog risico	58.602	0	25.998	0	0	84.600
Achterstallig	7.178	0	2.073	0	0	9.251
Non-performing						
Waardevermindering ondergaan	0	0	0	0	7.733	7.733
Totaal	347.162	0	56.653	0	7.733	411.548

Weringskredieten Interne rating klasse	2018					Totaal
	Stage 1		Stage 2		Stage 3	
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Performing						
Laag risico	96.853	0	284	0	0	97.137
Gemiddeld risico	160.698	0	31.274	0	0	191.972
Hoog risico	62.651	0	27.094	0	0	89.744
Achterstallig	5.847	0	2.355	0	0	8.202
Non-performing						
Waardevermindering ondergaan	0	0	0	0	10.028	10.028
Totaal	326.048	0	61.007	1	10.028	397.084

Achterstallige financiële activa en financiële activa die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan, komen ook aan bod in toelichting 5.3.2.

Evolutie van de bruto-vorderingen:

In de hiernavolgende tabellen wordt, voor elk krediettype, de verandering tussen begin- en eindsaldo (bruto) uitgebreid toegelicht:

Financiële leasing	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2019	218.821	0	1.309	0	5.110	225.240
Impact als gevolg van collective staging	0	0	0	0	0	0
Toename als gevolg van creatie en verwerving	88.754	0	817	0	614	90.184
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-29.557	0	-231	0	-1.279	-31.067
Afname als gevolg van terugbetalingen	-44.587	0	-463	0	-2.338	-47.389
Transfers naar Stage 1	510	0	-419	0	-92	0
Transfers naar Stage 2	-1.621	0	1.635	0	-14	0
Transfers naar Stage 3	-3.040	0	-346	0	3.386	0
Aanpassingen aan methodologie	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2019	229.279	0	2.301	0	5.388	236.968

Financiële leasing	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2018	190.043	0	1.865	0	4.331	196.239
Toename als gevolg van creatie en verwerving	93.643	0	466	0	593	94.701
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-24.830	0	-529	0	-919	-26.278
Afname als gevolg van terugbetalingen	-37.279	0	-264	0	-1.879	-39.422
Transfers naar Stage 1	664	0	-648	0	-16	0
Transfers naar Stage 2	-796	0	796	0	0	0
Transfers naar Stage 3	-2.624	0	-377	0	3.001	0
Aanpassingen aan methodologie	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2018	218.821	0	1.309	0	5.110	225.240

Investeringskredieten en financieringen	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2019	1.842.377	0	373.824	19.691	46.387	2.282.279
Impact als gevolg van collective staging	-14.874	14.874	-41.423	41.423	0	0
Toename als gevolg van creatie en verwerving	591.160	0	59.854	5.068	2.433	658.514
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-184.313	0	-40.856	-145	-8.035	-233.349
Afname als gevolg van terugbetalingen	-214.676	0	-42.126	-5.856	-5.223	-267.880
Transfers naar Stage 1	65.032	0	-64.677	0	-355	0
Transfers naar Stage 2	-109.349	-14.874	109.897	14.874	-549	0
Transfers naar Stage 3	-1.735	0	-2.608	0	4.343	0
Aanpassingen aan methodologie	-148	0	0	-37	0	-185
Afschrijvingen	0	0	0	0	-1.028	-1.028
Eindsaldo op 31/12/2019	1.973.474	0	351.885	75.019	37.973	2.438.351

Investeringskredieten en financieringen	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2018	1.746.700	5.462	385.434	10.105	45.528	2.193.230
Toename als gevolg van creatie en verwerving	494.196	0	52.612	4.404	3.731	554.943
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-170.764	-217	-32.746	0	-5.693	-209.419
Afname als gevolg van terugbetalingen	-201.014	0	-48.040	-65	-6.162	-255.280
Transfers naar Stage 1	116.772	0	-116.602	0	-170	0
Transfers naar Stage 2	-138.633	-5.246	140.424	5.246	-1.791	0
Transfers naar Stage 3	-4.862	0	-7.092	0	11.954	0
Aanpassingen aan methodologie	-18	0	-167	0	0	-185
Afschrijvingen	0	0	0	0	-1.010	-1.010
Eindsaldo op 31/12/2018	1.842.377	0	373.824	19.691	46.387	2.282.279

Hypothecaire leningen	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2019	1.626.330	0	253.935	0	10.785	1.891.050
Impact als gevolg van collective staging	0	0	0	0	0	0
Toename als gevolg van creatie en verwerving	477.070	0	57.823	0	395	535.289
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-183.811	0	-32.430	0	-2.253	-218.493
Afname als gevolg van terugbetalingen	-61.804	0	-7.542	0	-1.615	-70.961
Transfers naar Stage 1	70.062	0	-70.062	0	0	0
Transfers naar Stage 2	-80.728	0	81.188	0	-459	0
Transfers naar Stage 3	-223	0	-23	0	246	0
Aanpassingen aan methodologie	-34	0	-14	0	0	-48
Afschrijvingen	0	0	0	0	-17	-17
Eindsaldo op 31/12/2019	1.846.862	0	282.875	0	7.082	2.136.819

Hypothecaire leningen	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2018	1.489.513	0	242.163	0	9.661	1.741.337
Toename als gevolg van creatie en verwerving	332.201	0	39.189	0	937	372.327
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-137.803	0	-26.041	0	-1.118	-164.963
Afname als gevolg van terugbetalingen	-47.767	0	-9.086	0	-758	-57.611
Transfers naar Stage 1	62.034	0	-62.034	0	0	0
Transfers naar Stage 2	-70.448	0	70.448	0	0	0
Transfers naar Stage 3	-1.400	0	-663	0	2.063	0
Aanpassingen aan methodologie	0	0	-41	0	0	-41
Afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2018	1.626.330	0	253.935	0	10.785	1.891.050

Werkingskredieten	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2019	326.048	0	61.007	1	10.028	397.084
Impact als gevolg van collective staging	0	0	0	0	0	0
Toename als gevolg van creatie en verwerving	326.821	0	55.392	0	2.495	384.708
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-308.318	0	-57.481	0	-2.183	-367.982
Afname als gevolg van terugbetalingen	-88	0	384	0	-1.101	-805
Transfers naar Stage 1	3.412	0	-3.347	0	-64	0
Transfers naar Stage 2	-673	0	713	0	-40	0
Transfers naar Stage 3	-39	0	-15	0	54	0
Aanpassingen aan methodologie	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	0	0	-1.457	-1.457
Eindsaldo op 31/12/2019	347.162	0	56.653	0	7.733	411.548

De grote toename in zowel toename als afname voor de categorie “werkingskredieten” is volledig te wijten aan verlengingen van bestaande producten onder een kredietlijn.

Werkingskredieten	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2018	319.000	0	59.854	0	10.000	388.854
Toename als gevolg van creatie en verwerving	306.829	0	57.237	1	3.001	367.067
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-300.221	0	-55.389	0	-3.361	-358.971
Afname als gevolg van terugbetalingen	-514	0	1.379	0	-423	443
Transfers naar Stage 1	1.964	0	-1.964	0	0	0
Transfers naar Stage 2	-865	0	872	0	-6	0
Transfers naar Stage 3	-146	0	-981	0	1.127	0
Aanpassingen aan methodologie	0	0	0	0	-86	-86
Afschrijvingen	0	0	0	0	-223	-223
Eindsaldo op 31/12/2018	326.048	0	61.007	1	10.028	397.084

Evolutie van de waardeverminderingen:

In onderstaande tabellen wordt, voor elk krediettype, de verandering tussen begin- en eindsaldo van de waardeverminderingen uitgebreid toegelicht.

Financiële leasing	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2019	577	0	78	0	4.028	4.683
Impact als gevolg van collective staging	0	0	0	0	0	0
Toename als gevolg van creatie en verwerving	367	0	20	0	83	470
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-46	0	-12	0	-102	-160
Afname als gevolg van terugbetalingen	-253	0	-16	0	0	-269
Transfers naar Stage 1	242	0	-167	0	-75	0
Transfers naar Stage 2	-14	0	19	0	-5	0
Transfers naar Stage 3	-11	0	-49	0	59	0
Impact op ECL door stage transfer	-220	0	268	0	1.465	1.513
Overige wijzigingen aan kredietrisico	-61	0	-3	0	-473	-536
Aanpassingen aan de methodologie	0	0	0	0	0	0
Aanpassingen aan het model	31	0	11	0	0	42
Afschrijvingen	0	0	0	0	-847	-847
Overige aanpassingen	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2019	613	0	150	0	4.134	4.896

Financiële leasing	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2018	440	0	104	0	3.641	4.186
Toename als gevolg van creatie en verwerving	337	0	16	0	76	429
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-32	0	-8	0	-563	-603
Afname als gevolg van terugbetalingen	-176	0	-15	0	0	-190
Transfers naar Stage 1	199	0	-146	0	-53	0
Transfers naar Stage 2	-9	0	9	0	0	0
Transfers naar Stage 3	-7	0	-77	0	84	0
Impact op ECL door stage transfer	-184	0	199	0	1.273	1.289
Overige wijzigingen aan kredietrisico	45	0	1	0	-431	-385

Aanpassingen aan de methodologie	0	0	0	0	0	0
Aanpassingen aan het model	-37	0	-5	0	0	-42
Afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
Overige aanpassingen	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2018	577	0	78	0	4.028	4.683

Investeringskredieten en financieringen	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2019	1.442	0	1.345	91	17.400	20.279
Impact als gevolg van collective staging	-6	6	-125	125	0	0
Toename als gevolg van creatie en verwerving	1.036	1	357	17	236	1.646
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-101	0	-47	0	-260	-408
Afname als gevolg van terugbetalingen	-515	-7	-316	-26	0	-863
Transfers naar Stage 1	791	163	-785	-163	-6	0
Transfers naar Stage 2	-66	-19	92	19	-26	0
Transfers naar Stage 3	-5	0	-64	-1	69	0
Impact op ECL door stage transfer	-709	-141	917	98	1.694	1.859
Overige wijzigingen aan kredietrisico	-153	-3	207	-25	-1.002	-976
Aanpassingen aan de methodologie	0	0	2	0	-2	-1
Aanpassingen aan het model	-63	0	-113	0	0	-176
Afschrijvingen	0	0	0	0	-2.119	-2.119
Overige aanpassingen	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2019	1.650	0	1.470	137	15.985	19.241

Investeringskredieten en financieringen	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2018	1.163	5	1.151	57	17.113	19.489
Toename als gevolg van creatie en verwerving	819	5	262	0	1.002	2.087
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-86	0	-109	0	-818	-1.013
Afname als gevolg van terugbetalingen	-436	-1	-339	-2	0	-777
Transfers naar Stage 1	674	0	-666	0	-8	0
Transfers naar Stage 2	-86	-8	281	8	-195	0
Transfers naar Stage 3	-9	0	-96	0	106	0
Impact op ECL door stage transfer	-579	0	837	42	2.314	2.613
Overige wijzigingen aan kredietrisico	-2	0	-9	-14	-1.073	-1.098
Aanpassingen aan de methodologie	0	0	0	0	-30	-30
Aanpassingen aan het model	-16	0	34	0	0	18
Afschrijvingen	0	0	0	0	-1.010	-1.010
Overige aanpassingen	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2018	1.442	0	1.345	91	17.400	20.279

Hypothecaire leningen	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2019	154	0	208	0	2.698	3.059
Impact als gevolg van collective staging	0	0	0	0	0	0
Toename als gevolg van creatie en verwerving	83	0	55	0	0	139
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-10	0	-12	0	-56	-78
Afname als gevolg van terugbetalingen	-31	0	-38	0	0	-70
Transfers naar Stage 1	84	0	-84	0	0	0
Transfers naar Stage 2	-8	0	92	0	-84	0
Transfers naar Stage 3	0	0	0	0	0	0
Impact op ECL door stage transfer	-74	0	-13	0	4	-83
Overige wijzigingen aan kredietrisico	-47	0	-24	0	-215	-286
Aanpassingen aan de methodologie	0	0	0	0	-3	-3
Aanpassingen aan het model	-31	0	-29	0	0	-60
Afschrijvingen	0	0	0	0	-17	-17
Overige aanpassingen	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2019	120	0	154	0	2.328	2.603

Hypothecaire leningen	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2018	145	0	195	0	2.259	2.598
Toename als gevolg van creatie en verwerving	65	0	61	0	0	127
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-7	0	-10	0	0	-17
Afname als gevolg van terugbetalingen	-31	0	-38	0	0	-68
Transfers naar Stage 1	92	0	-92	0	0	0
Transfers naar Stage 2	-6	0	7	0	0	0
Transfers naar Stage 3	-1	0	-3	0	4	0
Impact op ECL door stage transfer	-81	0	58	0	168	145
Overige wijzigingen aan kredietrisico	-22	0	29	0	276	283
Aanpassingen aan de methodologie	0	0	0	0	-7	-6
Aanpassingen aan het model	0	0	-1	0	0	-1
Afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
Overige aanpassingen	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2018	154	0	208	0	2.698	3.059

Werkingskredieten	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2019	428	0	140	0	4.339	4.908
Impact als gevolg van collective staging	0	0	0	0	0	0
Toename als gevolg van creatie en verwerving	1.104	0	570	0	1.200	2.874
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-1.096	0	-507	0	-1.300	-2.903
Afname als gevolg van terugbetalingen	-68	0	-15	0	0	-82
Transfers naar Stage 1	47	0	-45	0	-2	0
Transfers naar Stage 2	-17	0	19	0	-3	0
Transfers naar Stage 3	0	0	-3	0	4	0

Impact op ECL door stage transfer	-19	0	23	0	74	78
Overige wijzigingen aan kredietrisico	58	0	16	0	-164	-91
Aanpassingen aan de methodologie	0	0	0	0	0	0
Aanpassingen aan het model	-9	0	-2	0	0	-11
Afschrijvingen	0	0	0	0	-1.457	-1.457
Overige aanpassingen	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2019	430	0	195	0	2.690	3.316

Werkingskredieten	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2018	365	0	221	0	4.483	5.069
Toename als gevolg van creatie en verwerving	1.010	0	550	0	911	2.471
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-991	0	-606	0	-965	-2.562
Afname als gevolg van terugbetalingen	-50	0	-23	0	0	-73
Transfers naar Stage 1	87	0	-86	0	0	0
Transfers naar Stage 2	-30	0	59	0	-29	0
Transfers naar Stage 3	-1	0	-7	0	8	0
Impact op ECL door stage transfer	-5	0	9	0	259	264
Overige wijzigingen aan kredietrisico	28	0	19	0	-63	-15
Aanpassingen aan de methodologie	0	0	0	0	-43	-43
Aanpassingen aan het model	15	0	4	0	0	19
Afschrijvingen	0	0	0	0	-223	-223
Overige aanpassingen	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2018	428	0	140	0	4.339	4.908

De toename van de Expected Credit losses hebben hoofdzakelijk te maken met de toename van de kredietportefeuille en transfers tussen stages.

Meer details betreffende de samenstelling van de financiële activa die waardeverminderingen hebben ondergaan zijn te vinden in toelichting 5.3.2.

Vorderingen uit financiële lease (de Bank als leasinggever)

Uitsplitsing naar resterende looptijd	2019			Totaal
	<= 1 jaar	> 1 jaar <= 5 jaar	> 5 jaar	
1. Bruto lease-investeringen	15.077	228.285	2.182	245.544
2. Contante waarde van minimale leasebetalingen	14.842	213.777	1.926	230.545
3. Onverdiende financieringsbaten				15.000
4. Voorwaardelijke leasebetalingen opgenomen als baten				
5. Ongegarandeerde restwaarden die de leasinggever toekomen				
6. Geaccumuleerde waardevermindering voor oninbare te vorderen minimale leasebetalingen				4.134
7. Debiteuren + te regelen kosten mbt leasing				1.527
Totale contante waarde, debiteuren en te regelen kosten				232.072

Uitsplitsing naar resterende looptijd	2018			Totaal
	<= 1 jaar	> 1 jaar <= 5 jaar	> 5 jaar	
1. Bruto lease-investeringen	11.715	221.124	0	232.839
2. Contante waarde van minimale leasebetalingen	11.513	206.988	0	218.501
3. Onverdiende financieringsbaten				14.338
4. Voorwaardelijke leasebetalingen opgenomen als baten				
5. Ongegarandeerde restwaarden die de leasinggever toekomen				
6. Geaccumuleerde waardevermindering voor oninbare te vorderen minimale leasebetalingen				4.028
7. Debiteuren + te regelen kosten mbt leasing				2.056
Totale contante waarde, debiteuren en te regelen kosten				220.557

Bovenvermelde lease-overeenkomsten hebben wagens als voorwerp en worden verstrekt door de divisie Van Breda Car Finance.

Meer info over de leaseverplichtingen die de Bank heeft als leasingnemer in operationele leaseovereenkomsten is te vinden in toelichting 9.13. Het gebruiksrecht van de gehuurde activa is opgenomen bij de Materiële vaste activa (zie toelichting 10.11).

9.6 DERIVATEN GEBRUIKT TER INDEKKING

Bij de invoering van IFRS 9 is de optie voorzien om voorlopig IAS 39 te blijven toepassen voor de boekhoudkundige verwerking van in aanmerking komende indekkingstransacties, in afwachting van de invoering van een nieuw kader voor macro hedge accounting.

De aangehouden indekkingsinstrumenten kaderen in het renterisicobeheer zoals uiteengezet in toelichting 5.4 en voldoen aan de strikte criteria voor macro hedge accounting (formele identificatie en documentatie van de bij de indekking gebruikte indekkingsinstrumenten en ingedekte portefeuille, het ingedekt (rente)risico, periodieke beoordeling van de effectiviteit van de indekking).

De Bank gebruikt momenteel actief renteswaps bij **macro fair value hedging (reëlewaarde indekking)** van het renterisico van een deel van de kredietportefeuille. Bij deze indekkingsstrategie wordt de reëlewaardedaling van de ingedekte kredietportefeuille door een gestegen referentierente gecompenseerd door de reëlewaardestijging van de indekkingsinstrumenten (renteswaps). De compenserende reëlewaardewijzigingen van zowel indekkingsinstrumenten als de ingedekte portefeuille worden via resultaat verwerkt, waardoor eventuele inefficiëntie automatisch opgenomen wordt in de winst- en verliesrekening, zoals te zien is in toelichting 10.6.

De Bank heeft er begin 2013 voor geopteerd om alle **cashflow hedges (kasstroomindekkingen)** te beëindigen. De opgebouwde negatieve herwaarderingsreserve valt over de resterende looptijd van de indekkingsinstrumenten vrij in resultaat. In 2019 bedroeg de kost hiervan -111 k eur (2018: -203 k eur, zie eveneens toelichting 10.6).

Deze indekkingsinstrumenten worden uitsluitend afgesloten bij solvabele tegenpartijen. Bovendien werden met deze tegenpartijen *credit support annex* overeenkomsten afgesloten, waarbij de tegenpartij deposito's verstrekt als waarborg voor haar verplichtingen die voortvloeien uit het financiële instrument.

Sinds 30 juni 2014 worden rentederivaten transacties centraal gecleared bij een *central clearing counterparty* (CCP).

Renteswaps	2019			
	Boekwaarde		Nominale waarde	
	Activa	Verplichtingen	Activa	Verplichtingen
Reële waarde indekking	384	41.324	15.000	820.000

Renteswaps	2018			
	Boekwaarde		Nominale waarde	
	Activa	Verplichtingen	Activa	Verplichtingen
Reële waarde indekking	1.281	14.971	50.000	760.000

Boekwaarde volgens resterende looptijd	2019		2018	
	Activa	Verplichtingen	Activa	Verplichtingen
<= 1 jaar en onbepaald	0	115	0	265
> 1 jaar en <= 5 jaar	0	8.281	15	6.211
> 5 jaar	383	32.928	1.266	8.495
Totaal	384	41.324	1.281	14.971

9.7 DEELNEMINGEN VERWERKT VOLGENS DE VERMOGENSMUTATIEMETHODE

Voor de opgave van de betrokken ondernemingen, hun activiteit en het belangenpercentage zie toelichting 1.2.

	2019	2018
Beginsaldo	485	1.220
Aandeel in het resultaat van de ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast	2	4
Impact van dividenden uitgekeerd door deze deelnemingen	0	-12
Afname door vereffende en gefuseerde deelnemingen	0	-727
Eindsaldo	487	485

9.8 OVERIGE ACTIVA

Te ontvangen inkomsten zijn voornamelijk vergoedingen en commissies (zie ook toelichting 10.3).

	2019	2018
Vooruitbetaalde lasten	1.166	607
Te ontvangen inkomsten (andere dan interesten van financiële activa)	8.273	6.998
Overige	5.328	2.654
Totaal	14.767	10.259

9.9 DEPOSITO'S VAN KREDIETINSTELLINGEN

Volgens soort	2019	2018
Zichtrekeningen	10.469	10.258
Deposito's met vaste looptijd	17.329	17.321
Overige deposito's	0	0
Te betalen negatieve interesten op interbancaire plaatsingen	27	55
Totaal	27.825	27.634

Volgens resterende looptijd	2019	2018
<= 1 jaar en onbepaald	27.825	27.634
> 1 jaar en <= 5 jaar	0	0
> 5 jaar	0	0
Totaal	27.825	27.634

9.10 DEPOSITO'S VAN KLANTEN

Volgens soort	2019	2018
Zichtdeposito's	3.015.409	2.565.477
Deposito's met vaste looptijd	1.321.850	1.327.898
Speciale deposito's	49.665	46.552
Gereguleerde deposito's	983.798	876.272
Overige deposito's	9.774	10.875
Totaal	5.380.496	4.827.074

Volgens resterende looptijd	2019	2018
<= 1 jaar en onbepaald	4.650.616	4.232.727
> 1 jaar en <= 5 jaar	716.873	576.159
> 5 jaar	13.006	18.188
Totaal	5.380.496	4.827.074

Als gevolg van de lage rente situeert de groei zich volledig bij de kortlopende deposito's.

9.11 IN SCHULDBEWIJZEN BELICHAAMDE VERPLICHTINGEN

Volgens soort	2019	2018
Schuldcertificaten	241.367	275.208
Kasbons	0	0
Totaal	241.367	275.208

Volgens resterende looptijd	2019	2018
<= 1 jaar en onbepaald	241.367	275.208
> 1 jaar en <= 5 jaar	0	0
> 5 jaar	0	0
Totaal	241.367	275.208

De externe institutionele financiering (interbancaire deposito's + schuldbewijzen en achtergestelde obligatie geplaatst bij institutionele investeerders) bedraagt slechts 4,8% van het balanstotaal.

9.12 ACHTERGESTELDE VERPLICHTINGEN

Achtergestelde niet-converteerbare verplichtingen volgens vervaldag	2019	2018
<= 1 jaar	26.289	15.344
> 1 jaar en <= 2 jaar	311	25.527
> 2 jaar en <= 3 jaar	8.729	301
> 3 jaar en <= 4 jaar	498	8.440
> 4 jaar en <= 5 jaar	0	478
> 5 jaar en <= 6 jaar	0	0
> 6 jaar en <= 7 jaar	0	0
> 7 jaar en <= 8 jaar	0	0
> 8 jaar en <= 9 jaar	40.176	0
> 9 jaar en <= 10 jaar	0	40.156
> 10 jaar	0	0
Totaal	76.003	90.246

De achtergestelde verplichtingen betreffen voornamelijk een achtergestelde Tier 2 obligatie die geplaatst werd in november 2018 en dit binnen het EMTN programma van de Bank en met voorafgaande toestemming van de NBB. Deze obligatie heeft een looptijd van 10 jaar en een optie tot vervroegde terugbetaling na 5 jaar, mits toestemming van de NBB.

9.13 OVERIGE VERPLICHTINGEN

	2019	2018
Personeelsbeloningen	10.590	10.813
Sociale lasten	249	234
Te betalen lasten (andere dan uit rentebaten ivm financiële verplichtingen)	2.897	4.027
Inkomsten ontvangen in voorschotten	2.001	1.885
Leaseverplichtingen	5.680	0
Overige schulden	3.289	4.736
Totaal	24.705	21.695

Onder personeelsbeloningen vinden we de kortetermijnpersoneelsbeloningen zoals lonen, vakantiegelden, de te betalen winstpremies (zie toelichting 11.3.2) en ook de netto-verplichtingen uit te bereiken doel-pensioenplannen (zie toelichting 11.3.3).

De afname van de overige schulden is een gevolg van de volledige terugname van de resterende verplichting voor de uitsluiting van inactieve vennoten van ABK (zie ook toelichting 11.1), deels gecompenseerd door hogere te betalen facturen aan leveranciers.

De leaseverplichtingen uit leaseovereenkomsten waarin de Bank leasingnemer is, staan sinds de invoering van IFRS 16 op 1 januari 2019 op de balans (zie toelichting 3.).

De vervaldagstructuur van deze leaseverplichtingen is als volgt:

Bruto leaseverplichtingen (niet-verdisconteerde kasstromen)	2019	2018
<= 1 jaar en onbepaald	2.493	0
> 1 jaar en <= 5 jaar	3.316	0
> 5 jaar	0	0
Totaal	5.809	0

Netto leaseverplichtingen opgenomen op de balans	2019	2018
Leaseverplichtingen op korte termijn (<= 1 jaar)	2.448	0
Leaseverplichtingen op lange termijn (>1 jaar)	3.232	0
Totaal	5.680	0

Zoals te zien is in het kasstroomoverzicht, betaalde de Bank in 2019 voor de 'lease component' in deze leaseovereenkomsten 2.884 k eur, waarvan 64 k eur rentelasten (zie toelichting 10.1) en 2.820 aflossing van de leaseverplichtingen. Deze bedragen bevatten geen betalingen voor niet-leasecomponenten zoals kosten van water, gas en/of elektriciteit, onderhoud, onroerende voorheffing, en BTW op de huur. Deze lasten worden opgenomen in de winst- en verliesrekening, net als 4 k eur voor de huur van elektrische fietsen voor werknemers, die we beschouwen als activa met lage waarde en waarvoor we geen leaseverplichting opnemen; evenals 86 k eur voor de huur van kantoren waarvan de resterende looptijd op 1 januari 2019 minder dan 12 maanden bedroeg en waarvoor daarom eveneens geen leaseverplichting werd opgenomen.

9.14 REËLE WAARDE VAN FINANCIËLE ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Onder reële waarde (*fair value*) wordt verstaan: het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een verplichting kan worden afgewikkeld, tussen terzake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen, die onafhankelijk zijn. De reële waarde is niet het bedrag dat zou ontvangen worden bij een gedwongen transactie of een onvrijwillige liquidatie.

In de onderstaande tabel zijn de boekwaarde en de reële waarde weergegeven van de financiële activa en verplichtingen.

			2019			2018	
	Toelich- ting	Reële waarde	Boek- waarde	Verschil	Reële waarde	Boek- waarde	Verschil
I. Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	9.1	472.594	472.594	0	361.676	361.676	0
II. Vorderingen op kredietinstellingen	9.2	141.366	141.307	59	127.827	127.693	134
III. Financiële activa							
1. Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	9.3	158	158	0	191	191	0
2. Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	9.4	424.597	424.597	0	457.129	457.129	0
3. Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	9.5	5.643.205	5.271.248	371.957	5.142.621	4.809.261	333.359
4. Derivaten gebruikt ter indekking	9.6	384	384	0	1.281	1.281	0
Totaal Financiële activa		6.682.303	6.310.287	372.016	6.090.724	5.757.231	333.493
Overige niet-financiële activa		70.609	70.609	0	62.788	62.788	0
Totaal activa		6.752.912	6.380.896	372.016	6.153.512	5.820.019	333.493

			2019			2018	
	Toelich- ting	Reële waarde	Boek- waarde	Verschil	Reële waarde	Boek- waarde	Verschil
I. Financiële verplichtingen							
1. Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	9.3	310	310	0	622	622	0
2. Financiële verplichtingen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs							
2.1 Deposito's van kredietinstellingen	9.9	27.857	27.825	32	27.659	27.634	25
2.2 Deposito's van cliënten	9.10	5.399.573	5.380.496	19.078	4.845.088	4.827.074	18.014
2.3 In schuldbewijzen belichaamde verplichtingen, inclusief obligaties	9.11	241.506	241.367	139	275.467	275.208	258
2.4 Achtergestelde verplichtingen	9.12	91.916	76.003	15.913	108.531	90.246	18.285
3. Derivaten gebruikt ter indekking	9.6	41.324	41.324	0	14.971	14.971	0
Totaal Financiële verplichtingen		5.802.485	5.767.323	35.162	5.272.337	5.235.755	36.583
Overige niet-financiële verplichtingen		40.075	40.075	0	34.323	34.323	0
Totaal verplichtingen		5.842.561	5.807.398	35.162	5.306.660	5.270.078	36.583

De reële waarden dienen volgens de waarderingshiërarchie van IFRS 13 te worden ingedeeld in drie levels (niveaus), afhankelijk van het type van input dat gebruikt wordt voor de waardering van financiële instrumenten:

- Parameters voor **level 1-instrumenten** zijn onaangepaste genoteerde prijzen in actieve markten voor identieke activa en verplichtingen. Er wordt geen waarderingstechniek (model) gebruikt.

In level 1 vinden we alle financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet gerealiseerde resultaten met een publieke notering in een actieve markt.

- Parameters voor **level 2-instrumenten** zijn genoteerde prijzen voor soortgelijke activa en verplichtingen in actieve markten of gegevens die gebaseerd zijn op of ondersteund worden door waarneembare marktgegevens. Er wordt gebruik gemaakt van een waarderingstechniek (model) op basis van waarneembare parameters, zoals onder meer:
  - de actuele waarde van toekomstige kasstromen (*discounted cashflow model*)
  - de vergelijking met de huidige of recente reële waarde van een ander soortgelijk instrument
  - de prijsbepaling door derden, op voorwaarde dat de prijs in de lijn ligt van alternatieve observeerbare parameters.

In level 2 vinden we volgende financiële activa en verplichtingen:

- Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken: omdat deze activa een zeer korte looptijd hebben, wordt de reële waarde gelijkgesteld aan de boekwaarde.
  - Vorderingen op kredietinstellingen en financiële verplichtingen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs: de reële waarde van bovenstaande financiële instrumenten wordt bepaald als de actuele waarde van toekomstige kasstromen op basis van de geldende swaprente en onderstaande veronderstellingen:
    - Er wordt bij herprijsing rekening gehouden met de commerciële marges;
    - Er wordt geen rekening gehouden met een percentage kredietverliezen.
  - Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden en ter indekking: ook voor deze instrumenten wordt de reële waarde bepaald als de actuele waarde van de toekomstige kasstromen op basis van de geldende swaprente.
- Parameters voor **level 3-instrumenten** zijn niet-waarneembare gegevens voor het bepalen van de reële waarde van een actief of verplichting. In dit geval wordt gebruik gemaakt van een waarderingstechniek (model) met (deels) niet-waarneembare parameters.

In level 3 vinden we volgende financiële activa:

- Enkele financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet gerealiseerde resultaten waarvoor geen publieke notering beschikbaar is.
- Leningen en voorschotten aan klanten, gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs: de reële waarde hiervan wordt bepaald als de actuele waarde van toekomstige kasstromen op basis van de geldende swaprente en onderstaande veronderstellingen:
  - Er wordt bij herprijsing rekening gehouden met de commerciële marges;
  - Er wordt rekening gehouden met een percentage vervroegde aflossingen en cap-opties;
  - Er wordt geen rekening gehouden met een percentage kredietverliezen.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de reële waarde hiërarchie van de financiële activa en verplichtingen.

	2019		
	Level 1	Level 2	Level 3
I. Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	0	472.594	
II. Vorderingen op kredietinstellingen	0	141.366	
III. Financiële activa			
1. Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	0	158	
2. Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	420.628		3.969
3. Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0		5.640.540
4. Derivaten gebruikt ter indekking	0	384	
Totaal	420.628	614.501	5.644.510
			6.679.638

I. Financiële verplichtingen

1. Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	310		310
2. Financiële verplichtingen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs	0	5.760.852		5.760.852
3. Derivaten gebruikt ter indexering	0	41.324		41.324
Totaal	0	5.802.485	0	5.802.485

	2018			Totaal
	Level 1	Level 2	Level 3	
I. Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	0	361.676		361.676
II. Vorderingen op kredietinstellingen	0	127.827		127.827
III. Financiële activa				
1. Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	0	191		191
2. Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	456.813		315	457.129
3. Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0		5.142.621	5.142.621
4. Derivaten gebruikt ter indexering	0	1.281		1.281
Totaal	456.813	490.975	5.142.936	6.090.724

I. Financiële verplichtingen

1. Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	622		622
2. Financiële verplichtingen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs	0	5.256.744		5.256.744
3. Derivaten gebruikt ter indexering	0	14.971		14.971
Totaal	0	5.272.337	0	5.272.337

Er vonden in 2019 geen verschuivingen plaats tussen level 1, 2 en 3.

10. TOELICHTINGEN BIJ DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

10.1 NETTO INTERESTINKOMSTEN

De interestbaten en -lasten zijn als volgt toegewezen aan de diverse activaposten en verplichtingen:

	2019	2018 ⁵
1. Interestbaten		
1.1 Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	0	0
1.2 Vorderingen op kredietinstellingen	988	693
1.3 Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	0	0
1.4 Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	1.250	1.146
1.5 Leningen en voorschotten aan klanten (inclusief financiële leasing)	99.126	98.923
1.6 Derivaten gebruikt ter indekking	42	30
1.7 Interestbaten uit verplichtingen met negatieve rente	107	83
Totaal interestbaten	101.513	100.875
2. Interestlasten		
2.1 Deposito's van centrale banken	0	0
2.2 Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	0
2.3 Financiële verplichtingen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs		
Deposito's van kredietinstellingen	-303	-215
Deposito's van klanten	-9.712	-11.958
In schuldbewijzen belichaamde verplichtingen	-17	-16
Achtergestelde verplichtingen	-3.416	-2.464
2.4 Derivaten gebruikt ter indekking	-9.379	-8.508
2.5 Leaseverplichting gehuurde activa	-64	0
2.6 Interestlasten uit activa met negatieve rente	-1.705	-1.679
Totaal interestlasten	-24.597	-24.841
Netto interestenbaten	76.916	76.033

10.2 DIVIDENDEN

Dividenden uit	2019	2018
Eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	1.350	701
Totaal	1.350	701

⁵ Ontvangen dossier- en beheerskosten worden vanaf boekjaar 2019 bij de Ontvangen vergoedingen en commissies gepresenteerd en niet langer bij de Interestbaten. Om vergelijking mogelijk te maken, werd deze wijziging ook in de cijfers van 2018 toegepast: hierdoor zijn de hier gepresenteerde interestbaten uit Leningen en voorschotten aan klanten 2.907 keur lager dan in de gepubliceerde cijfers 2018 (98.923 ipv 101.830; totale interestbaten 100.875 ipv 103.781).

10.3 NETTO VERGOEDINGEN EN COMMISSIES

De netto vergoedingen en commissies worden als volgt verdeeld:

	2019	2018 ⁶
Inkomsten commissies	69.839	65.426
Commissies inzake verkoop verzekeringsbeleggingen, beleggingsfondsen, vermogensbeheer en beustransacties	63.161	59.050
Overige	6.678	6.376
Uitgaven commissies	-707	-1.295
Netto commissies	69.131	64.131

10.4 FINANCIËLE ACTIVA GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE MET VERWERKING VAN WAARDEVERANDERINGEN IN DE NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN

Onderstaande tabel geeft de gerealiseerde (via resultatenrekening) en de niet-gerealiseerde (via eigen vermogen) winsten en verliezen weer van de financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking waardeveranderingen in de niet gerealiseerde resultaten

Voor details omtrent de samenstelling van de effectenportefeuille: zie toelichting 5.3.3; de evolutie van de boekwaarde van deze financiële activa over het boekjaar inclusief onderstaande resultaten wordt besproken in toelichting 9.4.

Gerealiseerde resultaat op schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	2019	2018
Gerealiseerde winsten	444	509
Gerealiseerde verliezen	0	0
Totaal gerealiseerd	444	509

Niet-gerealiseerd resultaat op schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	2019	2018
Wijzigingen in de reële waarde	3.589	641
Overboekingen naar de winst- en verliesrekening (desinvesteringen)	-444	-509
Overboekingen naar de winst- en verliesrekening (wijzigingen mbt verwachte kredietverliezen)	-6	-3
Totaal niet-gerealiseerd	3.139	128

Niet-gerealiseerd resultaat op eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	2019	2018
Wijzigingen in de reële waarde	3.714	-156
Totaal niet-gerealiseerd	3.714	-156

⁶ Ontvangen dossier- en beheerskosten worden vanaf boekjaar 2019 bij de Ontvangen vergoedingen en commissies gepresenteerd en niet langer bij de Interestbaten. Om vergelijking mogelijk te maken, werd deze wijziging ook in de cijfers van 2018 toegepast: hierdoor zijn de hier gepresenteerde Overige commissie-inkomsten 2.907 keur hoger dan in de gepubliceerde cijfers 2018 (6.376 ipv 3.469; totale ontvangen commissies 65.426 ipv 62.519).

10.5 WINSTEN EN VERLIEZEN OP FINANCIËLE ACTIVA EN VERPLICHTINGEN AANGEHOUDEN VOOR HANDELSDOELEINDEN

Deze resultaten zijn de reëlewaardewijzigingen van de rentederivaten vermeld in toelichting 9.3 (afgesloten in het kader van het renterisicobeheer, maar die nog niet of niet meer voldoen aan de strikte criteria voor hedge accounting). De rentebaten en -lasten van deze afgeleide financiële instrumenten zijn opgenomen onder de rubriek netto interestinkomsten (zie toelichting 10.1).

	2019	2018
Eigen vermogensinstrumenten en verwante derivaten (exclusief interesten)	0	0
Rentevoetinstrumenten en verwante derivaten (exclusief interesten)	-118	-114
Totaal	-118	-114

10.6 WINSTEN EN VERLIEZEN UIT DERIVATEN GEBRUIKT TER INDEKKING

De renteswaps afgesloten in het kader van het renterisicobeheer (zie toelichting 5.4) worden overeenkomstig de macro fair value hedgedocumentatie gebruikt ter indekking van een deel van de kredietportefeuille (zie toelichting 9.6). De rentebaten en -lasten van deze renteswaps zijn opgenomen onder de rubriek netto interestinkomsten (zie toelichting 10.1).

De resultaten opgenomen in de winst- en verliesrekening betreffen:

- reëlewaardewijzigingen van de indekkingsinstrumenten en ingedekte positie
- gespreide inresultaatname van het verschil tussen de reële waarde en de boekwaarde van de ingedekte positie bij aanvang
- gespreide inresultaatname van de *frozen* reserve in het eigen vermogen na stopzetting van de kasstroomindekkingen (zie toelichting 4.1 rubriek herwaarderingsreserve kasstroomindekkingen).

	2019		2018	
	Winst	Verlies	Winst	Verlies
I. Reële waarde indekking van het renterisico van een portefeuille				
1. Reëlewaardewijzigingen van de ingedekte positie	26.278	0	7.821	0
2. Reëlewaardewijzigingen van de indekkingsderivaten	0	-27.066	0	-7.826
3. Gespreide inresultaatname van reële waarde ingedekte positie bij aanvang	236	0	312	0
II. Stopzetting kasstroomindekking	0	-111	0	-203
Totaal gerealiseerd	26.514	-27.177	8.133	-8.029

	2019	2018
Winst (+)/verlies (-) op kasstroomindekking overgedragen uit het EV naar de resultatenrekening	111	203
Totaal niet-gerealiseerd	111	203

Aansluiting met de balansrubriek "Wijzigingen in reële waarde van de afgedekte posities bij indekking van het renterisico van een portefeuille"	2019	2018
Beginsaldo	12.085	3.952
Reële waarde wijzigingen van de ingedekte positie	26.278	7.821
Gespreide inresultaatname van reële waarde ingedekte positie bij aanvang	236	312
Eindsaldo	38.599	12.085

10.7 WINSTEN EN VERLIEZEN OP DE REALISATIE VAN ANDERE ACTIVA

	2019	2018
Winsten	316	0
Verliezen	-22	-28
Nettowinst (-verlies)	294	-28

Bij de verkoop van het oude kantoor in Mechelen werd een meerwaarde gerealiseerd van 316 k eur.

10.8 OVERIGE BEDRIJFSOPBRENGSTEN EN -KOSTEN

	2019	2018
Overige bedrijfsopbrengsten	1.194	1.726
Recuperaties van achterstallige interesten en kosten op dubieuze debiteuren die in de voorgaande boekjaren volledig waren afgeschreven	1.065	1.598
Overige	129	128
Overige bedrijfskosten	-5	-247
Totaal	1.189	1.479

10.9 PERSONEELSKOSTEN

	2019	2018
Lonen en salarissen	-30.027	-29.379
Sociale lasten	-6.871	-6.808
Vergoedingen na uitdiensttreding (toelichting 11.3.3)	-2.212	-2.313
<i>Vaste bijdrage plannen</i>	<i>-1.625</i>	<i>-1.941</i>
<i>Te bereiken doel plannen</i>	<i>-587</i>	<i>-372</i>
Kost voor op aandelen gebaseerde vergoedingen (optieplannen) (toelichting 11.3.1)	-1.714	484
Kost met betrekking tot winstpremies (toelichting 11.3.2)	-393	0
Overige	-4.572	-4.399
Totaal	-45.788	-42.415
Aantal personeelsleden op balansdatum	485	464

10.10 ALGEMENE EN ADMINISTRATIEVE KOSTEN EN BANKENHEFFINGEN

De algemene en administratieve kosten dalen door het wegvallen van 2.884 k eur huurlasten voor gehuurde kantoren (754 k eur) en bedrijfswagens (2.130 k eur) door toepassing van IFRS 16 vanaf 1/1/2019. Onder IFRS 16 worden deze huurlasten anders verwerkt (zowel qua presentatie als qua spreiding over de huurperiode): een klein deel als rentelast op de leaseverplichting (-64 k eur, zie toelichting 10.1) en het grootste deel als afschrijving van het gebruiksrecht (-2.814 k eur, zie toelichting 10.11). Maken we hiervan abstractie, dan stijgen de algemene en administratieve kosten met 2.100 k eur, voornamelijk door hogere IT-kosten, deels gecompenseerd door lagere marketingkosten.

De bankenheffingen en –bijdragen zijn toegenomen met 10%, in lijn met de balansgroei.

De cost / income-ratio bedraagt net als in 2018 61%.

Algemene en administratieve kosten	2019	2018
Erelonen en kosten toezichthouder	-1.901	-1.912
Informatica	-10.339	-7.830
Marketingkosten	-2.859	-3.497
Banksysteem en administratie	-5.155	-4.769
Onderhoud en herstellingen	-2.181	-2.282
Huisvesting	-96	-1.133
Autokosten	-1.400	-3.513
Vorming	-426	-377
Overige kosten personeelsbeleid	-846	-681
Overige	-1.743	-1.738
Totaal	-26.949	-27.732

	2019	2018
Bankenheffingen	-9.784	-8.905

10.11 MATERIËLE VASTE ACTIVA

Mutaties in materiële vaste activa 2018	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrusting	Meubilair en rollend materieel	Overige materiële vaste activa	Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	Totaal
Beginsaldo, 1 januari 2018	35.951	14	293	1.845	3.474	41.578
Aanschaffingswaarde	55.233	1.103	1.284	4.853	3.474	65.948
Geaccumuleerde afschrijvingen	-19.282	-1.089	-991	-3.007	0	-24.369
Investeringsen	4.577	0	3	530	668	5.777
Overdrachten en buitengebruikstellingen	0	0	0	-293	0	-293
Afschrijvingen	-2.379	-8	-1	-566	0	-2.954
Uitgeboekte afschrijvingen	0	0	0	293	0	293
Overboekingen van (+)/naar (-) andere posten	4.055	0	0	0	-4.055	0
Overige toename (+)/afname(-)	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo, 31 december 2018	42.203	6	294	1.809	88	44.401
Aanschaffingswaarde	63.864	1.103	1.286	5.089	88	71.432
Geaccumuleerde afschrijvingen	-21.661	-1.097	-992	-3.280	0	-27.030

Mutaties in materiële vaste activa 2019	Activa in					Totaal
	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrusting	Meubilair en rollend materieel	Overige materiële vaste activa	aanbouw en vooruitbetalingen	
Beginsaldo, 1 januari 2019	42.203	6	294	1.809	88	44.401
Aanschaffingswaarde	63.864	1.103	1.286	5.089	88	71.432
Geaccumuleerde afschrijvingen	-21.661	-1.097	-992	-3.280	0	-27.030
Investeringen	3.451	2.226	15	110	1.089	6.892
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-117	0	0	-1.225	0	-1.342
Afschrijvingen	-2.537	-229	-1	-847	0	-3.613
Uitgeboekte afschrijvingen	84	0	0	1.190	0	1.274
Overboekingen van (+)/naar (-) andere posten	-1.016	0	0	0	0	-1.016
Overige toename (+)/afname(-)	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo, 31 december 2019	42.069	2.003	309	1.038	1.177	46.596
Aanschaffingswaarde	65.862	3.329	1.302	3.974	1.177	75.644
Geaccumuleerde afschrijvingen	-23.793	-1.326	-993	-2.936	0	-29.049

In 2019 werd verder geïnvesteerd in nieuwe kantoren en de vernieuwing van bestaande kantoren. De investeringen in de rubriek Installaties, machines en uitrusting zijn gerelateerd aan het project waarbij de IT-infrastructuur volledig in eigen beheer wordt genomen.

Door de toepassing van IFRS 16 vanaf 1 januari 2019 neemt de Bank nu ook 'Met gebruiksrecht overeenstemmende activa' op in de rubriek Materiële vaste activa op de balans. Deze activa vertegenwoordigen het recht dat de Bank als huurder heeft om gehuurde kantoren en wagens te gebruiken gedurende de leasetermijn.

In onderstaande tabel wordt de evolutie van deze RoU-assets getoond:

Mutaties in RoU-assets 2019			
	Gehuurde kantoren	Gehuurde wagens	Totaal
Beginsaldo, 1 januari 2019	2.867	4.142	7.009
Aanschaffingswaarde	2.867	4.142	7.009
Geaccumuleerde afschrijvingen	0	0	0
Nieuwe contracten	169	1.176	1.345
Wijzigingen	89	-1	88
Uitboekingen aanschaffingswaarde	-119	-284	-404
Afschrijvingen	-716	-2.098	-2.814
Uitgeboekte afschrijvingen	27	215	242
Eindsaldo, 31 december 2019	2.316	3.149	5.465
Aanschaffingswaarde	3.005	5.032	8.038
Geaccumuleerde afschrijvingen	-689	-1.883	-2.572

Aansluiting met de rubriek Materiële vaste activa op de balans	2019	2018
Terreinen, gebouwen en uitrusting in eigendom	46.596	44.401
Gebruiksrechten voor gehuurde kantoren en wagens	5.465	0
Totaal	52.061	44.401

Aansluiting met de rubriek Afschrijvingen op Materiële vaste activa in de Winst- en verliesrekening	2019	2018
Afschrijvingen op Terreinen, gebouwen en uitrusting in eigendom	-3.613	-2.954
Afschrijvingen op Gebruiksrechten voor gehuurde kantoren en wagens	-2.814	0
Totaal	-6.427	-2.954

10.12 GOODWILL EN IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Mutaties in immateriële vaste activa, 2018	Goodwill	Computer-software	Overige immateriële activa	Totaal
Beginsaldo, 1 januari 2018	0	2.564	367	2.930
Aanschaffingswaarde	2.856	17.029	500	20.385
Geaccumuleerde afschrijvingen (-)	0	-14.465	-133	-14.598
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingen (-)	-2.856	0	0	-2.856
Investeringsen	0	89	0	89
Overdrachten en buitengebruikstellingen (-)	0	0	0	0
Afschrijvingen (-)	0	-1.391	-100	-1.491
Uitgeboekte afschrijvingen (overdrachten en buitengebruikstellingen)	0	0	0	0
Bijzondere waardeverminderingen opgenomen (-)/teruggenomen (+) in de resultatenrekening	0	0	0	0
Eindsaldo, 31 december 2018	0	1.262	267	1.528
Aanschaffingswaarde	2.856	17.118	500	20.474
Geaccumuleerde afschrijvingen (-)	0	-15.856	-233	-16.090
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingen (-)	-2.856	0	0	-2.856

Mutaties in immateriële vaste activa, 2019	Goodwill	Computer-software	Overige immateriële activa	Totaal
Beginsaldo, 1 januari 2019	0	1.262	267	1.528
Aanschaffingswaarde	2.856	17.118	500	20.474
Geaccumuleerde afschrijvingen (-)	0	-15.856	-233	-16.090
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingen (-)	-2.856	0	0	-2.856
Investeringsen	0	1.432	0	1.432
Overdrachten en buitengebruikstellingen (-)	0	-93	0	-93
Afschrijvingen (-)	0	-1.180	-100	-1.280
Uitgeboekte afschrijvingen (overdrachten en buitengebruikstellingen)	0	93	0	93
Bijzondere waardeverminderingen opgenomen (-)/teruggenomen (+) in de resultatenrekening	0	0	0	0
Eindsaldo, 31 december 2019	0	1.513	167	1.680
Aanschaffingswaarde	2.856	18.457	500	21.814
Geaccumuleerde afschrijvingen (-)	0	-16.944	-333	-17.277
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingen (-)	-2.856	0	0	-2.856

10.13 VOORZIENINGEN

Mutaties in voorzieningen	Voorziening-en voor gerechtelijke procedures, belasting-geschillen en contractuele verplichtingen	Voorziening-en voor brugpensioenen	Overige voorzieningen	Krediet-verbintenissen en garanties	Totaal
Eindsaldo, 31 december 2018	8.059	3.731	317	516	12.623
Openingsimpact IFRS 16			110		110
Beginsaldo, 1 januari 2019	8.059	3.731	427	516	12.733
Additionele voorzieningen	176	0	0		176
Toename van bestaande voorzieningen	1.661	255	0	zie toelichtingen 10.14 en 11.2	1.915
Bedrag aan gebruikte voorzieningen (-)	0	-357	0		-357
Terugname van niet-gebruikte voorzieningen (-)	-32	-81	-91		-203
Impact wijziging discontovoet	0	-93	0		-93
Eindsaldo, 31 december 2019	9.863	3.455	337	462	14.117

De voorzieningen stijgen met 1.384 k eur, waarvan 1.438 k eur verwerkt werd via de rubriek Voorzieningen in de Winst- en verliesrekening. De beweging in de voorziening voor kredietverliezen uit kredietverbintenissen en garanties (daling met -54 k eur) wordt verwerkt via de rubriek Bijzondere waardeverminderingen (zie toelichtingen 10.14 en 11.2).

De voorzieningen voor gerechtelijke procedures, belastinggeschillen en contractuele verplichtingen betreft voornamelijk een voorziening die werd aangelegd in het kader van een verschil in visie met betrekking tot de fiscale verwerking van een aantal transacties en de stopzetting van de samenwerking met Informatica Van Breda NV waardoor de bank de volledige IT-infrastructuur in eigen beheer overneemt.

Bij de eerste toepassing van IFRS 16 werden voorzieningen voor herstellingskosten aangelegd voor 110 k eur. Het betreft kosten die de Bank denkt te zullen moeten maken wanneer de huur van bepaalde kantoren wordt stopgezet, en het gehuurde pand in de oorspronkelijke staat moet worden hersteld.

10.14 BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN

In paragraaf 2.3.3.2 van de grondslagen voor financiële verslaggeving wordt beschreven hoe voorzieningen voor verwachte kredietverliezen worden aangelegd. In toelichting 5.3.2 wordt verder ingegaan op de 'non-performing' vorderingen op cliënten (stage 3) waarbij specifieke regels gelden voor het bepalen van de waardeverminderingen (gebaseerd op het ongedekt gedeelte van de vordering).

Wijzigingen in deze voorzieningen voor kredietverliezen verlopen via de rubriek Bijzondere waardeverminderingen in de winst- en verliesrekening. In toelichting 9.5 worden de wijzigingen in de voorzieningen voor kredietverliezen uitgebreid uitgelegd voor de verschillende types vorderingen op cliënten. In de tabel hieronder worden deze wijzigingen nog eens samengevat.

2019	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Vorderingen op kredietinstellingen	0	0	0	0	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	6	0	0	0	0	6
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	-213	0	-197	-46	-971	-1.426
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	9	0	40	9	-4	54
Totaal	-198	0	-156	-36	-975	-1.365

2018	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Vorderingen op kredietinstellingen	0	0	0	0	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	3	0	0	0	0	3
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	-488	5	-100	-34	-2.365	-2.983
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	2	0	-18	-10	-5	-31
Totaal	-483	5	-118	-44	-2.371	-3.011

10.15 WINSTBELASTINGEN

I. Uitgestelde belastingen opgenomen in de balans, per type van tijdelijk verschil [vorderingen (+) /verplichtingen (-)]	2019 Netto- vordering	2018 Netto- vordering	Totale wijziging	Mutaties waarvan verwerkt via W&V	waarvan verwerkt via OCI
Waardering van financiële activa en verplichtingen					
- Financiële instrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden en derivaten gebruikt ter indexering	372	242	130	163	-33
- Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	-2.395	-766	-1.630	-14	-1.615
- Leningen en voorschotten aan klanten (inclusief financiële leasing)	-198	-102	-96	-96	0
Bijzondere waardeverminderingen op leningen en voorschotten	1.997	1.935	62	60	2
Materiële vaste activa	806	815	-9	-9	0
Goodwill en andere immateriële activa	1	17	-16	-16	0
Voorzieningen voor overige risico's en kosten	349	180	169	169	0
Verplichtingen uit personeelsbeloningen	604	342	262	-186	448
Leaseverplichtingen	79	0	79	-5	84
Totaal	1.614	2.662	-1.049	66	-1.114

De toegenomen reële waarde van de effecten in de beleggingsportefeuille via niet-gerealiseerde resultaten leidt tot een stijging van de uitgestelde belastingverplichting verbonden aan deze financiële activa. Toegenomen fiscaal niet-aanvaarde voorzieningen en waardeverminderingen, en hogere verplichtingen uit personeelsbeloningen (pensioenplannen) leiden tot hogere uitgestelde belastingvorderingen.

II. Actuele en uitgestelde belastinglasten en -baten	2019	2018
1. Actuele belastingen, netto		
Belastingen op het resultaat van het boekjaar	-15.523	-14.883
Aanpassingen aan belastingen van voorgaande perioden	-8	2.502
Totaal actuele belastingen	-15.530	-12.381
2. Uitgestelde belastingen, netto		
Herkomst en terugboeking van tijdelijke verschillen	276	916
Wijzigingen in belastingtarieven of nieuwe belastingen	-210	0
Toevoeging (+)/gebruik (-) van fiscaal overdraagbare verliezen en tegoeden	0	0
Totaal uitgestelde belastingen	66	916
Totaal actuele en uitgestelde belastinglasten en -baten	-15.465	-11.465

III. Belastingen op niet-gerealiseerde resultaten	2019			2018		
	Bruto	Belas- tingen	Netto	Bruto	Belas- tingen	Netto
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	6.853	-1.614	5.239	-28	-38	-66
Kasstroomindexeringen	111	-33	78	203	-60	143
Actuariële winsten en verliezen op toegezegdpensioenregelingen	-1.698	448	-1.249	-102	30	-72
Totaal	5.267	-1.198	4.068	73	-68	5

IV. Aansluiting tussen toepasselijk en effectief belastingtarief	2019	2018
Winst (+)/verlies(-) vóór belasting	58.935	53.724
Winst van geassocieerde ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatie (-)	-2	-4
	58.933	53.720
Toepasselijk belastingtarief (%)	29,58%	29,58%
Belastingen op basis van het toepasselijk belastingtarief	-17.432	-15.890
Impact van niet-belastbare inkomsten	0	53
Impact van niet-aftrekbare kosten	-1.321	-589
Impact van wijzigingen in de belastingtarieven	-210	0
Impact van over- (+)/ onder- (-) schattingen voorgaande perioden	-8	2.502
Overige toename (+)/ afname (-)	3.507	2.459
Belasting op basis van het effectief belastingtarief	-15.465	-11.465
Winst (+)/verlies(-) vóór belasting	58.935	53.724
Winst van geassocieerde ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatie (-)	-2	-4
	58.933	53.720
Effectief belastingtarief (%)	26,24%	21,34%

De stijging van het effectief belastingtarief is voornamelijk een gevolg van een correctie in 2018 van voorgaande perioden bij de ontvangst van de definitieve aanslag.

11. OVERIGE TOELICHTINGEN

11.1 UITSLUITING INACTIEVE VENNOTEN ABK

Doordat ABK uit het statuut van het Beroepskrediet was getreden in 2012, konden vennoten die uittraden, worden vergoed tegen boekwaarde in plaats van de veel lagere nominale waarde.

ABK had van de statutaire mogelijkheid gebruik gemaakt om inactieve vennoten uit te sluiten. Conform de statuten hadden deze minderheidsaandeelhouders bij uitsluiting recht op een scheidingsaandeel dat gelijk was aan de eigenvermogenswaarde van het aandeel berekend aan de hand van de enkelvoudige balans van de vennootschap van het boekjaar waarin de vennoot was uitgetreden of de uitsluiting werd beslist.

De Algemene Vergadering van 2014 had de uitsluiting van de inactieve vennoten goedgekeurd. Na betaling van de roerende voorheffing bedroeg de verplichting 13 miljoen eur. De statuten van ABK voorzagen dat het recht op een scheidingsaandeel verjaarde 5 jaar na uitsluiting of na overlijden. Op basis van de statistieken omtrent de levensverwachting in België, rekening houdend met een verjaringstermijn van 5 jaar na overlijden (en wat betreft 2019 5 jaar na uitsluiting) en een correctie van 5% (conform diezelfde statistieken) voor uitgesloten vennoten die langer dan gemiddeld leven, werd in 2019 het resterend saldo van de verplichting ten bedrage van 2.400 k eur (716 k eur in 2018) teruggenomen (zie ook toelichting 9.13).

11.2 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

De buitenbalansverplichtingen van de Bank bestaan hoofdzakelijk uit het toegekende niet-opgenomen deel van de kredietlijnen. Voorts worden er ook bankwaarborgen, borgstellings- en documentaire kredieten verstrekt aan de cliënteel.

De rechten betreffen enerzijds bekomen kredietlijnen en anderzijds de financiële en zakelijke zekerheden (voornamelijk borgstellingen, hypotheek, termijnrekeningen, deposito's en effecten in pand).

De onderstaande tabel geeft een overzicht:

	2019 Onderliggende waarde	2018 Onderliggende waarde
Gestelde kredietengagements	425.990	391.011
Gestelde financiële zekerheden	60.344	54.726
Gestelde zakelijke zekerheden	19.863	22.850
Voorziening voor Expected Credit Losses/Waardeverminderingen	-462	-516
Totaal verplichtingen	505.735	468.071
Bekomen kredietengagements	16.430	15.660
Bekomen financiële zekerheden	320.197	321.358
Bekomen zakelijke zekerheden	1.944.908	1.828.590
Totaal rechten	2.281.534	2.165.608

De vermelde buitenbalansverplichtingen worden mee in aanmerking genomen bij de beoordeling van het kredietrisico (zie 5.3.2). In de onderstaande tabellen presenteren we het gedeelte waardeverminderingen aangelegd voor buitenbalansverplichtingen in default apart.

	2019	
	Onderliggende waarde	Waardeverminderingen
Gestelde kredietengagements	168	0
Gestelde financiële zekerheden	390	22
Gestelde zakelijke zekerheden	0	0
Totaal verplichtingen	558	22

	2018	
	Onderliggende waarde	Waardeverminderingen
Gestelde kredietengagements	395	0
Gestelde financiële zekerheden	482	18
Gestelde zakelijke zekerheden	0	0
Totaal verplichtingen	877	18

Onderliggende waarde volgens interne rating klasse, per type buitenbalansverplichting:

Gestelde kredietengagements	2019					Totaal
	Stage 1		Stage 2		Stage 3	
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Performing						
Laag risico	184.160	0	384	1.588	0	186.131
Gemiddeld risico	169.848	0	17.656	406	0	187.910
Hoog risico	34.174	0	17.606	1	0	51.781
Achterstallig	0	0	0	0	0	0
Non-performing						
Waardevermindering ondergaan	0	0	0	0	168	168
Totaal	388.182	0	35.645	1.995	168	425.990

Gestelde kredietengagements			2018			
Interne rating klasse	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Performing						
Laag risico	147.349	0	1.130	250	0	148.728
Gemiddeld risico	166.998	0	14.621	2.822	0	184.441
Hoog risico	34.178	0	23.268	0	0	57.446
Achterstallig	0	0	0	0	0	0
Non-performing						
Waardevermindering ondergaan	0	0	0	0	395	395
Totaal	348.525	0	39.019	3.072	395	391.011

Gestelde financiële zekerheden		2019				
Interne rating klasse	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Performing						
Laag risico	23.542	0	0	0	0	23.542
Gemiddeld risico	24.819	0	4.921	5	0	29.745
Hoog risico	2.831	0	3.837	0	0	6.667
Achterstallig	0	0	0	0	0	0
Non-performing						
Waardevermindering ondergaan	0	0	0	0	390	390
Totaal	51.192	0	8.758	5	390	60.344

Gestelde financiële zekerheden		2018				
Interne rating klasse	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Performing						
Laag risico	17.043	0	90	0	0	17.133
Gemiddeld risico	24.709	0	5.444	5	0	30.158
Hoog risico	3.542	0	3.412	0	0	6.954
Achterstallig	0	0	0	0	0	0
Non-performing						
Waardevermindering ondergaan	0	0	0	0	482	482
Totaal	45.294	0	8.946	5	482	54.726

Evolutie van de onderliggende waarden, per type buitenbalansverplichting:

Gestelde kredietengagements	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2019	348.525	0	39.019	3.072	395	391.011
Impact als gevolg van collective staging	-1.745	1.745	-63	63	0	0
Toename als gevolg van creatie en verwerving	199.024	0	20.381	103	0	219.509
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-139.072	0	-15.167	-1.822	-243	-156.304
Afname als gevolg van terugbetalingen	-19.937	0	-7.150	-1.167	28	-28.226
Transfers naar Stage 1	20.356	0	-20.356	0	0	0
Transfers naar Stage 2	-18.969	-1.745	18.980	1.745	-11	0
Transfers naar Stage 3	0	0	0	0	0	0
Aanpassingen aan methodologie	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2019	388.182	0	35.645	1.995	168	425.990

Gestelde kredietengagements	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2018	374.014	1.990	43.680	1.093	170	420.947
Toename als gevolg van creatie en verwerving	179.484	0	12.549	1.230	238	193.502
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-176.708	-148	-21.393	-90	-72	-198.412
Afname als gevolg van terugbetalingen	-19.521	0	-4.539	-1.003	19	-25.045
Transfers naar Stage 1	18.301	0	-18.301	0	0	0
Transfers naar Stage 2	-27.004	-1.842	27.004	1.842	0	0
Transfers naar Stage 3	-41	0	0	0	41	0
Aanpassingen aan methodologie	0	0	20	0	0	20
Afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2018	348.525	0	39.019	3.072	395	391.011

Gestelde financiële zekerheden	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2019	45.294	0	8.946	5	482	54.726
Impact als gevolg van collective staging	0	0	0	0	0	0
Toename als gevolg van creatie en verwerving	26.718	0	2.698	0	0	29.416
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-17.581	0	-5.808	0	-105	-23.494
Afname als gevolg van terugbetalingen	-132	0	-172	0	0	-304
Transfers naar Stage 1	2.993	0	-2.993	0	0	0
Transfers naar Stage 2	-6.077	0	6.087	0	-10	0
Transfers naar Stage 3	-23	0	0	0	23	0
Aanpassingen aan methodologie	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2019	51.192	0	8.758	5	390	60.344

Gestelde financiële zekerheden	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2018	68.116	0	5.228	0	535	73.879
Toename als gevolg van creatie en verwerving	18.623	0	3.927	5	0	22.555
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-37.541	0	-2.308	0	-11	-39.860
Afname als gevolg van terugbetalingen	-1.770	0	-76	0	-1	-1.847
Transfers naar Stage 1	2.589	0	-2.589	0	0	0
Transfers naar Stage 2	-4.571	0	4.771	0	-200	0
Transfers naar Stage 3	-152	0	-7	0	159	0
Aanpassingen aan methodologie	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2018	45.294	0	8.946	5	482	54.726

Evolutie van de waardeverminderingen, per type buitenbalansverplichting:

Gestelde kredietengagements	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2019	349	0	102	11	0	462
Impact als gevolg van collective staging	-2	2	-3	3	0	0
Toename als gevolg van creatie en verwerving	657	0	54	1	0	711
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-627	-1	-49	-2	0	-679
Afname als gevolg van terugbetalingen	-19	-1	-16	-2	0	-38
Transfers naar Stage 1	94	0	-94	0	0	0
Transfers naar Stage 2	-8	-1	8	1	0	0
Transfers naar Stage 3	0	0	0	0	0	0
Impact op ECL door stage transfer	-31	0	33	0	0	2
Overige wijzigingen aan kredietrisico	-10	0	44	-10	0	24
Aanpassingen aan de methodologie	0	0	0	0	0	0
Aanpassingen aan het model	-45	0	-16	0	0	-61
Afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
Overige aanpassingen	-19	0	-1	0	0	-20
Eindsaldo op 31/12/2019	337	0	62	2	0	401

Gestelde kredietengagements	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2018	346	0	89	1	0	436
Toename als gevolg van creatie en verwerving	653	1	175	0	0	829
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-566	0	-138	0	0	-705
Afname als gevolg van terugbetalingen	-52	-1	-10	-2	0	-65
Transfers naar Stage 1	148	0	-148	0	0	0
Transfers naar Stage 2	-19	-1	19	1	0	0
Transfers naar Stage 3	0	0	0	0	0	0
Impact op ECL door stage transfer	-75	0	69	8	0	3
Overige wijzigingen aan kredietrisico	-92	0	44	3	0	-45
Aanpassingen aan de methodologie	0	0	0	0	0	0
Aanpassingen aan het model	7	0	2	0	0	9
Afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
Overige aanpassingen	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2018	349	0	102	11	0	462

Gestelde financiële zekerheden	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2019	23	0	14	0	18	54
Impact als gevolg van collective staging	0	0	0	0	0	0
Toename als gevolg van creatie en verwerving	30	0	2	0	0	32
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-31	0	-9	0	0	-39
Afname als gevolg van terugbetalingen	-1	0	0	0	0	-1
Transfers naar Stage 1	17	0	-17	0	0	0
Transfers naar Stage 2	-3	0	3	0	0	0
Transfers naar Stage 3	0	0	0	0	0	0
Impact op ECL door stage transfer	-12	0	13	0	0	0
Overige wijzigingen aan kredietrisico	-14	0	8	0	4	-2
Aanpassingen aan de methodologie	0	0	0	0	0	0
Aanpassingen aan het model	-2	0	-1	0	0	-3
Afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
Overige aanpassingen	20	0	0	0	0	20
Eindsaldo op 31/12/2019	26	0	13	0	22	61

Gestelde financiële zekerheden	Stage 1		Stage 2		Stage 3	Totaal
	Individual	Collective	Individual	Collective		
Beginsaldo op 01/01/2018	28	0	8	0	12	49
Toename als gevolg van creatie en verwerving	9	0	1	0	2	11
Afname als gevolg van verwijdering uit de balans	-16	0	-3	0	-4	-23
Afname als gevolg van terugbetalingen	6	0	1	0	0	6
Transfers naar Stage 1	8	0	-8	0	0	0
Transfers naar Stage 2	-2	0	7	0	-5	0
Transfers naar Stage 3	0	0	0	0	0	0
Impact op ECL door stage transfer	-6	0	8	0	0	1
Overige wijzigingen aan kredietrisico	-4	0	1	0	12	9
Aanpassingen aan de methodologie	0	0	0	0	0	0
Aanpassingen aan het model	1	0	0	0	0	1
Afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
Overige aanpassingen	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo op 31/12/2018	23	0	14	0	18	54

11.3 PERSONEELSELONINGEN EN -VERGOEDINGEN

11.3.1 Op aandelen gebaseerde vergoedingen

Als gevolg van een besluit van de Raad van Bestuur van FinAx en Promofi zijn er sinds 2000 verschillende aandelenoptieplannen ingevoerd, voorbehouden aan bepaalde medewerkers en bestuurders van de Bank. Overeenkomstig dit besluit beschikt een comité over de bevoegdheid om volgens de voorwaarden van deze plannen een bepaald aantal opties toe te kennen aan geselecteerde deelnemers. De aandelenoptieplannen hebben als doel de betrokkenheid van medewerkers en bestuurders bij de Bank en haar geconsolideerde resultaten te bevorderen.

De uitoefenperiode start na het verstrijken van het derde kalenderjaar dat volgt op het jaar waarin het aanbod op opties plaatsvond (of dus 4 jaar na toekenning). De opties zijn in deze uitoefenperiode jaarlijks enkel uitoefenbaar in de maand april.

De optieplannen zijn *cash settled* op het niveau van de moedermaatschappijen FinAx en Promofi. Het aandeel Bank J. Van Breda & C° is niet beursgenoteerd. Voor de bepaling van de reële waarde van een aandeel wordt gebruik gemaakt van een eenvoudig en transparant waarderingsmodel (een factor x het geconsolideerde netto-resultaat gecorrigeerd voor uitzonderlijke elementen).

Voor de verplichting van moedermaatschappijen FinAx en Promofi aan de optiehouders wordt binnen de Bank een provisie aangelegd via het eigen vermogen (zie de rubriek Op aandelen gebaseerde vergoedingen in het Overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen). De aanpassing van de provisie betekent voor de Bank een kost, die wordt opgenomen in de personeelskosten van de geconsolideerde winst- en verliesrekening (zie toelichting 10.9). De kostprijs van het optieplan wordt zo gespreid over de periode waarin de prestaties van de optiehouders worden geleverd.

Conform IFRS 2 wordt de verplichting jaarlijks geherwaardeerd, gebaseerd op volgende parameters:

- de verwachte waarde die de opties in de toekomst zullen hebben, op basis van inschatting van de evolutie van de nettowinst over de volgende jaren;
- het verwachte uitoefengedrag en retentie, gebaseerd op het uitoefengedrag van optiehouders en de personeelsretentie van de voorbije periode.

Via een statutenwijziging werden de aandelen van Bank J. Van Breda & C° in mei 2017 gesplitst. Het maatschappelijk kapitaal wordt vanaf die datum niet meer door 650.000 aandelen vertegenwoordigd, maar wel door 65.000.000 aandelen. Daarom werden in onderstaande tabellen, omwille van vergelijkbaarheid, de oorspronkelijke aantallen met betrekking tot de optieplannen 2011-2012, 2014-2015 en 2016 vermenigvuldigd met 100.

Op 31/12/2019 zijn er 6 lopende aandelenoptieplannen. Het maximum aantal toe te kennen opties werd bepaald op 1.800.000 voor optieplan 2011-2012, 1.900.000 voor optieplan 2014-2015, 108.000 voor optieplan 2016, 425.000 voor optieplan 2017, 425.000 voor optieplan 2018 en 80.000 voor optieplan 2019.

	Datum toekenning	Aantal toegekende opties	Aantal uitgeoefende opties	Aantal verbeurd verklaarde opties	Saldo uitstaande opties	Uitoefen- periode	Provisie per 31/12/2019
Optieplan 2011 - 2012	1/04/2011	587.800	-559.100	-28.700	0	2015-2019	
	1/04/2012	578.200	-487.400	-33.100	57.700	2016-2020	223
Optieplan 2014 - 2015	1/04/2014	567.700	-281.300	-40.600	245.800	2018-2022	900
	1/04/2015	597.900	-177.400	-41.800	378.700	2019-2023	1.290
Optieplan 2016	1/04/2016	96.000	0	-12.000	84.000	2020-2024	226
Optieplan 2017	1/04/2017	381.720	0	-25.060	356.660	2021-2025	1.132
Optieplan 2018	1/04/2018	393.610	0	-13.380	380.230	2022-2026	912
Optieplan 2019	1/04/2019	77.500	0	0	77.500	2022-2026	83
Totaal		3.280.430	-1.505.200	-194.640	1.580.590		4.765

2019					
	Uitstaande opties	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs	Waarde van het aandeel	Range uitoefenprijs	Gewogen resterende gemiddelde looptijd (in jaren)
Uitstaand bij aanvang periode	1.967.710	8,20			
Toegekend in periode	77.500				
Verbeurd verklaarde opties	-27.320	8,86			
Uitgeoefende opties	-437.300	7,26	9,73		
Vervallen opties	0				
Uitstaand op einde periode	1.580.590	8,52			
Uitoefenbaar op einde periode	682.200	7,91		6,06 - 8,60	2,64

2018					
	Uitstaande opties	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs	Waarde van het aandeel	Range uitoefenprijs	Gewogen resterende gemiddelde looptijd (in jaren)
Uitstaand bij aanvang periode	1.893.720	7,83			
Toegekend in periode	393.610				
Verbeurd verklaarde opties	-25.920	8,62			
Uitgeoefende opties	-293.700	6,92	9,02		
Vervallen opties	0				
Uitstaand op einde periode	1.967.710	8,20			
Uitoefenbaar op einde periode	563.400	6,72		5,92 - 7,28	2,23

11.3.2 Winstpremie

Door het toekennen van een winstpremie deelt de Bank een deel van haar winst met al haar personeelsleden. Daar waar aandelenopties (zie 11.3.1) pas uitgeoefend kunnen worden in het vierde jaar na toekenning, wordt de winstpremie uitbetaald in het jaar volgend op de toekenning.

De kost van de winstpremie wordt verwerkt via de resultatenrekening in het boekjaar waarin de prestaties door de werknemers worden geleverd, en als schuld op de balans geboekt tot het moment van uitbetaling. Voor 2019 gaat het om afgerond 400 k eur (zie ook toelichtingen 9.13 en 10.9).

De Algemene Vergadering van aandeelhouders kan de winstpremie jaarlijks toekennen. Het bedrag wordt berekend als een percentage op de bruto maandwedge. Dit percentage wordt bepaald door enerzijds het functiegewicht van de medewerker en anderzijds de geconsolideerde nettowinst die de bank realiseert (pro-rata binnen een vork die jaarlijks wordt vastgelegd).

11.3.3 Pensioenplannen

De Bank heeft voor haar werknemers zowel pensioenplannen van het type te bereiken doel (Defined Benefit) als van het type vaste bijdragen (Defined Contribution) afgesloten. De plannen zijn onderschreven bij verzekeraars in het kader van tak 21 (levensverzekeringen met tariefgarantie).

De Belgische wetgeving vereist dat een werkgever op de vaste bijdrageplannen een minimumrendement van 3,25% garandeert op zijn eigen bijdragen aan de plannen (en 3,75% op werknemersbijdragen) en dit voor alle stortingen tot en met 31 december 2015 en tot aan de pensioenleeftijd. Vanaf 1 januari 2016 is de wet van 18 december 2015 in voege die stelt dat de WAP

(wet aanvullend pensioen) -rendementsgarantie in hoofde van de werkgever een “variabele” rentevoet is, gekoppeld aan het rendement op de obligatiemarkt, die jaarlijks op 1 januari wordt vastgesteld op basis van een formule vastgesteld in de WAP. Sinds 2016 bleef deze rendementsgarantie ongewijzigd op (het minimum van) 1,75%.

De garantie die de werkgever in het kader van de WAP verstrekt is een secundaire garantie. Enkel in het geval dat het door de verzekeraar gegarandeerde rendement op fondsbeleggingen lager is dan het wettelijk gegarandeerde rendement, moet de werkgever het tekort bijpassen.

Precies omwille van dit wettelijk gegarandeerde rendement, moeten Belgische vaste bijdrageplannen beschouwd worden als te bereiken doelplannen en onder IAS 19 als dusdanig boekhoudkundig verwerkt worden.

Voor te bereiken doel plannen wordt de pensioenverplichting actuariëel berekend volgens de Projected Unit Credit methode. De reële waarde van de fondsbeleggingen wordt bepaald als de verdisconteerde waarde van de reserves, rekening houdend met de tariefgaranties van de verzekeraars. Het eventuele verschil tussen de bruto pensioenverplichting en de reële waarde van de fondsbeleggingen is de nettoverplichting die opgenomen wordt in de rubriek Overige verplichtingen op de balans (toegelicht onder 9.13, lijn Personeelsbeloningen). Aan het dienstjaar toegerekende pensioen- en rentekosten worden - verminderd met het verwacht rendement op de fondsbeleggingen - opgenomen bij de Personeelskosten in de winst- en verliesrekening (zie ook toelichting 10.9). Actuariële winsten en verliezen worden verwerkt als niet-gerealiseerde resultaten in het eigen vermogen (zie de rubriek Actuariële winsten en verliezen op de te bereiken doel plannen in het overzicht van het totaalresultaat en in het overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen).

De actuariële berekeningen per 31/12/2019 wezen uit dat enkele bestaande vaste bijdrageplannen een nettoverplichting vertoonden waar dat eerder niet het geval was. De opname ervan verklaart de grote toename in 2019 van zowel de opgenomen brutoverplichtingen als fondsbeleggingen.

Enkel de vaste bijdrageplannen verzekerd bij Axa worden nog niet opgenomen als te bereiken doel plannen, aangezien voor deze plannen volgens de actuariële berekening geen nettoverplichting moet worden opgenomen. Op basis van de recentst verkregen informatie bedragen de onder WAP gewaarborgde minimumreserves voor deze plannen 14,4 mio eur en de opgebouwde mathematische reserves (incl. financieringsfonds) 17,9 mio eur. Er wordt in 2019 geen bijkomende verplichting opgenomen voor enkele kleine individuele tekorten. De in deze plannen door de Bank gestorte premies komen ten laste van het resultaat en bedragen in 2019 1.625 k eur (zie toelichting 10.9 Personeelskosten).

TE BEREIKEN DOEL PENSIOENPLANNEN	2019	2018
1. Bedragen opgenomen in de balans		
Nettoverplichtingen (+)/vorderingen (-) uit hoofde van gefinancierde te bereiken doel plannen	2.414	1.155
Contante waarde van volledig of gedeeltelijk gefinancierde brutoverplichtingen	23.353	8.180
Reële waarde van fondsbeleggingen (-)	-20.938	-7.025
Nettoverplichtingen (+)/vorderingen (-) uit hoofde van te bereiken doel plannen, zoals opgenomen op de balans	2.414	1.155
Verplichtingen	2.414	1.155
Activa (-)	0	0

Bewegingen in de nettoverplichtingen (+)/vorderingen (-) uit hoofde van te bereiken doel plannen, zoals opgenomen op de balans

Verplichtingen uit hoofde van te bereiken doel plannen, beginsaldo	1.155	995
Toename door bedrijfscombinatie		
Betaalde bijdragen (-)	-484	-314
Opgenomen lasten (detail in rubriek 2.)	493	372
Actuariële winsten (-) / verliezen (+) verwerkt in niet-gerealiseerde resultaten	1.698	102
Andere toename/afname (-)	-447	0
Verplichtingen uit hoofde van te bereiken doel plannen, eindsaldo	2.414	1.155

2. Nettolasten opgenomen in de resultatenrekening (rubriek Personeelskosten)	493	372
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	487	358
Rentekosten	123	132
Verwacht rendement op fondsbeleggingen (-)	-117	-118

3a. Bewegingen in de contante waarde van de brutoverplichting

Contante waarde van de brutoverplichting, beginsaldo	8.180	7.752
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	487	358
Rentekosten	123	132
Uitbetaalde vergoedingen (-)	-217	-141
Actuariële winsten (-) en verliezen (+)	15.227	78
- door wijzigingen in financiële assumpties	973	89
- door wijzigingen in demografische assumpties	0	0
- door ervaringsaanpassingen	14.254	-10
Winsten (-) en verliezen (+) bij planwijzigingen	-447	0
Andere toename (+) / afname (-)	0	0
Contante waarde van de brutoverplichting, eindsaldo	23.353	8.180

3b. Bewegingen in de reële waarde van fondsbeleggingen

Reële waarde van fondsbeleggingen, beginsaldo	-7.025	-6.758
Verwacht rendement op fondsbeleggingen (-)	-117	-118
Actuariële winsten (-) en verliezen (+)	-13.530	24
- correctie naar werkelijk rendement	-786	24
- overige correcties	-12.744	0
Door de werkgever gestorte premies	-484	-314
Uitbetaalde vergoedingen (+)	217	141
Andere toename (-) / afname (+)	0	0
Reële waarde van fondsbeleggingen, eindsaldo	-20.938	-7.025

4. Voornaamste actuariële veronderstellingen

Disconteringsvoet	0,55%- 1,00% (*)	1,45%- 1,75% (*)
Verwacht rendement op fondsbeleggingen	0,55%- 1,00% (*)	1,45%- 1,75% (*)
Verwacht percentage van loonsverhogingen	2,90%	2,80%
Inflatie	1,90%	2,00%

Sterftetafels	MR/FR	MR/FR
(*) 0,55% (2018: 1,45%) voor groep plannen met laagste duration, 1,00% (2018: 1,75%) voor groep plannen met hoogste duration		
5. Sensitiviteitsanalyse: impact op de contante waarde van de brutoverplichting		
Disconteringsvoet		
- stijging met 25 basispunten	-3,50%	-2,72%
- daling met 25 basispunten	3,67%	2,83%
Verwacht percentage van loonsverhogingen		
- stijging met 25 basispunten	0,06%	0,55%
- daling met 25 basispunten	-0,06%	-0,53%
6. Overige informatie		
Verwachte werkgeversbijdragen in volgend boekjaar	1.048	327
Duration van de brutoverplichting (in jaren)	15,6	14,3

12. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

De uitbraak van het Coronavirus begin 2020 en de genomen maatregelen kunnen mogelijk de financiële resultaten en de waardering van sommige activa en verplichtingen beïnvloeden. Niettegenstaande Bank J. Van Breda & C° een trackrecord van lage risicokosten heeft, zelfs in een economisch turbulente omgeving, kunnen we niet uitsluiten dat de resultaten van 2020 geïmpacteerd worden. Gebaseerd op de feiten die momenteel gekend zijn, hebben we geen weet van financiële impact op de jaarrekening van 2019.

Er hebben zich geen andere belangrijke gebeurtenissen (positieve of negatieve) voorgedaan tussen 31/12/2019, de balansdatum en 24/03/2020, datum van goedkeuring tot publicatie van de jaarrekening door de raad van bestuur.

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Bank J. Van Breda & C° nv over het boekjaar afgesloten op 31 december 2019

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris van Bank J. Van Breda & C° nv (de "Vennootschap") en van de dochterondernemingen (samen de "Groep"). Dit verslag omvat ons oordeel over geconsolideerde balans op 31 december 2019, de geconsolideerde winst-en verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht van het boekjaar afgesloten op 31 december 2019 en over de toelichting (alle stukken gezamenlijk de "Geconsolideerde Jaarrekening") en omvat tevens ons verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden als commissaris benoemd door de algemene vergadering op 22 maart 2018, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die zal beraadslagen over de Geconsolideerde Jaarrekening afgesloten op 31 december 2020. We hebben de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening van de Groep uitgevoerd gedurende 2 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de Geconsolideerde Jaarrekening van Bank J. Van Breda & C° nv, die de geconsolideerde balans op 31 december 2019 omvat, alsook de geconsolideerde winst-en verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een geconsolideerd balanstotaal van € 6.380.896 en waarvan de geconsolideerde resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van € 43.470.

Naar ons oordeel geeft de Geconsolideerde Jaarrekening een getrouw beeld van het geconsolideerde eigen vermogen en van de geconsolideerde financiële positie van de Groep op 31 december 2019, alsook van de geconsolideerde resultaten en de geconsolideerde kasstromen voor het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de

Europese Unie ("IFRS") en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor ons oordeel zonder voorbehoud

We hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de International Standards on Auditing ("ISAs"). Onze verantwoordelijkheden uit hoofde van die standaarden zijn nader beschreven in het gedeelte "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening" van ons verslag.

Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

De kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die volgens ons professioneel oordeel het meest significant waren bij onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening van de huidige verslagperiode.

Deze aangelegenheden werden behandeld in de context van onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening als een geheel en bij het vormen van ons oordeel hieromtrent en derhalve formuleren wij geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Waardering van de leningen en voorschotten aan klanten

Beschrijving van het kernpunt

De netto portefeuille van leningen en voorschotten aan klanten bedroeg EUR 5.232.649 duizend op 31 december 2019. Leningen en voorschotten aan klanten worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs verminderd met de bijzondere waardeverminderingen voor kredietverliezen (EUR 30.517 duizend). Het bepalen van bijzondere waardeverminderingen voor kredietverliezen vereist een significante beoordeling vanwege het management, zoals het identificeren van leningen en voorschotten aan klanten die verslechteren, de beoordeling van het objectief bewijs voor bijzondere waardevermindering, de waardering van het onderpand en de inschatting van de realiseerbare waarde. Het gebruik van verschillende modelleringstechnieken en -assumpties kan tot aanzienlijk verschillende inschattingen van bijzondere waardeverminderingen voor kredietverliezen leiden. Vanwege de significantie van leningen en voorschotten aan klanten en de gerelateerde onzekerheid bij de inschatting van de kredietverliezen, beschouwen we de waardering van de leningen en voorschotten aan klanten als een kernpunt voor onze controle.

Samenvatting van de uitgevoerde procedures

Met betrekking tot de waardering van de leningen en voorschotten aan klanten hebben we onder andere de volgende audit-procedures uitgevoerd:

- We hebben de opzet en de effectiviteit van controles geëvalueerd met betrekking tot de waardering van leningen en voorschotten aan klanten en onderpandgegevens, de bepaling

van risico ratings en het proces voor de identificatie en beheer van betalingsachterstanden. o We hebben controleprocedures uitgevoerd om portefeuilles met een hoog risico te identificeren. Deze procedures omvatten ondermeer een evaluatie van de stresstesten zoals uitgevoerd door het management.

- We hebben op steekproefbasis kredietdossiers nagekeken om de invorderbaarheid van de leningen en voorschotten aan klanten te beoordelen. Hierdoor hebben we de waarschijnlijkheid van de realisatie, de waardering van het onderpand en andere mogelijke bronnen van terugbetaling beoordeeld.
- Voor bijzondere waardevermindering van leningen en voorschotten aan klanten berekend op collectieve basis, hebben we de belangrijkste inputvariabelen en aannames voor de modellen geëvalueerd. We hebben de rekenkundige nauwkeurigheid van de modellen getest.
- We hebben de belangrijkste assumpties die door het management zijn gehanteerd, vergeleken met onze kennis van de relevante industrieën en bedrijfsomgevingen.
- We hebben geëvalueerd of de toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening op een adequate manier de kredietrisicopositie reflecteerden, inclusief de controles over identificatie en toelichting van leningen met respijt ("forbearance"), de waardering van het onderpand en de sensitiviteitsanalyse van belangrijke veronderstellingen.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met IFRS en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor een systeem van interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

In het kader van de opstelling van de Geconsolideerde Jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Vennootschap te vereffenen of om de bedrijfsactiviteiten stop te zetten of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle over de Geconsolideerde Jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de Geconsolideerde Jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISAs is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van de Geconsolideerde Jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISAs, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de Geconsolideerde Jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het

risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van het systeem van interne beheersing;

- ▶ het verkrijgen van inzicht in het systeem van interne beheersing dat relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van het systeem van interne beheersing van de Vennootschap en van de Groep;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- ▶ het concluderen van de aanvaardbaarheid van de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling, en op basis van de verkregen controle-informatie, concluderen of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vennootschap en de Groep om de continuïteit te handhaven. Als we besluiten dat er sprake is van een onzekerheid van materieel belang, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de Geconsolideerde Jaarrekening of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot op de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de continuïteit van de Vennootschap of van de Groep niet langer gehandhaafd kan worden;

- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de Geconsolideerde Jaarrekening, en of deze Geconsolideerde Jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het auditcomité binnen het bestuursorgaan, onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die we identificeren gedurende onze controle.

Omdat we de eindverantwoordelijkheid voor ons oordeel dragen, zijn we ook verantwoordelijk voor het organiseren, het toezicht en het uitvoeren van de controle van de dochterondernemingen van de Groep. In die zin hebben wij de aard en omvang van de controleprocedures voor deze entiteiten van de Groep bepaald.

We verstrekken aan het auditcomité binnen het bestuursorgaan een verklaring dat we de relevante deontologische vereisten inzake onafhankelijkheid naleven en we melden hierin alle relaties en andere aangelegenheden die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid zouden kunnen beïnvloeden, alsook, voor zover van toepassing, de bijbehorende maatregelen die we getroffen hebben om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Aan de hand van de aangelegenheden die met het auditcomité binnen het bestuursorgaan besproken worden, bepalen we de aangelegenheden die het meest significant waren bij de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening over de huidige periode en die daarom de kernpunten van onze controle uitmaken. We beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening en de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan dit jaarverslag.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISAs, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan dit jaarverslag te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening

Naar ons oordeel, na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, stemt dit jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening overeen met de Geconsolideerde Jaarrekening voor hetzelfde boekjaar, enerzijds, en is dit jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening opgesteld overeenkomstig artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (voorheen artikel 119 van het Wetboek van vennootschappen), anderzijds.

In de context van onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden. Verder drukken wij geen enkele mate van zekerheid uit over het jaarverslag.

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, § 2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in een afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening. De Groep heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op de Global Reporting Initiative ("GRI"). Wij spreken ons evenwel niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie in alle van materieel belang zijnde opzichten is opgesteld in overeenstemming met het in het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening vermelde de Global Reporting Initiative ("GRI"). Verder drukken wij geen enkele mate van zekerheid uit over individuele elementen opgenomen in deze niet-financiële informatie.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening en zijn in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vennootschap.

De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de Geconsolideerde Jaarrekening.

Andere vermeldingen

- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Brussel, 25 maart 2020

EY Bedrijfsrevisoren BV
Commissaris
Vertegenwoordigd door

Christel Weymeersch *
Vennoot
* Handelend in naam van een BV

20CW0134

Vragen?

Neem contact op met
Katrien.Haegeman@bankvanbreda.be
Verantwoordelijke interne en externe rapportering

Luk.Lammens@bankvanbreda.be
Woordvoerder

03 217 53 33
elke bankwerkdag van 9 tot 17u

Bank J. Van Breda & C°
Ledeganckkaai 7, 2000 Antwerpen

www.bankvanbreda.be
VanBredaOnline

Verantwoordelijke uitgever: Luk.Lammens@bankvanbreda.be | Ledeganckkaai 7, 2000 Antwerpen

Hebt u alles wat u nodig hebt om de juiste financiële keuzes te maken?

Maak een afspraak voor een persoonlijk gesprek

Enkel voor ondernemers en vrije beroepen
www.bankvanbreda.be

